

Živá investice

Dick FRANCIS

Gordon Michaels stál oblečený uprostřed kašny.

„Co to tam vyvádí?“ hlesl Alec.

„Kdo?“

„Tvůj šéf. Vlezl do kašny.“

Přešel jsem k oknu a zadíval se dolů, o dvě patra níže na nádvoří banky Paula Ekaterina, kterému vévodila ozdobná fontána. Z kašny tryskaly do výše tři proplétající se prameny a padaly v třpytivých mlžných závojích. Uprostřed, po kolena ve vodě, stál Gordon. Tmavě modrý, jemně proužkovaný oblek, bílá košile, důstojná jednobarevná kravata, tmavošedé ponožky, černé boty, zlatý prsten s onyxem, zlaté knoflíčky u košile... Dokonale elegantní muž finančního světa... dokonale promočený.

Uvědomil jsem si, že nejhrozivěji působí jeho naprostá nehybnost. Takové absolutně nevysvětlitelné, jemu cizí jednání určitě nebylo možno chápat jako výstřednost, žert nebo rozverné dovádění.

Letěl jsem z naší luxusně vybavené kanceláře na požární schodiště, po drsných schodech o dvě patra dolů, přes mramorové lány vstupní haly, kolem vyděšeného strážného, který upřeně zíral s otevřenými ústy skleněnou stěnou. Právě vcházeli dva zákazníci, tvářili se neméně zděšeně. Proběhl jsem tryskem kolem nich a zpomalil do kroku až před kašnou.

„Gordone!“ zavolal jsem.

Měl otevřené oči. Po čele a mokřích vlasech mu stékaly veliké kapky. Hlavní proud vody klesal dolů jako kříšťálový závoj těsně za jeho zády a zbloudilé kapky na něj dopadaly jako hustý déšť. Díval se na mne upřeně, bez jediného mžiknutí, vážným, váhavým pohledem, jako by si nebyl tak docela jistý, kdo vlastně jsem.

„Pojď za mnou do kašny,“ řekl.

„Já..., proč?“

„Nemají rádi vodu.“

„Kdo nemá rád vodu?“

„Ti všichni kolem, ti lidé s bílými obličejí. Nemají rádi vodu. Do kašny za tebou nepůjdou. Když se namočíš, nic se ti nestane.“

Mluvil tak normálně, že jsem vteřinu nesmyslně zaváhal, jestli to celé přece jen není žert. Jenže Gordon vynikal jen suchým, civilizovaným humorem, omezoval se na vtipné poznámky o obecné lidské hlouposti, pro praktické žertíky a lehce surrealistickou recesi neměl pražádný smysl.

„Gordone, vylez odtamtud,“ řekl jsem nejistě.

„Ne, to ne, čekají na mě. Zavolej na policii, ať sem jedou a všechny je odvezou.“

„Koho, Gordone?“

„Přece všechny ty lidi kolem. Ty lidi s bílými obličejí.“ Pomalu se rozhlédl ze strany na stranu, jako by se díval na dav obstupující celou kašnu. Automaticky jsem se také rozhlédl, ale neviděl jsem nic než kamenný masív naší budovy a množící se užaslé tváře v oknech.

Pořád jsem ještě doufal v nějaké racionální vysvětlení. „Tihle lidé tady pracují,“ řekl jsem. „To jsou zaměstnanci.“

„Ne, to ne, tihle přišli za mnou, byli už v autě. Tedy, asi tak dva nebo tři, ti ostatní čekali tady. Chtějí, abych šel s nimi, jenže sem na mě nemůžou, bojí se vody.“

Mluvil dost hlasitě, aby přehlušil šumění vodotrysku, takže jeho poslední větu vyslechl i sám náš předseda správní rady, blížící se rázným krokem.

„No tak, Gordone, kamaráde,“ pronesl velitelsky a zůstal stát po mém boku. „Co nám to tu probůh vyvádíš?“

„Má halucinace,“ vysvětloval jsem.

Předseda se po mně ohlédl, pak se zase zadíval na Gordona a Gordon mu zcela vážně poradil, aby taky vlezl do kašny, protože tam ti lidé s bílými obličejí nemohou, protože se bojí vody.

„Time, dělejte něco,“ zavelel náš předseda. Tak jsem vlezl do kašny a vzal Gordona za ruku.

„Pojď odsud, když jsme namočení, nic nám neudělají. Nemusíme stát ve vodě, stačí, že jsme promočení.“

„Vážně?“ zeptal se Gordon. „To víš od nich?“

„Ano. Zásadně se nedotknou ničeho mokrého.“

„Aha. V pořádku, pokud to víš jistě.“

„Vím to jistě.“

Chápavě přikývl a stačil zcela jemný nátlak, aby způsobně vykročil a přešel po kolena vysoký okraj kašny, až konečně stál na kamenné dlažbě nádvoří. Držel jsem ho pevně za ruku a tiše se modlil, aby ti lidé s bílými obličejí udržovali uctívou vzdálenost. Gordon se starostlivě rozhlížel, ale zdálo se, že se ho zatím nechystají unést.

Náš předseda se na Gordona díval s upřímným soucitem a starostí. Byli dávní, dobří přátelé, a přestože si nebyli podobní, měli mnoho společného. Oba pronikavě inteligentní, se skvělou intuicí a schopností tvůrčí představivosti. Za normálních okolností hovořili oba umírněně, kultivovaně a klidně, i když udíleli ty nejostřejší rozkazy. Oba milovali svoje povolání, oba padesátníci, na vrcholu svých sil, oba finančně dobře zabezpečení.

Z Gordona tekla voda.

Náš předseda se bleskově rozhlédl po zalidněných oknech. „Myslím, že uděláme nejlépe, půjdeme-li dovnitř,“ prohlásil. „Snad nejspíš do zasedací síně. Tak jdeme, Gordone.“

Vzal Gordona Michaelse za jednu ruku, já ho držel za druhou, a tak jsme mezi sebou vedli člověka s jedním z nejlepších finančnických mozků v celém Londýně. Kráčet poslušně, ale mozek měl zcela zamlžený.

„Ti lidé s bílými obličejí... jdou za námi?“ zeptal jsem se cestou přes vstupní halu, před očima zvědavců zírajících na nás s otevřenými ústy.

„Samozřejmě,“ přikývl Gordon.

Pochopil jsem, že nás provázejí i do výtahu. Gordon se po nich stále starostlivě ohlížel. Pak mi také bylo jasné, že ti, co se s námi nevešli, na nás čekali v hale posledního podlaží.

„Nic se neboj,“ povzbuzoval jsem Gordona. „Jsme přece celí mokří.“

„Henry není mokrá,“ namítl a zadíval se úzkostlivě na našeho předsedu.

„Pokud jsme takhle pohromadě, tak se ale nemůže nic stát.“

Gordon se tvářil pochybovačně, ale nakonec se od výtahu nechal odvést. Bílé obličejí se před námi očividně rozestupovaly.

Předsedův osobní tajemník nám běžel naproti, ale šéf ho energickým mávnutím zarazil a řekl mu, že nás v zasedací síni nesmí nikdo vyrušovat, dokud nezazvoní. Bořili jsme se s Gordonem mokřými botami do měkkého koberce, až jsme došli k rozlehlému mahagonovému stolu, u kterého zasedává správní rada. Gordon se milostivě uvolil usednout do jednoho z kožených křesel a my si s panem předsedou sedli každý z jedné strany vedle něho. Tentokrát se Gordona zeptal šéf, jestli ti lidé s bílými obličejí s námi ještě jsou.

„Jistě,“ Gordon se rozhlédl. „Sedí na všech křeslech kolem stolu a další stojí za nimi. Jsou jich spousty. Přece je vidíte, ne?“

„Co mají na sobě?“ zeptal se šéf.

Gordon se na něho nechápavě podíval. Pak stručně, rozumně odpověděl. „Bílé obleky s černými knoflíky. Vpředu mají tři velké černé knoflíky.“

„To mají všichni? Všichni jsou stejně oblečení?“

„Samozřejmě.“

„Jsou to klauni,“ řekl jsem.

„Cože?“

„Přece klauni, s bíle natřenými obličejí.“

„Ba ne, to nejsou klauni. Nejsou vůbec legrační.“

„Bílí klauni vypadají smutně.“

Gordon se tvářil ustaraně a byl stále jako ve střehu. Nespouštěl oči ze svých vidin.

„Co podnikneme?“ uvažoval náš předseda nahlas. Pak se otočil ke mně: „Myslím, že bychom ho měli odvézt domů. Je jasné, že není agresivní. Nemá smysl přivolávat sem nějakého neznámého lékaře.“

Zavolám Judith, musím ji varovat, chudinku. Odvezu ho svým vozem, protože jsem asi jediný, kdo k němu trefí. Byl bych vám vděčný, Time, kdybyste byl ochoten jet se mnou a seděl s Gordonem vzadu, budete ho cestou uklidňovat.“

„Samozřejmě,“ přikývl jsem. „Mimochodem on tu má taky vůz. Říkal, že na cestě sem s ním několik těch lidí jelo v autě a ostatní na něho čekali tady.“

„To říkal?“ Předseda se zamyslel. „Ale když vyjížděl z domova, tak ty halucinace ještě nemohl mít, to by si toho byla Judith všimla, určitě.“

„Když ráno přišel do kanceláře, choval se normálně. Byl takový zakřiknutý, ale nic na něm jinak nebylo“

vidět. Seděl za stolem dobře hodinu, než se vydal ven a do té kašny.“

„Mluvil jste s ním?“

„Ne, vím, že nechce, aby se na něho mluvilo, když o něčem uvažuje.“

Přikývl. „Dobře. Tak za prvé... sežeňte někde nějakou přikrývku. Řekněte Petrovi, ať ji sežene. Pak... jak moc jste vy promočený?“

„Nejsem promočený, mám jen mokré boty a kalhoty, to není problém, opravdu, vždyť není zima.“

Znovu přikývl a já se vydal splnit jeho pokyny. Petr, předsedův tajemník, odněkud vykouzlil červenou přikrývku s nápisem Požár (nebylo mi jasné, proč tam ten nápis je) a Gordona, když si svlékl košili a sako, do ní zabalil. Pak jsme ho diskrétně odvedli do šéfova vozu. Šéf si sedl za volant a se svým typickým klidem a suverenitou vezl své mokré pasažéry směrem k City. Bylo krásné květnové ráno.

Náš předseda Henry Shipton byl vysoký, statný člověk; obezitě se bránil s pomocí mrkve, minerální vody a silné vůle. Měl představitost, byl předvídavý, uměl riskovat, ale přitom každou sebeslibnější transakci podrobil přísné analýze. Byl to člověk, který dovedl svůj talent a všechny schopnosti náležitě zkontrolovat a maximálně využít v práci.

Hluboce jsem ho obdivoval, jako ostatně každý. Za jeho dvaadvacetiletého působení v bance (z toho už deset let byl předsedou správní rady) ústav vzrostl a vzkvétal. Ze středně prosperujícího podniku se stal vysoce respektovaný ústav, celosvětově uznávaný. Rostoucí věhlas jména banky Paula Ekaterina jsem snadno mohl sledovat, protože to bylo i mé jméno: Timothy Ekaterin, pravnuke Paula, zakladatele banky. Když jsem ještě chodil do školy, lidé se mě ptávali: „Jakže se jmenujete? Timothy...? Jak se to píše?“ Dnes už jen přikývnu, a předpokládají, že k tomu jménu patří i příslušné milióny, což je omyl.

„Chovají se velmi klidně,“ ozval se Gordon.

„Kdo, ty bílé obličej?“

Přikývl. „Vůbec nemluví, jen čekají.“

„Kde? Tady ve voze?“

Nejistě se na mne podíval. „Objevují se a zase mizí.“

Ještě že se mu nezjevují růžoví sloni, pomyslel jsem si poněkud nevázně. Gordon byl ale abstinentský, stejně jako náš předseda. Vypadal chudák zubožený v té červené přikrývce, chytrý mozek zaměřený přeludy; schopný, brilantní obchodník zmizel v minulosti. Tohle že byl bojovník, který s lehkostí přesunoval miliónové částky, tahle hromádka neštěstí posedlá vidinami, v mokrých kalhotách? Opravdu, lidská důstojnost má velmi slabou skořápku.

Ukázalo se, že Gordon sídlí v zelení zaplavené nádheře Clapham Commonu, v pozdním viktoriánském domě v zahradě obehnané vysokou zdí. Otevřel jsem velikou, světle natřenou bránu. Za ní se táhla kratší, štěrkem sypaná vjezdová cesta mezi pečlivě upravenými trávníky.

Judith Michaelsová vyběhla z hlavního vchodu k šéfovu vozu, ještě než jsme zastavili. „Já toho doktora uškrťm,“ řekla kamsi do prostoru mezi Henryho Shiptona a mě.

Pak se zeptala: „Jak je mu?“ Obrátila se ke Gordonovi. „Pojď, miláčku, všechno je v pořádku, jdeme dovnitř, hezky se zahřeješ a pak hned do postele.“

Když vystupoval z vozu, objala ho kolem ramen zahalených do červené přikrývky jako dítě. Znovu se rozrušeně obrátila ke mně a Henrymu Shiptonovi. „Já toho člověka zabiju, fakt, měli by mu vzít diplom.“

„Ano, dnes je obtížné donutit je, aby přišli do bytu,“ řekl Shipton nejistě. „Předpokládám ale, že přijde, ne?“

„Ne, nepřijde. Tak, vy dva miláčkove, teď hezky běžte do kuchyně, máte tam v konvici horkou kávu, a já jsem za chvíli u vás. Gordone, zlato moje, pojď, jdeme nahoru.“

Vedla Gordona hlavním vchodem přes perský koberec v hale a pak nahoru po dřevěném schodišti. My ji s Shiptonem následovali dovnitř a zařídili se podle jejích pokynů.

Judith Michaelsová byla živá, temperamentní tmavovlásky, tak ke čtyřicítce. Málo chybělo, abych se do ní zamiloval. Setkal jsem se s ní v minulosti už několikrát, při různých společenských příležitostech, organizovaných bankou, a při každém setkání na mne vždy znovu zapůsobila její naprosto přirozená srdečnost a kultivovaný půvab. Neměl jsem tušení, jestli jí také připadám přitažlivý a ve snu mě nenapadlo po tom pátrat. Když si člověk začne něco se ženou vlastního nadřazeného, jistě tak své kariéře mnoho neprospěje. Nicméně při tomto novém setkání se ve mně cosi hnulo jako pokaždé a byl bych si to s Gordonem, krácejícím po schodech, milerád vyměnil.

S těmito tajnými, a jak doufám, dobře utajenými myšlenkami jsem šel s Shiptonem do útulné kuchyně a nalil si poslušně kávu.

„Skvělé děvče, ta Judith,“ řekl Shipton procítěně. Já se na něho s údivem podíval a vřele jsem souhlasil. Po chvíli za námi přišla. Stále ještě se tvářila spíš rozhněvaně než ustaraně. „Gordon tvrdí, že těch lidí s bílými obličejí je plný pokoj a že odmítají odejít. Je to pro něho opravdu nepříjemné. Je to ale hlavně k

vzteku. Jsem tak rozzuřená, že bych nejradši něco rozmlátila.“

Dívali jsme se na ni zcela nechápavě.

„Copak já vám to nevyprávěla? Aha, zřejmě ne. Gordon za žádnou cenu nechce, aby se ta jeho choroba rozkřikla. On má celkem lehkou formu, tedy, nebrání mu to nijak v práci, v jeho povolání.“

„Já... jakou chorobu že to má?“

Zhluboka se nadechla. „No asi vám to budu muset říct, když se teď stalo tohle. Ale toho doktora bych stejně nejradši uškrtila. Gordon má mírnou formu Parkinsonovy nemoci. Občas mívá třes levé ruky. Nejspíš jste si toho ani nevšimli, on si dává pozor, aby to nebylo vidět.“

Oba jsme mlčky zavrtěli hlavou.

„Náš starý doktor odešel do penze, a ten nový, to je takový ten suverén, který si myslí, že nad něj není, že ví všechno nejlíp. Vysadil Gordonovi jeho dosavadní užívání, ačkoli podle mého zcela vyhovovalo, a naordinoval mu nějaké jiné pilulky. Gordon to začal brát předevčírem. Teď jsem tomu doktorovi volala, celá vyděšená, myslela jsem, že se Gordon zbláznil a že strávím zbytek života návštěvami v psychiatrických léčebnách.“

A on mi jakoby nic sdělil, ať prý si nedělám žádné starosti, že po těch nových lécích často bývají halucinace a že o nic nejde, jen prý co se zdaří správně tu věc nadávkovat. Tedy já vám řeknu, být ten chlap na dosah a ne na druhém konci telefonu, byla bych ho zaručeně uškrtila.“

Henrymu Shiptonovi i mně se citelně ulevilo.

„Chcete říct...“ zeptal se náš předseda, „že to z něj prostě zase vyprchá?“

Přikývla. „Ten doktor řekl, aby to Gordon teď nebral, že do šestatřiceti hodin bude úplně v pořádku. No uznejte! Pak prý s tím má znovu začít, ale má si brát jen poloviční dávku, a že prý uvidíme, co bude.“

Kdyby nám to dělalo starosti, tak že Gordon za ním tak za den dva může zajít do ordinace, a že to spolu proberou. Jako bychom neměli právo na to, dělat si starosti! Dodal, že to stejně nebude třeba, protože Gordon bude do té doby určitě v pořádku, takže nikam chodit nemusí.“

Třásla se, snad hněvem, snad úlevou. Pak se krátce rozplakala a vztekle si otřela oči. „Ach bože.“

„Já se tak vylekala, když jste volal,“ omlouvala se. „Ihned jsem volala do ordinace toho doktora, ale ta jeho pitomá sekretářka mě nechtěla přepojit, musila jsem do ní deset minut mluvit, než mi doktora milostivě dala k telefonu.“

Po krátké chvíli mlčení plného pochopení zamířil Shipton přímo k jádru věci. „Řekl ten lékař, jak dlouho potrvá, než se ustálí správné dávkování?“ zeptal se.

Nešťastně se na něj usmála. „Řekl, že vzhledem k tomu, jak prudce Gordon reagoval na střední dávku, může trvat až šest týdnů, než se všechno stabilizuje. Tvrdí, že každý reaguje jinak, ale prý to máme vydržet, protože výhledově je ten nový lék pro Gordona daleko nejlepší.“

Henry Shipton mě zamyšleně vzal nazpět do města.

„Bude nejlépe,“ řekl, „když v kanceláři oznámíme, že Gordon měl pocit, že se o něho pokouší chřipka a vzal si nějaký lék, způsobující halucinace. Můžeme klidně tvrdit, že měl představu, že je na dovolené, a proto se šel vykoupat. Souhlasíte?“

„Jistě.“

„Ostatně léků způsobujících halucinaci je dnes celá řada.“

„Ano.“

„Time, o těch lidech s bílými obličejí bude lépe se nezmiňovat.“

„Samozřejmě.“

„Ani o Parkinsonově nemoci, když si to Gordon nepřeje.“

„Jistě, já nikomu nic vykládat nebudu,“ ubezpečoval jsem ho.

Náš předseda něco zamručel a zmlkl. Možná, že jsme pak oba mysleli na totéž, že totiž vedlejší účinky léků jsou často hroživější než nemoc sama.

Teprve když už jsme byli skoro u banky, ozval se Shipton znovu: „Vy s Gordonem úzce spolupracujete už dva roky, že?“

„Skoro tři,“ přikývl jsem.

„Zastoupíte ho, než se vrátí?“

Lhal bych, kdybych tvrdil, že mě tohle řešení nenapadlo. Tu možnost jsem si uvědomoval už ve čtvrt na jedenáct. Přijal jsem tedy předsedův návrh s minimálním vzrušením a spíše s úlevou.

V naší bance nepanovala železná hierarchie, existovalo jen několik vyhraněných funkcí. „Úzce spolupracovat se svým nadřízeným“ znamenalo být na cestě k pozici s větší odpovědností. Proti mnoha třicátníkům, tísničím se v ústavu, jsem byl v určité nevýhodě díky svému jménu. Každý krůček vzhůru jsem si musel vysloužit dvojnásob, aby členové správní rady nemuseli mít obavy, že se dopouštějí

nepotismu.

„Děkuji vám,“ řekl jsem klidně, „samozřejmě že ano.“

Nepatrně se usmál. „Kdykoli byste měl pocit, že to je třeba, přijďte se poradit.“

Přikývl jsem. Jeho poznámka se mě nijak nedotkla. V naší bance se všichni s někým radili, vždycky.

Diskuse mezi spolupracovníky a mezi jednotlivými odděleními Henry Shipton vítal, ba přímo na nich trval, proto také nechal zrušit malé oddělené kanceláře a zbudovat společné, rozlehlé. Sám trůnil za velkým psacím stolem v místnosti, kde bylo ještě osm dalších lidí. Po jeho pravici seděl místopředseda, po levici vedoucí korporálního odboru. Ředitelé ostatních odborů seděli v řadě proti němu, v doslechu, takže všichni mohli jeden s druhým snadno komunikovat.

Jako všechny obchodní banky, tak i Ekaterinka se zabývala podstatně odlišnými transakcemi, než běžné banky, jakých je na High Street celá řada. V Ekaterince člověk prakticky neviděl skutečné peníze, neměli jsme úředníky u přepážek, výplatní přepážku, pokladní, nikdo nevybíral peníze a Šekové knížky u nás byly vzácnost.

V bance byly tři samostatné odbory a každý z nich sídlil v celém samostatném podlaží. Korporační odbor sloužil velkým zákazníkům při fúzích a přičleňování, zajišťoval jim investice. Úvěrový odbor, kde jsem pracoval s Gordonem, poskytoval půjčky pro soukromé podnikání a průmysl. Investiční odbor, nejstarší a největší, měl za úkol co nejlépe využít objem investičních prostředků různých dobročinných organizací, obchodních společností, důchodců, trustů a odborových organizací, zajistit jim co největší výnos.

Pak bylo v bance ještě několik menších oddělení, jako administrativa, kde za nás psali a úřadovali, pak majetkové oddělení, kde kupovali, prodávali, budovali a pronajímali nemovitosti a pozemky. Pak tam bylo informačně studijní oddělení, které pro nás sbíralo informace a novinky, a oddělení devizové arbitrážní, kde tak asi deset mladých čarodějů nakupovalo a prodávalo devizy minutu co minutu. Riskovali milióny na hodnotách zisku pod desetinnou čárkou a ve čtyřiceti byli zralí na penzi.

Tři sta padesát zaměstnanců banky věnovalo svůj život tomu, aby peníze nezháhaly, ale přinášely užitek výrobě, obci, obchodu, průmyslu, penzistům, aby plodily nová místa. Je příjemné mít pocit, že to, co člověk dělá, skutečně k něčemu je. V naší bance opravdu vládla obecná harmonie a spokojenost, navzdory drobným neshodám, napětí, závisti a lokálnímu patriotismu, jaké se vždy v úřadech rodí. Než jsme se s Shiptonem vrátili do banky, události se daly do pohybu. Na předsedu se už u vchodu do budovy vrhl ustaraný šéf korporálního odboru a u nás v úvěrovém se Alec pochechtával skrytý za pijákem.

Alec, stejně starý jako já, trpěl nevléčitelnou lehkovážností, alespoň z hlediska naší profese. Jinak je fakt, že příjemně oživoval práci v naší kanceláři. Jeho služební postup se ale ubíral poněkud křivolakými cestami, protože, pravda, dvorní šašek se sotva kdy stává králem. My ostatní jsme asi velmi nudní patroni. Já vždy děkoval osudu, že Alec sedí s námi.

Měl pěkný tvar obličeje, bledou pleť posetou drobnými pihami, vysoké čelo a slámově žluté, tuhé kudrny. Modré oči pod světlými řasami za brýlemi ve zlatých obroučkách, ústa, která se co chvíli usmívala. Vždy dovedl ocenit humornou stránku každé situace. Byl každému sympatický na první pohled. Teprve když se s ním člověk poznal blíže, začal se podívat, že mu v Oxfordu dali první cenu v oboru práva. Examinátor asi taky dal na první dojem.

„Co se děje?“ zeptal jsem se a automaticky jsem se také začal usmívat.

„Prosekli jsme se,“ zdvihl hlavu a poklepal na noviny, ležící na psacím stole. „Drahý kamaráde,“ řekl se škodolibou radostí, „tohle se tu ukázalo před hodinou. Jak se zdá, tak nám uniká plyn jak z propíchaného balónu. Teče z nás jak z počuraného miminka. Fakt.“

Takže unikáme jak balón... To snad ne.

Ukázal mi časopis a já začínal chápat. Zhruba před dvěma měsíci začal vycházet časopis nazvaný Co se děje, co by se dít nemělo. Časopis okamžitě získal oblibu v celé zemi a se zvláštním zaujetím jej studovali na policii. Za svůj vznik vděčil plátek tradici detektivního žurnalismu, povzbuzeného k větší aktivitě aférou Watergate. Redakce Co se děje prý byla doslova zaplavována zcela detailními údaji o tom, co by se dít nemělo, a redaktoři prý to mají úplně jednoduché, stačí si ověřit, co je na čem pravdy. S tím ověřováním se prý ale nepředřou.

„Co píšou?“ zeptal jsem se. Kdo by nebyl zvědavý!

„Je to v elegantních narážkách..., ale zjednodušeně řečeno se tu říká, že někdo z Ekaterinky prodává důvěrné informace.“

„Že prodává...“

„Jo.“

„Jde o přičlenění?“

„Jak to víš?“

Vzpomněl jsem si na člověka z korporálního odboru, jak netrpělivě poskakoval v hale z nohy na nohu a čekal na prezidenta. Bylo mi jasné, že ke vchodu do budovy ho mohla vyhnat jediná krizová situace.

„Ukaž mi to,“ sáhl jsem po časopise.

Článek měl jednoduchý titul „Ale, ale!“ Autor ve čtyřech odstavcích přesvědčivě dokazoval, že vedoucí pracovníci spravující investiční fondy získávají informace o chystaných přičleněních prakticky jako první. Bylo samozřejmě protizákonné, aby vedoucí příslušného odboru takových informací zneužil, i když by tak mohl zajistit velké zisky zákazníkům banky.

Akcie společnosti, kterou se chystá vykoupit silnější společnost, většinou značně stoupnou. Pokud by se někomu zdařilo nakoupit akcie za nízkou cenu, než se rozkřikne zpráva o chystané anexi, vydělal by celé jmění.

Kdyby se ale někdo dopustil takového hlubokého prohřešku proti bankovní etice, ihned by se na to přišlo, právě proto, že by tak náhle zbohatl. Žádný vedoucí pracovník by tímto způsobem neriskoval profesionální sebevraždu.

Co se děje, co by se dít nemělo v Ekaterince? (táže se autor článku). V uplynulém roce ve třech případech anexí menších firem k velkým se jaksi akcie z velké části rozprodaly předem. Účast na tomto zlatokopectví nelze nijak prokázat nikomu z vedení banky. Nicméně jsme dostali zprávu, že příslušné informace skutečně pronikly z Ekaterinky; někdo prodával zprávy v ceně zlata buď za hotové peníze, nebo za účast na zisku.

„To jen tak střílí,“ řekl jsem suše a vrátil Alecovi časopis. „Neuvádí ani jeden fakt.“

„Ledová sprcha je teplý sluneční paprsek ve srovnání s tebou,“ vzdychl Alec.

„Snad si nepřeješ, aby to byla pravda?“

„Vneslo by to sem trochu vzruchu.“

A v tom právě byl zásadní rozdíl mezi mnou a Alecem. Mně to v bance připadalo vzrušující vždycky, přestože jsem tam před osmi lety vstupoval zcela nedobrovolně. Donutil mě tam jít můj strýc. Maminka tehdy byla na mizině, byt měla vybilény, exekutoři jí zabavili úplně všechno až na telefon (majetek spojů) a postel. Jak mně, tak strýci bylo jasné, že si za to může sama, ale strýc její situace využil a začal mě vydírat.

„Zaplatím dluhy a uvážu se jí vyplácet doživotně slušnou měsíční rentu, pokud ty se zavážeš, že nastoupíš v bance.“

„Ale já nechci.“

„To já vím. Taky vím, že jsi natolik bláhový, že bys byl schopen se pokusit ji živit. Jenže to by skončilo tak, že by tě zničila, jako zničila tvého otce. Zkus to v té bance. Uvidíš, když ti to za tři měsíce bude stejně protivné jako teď, můžeš to vzdát.“

Vzpurně, jako mezek jsem se tedy vydal po stopách svého praděda, děda a strýce. Po třech měsících už by mě z banky nikdo nedostal ani násilím. Asi jsem to opravdu měl v krvi. Mladistvý odpor a pohrdání k „hrabání se v penězích“, kritický postoj z mých studentských let, negativní přístup převzatý od neúspěšného otce, to všechno se změnilo v pochopení problematiky, opravdový zájem a nakonec potěšení z práce. Umění zacházet s penězi se pro mne stalo skoro drogou, vášní, hlubší uspokojení ze svého povolání těžko kdo může mít.

„Kdo si myslíš, že nás prolákl?“ zeptal se Alec.

„Co ty víš, jestli to je vůbec pravda.“

„Řekl bych, že určitě,“ prohlásil s přesvědčením.

„Třikrát za rok..., to už nemůže být náhoda.“

„Vsadím se, že v tom časopise právě na takové náhody hrají, zkoušejí to. Střílejí naslepo. Vždyť ani nenapsali, při kterých anexích k tomu došlo, o cifrách se už vůbec nezmiňují.“

Ať už to byla pravda nebo ne, celá ta věc byla pro banku nepříjemná. Jakmile klienti ztratí důvěru, začnou se vytrácet, a časopis Co se děje... občas míval pravdu. Hrozil určitý neklid mezi zákazníky. Henry Shipton strávil skoro celé odpoledne v zasedačce na mimořádné poradě vedení s ostatními řediteli a drobné vlnky neklidu se začínaly šířit po všech odborech. Než skončila pracovní doba, znali obsah článku skoro všichni zaměstnanci. Někteří to sice nebrali příliš vážně, ale aféra v každém případě odvrátila pozornost našich lidí od Gordona Michaelse.

Historku o chřipce a pilulkách jsem opakoval jen dvakrát, protože jen dva lidé projevíli zájem. Když se otrásá vážnost samotné banky, stává se jedna menší koupel v ozdobné kašně zanedbatelná, i když se v té kašně koupal sám ředitel úvěrového oddělení, a to plně oblečený.

Následující den jsem zjistil, že zastupovat Gordona není žádná kratochvíle. Do té doby bylo v mé

pravomoci zprostředkovat půjčky jen do určité výše, cokoli většího si bral na starost Gordon sám. Samostatně jsem zajišťoval půjčky v případech, kdy klient vypadal důvěryhodně a já měl důvody věřit, že bude řádně platit splátky i úrok. Pokud jsem se zmýlil, klient přišel na mizinu a byl nedobytný, věřitelé ztratili peníze i důvěru v můj dobrý úsudek. V mnoha případech byla věřitelem samotná banka, takže jsem si moc chyb dovolit nemohl.

Pokud jsem tam byl s Gordonem, možné pohromy měly své meze. Bez Gordona žádné meze prakticky neexistovaly, s výjimkou milionových půjček, které i Gordon vždy konzultoval s ostatními řediteli. Ředitelské porady, pružné a neformální, se často protáhly i přes oběd, protože páni ředitelé jedli společně ve zvláštní jídelně. Za pět minut jedna se Gordon vždy potěšeně podíval na hodinky a s elánem vyrazil vstříc rajske štáve a pečenému jehněčímu. O hodinu později se vracíval s utříděnými myšlenkami a se zralým rozhodnutím.

Předali mi dočasně Gordonovu agendu, ale ne jeho ředitelské místo, takže jsem nezískal výhodu poledních porad. Kromě Gordona v naší kanceláři už nikdo starší a zkušenější nebyl. Pokud jsem se radil s Alecem, mohl jsem se spolehnout na jeho pronikavě bystrý úsudek, ale také na jeho naprosto neracionální sklon k hazardu. Člověk nikdy nevěděl, co u něho právě převažuje. Kdyby bylo po jeho, tak by šly na ples všechny Popelky. Šlo o to, vybrat tu, která se nezapomene dívat na hodinky a zaručeně lapí prince.

Gordon proto Alecovi svěřoval jen zcela bezpečné investice a Popelky přenechával mně. Kdysi mi s úsměvem řekl, že při naší práci si člověk buď nervy zocelí, nebo o ně přijde. Tehdy mi připadlo, že trochu přehání. Teď, když jsem se musel pustit do záležitosti, kterou měl připravenou na stole, jsem pochopil, jak to myslel. Šlo o financování kreslených grotesek.

Odmítnout půjčku bylo jednoduché. Ale co kdybych takhle odmítl Mickey Mouse nebo Kačera Donalda? Značná část zisků naší banky plynula z půjček, z úroků. Kdyby banka nepůjčovala peníze, nic by nevydělala. Mám si hodit penčí? Zdvihl jsem telefon a vyzval nadějněho výtvarníka, aby mi přinesl ukázky. Většina Gordonových transakcí byla ve stadiu konečného jednání, největší nedokončená věc byla tři a půl milionová půjčka na rozšíření jedné továrny na sladké pečivo. Já byl ale po celý týden svědkem, jak to Gordon domlouvá, takže stačilo pokračovat tam, kde on přestal; volal jsem lidi, kteří měli peněz nazbyt a mohli by proto mít zájem o kousek „božské many“. Naše banka na ten projekt dávala jen tři sta tisíc; Gordon nejspíš počítal s tím, že naše obyvatelstvo bude v budoucnosti raději jíst chleba než pečivo. V jedné složce jsem našel ve velmi elegantním provedení diskrétně založenou nabídku, abychom investovali do mnohamilionového projektu v Brazílii. Gordon na ten vznešený leták nakreslil spoustu otazníků a připsal poznámky: Máme, nebo nemáme? Stačí káva? Na obálce bylo červeně s vykřičníkem napsáno Předběžně rozhodnout do pátku! Dát předběžnou odpověď.

Byl už čtvrtek. Vzal jsem nabídku a šel do větší kanceláře na opačném konci chodby, kde seděl za jedním ze sedmi stolů člověk s téměř stejnými zkušenostmi a pravomocí jako Gordon. Kancelář byla obdobná jako naše, vznešený zelený koberec, pěkný nábytek, aby se hodil k částkám, o kterých se tam rozhodovalo, ale vyhlídka byla jiná. Místo pohledu na kašnu a nádvoří zářil ve slunci za okny chrám svatého Pavla, klenul se jako Fabergého vejce nad krajkovím městem.

„Nějaké problémy?“ ptal se Gordonův téměř-rovnocenný-kolega. „Můžu nějak poradit?“

„Ano. Nevíte náhodou, jestli se Gordon hodlal pustit do tohohle? Nemluvil s vámi o tom?“

Gordonův téměř-rovnocenný-kolega si prohlédl brazilskou nabídku a zavrtěl hlavou. „Ne. Koho tam dnes u vás máte?“

„Je tam jen Alec, toho už jsem se ptal, neví nic.“

„Kde je John?“

„Na dovolené. A Rupert nepřišel do práce kvůli své ženě.“ Kolega přikývl. Rupertova žena v šestadvaceti letech umírala. Bylo to kruté.

„Být vámi, tak bych to vzal a všechny s tím obešel. Třeba se Gordon radil v informačním nebo zahraničním. Sám to taky zvažte. Jestli dojdete k názoru, že to stojí za úvahu, zajděte za Valem a za Henrym.“ Val byl vedoucí úvěrového odboru a Henry byl Henry Shipton. Pochopil jsem, že Gordonova role je opravdu velká, a nebyl jsem si tak docela jistý, jestli jsem rád či nerad, že v ní jen zaskakuji.

Celé odpoledne jsem putoval po bance s brazilskou nabídkou a dohromady jsem se nedozvěděl nic, kolegové mi většinou raději vyprávěli o vzrušení, panujícím kolem článku Co se děje... Zpytovali svědomí. S vážnými tvářemi se ptali: „Myslíte, že je možné, že by se člověk nechtěl někde prorekl?“ Podle mého názoru to bylo vyloučené. Mlčenlivost je u bankéře naprosto samozřejmá.

Pokud autor článku mluvil pravdu, pak v aféře museli jet nejméně tři osoby: informátor, člověk, který informaci prodával a člověk, který ji koupil. Vylučoval jsem, že by si tito lidé předali informaci náhodou a

nevinně. Lačnost po penězích bují ve tmě jako červi. Koho takoví červi užírají, ten o nich ví. Ukázalo se, že se Gordon o té Brazílii s nikým neradil. Byl čas, abych dospěl k nějakému rozhodnutí. Takhle vědět, jak se na věc dívají ostatní velké obchodní banky jako třeba Hambro, Morgan Grenfell, Kleinwort Benson, Hill Samuel, Warburg, Robert Fleming, Singer a Fiedlander..., všechny jistě počítají s tím, že kdyby bylo nejhůř, přispěchala by jim Bank of England na pomoc. Gordonovy protějšky v příslušných bankách nejspíš taky prohlíží nabídku, mračí se nad ní a uvažují, vkládají milióny do výnosného podniku, nebo je vyhazují oknem. Co z toho dvojího? Zeptat se jich nemůžu a vyzvídat od tamtamů..., na to je pozdě. Nakonec jsem nabídku odnesl k Valu Fischerovi, hlavnímu řediteli úvěrového odboru, zasedajícímu za jedním ze stolů proti Henrymu Shiptonovi, o dvě patra nad námi. „Jak se na tu věc díváte vy, Time?“ zeptal se. Byl menší, uhlazený, příjemný, s nervy z kalené oceli. „Já si myslím, že Gordon k tomu měl výhrady, to mi připadá jasné. Jinak do toho zatím nevidím a tady o tom nikdo nic neví. Myslím si, že máme dvě možnosti: buď opatrně projevít nezávazný zájem a snažit se zjistit o celém projektu co nejvíc, nebo se spolehnout na Gordonův instinkt.“ Usmál se. „Co byste volil vy?“ Právě! „Gordonův instinkt.“ „Dobře.“ Přikývl a já odešel sepsat zdvořilé, elegantní zamítnutí. S politováním... atd. Potrvá dobře šest až sedm let, než se dozvím, jestli jsem se rozhodl správně, nebo ne. Velká hazardní rozhodnutí jsou vždy na dlouhé lokte. Člověk hodí chléb do moře a doufá, že se mu vrátí namazaný máslem a medem. Nebo plesnivý. Smůla.

První rok / Červen

O tři týdny později mi volal Gordon. Zdál se mi úplně fit a v pořádku. Zadíval jsem se na jeho tichý, zahálčející stůl, z něhož se všechna agenda přestěhovala na můj. „Chtěli jsme ti s Judith moc poděkovat...“, řekl. „Prosím tě, zač? Jak se ti vede?“ „Jen mařím čas. Je to absurdní. Ale proč volám, nabídli mi polovinu lóže na Ascot, na příští čtvrtek. Tak nás napadlo, že by bylo hezké... Máme tam šest míst. Nechtěl bys jet s námi? Jako náš host, samozřejmě. Malá splátka.“ „Já bych rád..., ale...“ „Žádné ale...,“ skočil mi do řeči. „Pokud bys měl chuť se tam vypravit, tak to Henry zařídí. Taky se tam chystá. Uznává, že si zasloužíš den mimořádné dovolené, takže je to jen na tobě.“ „Tak tedy děkuji, pojedu moc rád.“ „Výborně. Mimochodem, pokud nevlastníš žaket, tak si s tím nedělej starosti, u královské lóže nebudeme.“ „Jestli se ty chystáš jít v žaketu..., já mám žaket po tatínkovi.“ „Výborně. Tak tedy ve čtvrtek, v jednu, na oběd. Pošlu ti vstupenku do kanceláře. Máme s Judith opravdu radost, že se k nám připojíš. Jsme ti oba opravdu vděční, doopravdy.“ Mluvil rozpačitě a rychle zavěsil. Bylo by mě zajímalo, jestli si pamatuje ty bílé obličejky, ale zeptat jsem se na to nemohl v žádném případě, Alec i Rupert byli v doslechu. Třeba mi to poví při dostizích, nebo taky ne. Na dostihy jsem chodil zřídka, přestože jsem jako dítě strávil na závodištích nespočetná odpoledne. Stával jsem vedle fronty u totalizátoru, zatímco moje matka v bolestné extázi rozhazovala peníze na celé tucty „tutovek“, intuicí a tajných nadějích. „Vyhrála jsem, vyhrála!“ Vykřikovala nadšeně a mávala nad hlavou tiketem, který jasně dokazoval její úspěch. Sázenky, na které ve stejném dostihu peníze prohrála, schovala diskrétně po kapsách a pak je vyhodila. Otec mezitím postával v baru a zval kde koho na skleničku. Milý, štědrý a dobrosrdečný. Moudrý nebyl. Pak jsme se vždy s rodiči vraceli domů najatým rollsem se šoférem, rodiče se smáli, a já vůbec nezapochyboval o pevných základech tohoto luxusního života. Až když jsem byl vlastně dospělý. Byl jsem jediné dítě a musím uznat, že mi naši poskytli hezké dětství. Mám ve vzpomínkách dovolené na jachtách, teplé modré moře, vánoce v Alpách. Můj strýc byl tehdy jako bubák, chodil nás strašit, hrozil, že jestli si otec nenajde místo, špatně skončíme. Tatínek ale jaksi neměl povahu na „hrabání peněz“, ostatně, také neměl prázdné schopnosti a vědomosti. Jelikož sám nepracoval, opovrhoval těmi, kdo pracují. Zahálka a zábava ho nikdy nepřestaly bavit. Pravda, vážnost si u nikoho nežískal, ale lidé ho většinou měli rádi. Milý, nepříliš chytrý slaboch.

Jako otec se celkem osvědčil. Jinak ne.

Zemřel náhle na srdeční mrtvici, když mi bylo devatenáct, a tehdy jsem poznal, že strýc nemluvil do větru. Oba moji rodiče do té doby žili z kapitálu zděděného po dědečkovi a z toho už zbývalo jen pramálo.

Peníze stačily sotva na to, abych dostudoval a aby maminka ze zbytku mohla do smrti žít, pokud by se uskrovnila.

Peníze samozřejmě nestačily na matčin způsob sázení, a toho nebyla ochotna nebo schopna se vzdát.

Strýc nás chodil opakovaně a marně strašit, až konečně přišla exekuce. Já tehdy pracoval jako pomocník jednoho bookmakera a pokoušel jsem se zastavit pohromu.

Ukázalo se, že maminka za pětadvacet let vyházela na dostihy skoro půl miliónu liber. Tolik peněz jen a jen na koně, dobré i špatné, člověk by čekal, že mi to dostihy do smrti znechutí, ale to se kupodivu nestalo. Mám v živé paměti, jak se s tatínkem z těch dostihových odpolední radovali. Tak co, byly to jejich peníze, třeba je líp užít nemohli.

„Příjemná novina?“ zeptal se Alec. Asi viděl, že se napůl usmívám. „Gordonovi se daří líp.“

„Hm. To se dalo čekat. Stonat tři týdny s chřipkou...“ ušklíbl se. „Trochu to natáhl.“

Něco neutrálního jsem zabrumlal.

„Už se na něho těšíme, že?“

Ohlédl jsem se na něho. Tvářil se pobaveně a mně bylo jasné, že jemu je jasné, že Gordonův návrat do jeho království mě vůbec nepotěší. Po počátečním šoku mě Gordonova práce naplnila elánem, energií, měl jsem pocit, že kypím zdravím. Bral jsem schody po dvou, zpíval jsem si ve vaně a obecně jsem se choval jako zamilovaný blázen. Jak už to v lásce bývá, často nepřežije návrat manžela. Uvažoval jsem o tom, jak asi dlouho budu muset čekat, než mě zase potká takováhle příležitost, a jestli, až přijde, taky budu tak plný elánu a nadšení.

„Přece nejsme slepí,“ Alecovy pronikavě modré oči za brejličkami se pobaveně usmívaly.

„Jak to?“ zeptal se Rupert a zdvihl hlavu od spisů, které studoval už půl druhé hodiny.

Vrátil se do práce po pohřbu své ženy a stále se tvářil nepřítomně. Byl v dálkách a na to, o čem se hovořilo, reagoval se zpožděním. Za ty dva dny, co zase pracoval, nenapsal ani jeden dopis, nikam netelefonoval a nic nerozhodl. Bylo nám ho líto, chtěli jsme mu popřát čas, aby se vzpamatoval, a tak jsme s Alecem nepozorovaně pracovali za něho.

„Ale nic,“ řekl jsem.

Rupert tupě přikývl a znovu sklonil hlavu nad spis. Ve svém zámutku se choval jako smutný, tragický robot. Takhle bolestně jsem ještě nikdy nikoho nemiloval. Nepřál jsem si takhle někoho milovat.

John už se také vrátil z dovolené. Byl opálený, zářil zdravím a pracně se snažil nám sdělit všechna svoje sexuální dobrodružství v krátkých chvílích, kdy byl Rupert na záchodě. My jsme jeho historkám nevěřili, ani Alec, ani já, jenže Alecovi aspoň připadaly humorné. Mně ne. Z Johnova vychloubání o tom, jak a kolika žen se zmocnil, tiše čišela bezcitnost. Neřekl ani jednou, že se s tou či onou miloval nebo vyspal, ale že ji „přeřízl“, že „si to s ní rozděl“, nebo že tu „slepici položil“. Neměl jsem Johna v oblibě a on mne měl za suchého patrona. V kanceláři jsme se k sobě chovali zdvořile, ale nikdy jsme spolu nešli na oběd. John byl také jediný, kdo se na Gordonův návrat doopravdy těšil; nechtě dával najevo znechucení nad tím, že jsem Gordonovo místo dočasně převzal já a ne on.

„Kdybys tu byl...“ To říkal nejméně jednou denně. Alec mi ohlásil, že vyslechl, jak si John stěžoval Gordonovu skoro-rovnocennému-kolegovi, a jak trval na tom, že teď Gordonovu agendu převezme on –

„Tys ho slyšel na vlastní uši?“ zeptal jsem se překvapeně.

„Jasně. A starý mu otevřeně a jednoznačně sdělil, že ti dal zelenou sám nejvyšší šéf, a že s tím John následně nehne. Ten se ale namíchl, ten náš Lothario. Tvrdí, že je to všecko proto, že ty jseš ty, znáš to.“

„Kopnout do toho.“

„Snad do něho, ne?“ Zasmál se schovaný za pijákem a dal se do telefonování. Sháněl investory pro čističku vody v Norfolku.

„Mimochodem,“ řekl mezi hovory. „Věděl jsi, že Západní Berlín musí platit NDR za likvidaci kalů? Nemají sami v čističkách dostatečnou kapacitu.“

„Ne, to jsem tedy nevěděl.“ Ani jsem po dalších informacích na toto téma netoužil, jenže Alec byl nepřeborná studnice zbytečných, nepoužitelných informací a velice rád je každému sděloval.

„V NDR to pak vypouštějí na pole, viděl jsem to.“

„Blbost, tos viděl určitě hnojení. A dej s tím pokoj. Cos vlastně v Berlíně dělal?“

„Jel jsem tam na návštěvu k Nefertiti.“

„K té s jedním okem?“

„Jo, to je ale šok, co? Haló...“ Dovolal se ke zdroji financí. Poněkud rozvláčně a šťavnatě líčil, proč je

třeba čističku zřídit, aby kal nezničil krajinu Broads. „Samozřejmě že nic neriskujete, když jde o oficiální vodní hospodářství.“ Chvilí poslouchal. „Dobře, jsme tedy dohodnuti.“ Pilně si něco zapisoval a pak konečně zavěsil. „Tohle bylo jednoduché, jak jde o ekologii... To na lidi vždycky působí.“ Srovnal jsem si na stole svazek listin týkajících se záležitosti, která byla naopak všechno, jen ne snadná, a vydal jsem se s těmi písemnostmi nahoru k Valu Fischerovi. Byl náhodou v kanceláři sám. Henry Shipton byl na „vizitě“ po ostatních patrech.

„Přicházím kvůli tomu kreslenému filmu. Můžu vás poprosit o radu?“

„Přitáhněte si židli.“ Val na mne kývl a přátelsky mne vybídl, abych si sedl. Usadil jsem se vedle něho a rozprostřel listiny po stole. Vyprávěl jsem mu o tom svém chytrém, realisticky uvažujícím výtvarníkovi, který u mne před dvěma týdny strávil plné tři hodiny.

„Místní banka mu půjčku odmítla. Nepochodil zatím u tří bankovních ústavů jako je náš. Nemá žádný majetek, žádné jistiny. Bydlí v pronajatém bytě, vůz koupil na splátky. Pokud bychom do něho investovali, tak by to bylo z čisté víry a naděje.“

„Co o něm víte?“

„Slušný člověk ze slušné rodiny. Syn vyššího úředníka. Na škole ho považovali za výjimečně nadaného. Mluvil jsem s jeho profesorem. Jeho banka mu dává nejlepší vysvědčení, ale vedení banky neschválilo částku, jakou požaduje. Teď pracuje už dva roky v ateliérech, kde se dělají kreslené reklamy. Říkají tam o něm, že perfektně ovládá řemeslo a všechno, co s animováním souvisí. Vědí o tom, že se chce osamostatnit, mají ho za velmi schopného a neradi ho ztrácejí.“

„Kolik je mu?“

„Dvacet čtyři.“

Val se na mne významně zadíval. Věděl stejně dobře jako já, že ostatní banky odradilo od půjčky mládí žadatele.

„Kolik chce?“ zeptal se Val, ale já na něm viděl, že už zaujal negativní stanovisko.

„Chce investiční prostředky na ateliér a zařízení ateliéru a mzdové fondy pro deset animátorů. Vychází z předpokladu, že první film vyrobí do roka a pak teprve začne vydělávat. Pak potřebuje finanční prostředky na reklamu a pro sebe na živobytí, na existenci. Tady jsou rozepsané přibližné částky.“

Val se na ty papíry chvíli mračil, drobné rysy se složily do vrásek, špičky kníru mířily dolů a obočí naopak vzhůru k černým vlasům.

„Proč jste to ještě nezamítl?“ zeptal se.

„Podívejte se na jeho práce.“ Otevřel jsem velké desky a rozložil po stole zářivě barevné obrázky, na kterých se odvíjely humorné příběhy dvou výborných figurek. Díval jsem se upřeně na světem protřelého, vzdělaného Vala, jak si ty věci prohlíží, jak se baví, jak se dává do smíchu.

„Tak vidíte.“

„Hm.“ Opřel se o opěradlo křesla a zamyšleně se na mne zadíval. „Vy myslíte, že bychom ho měli financovat?“

„Je to riskantní, to vím, ale... Ano, myslím že bychom to měli vzít... Samozřejmě bychom si kladli podmínky, jako že bychom určili účetního, který by to hlídal, a vymínili bychom si, že pokud by podnik rozšiřoval, obrátí se o úvěr zase na nás.“

„Hm.“ Chvilí uvažoval a pak si znovu začal prohlížet obrázky. Zdály se mi zábavné, přestože jsem si je sám prohlížel už čtrnáct dní. „No nevím, připadá mi to, jako když někdo míří na měsíc lukem a šípem.“

„Co víte, třeba se na jeho filmy budou dívat v kosmu.“ Pobaveně se po mně podíval a složil obrázky do desek.

„Víte co? Nechte to tady, a já o tom při obědě promluvíím s Henrym.“ Bylo mi okamžitě jasné, že ti dva pánové ani tak nebudou probírat vyhlídky mladého umělce, jako můj úsudek, a jestli se na můj odhad lze spolehnout. Dojdou-li k názoru, že jsem osel, octnu se v pořadí na postup za Johnem, než se stačím nadechnout.

Ve čtyři hodiny zazvonil telefon. Byl to Val.

„Pojďte si vzít ty materiály,“ řekl. „Henry vám vzkazuje, že to je zcela ve vašich rukou. Buď to vyjde, nebo ne. Je to na vás.“

###

První návštěva na královských dostizích v Ascotu vyvolá v divákovi buď nadšený úžas, nebo puritánské pohoršení, záleží na povaze.

Smaragdově zelená tráva, záplava květů, pestré šaty žen, nadýchané kloboučky, muži v elegantní šedi, to vše může okouzlit i potěšit oko, nebo naopak vzbudit pohoršení nad takovým hýřením penězi, nad obecnou frivolitou, plýtváním, kdy šampaňské teče proudem a kdekdo pojídá čerstvé jahody, zatímco část

světa hladoví.

Nepochybně jsem patřil k hedonistům, a to jak výchovou, tak založením. Královské dostihy v Ascotu byly jediný dostihový program, na který mě kdysi v dětství rodiče nikdy nevzali. Ostatně ze čtyř dní, po které se Královský Ascot koná, smí děti na královskou tribunu jen jediný den. Na Ascot jezdila maminka spíš ze společenských důvodů, tam pro ni sázky nebyly to podstatné, a proto mi každý rok tvrdě oznamovala, že škola je přednější, přestože to při jiných příležitostech netvrdila. Tak se stalo, že jsem v tatínkově zděděné eleganci vcházel do brány závodiště opravdu s radostí a s úsměvem jsem si razil cestu davem k lóži nahoře na tribuně.

„Buď vítán na představení,“ zdravil mě Gordon vesele a hned mi vtiskl do ruky skleničku šampaňského.

„No řekni, není to obrovské?“ volala na mne nadšeně Judith, elegantní ve žlutých, hedvábných šatech.

„Je to obrovské,“ odpověděl jsem zcela upřímně. Gordon, opálený, zdravě vypadající, mě představil majiteli lóže.

„Dissdalei, dovolte, abych vám představil Tima Ekaterina. Pracuje u nás v bance. Time – Dissdale Smith.“ Potřásli jsme si rukou. Pan Smith byl menší, zavalitý, s kulatým obličejem. „Velmi mě těší. Máte co pít? Výborně. Už jste se seznámil s mojí ženou? Ne? Bettino, zlato, pojď se pozdravit s Timem.“ Vzal kolem pasu štíhlou dívku (musel být jednou tak starý jako ona) v přiléhavých bílých šatech s černými puntíky a výstřihem na zádech. Měla na hlavě černý klobouk, na tvářích půvabnou pleť a sladký, umělý úsměv.

„Vítáme vás, Time, to je hezké, že jste se k nám připojil.“ Ten hlas se k ní hodil, pracně kultivovaný, upravený, elegantní, člověk poznal, že se nenarodila mezi horními deseti tisíci, ale k proletariátu měla daleko.

V lóži, veliké asi tak pět krát tři yardy, zabíral většinu prostory jídelní stůl prostřený pro dvanáct osob.

Protilehlou stranu od dveří tvořilo široké okno s pohledem na zelenou dráhu a skleněné dveře, kterými se vycházelo na vyhlídkovou terasu. Stěny byly vytapetované bledě modrou textilní tapetou jako v normálním obývacím pokoji. Měkký modrý koberec, obrázky, záplava růžových květů, to vše dodávalo místnosti dojem přepychu (bez velkých investic). Ve většině ostatních lóží, do kterých jsem cestou nahlédl, byly stěny vymalované běžnou žlutavou barvou. Bylo by mě docela zajímalo, jestli Dissdaleova lóže odráží vkus manžela nebo manželky.

Henry Shipton a jeho žena stáli ve dveřích na terasu a dívali se střídavě ven a do místnosti, jako figurky na orloji. Henry pozdvihl skleničku a zdravil mě přes celou místnost. Lorna se tvářila káravě, jako obvykle. Lorna Shiptonová byla vysoká, poněkud příliš suverénní paní. V ten slavnostní, barevný den byla v přísně šedivém kostýmu. Číslo z ní, jak se na každého dívá svrchu, chovala se, jako by nevěděla, že i slova mohou ranit a jakoby nemohly existovat důvody, proč neříct, co si člověk myslí, ať je to jakkoli nelaskavé. Znal jsem ji asi tolik jako Judith Michaelsovou, setkávali jsme se při stejných příležitostech, ale zatímco v případě Judith jsem měl co dělat, abych se do ní nezamiloval, v případě Lorny jsem měl co dělat, aby nebylo vidět, jak mi jde na nervy. Podle zákona schválnosti jsem u stolu seděl právě vedle Lorny Shiptonové.

Přicházeli další hosté a Dissdale s Bettinou je s nadšenými výkřiky a polibky vítali a pak je představovali obvyklým nepřehledným způsobem, takže člověk nestačil zaregistrovat jediné jméno. Dissdale usoudil, že bude nejlepší, když se všichni usadíme za stolem, abychom se tak netísnil. Sám zasedl v čele, zády k oknu, Gordon na druhém konci. Když si všichni sedli, zůstala dvě místa neobsazená, jedno vedle Gordona, druhé vedle Dissdalea.

Po Gordonově pravici seděla Lorna Shiptonová, vedle ní já. Po jeho levici zbývalo jedno z prázdných míst, pak byl Henry a vedle něho Judith. Dívka po mé pravici se povětšinou nakláněla k našemu hostiteli Dissdaleovi, takže jsem se důvěrně seznámil s pohledem na její modré šifónové rameno a vůbec jsem se nedozvěděl, jak se jmenuje.

Ozýval se smích, živý hovor, hosté si prohlíželi dostihový program, dolévaly se skleničky. Judith měla na klobouku žluté umělé růže z hedvábí a Lorna mě roztomile upozornila, že je mi žaket malý.

„To mám po tatínkovi,“ vysvětloval jsem.

„To byl ale hloupý člověk.“

Zadíval jsem se na ni. Ne, nechtěla mě urazit, prostě jen řekla, co si myslí.

„Dnes se ale na ty dostihy povedlo počasí,“ řekl jsem.

„Vy byste měl být v práci. Vašemu strýci se to líbit nebude. Jsem přesvědčená, že vás vyplatil jen pod tou podmínkou, že se vy i vaše matka v budoucnosti budete dostihům vyhýbat. No a prosím, teď jste tu, to opravdu není pěkné. Budu to samozřejmě muset vašemu strýci oznámit.“

Jak s ní Henry vydrží? Proč si ji vůbec vzal? Henry nicméně poslouchal, co Lorna říká, jak se na manžela sluší, a vlídně poznamenal: „Freddie ví, že Tim je tu s námi, miláčku, Gordon a já jsme to s ním předem

dohodli.“ Usmál se na mne. „Takže nepřízeň bohů je zažehnána.“

„Ach tak.“ Lorna se zatvářila zklamaně. Všiml jsem si, že Judith má co dělat, aby se nedala do smíchu. Strýc Freddie, někdejší místopředseda, byl už v důchodu, ale na bance měl ještě stále podstatný podíl, takže neztrácel na důležitosti, a já zcela přesně věděl, že si s Henrym telefonuje nejméně tak dvakrát až třikrát týdně, aby zjistil, co je nového. Také jsem věděl, že nevolá proto, aby se do věcí pletl, jen z upřímného zájmu. Ostatně tehdy, když se dohodl se mnou a s matkou, tak už nám pak také do ničeho nemluvil.

Vstoupil poslední Dissdaleův host a jakoby zazněly fanfáry. Ten pán si byl vědom, že je Někdo. Dissdale dychtivě vyskočil a šel mu vřele potřást pravicí.

„Caldere, to je skvělé, že jste tu! Přátelé, Calder Jackson!“

Od Dissdaleova konce stolu se ozývaly výkřiky nadšení, na Gordonově konci se ukázaly jen zdvořilé úsměvy. „Calder Jackson,“ Dissdale znovu oznámil stolovníkům. „Znáte ho přece, je kouzelník, uzdravuje umírající koně. Jistě jste ho viděli v televizi.“

„Jistě,“ přikývl Gordon.

Dissdale zářil a věnoval se svému hostu, přijímajícímu projevy obdivu přítomných se slušivou skromností.

„Kdo že to má být?“ zeptala se Lorna Shiptonová.

„Calder Jackson,“ řekl Gordon.

„Kdože?“

Gordon zavrtěl hlavou, bylo jasné, že neví, o koho jde. Tázavě se na mne podíval, ale já také zavrtěl hlavou. Za chvíli jsme se z hovoru hostí poučili.

Calder Jackson byl menší člověk s působivě naaranžovaným účesem. Doslovně, aspoň já měl ten dojem. Měl bohaté, zkadeřené, tmavé prošedivělé vlasy vzadu krátce ostříhané a na temeni a nad čelem bujně a načechrané. Kadeře přecházely do úzkého vousu lemujícího okraj čelisti a brady, takže z pohledu zepředu měl Jackson celý obličej jako zarámovaný. Ze strany vypadal, jako by měl na hlavě helmu (nebo kbelík na uhlí, pomyslel jsem si nelaskavě). V každém případě to byla tvář, kterou člověk hned tak nezapomene. „To je prostě člověku dáno,“ vysvětloval skromně komusi výrazným hlasem. Nemusel ani mluvit hlasitě. Měl náznak venkovského přízvuku, ale těžko říct, ze které oblasti. Hovořil se suverenitou slavných. Dívka vedle mne byla přímo unesená. „To je fantastické, takhle se s vámi setkat. Já už toho o vás tolik slyšela... Prosím vás, prozradte nám, jak to děláte.“

Calder se na ni neosobně zadíval, pak sklouzl pohledem na mne a znovu se podíval na dívku. Mne zavrhl jako zcela nezajímavého. Dívce zdvořile odpověděl: „Není v tom žádné tajemství, moje milá, pražádné. Stačí správná výživa, dobrá péče a staré rostlinné léky. A k tomu – samozřejmě – vkládání rukou.“

„Ale jak to prosím vás provádíte u koní?“

„Prostě – dotýkám se jich.“ Nasadil odzbrojující úsměv. „Někdy cítím, jak se kůň chvěje, cítím, jak hojivá síla přechází z mých rukou do zvířete.“

„Máte vždycky úspěch?“ zeptal se Henry zdvořile. Nedal sebeběmín znát, že zázračnému lékaři nedůvěřuje, Henry, člověk, jehož důvěřivost by člověk zvážil na mikrogramy!

Calder Jackson nepochyboval o tom, že otázka je míněna zcela vážně. Pomalu zavrtěl hlavou. „Je-li kůň dostatečně dlouho v mé péči, tak většinou všechno dopadne dobře, většinou. Bohužel ne vždy, vždy ne.“

„To je neuvěřitelné!“ hlesla Judith. Calder ji obdařil dalším vlídným neosobním úsměvem. Ať už je ten člověk šarlatán nebo ne, pomyslel jsem si, dělá to perfektně. Vypadá zajímavě, chová se skromně a netvrdí, že je všemohoucí. Co já vím, třeba opravdu má nějakou léčivou moc. Zázrační léčitelé se objevovali ve všech érách, tak proč by nemohl existovat zázračný léčitel koní?

„Mohli byste léčit i lidi?“ zeptal jsem se stejně nevinným tónem jako Henry, bez stínu pochybovačnosti, prostě jen z vědychtivosti.

Kadeřavá hlava se obrátila ke mně. Zdvořile, bez skutečného zájmu zodpověděl otázku, na kterou jistě už v minulosti odpovídal stokrát, odpověď byla až příliš automatická a naučená. „Ať už ten zvláštní dar, který mi byl dán, je jakýkoli, působí specificky jen na koně. Cítím, že bych člověku pomoci nedokázal, proto se o to raději nepokouším. Prosím lidi, aby mne o to ani nežádali, nerad způsobuji komukoli zklamání.“

Poděkoval jsem zdvořilým kývnutím. Odvrátil se a ochotně vyslechl a zodpověděl další otázku, kterou mu položila Bettina. „Ne, léčebný výsledek se zřídka objevuje okamžitě. Musím s koněm strávit delší dobu, opakovaně. Někdy stačí několik dní, někdy několik týdnů. To se nikdy neví předem.“

Dissdale se hřál na výsluní slávy svého hosta. Sdělil nám hrdě, že dva z Calderových bývalých pacientů běží právě ten den. „Že mám pravdu, Caldere?“

Kučeravá hlava souhlasně kývla. „V prvním dostihu poběží Cretonne, ta trpěla krvácivostí z drobných cév. V pátém poběží Molyneaux, ten měl nehojící se ránu. Mám pocit, že ti dva jsou moji přátelé, že mezi námi

je důvěrný vztah.“

„Co říkáte, Caldere, máme si na ně vsadit?“ zeptal se Dissdale škádlivě. „Mohli by zvítězit?“

Zázračný léčitel se shovívavě usmál. „Pokud budou nejrychlejší.“

Všichni přítomní se dali do smíchu. Gordon dolil svým hostům skleničky, Lorna Shiptonová nám začala nevím proč vykládat, že jeden čas uvažovala o křesťanské vědě a Judith poznamenala, že je zvědavá, co bude mít na sobě královna. Dissdaleova společnost se bavila živě mezi sebou. Vtom se váhavě pootevřely dveře z chodby.

Moje naděje, že by šestý Gordonův host mohl být někdo jako Bettina, pro moje potěšení, se okamžitě rozplynuly. Žena, která se objevila ve dveřích a kterou Judith okamžitě běžela políbit na tvář, měla blíž ke čtyřicítce než ke dvaceti a byla spíše majestátní než štíhlá. Měla na sobě hnědorůžový lněný kostým a malý bílý slaměný klobouček s hnědorůžovou pentlí. Odhadoval jsem, že kostým s nositelkou už leccos prožil a klobouk že je nový, pořízený pro tuto mimořádnou příležitost.

Judith představila nově příchozí jako Penelopu Warnerovou – Pen – dobrou přítelkyni. Pen Warnerová si sedla na volné místo vedle Gordona a povídala si o něčem s Henrym a Lornou. Poslouchal jsem ji na půl ucha a povšiml si některých drobností, jako že nenosí prstýnky, nemá nalakované nehty, nemá prošedivělé vlasy (hnědé, na krátko ostříhané) a že mluví naprosto přirozeně. Seriózní, říkal jsem si, slušná a trochu nudná. Nejspíš pracuje v nějakém církevním sdružení.

Objevila se číšnice a přinesla vynikající oběd. Při jídle jsme zaslechli, jak Calder Jackson pěje chválu na potočnici, protože má vysoký obsah železa, a na česnek, který prý je dobrý proti horečce.

„U člověka je česnek přímo zázračný při černém kašli. Uděláte obklad a zabalíte do něj chodidla dítěte, vždycky na noc, přes to obvaz a ponožky. Ráno je dítěti cítit česnek z úst a kašel je pryč. Česnek je dobrý skoro na všechno, je to opravdu vzácná, životodárná rostlina.“

Všiml jsem si, jak ho Pen Warnerová poslouchá. Jak jsem se tak na ni díval, napadlo mne, že jsem se v ní nejspíš zmýlil, asi není jen na kostelní spolky, má příliš chytré, světa znalé oči, dobře zná slabosti svých bližních. Že by to byla magistrátní úřednice? Možná.

Judith se naklonila přes stůl: „Time, to nemůžete zapomenout na své povolání ani při dostizích?“ zeptala se škádlivě.

„Jak to?“

„Díváte se na každého, jako byste odhadoval, kolik by se mu dalo bez rizika půjčit.“

„Vám bych klidně půjčil svou duši.“

„Musela bych platit úrok?“

„V lásce a polibcích.“

Neškodné žertování, ozdobné jako její klobouček. Henry, sedící vedle mě, dodal stejným tónem: „Time, to jste už druhý v pořadí. Já mám první opci, že, Judith? Se mnou můžete počítat, má milá, do poslední kapky krve.“

Přátelsky ho pohládila po ruce. Hluboká pravda našeho povrchního žertování ji těšila. Pak k nám znovu pronikl hlas Caldera Jacksona: „... kostival hojí rány s neuvěřitelnou rychlostí, zahojí i chronické vředy během několika dní. I zlomeniny se po něm hojí jednou tak rychle než normálně. Kostival je skutečně zázračný.“

Pak se všichni kolem stolu začali bavit o koni jménem Sandcastle, protože Sandcastle vyhrál šest týdnů předtím Guineas a platil za horkého favorita pro King Edward VII Stakes pro tříleté, hlavní dostih toho odpoledne.

Dissdale Guineas v Newmarketu viděl a o koni hovořil nadšeně. „Skvělý. Doslova polyká míle,“ dobrosrdečně dával k dispozici svoje úvahy všem přítomným. „Je to statný, udatný kůň.“

„Derby ale nevyhrál,“ poznamenal Henry vážně.

„To je pravda,“ přikývl Dissdale, „přišel čtvrtý. To ale taky není špatné, ne?“

„Jako dvouletý byl dobrý,“ řekl Henry.

„To tedy byl,“ vzdechl Dissdale nadšeně. „Má dokonalý původ, je z klisny Ampersand po Castleovi. Co by člověk mohl chtít lepšího.“

Několik hlav poslušně přikývlo, aniž by jim to bylo sebemíň jasné.

„Sandcastle je moje živá investice.“ Rozpřáhl paže a zasmál se. „Ostatně lidí zabývajících se investicemi máme plnou místnost. Já si osobně dnes vsadím na Sandcastlea, dvojnásobek... trojnásobek..., vsadím, co můžu. Dejte na strýce Dissdalea. Sandcastle je nejjistější investice na tomhle Ascotu.“ Hlas se mu chvěl hlubokým, náboženským přesvědčením. „Toho nic nepředběhne.“

„Pro vás sázky nepřicházejí v úvahu,“ zašeptala mi Lorna Shiptonová přísně do ucha.

„Nejsem po mamince,“ namítl jsem mírně.

„Dědičnost je dědičnost,“ řekla Lorna pochmurně. „Ostatně váš otec pil.“

Málem jsem vyprskl smíchy. Jahody jsem konzumoval ve výborné náladě. Ať už jsem zdědil po rodičích cokoli, určité to nebyla záliba v nákladných radovánkách. Byl jsem pevně rozhodnutý nijak neriskovat, že mi moji sbírku desek seberou exekutoři. Ti nelítostní chlapi mi tehdy dokonce vzali i houpacího koně, na kterém jsem ve věku šesti let ve své fantazii vyhrával Velkou národní. Sebrali mi knížky, lyže, fotoaparát. Maminka tehdy v slzách pobíhala kolem nich a přesvědčovala je, že to jsou moje věci, ne její, a že mi je nesmějí brát, ale oni nedbali a všechno to odnesli, jako by byli hluší. Maminka byla samozřejmě taky nešťastná, že jí odnášejí její poklady, byla nešťastná a stísněná pocitem viny.

Když mi bylo čtyřia dvacet, už jsem se se ztrátou našich věcí vyrovnal, a většinu toho nejnnutnějšího jsem nahradil (houpacího koně ne). Nicméně neúprosnost toho hrozného dne ovlivnila celý můj další život.

Když se to tehdy odehrávalo, nepromluvil jsem ani slovo, oněmělý strašným vztekem.

Lorna Shiptonová mi na chvíli se svými káravými poznámkami dala pokoj. Upozornila Henryho, že bude-li si na jahody sypat cukr a vršit šlehačku, nesmí očekávat, že ho ona, tedy Lorna, bude litovat, až začne on, tedy Henry, tloustnout, až dostane infarkt nebo vědy. Henry se odevzdaně díval na zakázané lahůdky, které tak jako tak neměl v úmyslu jíst. Bože chraň mne od manželství s takovou Lornou Shiptonovou.

Když jsme dospěli ke kávě, brandy a doutníkům, zasedací pořádek se rozpadl. Hosté vybíhali, aby si vsadili na své naděje v prvním dostihu. Já nebyl hazardér, jak si Lorna myslela, šel jsem zvolna na terasu a díval se na královské procesí ušlechtilých koní, otevřených kočárů, na zlato, třpyt, vlající peří, na tu nádheru klusající jak z pohádky po zelené trávě dráhy.

„Je to krásné,“ ozvala se Judith vedle mne. Zadíval jsem se na její zajímavý obličej a do jejích usměvavých očí. Zatraceně, líbí se mi Gordonova žena, chtěl bych s ní žít.

„Gordon si šel vsadit,“ řekla. „Tak jsem chtěla využít příležitosti... Byl úplně zděšený tím, co se mu přihodilo... A chtěla jsem vám říct, že jsme vám oba moc vděční za to, co jste pro nás tehdy udělal.“

„Ale vždyť já pro vás dohromady neudělal vůbec nic.“

„Nejde jen o ten den. Hlavní je, že jste pak mlčel. Myslím v bance. Henry říká, že nikdo v celém podniku nic netuší.“

„Ale... to je přece samozřejmé.“

„Pro spoustu lidí by to tak samozřejmé nebylo. Co kdyby na vašem místě byl Alec?“

Nechtěl jsem se usmát. „Alec přece není zlý, byl by taky mlčel.“

„Gordon tvrdí, že je diskrétní jako domovnice.“

„Co kdybychom se šli podívat dolů na koně?“ navrhl jsem.

„Jsem pro. Odsud to sice vypadá všechno krásně, ale jsme příliš daleko od skutečného dění.“

Šli jsme k padoku, dívali se zblízka na koně, jak je vodí v kruhu, pak jsme se dívali, jak trenéři vyhazují do sedel žokeje a jak se koně chystají vyjít na dráhu. Judith hezky voněla. Sakra, zapomeň na ni, okřikoval jsem se.

„Támhle ten kůň, to je ten, kterého Calder Jackson údajně vyléčil, Cretonne. Žokej je v růžovém.“

„Vsadíte si?“ zeptala se.

„Pokud si to přejete.“

Žluté růže se souhlasně sklonily, a tak jsme si šli v dobré náladě stoupnout do fronty, abychom si společně vsadili. Kolem nás vířila slavnostní šed' pánů v cylindrech, slavnostní róby dam, návštěvníci Ascotu v celém svém lesku, v zářivém slunci. Byla to pastva pro oči, neskutečný, přežitý, ale krásný rituál překřikující realitu. Celý život mého otce jako by byl odrazem ducha Ascotu – snaha dosáhnout snadno na štěstí.

„O čem tak vážně uvažujete?“ zeptala se Judith.

„Že pojídači lotosových květů nikomu neublíží. Teroristé by se měli dát na lotos.“

„Kdyby člověk nejedl nic jiného, tak by mu z toho mohlo být zle.“

„V takový den, jako je ten dnešní, by se člověk snadno zamiloval.“

„To je pravda.“ Soustředila se velice pozorně na studium programu. „Otázka je, jestli by to bylo moudré.“

Po krátké odmlce jsem odpověděl: „Nebylo by to moudré.“

„Taky si myslím.“ Vzhledla, vážná, plná pochopení, úsměv na povrch nepronikl. „Znám vás už šest let.“

„Nebyl jsem vám věrný.“ Rozesmála se. Kritická chvíle pominula. Vyznání jsem učinil více než jasně a nebyl jsem zavržen. Přestože jsem zůstal stále vedle ní, nebyla v rozpacích, naopak, chovala se ke mně ještě srdečněji. Ve spokojené svornosti jsme se rozhodli zůstat u padoku během prvního dostihu, protože než bychom se došplhali nahoru na tribunu, byl by konec.

Záda jezdců mizela v dálce na dráze, jak cválali ke startu. Abych něco řekl, zeptal jsem se, kdo je Dissdale Smith.

„Ten?“ Tvářila se pobaveně. „Obchoduje s automobily. Dělá rád granda, ale nejsem si jistá, jestli na to zrovna teď má. Prostě řekl Gordonovi, že hledá někoho, kdo by se s ním rozdělil o výdaje na nájem téhle lóže, a pak se ho zeptal, jestli by si třeba sám nechtěl koupit půlku na dnešní odpoledne. Na další dny taky sehnal kupce. Tedy já si vlastně nejsem jistá, jestli se to vůbec smí, tak to raději nikomu neříkejte... neříkej.“

„Ne, neřeknu.“

„Bettina je jeho třetí žena, je modelka.“

„Je hezká.“

„A není tak hloupá, jak se vám možná zdá.“

Řekla to tak suše, až jsem si uvědomil, že jsem se asi na Bertinu tvářil nadřazeně. Judith mi to odpustila.

„Víte, jeho druhá žena byla vůbec nejkrásnější stvoření, jaké jsem kdy viděla, ale v hlavě měla úplně vymetené. Dokonce i Dissdalea přestalo bavit, že za těma fantastickými modrými očima není zhora nic. Ono to sice mužskému dělá dobře, když někam přijde a všichni chlapi se začnou točit kolem jeho ženy, jenže když během pěti minut všichni zjistí, že je absolutně hloupá, tak to jaksi člověku zkazí radost, zvlášť když ho všichni začnou litovat.“

„Aha. Kam se poděla?“

„Dissdale ji představil jednomu mladíkovi, dědici několika miliónů s inteligenčním kvociem odpovídajícím jejímu. Pokud vím, tak ti dva ještě plují na obláčkách blaženosti.“

Z místa, kde jsme stáli, jsme na dráhu skoro neviděli, viděli jsme koně, teprve když běželi přímo proti nám do cíle. Bylo mi to dočista jedno. Když se ukázalo, že jeden z vedoucích jezdců je v růžových barvách, chytla mě Judith za rukáv a zatřásla mnou.

„To je přece Cretonne, není?“ Poslouchala, jak komentátor oznamuje číslo vítěze. „Time, uvědomuješ si, že jsme vyhráli? Sakra!“ Nadšeně se rozesmála, s úžasem i radostí.

„Ať žije Calder Jackson.“

„Ty mu nedůvěřuješ, vid’? Viděla jsem to na vás všech, na Henrym, na Gordonovi i na tobě, přestože jsi ještě tak mladý. Všichni máte ve zvyku dívat se do lidí. K Jacksonovi jste se chovali děsně zdvořile, aby nepoznal, že mu tak docela nevěříte.“

Usmál jsem se. „To od nás nebylo hezké.“

„Žiju s Gordonem už devět let,“ dodala.

Chvilí bylo ticho. Mlčky jsem položil otázku a mlčky přijal němou odpověď. Pak Judith zavrtěla hlavou a já souhlasně přikývl. Říkal jsem si, že s tak přímou, inteligentní ženou bych dovedl žít spokojeně až do smrti.

„Jak se to dělá, jdeme si pro výhru teď, nebo až potom?“ zeptala se.

„Teď, jen musíme chvíli počkat.“

Čekali jsme, až se jezdcí zváží a až bude vydán pokyn k výplatě výher. Nevadilo nám čekat. Povíдали jsme si o ničem a čas utíkal jak voda. Nakonec jsme se vyšplhali zpět do naší lóže. Ukázalo se, že naši spoluhosté vsadili na Cretonne jako jeden muž a že teď se příslušně radovali. Calder zářil a tvářil se skromně, Dissdale velkoryse otvíral další láhev Krugu, královského šampaňského.

Doprovodit hostitelovu ženu k padoku bylo nejen přijatelné, ale dokonce se to slušelo. Gordon nás proto přirozeně vítal vlídným úsměvem. Když jsem se tak díval na jeho bezelstnou, důvěřivou přátelskou tvář, byl jsem rád i nerad, že nám důvěřuje právem. Svůj klenot neztratí, zůstane mu, bude jen jeho. Pokud jde o nezaopatřené staré mládence, dobře jim tak.

Na hlavní dostih se celá naše rozjařená společnost vyhnula na terasu. Dissdale řekl, že vsadil vše na svou hlavní investici, na Sandcastlea. Řekl to sice žertem, ale podle toho, jak se mu třásl ruce, jak si hrál s dalekohledem, usoudil jsem, že vsadil víc, než si mohl dovolit. Tak se sázet nemá.

Většina ostatních, nakažená Dissdaleovou jistotou, také vsadila na Sandcastlea, všichni drželi celé šťastné v ruce sázkové lístky. Dokonce i Lorna Shiptonová, tváře celé růžové, se přiznala svému muži, že zcela výjimečně, když je to tak mimořádný den, také vsadila pět liber.

„A co ty, Time, vsadil jsi všechno?“ usmál se Henry.

„Jistě, i kalhoty.“

„Ale přece...,“ Lorna se začala ohrazovat.

„Buďte klidná, mám doma ještě několikery...“ Henry se rozesmál a jemně odtáhl Lornu jinam. Najednou jsem zjistil, že stojím vedle Caldera Jacksona. „Taky hazardujete?“ zeptal jsem se jen tak.

„Jen když je to jisté, ale pak to vlastně není žádný hazard,“ usmál se, ale oči mu zůstaly chladné.

„Je Sandcastle tutovka?“ zeptal jsem se.

Zavrtěl hlavou. „Pravděpodobně. Žádná sázka na dostizích není jistá, kůň může být nemocný, nebo ho jiný kůň při startu může kopnout.“

Ohlédl jsem se na mírně zpoceného Dissdalea a doufal jsem kvůli němu, že kůň je zdravý a že odstartuje bez úhony.

„Poznáte na koni, když mu něco je, jen tak, že se na něho podíváte? Chci říct, když se díváte, jak koně chodí v padoku, poznal byste něco?“

Z toho, jak Calder odpovídal, bylo jasné, že tuhle otázku už také slyšel mnohokrát. „Jistěže někdy na koni rozeznáte chorobu na první pohled, jenže v tom případě koně většinou do dostihu neposílají. Já si ale potřebuji koně prohlédnout pořádně, zblízka. Chci kupříkladu vidět, jak vypadá sliznice očních víček nebo sliznice nozder. U nemocného koně růžová barva sliznic bledne.“ Odmlčel se. Tím přednáška skončila. Po několika vteřinách, když celý dav diváků sledoval, jak Sandcastle letí kolem tribun, řekl skoro s nábožnou úctou: „To je fantastický kůň, fantastický.“ Měl jsem pocit, že to je první upřímná, bezprostřední poznámka, jakou jsem od něho slyšel.

„Vypadá skvěle,“ přikývl jsem.

Calder Jackson se shovívavě usmál mému nepoučenému úsudku, který se nemohl rovnat úsudku člověka s hlubokou znalostí věci, tedy úsudku jeho.

„Mohl vyhrát Derby,“ dodal. „Jenže ho tísnili u bariéry, takže se nemohl včas dostat dopředu.“

Na moje místo po boku velkého muže vklouzla Bettina. Vzala ho pod paži: „Caldere, pojďme prosím dolů, odtamtud je líp vidět než odsud.“ Věnovala mi fotogenický úsměv a táhla svého zajatce ke schodům.

Publikum zahučelo a pak zaburácelo, jak koně dobíhali jeden a půl míle, dráhu delší než Guineas, stejně dlouhou jako Derby. Sandcastle nesoucí rudou a bílou se zatím moc nevyznamenal. Když koně probíhali poslední oblouk, běžel na páté pozici. Dissdale vypadal na infarkt.

Asi přijdu o kalhoty, říkal jsem si. Dojde na Lornina slova. Jistá investice, na které člověk nemůže tratit, se ztrácí.

Dissdale se už na to nemohl dívat. Svezl se bezmocně do nejbližší židle, kterých bylo po terase rozestaveno několik, zatímco ve vedlejší lóži na židlích stáli, skákali a křičeli.

„Sandcastle jde dopředu...,“ zněl komentátorův hlas, ale pak zanikl v řevu publika.

Rudo-bílé barvy vyrazily po vnější straně. Teď se ukázalo, co v koni je. Statný, udatný hřebeček letěl kupředu zcela nezadržitelně.

Naše lóže byla dobrý furlong od cílového sloupu, takže když k nám koně doběhli, byl Sandcastle ještě na třetí pozici, ale šel dopředu jako blesk. Musím přiznat, že mě ta letící plavná síla vzrušovala a hluboce na mne působila. Chytil jsem zoufalého Dissdalea za rameno a donutil ho vstát.

„Dívejte se,“ křičel jsem mu do ucha. „Koukejte! Vaše investice zvítězí! Ten kůň je fantastický, neuvěřitelný!“

S otevřenými ústy se vytřeštěně zadíval k cíli a viděl, jak z hloučku koní vystřeluje Sandcastle jako oštěp a míří přímo k vítězství, daleko před ostatními.

„On vyhrál,“ hlesl Dissdale ochablými rty, sotva jsem ho v tom obecném řevu slyšel. „Sakra, on vyhrál!“

Pomohl jsem mu do schodů, do lóže. Byl bledý, zpocený a klopýtal.

„Sedněte si.“ Přisunul jsem mu první židli, kterou jsem nahmátl. Ale on roztřeseně zavrtěl hlavou a šel si sednout na své místo v čele stolu. Sklesl těžce na židli a natáhl chvějící se ruku po šampaňském.

„Bože, slibuju, že už tohle nikdy neudělám, nikdy, nikdy.“

„Co neuděláte?“

Podíval se na mne krátce přes okraj skleničky. „Abych vsadil všechno.“

Všechno. To už řekl předtím, ale to přece nemohl myslet doslova. Podle toho jak vypadal, to ale bylo možné.

Do místnosti se nahrnuli ostatní, celí rozjaření. Všichni bez výjimky vsadili na Sandcastlea, díky Dissdaleovi. Dokonce i Calder Jackson pod Bettiným nátlakem doznal, že vsadil „něco málo“ u Tota, prý výjimečně. Kdyby byl prohrál, určitě by se nebyl přiznal.

Dissdale, před chvílí ještě na pokraji kolapsu, viditelně ožil, kulaté tváře mu plály. Nikdo si předtím nevšiml, jak mu bylo nevolno, ani jeho žena, která mezitím půvabně a bez efektu flirtovala se zázračným léčitelem. Popíjelo se vesele šampaňské a vše nasvědčovalo tomu, že naše nesourodá společnost si ten den nádherně užívá.

Po chvíli se Henry nabídl, že odvede Judith k padoku. K mé úlevě Lorně nabídl doprovod Gordon, takže na mne zbyla záhadná dáma, Pen Warnerová, které jsem až do té chvíle položil jedinou fascinující otázku

„Jak se máte?“

„Chcete se jít podívat dolů?“ zeptal jsem se jí.

„Ano, ráda bych. Ale nemusíte tam se mnou zůstat, když se vám nebude chtít.“

„To o sobě máte tak špatné mínění?“

Překvapeně se jí rozšířily zorničky. Musela rychle změnit přístup k mé osobě. „Vy jste ale sakra nezdvořilý,“ řekla. „A to o vás Judith tvrdí, že jste milý.“

Nechal jsem ji projít ven a usmál jsem se na ni. „Rád vám budu dělat společnost, pokud vám to bude milé.“

Koukla se po mně a vykročili jsme. Šlo to jen husím pochodem, protože proti nám proudily davy opačným směrem. Cestou výtahem, po pohyblivém schodišti a v tunelu pro diváky jsme skoro nepromluvili, až když jsme se vynořili u padoku.

Vyprávěla mi, že je v Ascotu poprvé, že je vlastně poprvé na dostizích.

„A co tomu říkáte?“ zeptal jsem se.

„Je to krásné, je v tom odvaha a je to trochu šílené.“

„Vy vidíte racionálnost v tom, co je bez půvabu a bez odvahy?“

„V životě to tak bývá, vy jste si toho nevšimli?“

„Jsou lidé, kteří nejsou šťastní, pokud nejsou zoufalí.“

Zasmála se. „Tragédie prý inspirují...“

„Já se bez nich obejdu, raději si hledám místo na slunci.“

Stáli jsme na schůdkách a dívali se, jak vodí koně v padoku. Řekla mi, že bydlí přes ulici od Judith, v domku s vyhlídkou na obecní park. „Žiju tam odmalička, dávno předtím, než se tam nastěhovala Judith. Setkaly jsme se náhodou, jak už to tak bývá, při nákupu tam u nás, pak jsme jednou šly společně domů, je to už několik let, a od té doby se přátelíme.“

„To je štěstí.“

„Ano, je.“

„Žijete sama?“ zeptal jsem se jakoby nic.

Pobaveně se na mne podívala. „Ano, sama. A vy?“

Přikývl jsem.

„Mně to tak vyhovuje,“ dodala.

„Mně taky.“

Měla pěknou, mladistvou pleť a jen statná postava vyrazovala, že jí ubíhají léta. Postava a ty zkušené oči, které asi viděly ledaco neveselého.

„Vy jste soudkyně z lidu?“ zeptal jsem se.

Zatvářila se překvapeně. „Ne, nejsem. Jak jste na to prosím vás přišel?“

Omluvně jsem pokrčil rameny. „Nevím, nějak jste mi na to vypadala.“

Zavrtěla hlavou. „Na to já nejsem, ani bych na to neměla čas.“

„Ale určitě děláte nějakou obecně prospěšnou práci.“

Tvářila se zmateně. „Proč myslíte?“

„Nevím, prostě na to vypadáte.“ Usmál jsem se, aby to neznělo příliš vážně. „Který kůň se vám líbí?“

Chtěla byste na některého vsadit?“

„Co takhle Burnt Marshmallow?“

Líbilo se jí to jméno. Šli jsme si tedy stoupnout do fronty u totalizátoru a investovali část výhry z Cretonne a Sandcastlea.

Jak jsme se pomalu vraceli davem kolem padoku směrem k tribuně, narazili jsme na hlouček, v jehož středu kázal Calder Jackson. On nás neviděl.

Zastavili jsme se.

„... kostival je samozřejmě přímo zázračný,“ říkal Calder. „Hojí zlomeniny i chronické vředy mnohem rychleji než cokoli jiného.“

„To už vykládal nahoře,“ poznamenal jsem.

Pen Warnerová s mírným úsměvem přikývla. „To jsou staré, osvědčené bylinky,“ řekla. „V tom má jistě pravdu. V kostivalu je allantoin, způsobuje proliferaci buněk.“

„Nepovídejte. Chci říct... vy se v tom vyznáte?“

„Ano.“ Šli jsme dál. Teprve když jsme docházeli až nahoru k chodbě u naší lóže, dodala: „Nevím, jestli byste to označil za obecně prospěšnou práci, ale vydávám lidem prášky.“

„Prosím?“

„Jsem lékárnice. Paní v bílém plášti.“

Do jisté míry mě zklamala. Ihned to vycítila.

„No co, každý nemůže být zajímavý a slavný. Řekla jsem vám přece, že život není hezký a že může nahánět strach. Vidím to na svých zákaznících. Vidím na lidech strach den co den..., vím, jak strach vypadá.“

„Pen, odpusťte mi mou lehkovážnost, omlouvám se, správně jste mě usadila.“

Když jsme došli do naší lóže, našli jsme tam Judith opuštěnou, Henry si odešel vsadit.

„Řekla jsem Timovi, že jsem lékárnice a jemu to připadá nezajímavé.“

Nezmohl jsem se ani na první slova protestu, Judith mě předhoniла.

„Není jen tak nějaká magistra, má svou vlastní lékárnu. Polovina lékařů v Londýně k ní posílá pacienty.

Mluví s živým zlatým dolem s nedobytným srdcem.“

Vzala Pen kolem pasu a obě se pak na mne pobaveně, ale přátelsky dívaly, trochu se zalíbením, trochu s nadřazeností, byly starší než já a byly ženy.

„Judith! Já přece...“, zarazil jsem se. „Ale co. Dáme si ještě šampaňské.“

Dissdaleovi přátelé se vrátili celí rozesmátí a tak přerušili náš nepovedený rozhovor. Pak dorazil i Gordon s Henrym a Lornou. Všichni jsme se pak odešli dívat na terasu na další dostih. A protože to byl den jako z pohádky, Burnt Marshmallow přišel první o tři délky.

Zbytek odpoledne minul, než jsem se nadál. Jednu chvíli jsme byli s Henrym na terase sami, zatímco uvnitř chystali čaj. Já už vůbec nemohl a Henry od těch dobrot raději odešel, aby neupadl v pokušení.

„Tak jak je s tím vaším výtvarníkem? Založíme ho, nebo ne?“

„Jste si úplně jistý..., že to necháte na mně?“

„Ano, jsem si jistý.“

„Tak tedy... požádal jsem ho, aby přinesl ještě nějaké další věci, a aby také donesl barvy.“

„Barvy?“

„Ano. Řekl jsem si, že když ho uvidím při práci, spíš poznám...“ Pokrčil jsem rameny. „Prostě, zavedl jsem ho do hovorny a vyzval ho, aby v mé přítomnosti nakreslil skicu k nějakému filmu, že bych to rád viděl. On nezaváhal a ten návrh udělal v barvách, v akrylátech. Za hodinu měl dvacet pět barevných skic. Stejně ústřední postavy, nová zápleтка, opravdu vtipná. To bylo v pondělí. Mně se pak o těch obrázcích zdálo. Možná, že se vám to zdá absurdní, možná, že na ty jeho věci příliš často myslím.“

„Takže jste se rozhodl?“

„Ano.“

„No a?“

Nedá se nic dělat, musím skočit do vody. „Rozhodl jsem se mu tu půjčku dát.“

„Dobře,“ přikývl Henry. „Informujte mě průběžně, jak to s ním vypadá.“

„Ano, samozřejmě.“

Znovu přikývl a změnil předmět hovoru. „My jsme dnes s Lornou vyhráli spoustu peněz. Co vy?“

„Tolik, že by to strýci Fredovi asi dělalo starost, měl by strach, jaký to bude mít vliv na mou nestálou povahu.“

Henry se rozesmál. „Váš strýc Freddie vás myslím zná líp, než byste tušil.“

Když to krásné odpoledne skončilo, sešla celá naše společnost dolů a zamířila k východu, k bráně, vedoucí na hlavní silnici, za kterou bylo parkoviště a krytá cestička k nádraží.

Calder šel první, těsně přede mnou, kučeravou hlavu skloněnou k Bettině. Děkoval jí a Dissdaleovi „za neobyčejně příjemně strávený den.“ Dissdale už byl plný života, radoval se skoro nepřičetně, protože mu vyšly všechny ty jeho dably, trebly a akumulátory. Poplácával Caldera po zádech a zval ho k sobě na víkend.

Henry a Gordon, nepochybně z nás všech nejstřízlivější, lovili po kapsách klíče od vozů a odhazovali programy do koše na odpadky. Judith se bavila s Pen a Lorna se shovívavě snížila k hovoru s Dissdaleovými hosty. Já jediný jsem se v tu chvíli s nikým nebavil, díval jsem se před sebe a proto jsem zahlédl, co se chystá.

Stáli jsme ještě v hloučku na chodníku a čekali, než se rozhodneme přejít silnici, pak jsme se chystali rozejít. Všichni se smáli a bavili, jen já ne.

Na chodníku stál nějaký chlapec, bez hnutí, jako ve střehu. Všiml jsem si jeho napjatého, soustředěného pohledu, hořících očí, pak jsem zaznamenal džínsy a vybledlou košili, v ostrém kontrastu k eleganci Ascotu, a teprve nakonec jsem s úžasem zahlédl, že drží v ruce nůž.

Asi jsem uhodl, na koho se tak upřeně dívá. Neměl jsem ani čas křiknout na výstrahu, chlapec přeběhl po chodníku bleskovou rychlostí a ruku s nožem měl připravenou, jen bodnout.

Bez uvažování jsem po něm skočil. Určitě jsem nepomyslel na to, jaké má moje akce vyhlídky a jaké může mít následky. Tak se bankéři chovat nemají.

Hrot nože se už už vnořil Calderovi do břicha, když jsem ránu odvrátil. Srazil jsem chlapci ruku celým tělem. Jak jsem letěl, stačil jsem zahlédnout Calderovy kalhoty, naleštěné boty a odpadky válející se po zemi. Chlapec zůstal ležet pode mnou a já si s leknutím uvědomil, že ještě stále drží v ruce smrtící nůž.

Kroutil se pode mnou, svalnatý, zuřivý a snažil se mne shodit. Ležel na zádech, obličej měl těsně pod mým, oči jen jak škvírky, vzteky vyceněné zuby. Zahlédl jsem tmavé obočí, bledou pleť a zaslechl, jak sípavě dýchá námahou. Obě ruce měl zkroucené pode mnou a já cítil, jak se zoufale snaží rukou pohnout, aby mohl nůž namířit hrotem vzhůru. Nedělej to, blázne, modlil jsem se za něho, nedělej to! Báł jsem se o něho, ne o sebe, což se mi tehdy zdálo absurdní a zdá se mi to absurdní dodnes. Snažil se mi vši silou ublížit a já myslel jen na to, co by to pro něho znamenalo, kdyby se mu to zdařilo.

Oba jsme namáhavě dýchalí, ale já byl větší a silnější a byl bych ho tak udržel ještě hodnou chvíli, kdyby se u nás nebyli vynořili dva dopravní policisté. Viděli, že se něco děje, měli pocit, že nějaký vystrojený člověk přepadl chodce, viděli, jak se pereme na chodníku. Já si jich všiml teprve v okamžiku, kdy mě dva páry železných rukou začaly odtahovat.

Bránil jsem se jim. Netušil jsem, že to jsou policisté. Díval jsem se jen na toho chlapce, sledoval jsem jeho oči, ruce a nůž.

Měli přesilu, odtáhli mě, jeden z nich mi přidržel paže. Kopal jsem zuřivě kolem sebe a pak jsem se ohlédl a viděl, že moji přemožitelé mají modré uniformy.

Chlapec v mžiku pochopil situaci. Odkutáel se, vyskočil, chvíli zůstal přikrčený a pak se ponořil do davů proudících branou a zmizel v areálu závodíště. Tam už ho nikdo nenajde. Přeběhne jednoduše k lacinějším tribunám a pak vyjde spodním vchodem ven.

Přestal jsem se bránit, ale policisté mě drželi pevně dál. Ani ve snu je nenapadlo pronásledovat toho kluka. Říkali mi sice „pane“, ale chovali se ke mně nadřazeně. Kdybych byl trochu uvažoval, bylo by mi to přišlo celkem normální.

„Proboha,“ křikl jsem nakonec na jednoho z nich. „Odkud myslíte, že se vzal ten nůž támhle na chodníku?“

Oba se na nůž zadívali, ležel tam, kam ho chlapec odhodil, než utekl. Kuchyňský nůž s osm palců dlouhým ostrím a černou stříenkou.

„Chtěl zabít Caldera Jacksona,“ řekl jsem. „Já mu v tom zabránil, nic víc. Proč myslíte, že asi utekl?“

To už kolem nás v úzkostlivém hloučku stáli Henry, Gordon, Lorna, Judith a Pen a všichni muže zákona přesvědčovali, že je úplně a naprosto vyloučené, že bych já, jejich přítel, někoho napadl, aniž by k tomu byl naprosto životně důležitý důvod. Calder se tvářil omámeně a osahával si naříznutý pásek od kalhot.

Celá ta fraška se pomalu uklidnila a vjela do běžných byrokratických kolejí. Policisté mne konečně pustili, já si oprášil nohavice a tatínkův žaket a narovnal si kravatu. Někdo mi podal cylindr. Ušklíbl jsem se na Judith. Bylo to všechno absurdní směs dramatu a nesmyslů.

Dohra nám zabrala celý večer a byla k smrti zdoluhavá a nudná: policejní stanice, tvrdé nepohodlné židle, papírové kalíšky s kávou. Ne, v životě jsem toho chlapce neviděl.

Ano, byl jsem si naprosto jistý, že mířil jen na Caldera Jacksona. Ano, byl to mladý chlapec. Asi tak šestnáctiletý. Ano, poznal bych ho. Ano, jsem ochoten pomoci při sestavování jeho portrétu.

Ne. Moje otisky na noži zaručeně nejsou. Chlapec nůž držel v ruce do poslední chvíle, než utekl.

Ano, samozřejmě, že mi mohou vzít otisky prstů, pro každý případ.

Calder, naprosto zmatený, opakoal už posté, že nemá nejmenší tušení, proč by ho kdo chtěl zabít. Ta samotná myšlenka ho pohoršovala, jak se zdálo. Policisté mu nechtěli dát pokoj. Tvrdili, že většina lidí své vrahy zná, a to zvlášť v případech, kdy člověk s vražedným úmyslem na určitou osobu číhá. Podle výpovědi pana Ekaterina hoch pana Jacksona od vidění znal. Calder namítl, že to je snadno možné, mohl si ho pamatovat z obrazovky, ale on, Calder, toho kluka viděl poprvé v životě.

Někteří z policistů byli slušní a zdrženliví, jiní byli spíš agresivní. Calder nakonec jedovatě poznamenal, že kdyby nebylo jejich horlivosti, kdyby mne nebyli odtáhli, mohli toho kluka mít pod zámkem a nemuseli ho teď hledat.

„Mohli jste se napřed zeptat, o co jde,“ řekl.

Zavrtěl jsem hlavou. Kdybych byl útočníkem já, mohl jsem toho chlapce usmrtit, zatímco by se policisté vyptávali okolostojících, o co se vlastně jedná, kdo se rve s kým. Napřed jednat, pak se ptát, je možná riskantní, ale jsou případy, kdy opačný postup může vést ke katastrofě.

Konečně nás propustili. Calder cestou z budovy dělal, co mohl, děkoval nenacvičenými slovy. „Time..., musím vám poděkovat..., nebýt vás..., nenalézám slova.“

„Už o tom nemluvte. Jednal jsem bez uvažování. Jsem rád, že se vám nic nestalo.“

Předpokládal jsem, že se mezitím všichni ostatní rozjeli, ale ukázalo se, že na Caldera čeká Dissdale s Bettinou a na mne že čeká Gordon, Judith a Pen. Stáli v hloučku u nějakých vozů a bavili se asi se třemi nebo čtyřmi cizími lidmi.

Gordon nám vyšel naproti. „My jsme věděli, že jste přijeli vlakem, tak jsme se dohodli, že vás zavezeme

domů.“

„To jste strašně hodní.“

„Můj milý Dissdalei...“, Calder opět nenacházel slov. „Jsem vám velmi zavázán.“

Točili se kolem něho, kolem oběti, kolem zachráněného hrdiny. Ukázalo se, že ti cizí lidé, se kterými se naši přátelé bavili, byli pánové od novin. Pro tisk byl Calder Jackson zajímavý vždy, ať živý či mrtvý. K mé hrůze se k nám přihnuli, představili se a vytáhli notesy a fotoaparát. Zapisovali si všechno, co kdo řekl, jen ode mne nezískali ani písmeno. Bylo mi to ale málo platné, lavinu člověk rukou nezastaví. Dissdale, Bettina, Gordon, Judith a Pen se zachovali ďábelsky, takže během velmi krátké doby jsem vešel v obecnou známost jako „muž, který zachránil Caldera Jacksona“.

Nikoho jaksi nenapadlo, že by se útočník mohl o něco pokusit znovu.

Díval jsem se na svou fotografii v novinách a uvažoval o tom, jestli ji uvidí i ten hoch a dozví se tak moje jméno.

První rok / Říjen

Gordon už zase chodil do práce. Levá ruka se mu nepatrně třásla, ale nebylo to vidět.

Když se něco dělo, jako třeba ten den v Ascotu, zapomínal ruku schovávat, ale jinak sedával u psacího stolu shrbený, s rukou mezi kolena. Škoda, ten třes byl opravdu tak nepatrný, že by nebyl stejně vzbudil zájem, žádné řeči by nevznikly. Pro Gordona to zřejmě byl handicap.

Na jeho práci to ale nemělo žádný vliv. Nastoupil odhodlaně už v červenci, stručně mi před ostatními poděkoval za to, že jsem ho zastupoval, a ihned si z mého stolu vzal všechny větší věci.

John ho požádal (v mé přítomnosti před Alecem a Rupertem) aby všem jasně vysvětlil, že kdyby se obdobná situace měla v budoucnosti opakovat, bude to on, John, kdo bude Gordona zastupovat, ne já. Zdůraznil, že je starší jak věkem, tak služebně. Prý by nebylo vhodné, aby Tim předbíhal.

Gordon se na něho klidně díval a pak prohlásil, že kdyby nastala obdobná situace, předseda by vzal jistě v úvahu všechny okolnosti. John nato hlasitě utrousil cosi o protekci a nefér nadřizování a Alec ho škodolibě požádal, aby mu jmenoval jedinou obchodní banku, kde něco takového neexistuje.

„Prosím tě, mysli trochu, to víš, že chtějí, aby nastoupila nová generace v tradici rodu. Taky proč ne? Je to přirozené.“ Johna neuspokojil. John nechápal, že svou nevraživostí vůči mně zbytečně maří čas. Viděl jsem na něm, že se mnou ustavičně zabývá. Co chvíli se na mne přes místnost nenávistně podíval a neproměškal jedinou příležitost, aby se mi mohl posmívat nebo mě shodit. Dělal mi všemožné potíže, nevyřizoval vzkazy a u klientů se snažil vzbudit dojem, že jsem naprosto neschopný, a že si mě v kanceláři drží jen ze soucitu a kvůli mému jménu. Stávalo se mi, že k nám volali zákazníci, kteří semnou výslovně nechtěli jednat. Jeden člověk mi doslova řekl: „To vy jste ten playboy, co se tlačí přes hlavy lepších, než je sám?“

Johnova nevraživost byla v zásadě pochopitelná, na jeho místě bych se taky neradoval. Gordon proti tomu stoupajícímu dýmu nenávisti nedělal nic a Alec se pochopitelně bavil. Dlouho jsem uvažoval o tom, jak na situaci reagovat a nakonec jsem se rozhodl, že nejlíp udělám, když budu ještě víc a líp pracovat. Johnovi se pak těžko bude dokazovat, že jsem k ničemu.

Byl agresivní typ i fyzicky, svalnatý, menší, sporý, s postavou, která se jen obtížně vtěsnila do elegance obleků, jaké se v City nosí. Měl tvrdé, krátce ostříhané vlasy, ježily se mu nad límcem, mluvil hlasitě, jako by mu decibely mohly přidat na autoritě. Ve škole nebo v kasárnách by s tím možná uspěl, ale v civilizovaném prostředí naší kanceláře těžko.

Dostal se k bankovníctví z obchodní školy díky tomu, že byl ctižádostivý a uměl se vemlouvati. Občas mě napadlo, že by byl výborný zahraniční finanční zástupce, ale to by se mu asi nelíbilo. Alec tvrdil, že Johnovi dělá hlavně dobře, když může před hezkými ženskými tvrdit, že je bankéř, když se může vytahovat.

Alec byl vlastně trochu uličník a cynik, ale lidi uměl odhadnout skvěle.

Pak přišel jeden říjnový den, kdy se najednou začaly dít věci. Bylo to jako uragán. Zavola mi můj výtvarník s kreslenými filmy, pak ve městě vybuchlo další číslo Co se děje a týž den přišel do banky na „kontrolu“ můj strýc Fred.

Zpočátku spolu tyhle tři události nijak nesouvisely, ale než den skončil, jaksi se zapletly.

Když na mne můj výtvarník vyhrklil do telefonu první věty, sevřel se mi žaludek. „Najal jsem tři další animátory a potřebuju jich ještě pět,“ řekl. „Deset animátorů to nemůže stačit. Už jsem vypracoval rozpis, kolik bych potřeboval půjčit na mzdy.“

„Moment!“ bránil jsem se.

„Ihned pokračoval. „Taky potřebuju víc prostor, samozřejmě, ale to naštěstí není problém, protože vedle

našich ateliérů je volné skladiště. Už jsem na něj podepsal nájemní smlouvu a řekl jsem těm lidem, že to proplatíte vy. Taky budu samozřejmě potřebovat další nábytek a zařízení..."

„Moment! Takhle to přece nejde!“

„Jak to? Co nejde?“ zeptal se zmateně.

„Nemůžete si přece půjčovat donekonečna, všechno má své meze, i vy máte určitý limit, který nesmíte překročit. Probůh seberte se, okamžitě sem přijďte, a uvidíme, co se dá napravit.“

„Ale vždyť vy jste přece řekl...“, namítal naříkavě, „... přece jsem musel slíbit, že v případě rozšiřování podniku se o půjčku zase obrátím na vás. A to přece dělám, rozšiřuju podnik a obracím se na vás.“

No nazdar, skončím na poště, budu lízat známky až do smrti, až se tohle Henry dozví...

„Poslyšte...“, pokračoval můj výtvarník, „my dělali jako dábli a už jsme jeden film dodělali.“

Dvanáctiminutový s hudbou a zvukovými efekty a s titulky, se vším všudy. Tři další máme na hrubo sestříhané, zatím opravdu nahrubo, bez zvuku... jen tak... a všechno jsem to prodal.“

„Cože?“

„Všecko jsem to prodal,“ rozesmál se blaženě. „Všechno je opravdu v pořádku, můžete být klidný. Prodej domluvil ten agent, co jste ho za mnou poslal, smlouva je hotová, stačí podepsat. Kupuje to jedna velká firma a budou mi platit do smrti za autorská práva. Bere to prý od nich BBC a ta firma se chystá to posílat do celého světa. Jenže od teďka musíme vyrobit dvacet filmů do roka, ne sedm, jak jsem původně myslel. Dvacet! Jestli se budou líbit, tak to ještě půjde nahoru. Páni, já tomu pořád ještě nevěřím. Pokud mám ale vyrobit dvacet filmů za rok, tak opravdu potřebuju spoustu peněz. Jde to?“ Zeptal se úzkostlivě. „Totiž, já se tak spoléhal...“

„Ano, to je v pořádku. Až podepíšete smlouvu, přijďte mi ji ukázat a přineste s sebou rozpis nových požadavků, dáme to do pořádku.“

„Já vám děkuju. Já vám strašně hrozně děkuju, Time Ekaterine, ať bůh žehná vaší hodné bance.“

Třesoucí se rukou jsem položil sluchátko a přejel si dlaní tváře a krk.

„Stalo se něco?“ zeptal se Gordon.

„Ale ne, vlastně...“, nezadržitelně jsem se rozesmál, jako ten malíř. „Vsadil jsem na jistou investici. Možná že jsem vsadil na naftové pole.“ Znovu jsem se rozesmál. „Taky se ti to už stalo?“

Gordon přikývl. „Samozřejmě.“

Vyprávěl jsem mu o svém výtvarníkovi a ukázal mu původní sadu obrázků, měl jsem je ještě ve stole.

Když se na ně podíval, taky se dal do smíchu.

„Poslyš, nebyla to ta žádost o půjčku, co jsem měl na stole...“, mračil se, jak se snažil rozpomenout, „...“

tehdy, než jsem pak zůstal doma?“

Zamyslel jsem se. „Víš že asi ano?“

Přikývl. „Vidíš, já to chtěl zamítnout.“

„Opravdu?“

„Ano. Nebyl on nějak moc mladý nebo co?“

„Byl, jenže talent lidé mívají od narození.“

Krátce, zkoumavě se na mne podíval a vrátil mi obrázky. „No přejme mu štěstí,“ řekl.

####

Zpráva, že se strýc Fred objevil v bance, se rozšířila jako vlna celou budovou, do všech oddělení.

Kdekerá unavená páteř se rychle napřímila. Strýc Fred měl ve zvyku vyslovovat přesné, zničující soudy lidem do očí, a nebyl jsem to jen já, komu to v bance připadalo klidnější (možná i monotónnější) od té doby, kdy odešel do penze.

Říkalo se mu ‚pan Fred‘, na rozdíl od ‚pana Marka‘ (to byl dědeček) a ‚pana Paula‘ (pradědeček zakladatel). Mně ‚pan Tim‘ nikdo neříkal. Časy se mění. Pokud strýc zachová svůj obvyklý postup, stráví dopoledne v investicích, kde sám celá léta pracoval, po obědě v zasedačce, pak zajde do korporačního odboru a nakonec projde bankovním. Jakousi zvláštní telepatíí se cestou dozví všechno, co bankou hýbe, určitě vyčenechá, kam vítr vane a jak.

Byl už v budově, když se u nás objevily výtisky posledního čísla Co se děje a zapůsobily jako bomba.

Alec si jako obvykle zaskočil do místního novinového stánku v době, kdy časopis doručovali, a vrátil se se šesti výtisky, které si banka oficiálně objednávala. Nikdo v celé City si nemohl dovolit časopis nečíst a nevědět, co se děje, co by se nemělo dít, protože by se to mohlo dít právě na jeho vlastním prahu.

Alec oběhl podnik a donesl do každého patra jedno číslo. To naše, poslední, si nechal, a četl ho jako první. Tvrdil, že si to vysloužil.

Když vešel do kanceláře, hlásil: „Tvůj pan strýc právě roztrhal na cucky Teda Lorrimera z investic, protože rychle neprodal Winkler Consolidated, když i jednooká opice musela vidět, že to s tou transakcí ve střední

Americe přestřelili a strkají hlavu na špalek.“

Gordon se mírně usmál tomuto doslovnému referátu a život kanceláře pokračoval klidně dál. Jen ale pět minut. Pak Alec vyskočil, jako by ho bodla včela.

„No nazdar!“ řekl. „Náš špión už zase jede!“

„Cože?“ zeptal se Gordon nechápavě.

„Přečtete si to,“ podal časopis Gordonovi, Gordon četl nejdřív starostlivě, pak dostal vztek.

„To je neslýchané!“ Chtěl mi časopis podat, ale John už mezitím taky vyskočil a vzal mu jej z ruky.

„Teď jsem na řadě já,“ řekl John tvrdě a odnesl si časopis k svému stolu. Pomalu se posadil, pomalu rozevřel stránky a dal se do čtení. Gordon se na něho beze slova díval a já taky mlčel, nechtěl jsem Johna dráždit. Když dočetl, tvářil se jak mumie, jen rty měl pevněji sevřené. Časopis předal Rupertovi. Ten četl se sykáním a tajil dech; pak článek konečně dospěl ke mně.

„Je to zlé,“ řekl Gordon.

„To jsem pochopil.“ Pohodlně jsem se usadil a dal se do čtení. Pod titulkem Pěkná špína byl tento text:

Leckdo z našich čtenářů možná neví, že dvě třetiny zisku bank pramení z úroků z půjček. Vedoucí pracovníci odboru investičního a korporálního jsou v očích veřejnosti zosobněním vážnosti i slávy těchto soukromých bankovních ústavů. Jejich investice (investují cizí peníze) na burze a jejich klíčová role při fúzích a přičleňování jsou popisovány na čelných místech stránek finančního tisku.

Jenže, tak říkajíc, ocas, který vrtí psem, najdete na nižších stupních hierarchie. Tajemné bankovní oddělení tiše půjčuje peníze ze svých bezedných pokladnic a čerpá nedozírné zisky ve formě úroků. Výši úroků si pak mohou stanovit podle libosti.

Úrok nemusí být vysoký.

Kdo v Ekaterince úspěšně půjčoval sám sobě na pětiprocentní úrok? Kdo v Ekaterince zakládal společnosti, které nepodnikají, co by podnikat měly a na co jim byla půjčka poskytnuta? Kdo se nepřiznal, že mu ty společnosti patří?

Prostý občan (chudák) by si s radostí půjčil od Ekaterinky neomezené částky na pětiprocentní úrok, protože by je krásně mohl se ziskem investovat jinde.

Takový bankéř, ten se má, co?

Vzhlédl jsem od toho zničujícího textu a podíval se na Aleca. Poškleboval se, to se dalo očekávat.

„To bych vsutku rád věděl, kdo byl na medu,“ řekl.

„a kdo ho přitom chytil,“ dodal jsem.

„Páni, to je fakt.“

„Tohle je velmi vážná věc,“ řekl Gordon suše. „Pokud jim věříš.“

„Ale přece tady píší...“

„Já vím,“ skočil jsem mu do řeči. „Oni už se o nás otřeli jednou, pamatuješ se? Bylo to v květnu.“

Pamatuješ se, jaká tu tehdy vypukla panika?“

„Já byl tehdy doma, měl jsem chřipku.“

„Já zapomněl. Prostě, byl z toho poprask a vydržel dlouho, nakonec se ale na nic nepřišlo. Ten dnešní článek je taky takový neurčitý, nemáš tam ani jeden faktický údaj. Co když pisateli jde jen o to, aby nám znepríjemnil život? Kdo po nás jede? Komu jsme odmítli půjčku? Nějakému bláznovi?“

Alec se na mne podíval s přehnaným obdivem. „Ejhle,“ pravil, „přispěchal nám na pomoc sám Sherlock Holmes. Teď můžeme jít klidně na oběd.“

Gordon byl zamyšlený. „Je to ale docela dobře možné,“ řekl. „Je možné ustavit společnost a půjčit jí peníze, chce to jen trochu zařadovat. Sám bych to snadno mohl provést. Každý z nás by to svedl, aspoň v rámci své kompetence, po svůj strop, pokud by si myslel, že mu to projde.“

John přikývl. „Pokládám za nemístné, že to Alecovi a Timovi přijde k smíchu, vždyť je v sázce jméno banky.“

Gordon se zamračil, vstal, vzal časopis z mého stolu a odešel přes chodbu ke svému téměř-rovnocennému-kolegovi do kanceláře s vyhlídkou na katedrálu svatého Pavla. Vlny zděšení se šíří, pomyslel jsem si, na skráních bankéřů vyvstává studený pot a zrychluje se jim puls.

V duchu jsem probral všechny kolegy z našeho odboru, počínaje Valem Fisherem a sebou samým konče, probral jsem každého, a přemýšlel o tom, kdo by mohl mít teoreticky patřičnou příležitost a kompetenci. Vyšlo mi dvanáct lidí, kteří by přicházeli v úvahu. Teoreticky.

Jenže... Rupert to nemůže být, je příliš nešťastný, nemá impuls ani elán potřebný k páchání podvodu.

Alec to taky nemůže být..., protože toho mám rád.

John taky ne..., příliš si na sobě zakládá.

Gordon a Val..., to je přímo nemyslitelné. Já to taky nejsem.

Zůstávali lidé z druhého oddělení, a ty jsem dostatečně neznal. Třeba si některý z nich opravdu myslí, že získat bokem slušný kapitál stojí za riziko, že se to prozradí. Měli jsme ale přece všichni vysoké platy, možná že právě proto, abychom neupadli v pokušení, kdybychom koncem měsíce nedali dohromady peníze na benzín.

Gordon se nevracel. Dopoledne zvolna míjelo, až přišel čas oběda. John odspěchal s tím, že má schůzku s jedním zákazníkem. Alec přemluvil Ruperta, aby se s ním šel najíst a na pivo. Já si v polední době navykl pracovat přes oběd, protože v polední přestávce byl v kanceláři největší klid. Ještě jsem tam seděl, když se ve dveřích ukázal Peter, Henryho sekretář a sdělil mi, že mám ihned jít do posledního patra, že tam na mne čekají.

No nazdar, strýc Fred, řekl jsem si, přečetl si ten plátek a došel k závěru, že za to nějak můžu, asi boří strop. Zhluboka jsem si vzdychl. Zdvihl jsem se od stolu a vyjel výtahem čelit starému válečníkovi, v jehož přítomnosti jsem byl odjakživa nesvůj.

Čekal nahoře v hale a povídal si s Henrym. Oba měřili šest stop a tři palce a byli tedy o tři palce vyšší než já. Napadlo mne, že by život stejně nebyl o nic lehčí, kdyby byl strýc menší postavy.

„Time, buďte tak hodný, jděte si sednout do malé zasedačky, ano?“ řekl Henry, jakmile jsem se objevil. Přikývl jsem a zamířil do místnosti za velkou zasedací síní. Kolem naleštěného stolu byla rozestavena asi čtyři křesla a na desce stolu ležel mnoha rukama mnohokrát prolistovaný výtisk Co se děje s oslíma ušima.

„Tak co, Time,“ ozval se za mnou strýc, „víš o tom něco?“

Zavrtěl jsem hlavou. „Ne, nevím.“

Strýc zabručel a posadil se. Henrymu a mně povel, abychom si také sedli. Henry byl sice předseda, a byl proto teoreticky nadřízený strýce Freda, jenže strýc, ten bělovlasý tyran, stále ještě osobně vlastnil dokonce i nájemní smlouvu samotné budovy, takže z dlouholetého zvyku se v bance ke každému choval jako k návštěvě.

Henry si roztržitě hrál s časopisem. „Co si o tom myslíte? Napadá vás někdo?“

„Třeba to není nikdo.“

„Myslíte, že nám jen chtějí dělat nepříjemnosti?“ Trochu se usmál.

„Snad. Není tam ani jeden konkrétní údaj, jako posledně.“

„Posledně jsem se obrátil na šéfredaktora, aby mi řekl, od koho ty informace má. Prý své prameny nevyzrazují. Nemá tedy smysl se ptát.“

„Tajemným pramenům informací nevěřím,“ řekl strýc.

„Gordon tvrdí, že byste dokázal zjistit, Time, kolik společností si u nás půjčilo na pětiprocentní úrok, pokud vůbec nějaké takové jsou. Může jich být několik ještě z doby, kdy byl úrok nižší, zvlášť – při dlouhodobých půjčkách, kdy bylo v podmínkách, že se nízký úrok nezvyšší.“ Nedodal, že to bylo ještě před jeho panováním, protože tak nevýhodné podmínky z hlediska banky by on nepřipustil. „Pokud se vyskytly takové půjčky v poslední době, mohl byste to zjistit?“

„Pokusím se.“

Oba jsme věděli, že to potrvá spíš dny než hodiny a že nakonec možná nic nezjistím. Pokud ten podvod opravdu existuje, běží už možná celé desetiletí, ne-li půl století. Úspěšné podvody většinou běží dlouho, dokud o ně náhodou někdo neklopýtne. Možná, že by bylo snadnější hledat toho, kdo klopýtl a zjistit, proč to, co odhalil, řekl v redakci Co se děje, místo aby to oznámil vedení banky.

„No kvůli tomuhle jsme vás ale vlastně nepozvali,“ řekl Henry.

„Ne.“ Zabručel strýc. „Nejvyšší čas, – abys byl ředitelem.“

Já snad špatně slyšel! „Já... prosím?“

„Ředitel. Ředitel, člověk, co zasedá ve správní radě. Už jsi o ní někdy slyšel?“

Podíval jsem se na Henryho. Usmíval se a kýval hlavou. „Ale... takhle brzy...,“ namítal jsem.

„Takže tu funkci nechceš?“ dorážel strýc.

„Chci!“

„Dobře. Tak ne, abys mne zklamal. Já v tebe vkládám naděje od doby, co ti bylo osm.“

Žasl jsem a muselo to na mně být vidět.

„Tehdy jsi mi řekl, kolik sis do té doby ušetřil, a kolik bys měl, kdybys nastřádal každý měsíc jednu libru čtyřicet let (tedy až bys byl starý, jak ses vyjádřil) při čtyřprocentním úroku. Napsal jsem si tehdy, co ti vyšlo, doma jsem si to přepočítal, a bylo to správně.“

„To je ale docela jednoduchý výpočet.“

„Jistě, teď bys to spočítal i ze spaní. Ale v osmi? Prostě jsi to nadání zdědil, jen ti do toho vzali chuť. Jen si vzpomeň na tatínka, když se opil, byl vždycky milý, nikdy o nikom neřekl křivé slovo, jenže když se rozdával rozum, tak si nešel stoupnout do fronty. Vzpomeň si, jak kazil tvou maminku, jak jí dovoloval, aby rozhazovala na sázky. Vzpomeň si, jak vychovávali tebe. Samé radovánky, ať to stojí, co chce. Mokrát jsem tě považoval za ztraceného, myslel jsem, že tě ti dva zničí. Věděl jsem ale s určitostí, že ten dar máš, jen tě donutit ho využít. Měl jsem pravdu.“

Byl jsem jako oněmělý.

„Všichni souhlasíme,“ řekl Henry. „Všichni členové rady byli pro, je na čase, aby další Ekaterin zaujal místo, jaké mu přísluší.“

Vzpomněl jsem si na Johna a na to, jak ho moje povýšení rozzuří.

„Nabídli byste mi funkci ředitele, kdybych se jmenoval třeba Joe Bloggs?“ zeptal jsem se pomalu.

Henry klidně odpověděl: „Možná že ne zrovna dnes, ale určitě v nejbližší době. Je vám koneckonců třiatřicet, a já sedím ve správní radě od čtyřiatřiceti.“

„Jste hodný.“

„Ne, buďte klidný, vysloužil jste si to právem,“ řekl Henry, vstal a formálně mi potřásl rukou. „Budete oficiálně jmenován do funkce od prvního listopadu, to jest ode dneška za týden. Uvítáme vás pak na krátké schůzi rady a při obědě.“

Museli na mně vidět, jak hluboce se raduju: Oba se tvářili spokojeně. Sláva! Já přistál, přistál jsem! Jenže teď to teprve začne.

Ve výtahu se ke mně přidal Gordon, taky celý usměvavý.

„Přetřásají to už celé měsíce,“ řekl. „Vlastně od té doby, cos mě zastupoval a tak dobře sis vedl. Dnes ráno jsem jim vyprávěl o tom tvém výtvarníkovi. Byli tací, co tvrdili, že to je náhoda, štěstí, ale já namítal, že to štěstí máš tak často, že už to náhoda být nemůže. Takže tak to je.“

„Nevím, jak ti poděkovat...“

„Za nic neděkuj, je to tvoje zásluha.“

„John se zblázní.“

„Zatím sis s jeho žárlivostí dokázal docela dobře poradit.“

„Ano, ale příjemné to není.“

„Komu by to bylo příjemné? Je to hlupák, takhle si k postupu nedopomůže.“

Gordon bez zaváhání oznámil novinu všem přítomným v naší kanceláři. John zbělel jako stěna a na prkenných nohou odešel z místnosti. O týden později jsem se nesměle dostavil k vysvěcení a pak na první oběd s radou. Po několika dnech, jak už to bývá, jsem si na novou společnost a závažnější a důvěrnější informace a kompetenci zvykl. Dole v jednotlivých odděleních se člověk dozvěděl, jaká rozhodnutí vedení udělalo. V jídelně se člověk dozvěděl, jakým způsobem se k těm rozhodnutím dospělo. „To je naše každodenní schůze rady,“ říkal Henry. „Tady se všechno řeší líp, takhle neformálně, když nikdo nedělá zápis.“

U oběda se sešlo většinou tak deset až patnáct ředitelů, i když stůl, jestliže se roztáhl, postačil pro všech triadvacet. Naši pánové co chvíli u oběda odbíhali k telefonu a k jednání. Jednání, kupování a prodej akcií, to bylo důležitější než jídlo.

Oběd nebyla žádná hostina, ale jídlo bylo vždy dobré. „Ve středu máme jehněčí,“ sděloval mi Gordon u studeného bufetu, kde si vybíral dvě libové kotletky. „V úterý bývá kuře na různý způsob a ve čtvrtek je většinou hovězí.“ Každý den nám servírovali čirý bujón před hlavním chodem a po hlavním chodu ovoce a sýr. Kdo chtěl, mohl dostat alkoholické nápoje, ale většinou nebyli zájemci. Když se manipuluje s milióny, je lepší nebýt ospalý, prohlásil Henry a popíjel minerálku. Byla to změna po těch narychlo spolykaných sendvičích v kanceláři.

Všichni se tvářili zdvořile na to, že jsem neobjevil žádné fiktivní společnosti, kterým bychom byli schválili půjčku na pětiprocentní úrok. Věděl jsem, že jak Val, tak Henry věří stejně jako já, že ten článek motivovala zlomyslnost, nikoli fakta.

Strávil jsem několik dní v rozlehlé kanceláři na konci našeho podlaží, kde pracovali lidé, jejichž prostřednictvím se uskutečňoval mechanismus našich transakcí. V té obrovské místnosti (pro změnu se šedivým kobercem) byly dlouhé řady psacích stolů přeplněných telefony, počítačkami a počítači.

Odtamtud odesílali naše úrokové šeky lidem, kteří u nás uložili peníze, abychom myje půjčili dál, jako třeba Božské maně nebo čističce vody. Tam také přicházely šeky pro nás, od Božské many a výtvarníka kresleného filmu a tisíců dalších. Stroje hučely, telefony drnčely a lidé spěchali sem a tam.

Pracovala tam řada mladých žen. Často jsem přemýšlel o tom, čím to je, že ve vedení se objevují ženy jen výjimečně. Gordon tvrdil, že to je tím, že ženy neteší obětovat celý život práci s penězi a John zase

tvrdil (když se mnou ještě mluvil) s náležitým pohrdáním, že ženské jsou dobré jen na to, aby peníze utrácely. Neměli jsme v bankovním oddělení ani jednu příslušnici krásného pohlaví a v radě taky nebyla ani jedna.

Nicméně když jsem pátral po tom podvodu, stala se mou nejlepší pomocnicí rusovláška jménem Patty, která brala ten článek v Co se děje jako osobní urážku. Ostatně stejně smýšlela celá řada jejích kolegů.

„Přece by tohle nikdo nemohl dělat přímo nám pod nosem,“ zlobila se.

„Obávám se, že by mohl. Vždyť vy to dobře víte. Kdyby tomu tak bylo, nikdo by vám nevyčítal, že jste na to nepřišli.“

„Dobře..., kde tedy začneme?“

„Probereme si všechny dlužníky s fixním pětiprocentním úrokem, nebo i čtyřprocentním, nebo pět celých pět až šest nebo sedm. Co my víme, jestli to opravdu má být pět procent?“

Nešťastně se na mne podívala. „My to ale takhle netřídíme,“ řekla.

Tím samozřejmě myslela počítačový program. Pro každou transakci, každou půjčku, existovala smlouva, ať to byla smlouva, která se třeba vešla na malý kousek papíru, nebo zabrala i padesát stránek. V každé smlouvě byla stanovena pohyblivá výše úroku, jako třeba průměrný úrok v příslušném období plus dvě procenta. Takových smluv byly tisíce a byly zaznamenány na počítačových páskách. Pokud kdo chtěl zjistit nějaký údaj z některé transakce, stačilo vědět číslo jedací, nebo datum vzniku věci, nebo datum příští splátky, nebo se člověk mohl ptát počítače podle abecedy, ale na otázku, kdo platí kolik při jakém úroku, počítač neodpovídal a obrazovka ani nemrkla.

„Podle úroků se to nedá třídit, protože úroková míra skáče nahoru a dolů jako jo-jo.“

„Přece ale ještě musí existovat nějaké staré půjčky na fixní úrok.“

„To ano.“

„Takže když oznámíte počítači změnu v současném úroku, zaznamená to do všech půjček až na ty, které mají neměnný úrok.“

„Asi máte pravdu.“

„Takže někde musí být zakódováno, u kterých půjček úrok neměnit.“

Krásně se na mne usmála, řekla, ať se ozbrojím trpělivostí a o jeden a půl dne později přivedla příjemného programátora, kterému jsem náš problém vysvětlil.

„Na to je kód.“ řekl. „To jsem sám zakódoval. Chcete tedy program, který by vám vypsál seznam všech půjček s tímhle kódem? Je to tak?“

Přikývli jsme. Asi půl hodiny si něco psal na kus papíru, chvíli psal, chvíli okusoval tužku, a nakonec něco rychlostí blesku našel na klávesnici počítače, mačkal nějaké knoflíky a projevoval spokojenost nad výsledky svého snažení.

„Tak. Tenhle program tam necháte, pak tam nastrkáte disky a támhle na tom zapisovači se vám objeví výsledek. Napsal jsem vám to všechno hezky čitelně tužkou, v případě že by vám někdo vypnul mašinu. Kdyby, tak to tam znovu vpíšete, a můžete dělat dál.“

Vděčně jsme poděkovali, a on s pohvizdováním odešel. Aristokrat mezi mravenci.

Zapisovač klapal celé hodiny, jak jsme postupně skrmili celou knihovnu disků a nakonec nám vyklopil seznam stovky desetimístných identifikačních čísel účtů.

„Tak tedy,“ řekla Patty. „Budete chtít kompletní výpis všech původních smluvních podmínek u těchto půjček?“

„Obávám se že ano.“

„Tak nikam neutíkejte.“

I s její pomocí mi trvalo dva dny, než jsem prošel všechny ty potíštěné plachty. Nenašel jsem nakonec ani jednu společnost, o jejíž existenci by se dalo pochybovat; kdybych si to byl chtěl dokonale ověřit, byl bych musel všechny uvedené adresy obejít.

Henry tvrdil, že s takovým mrháním času nesouhlasí. „Prostě si na to v budoucnosti budeme dávat větší pozor,“ řekl. „Vymyslete nějaké bezpečnostní opatření, nějaký systém, který by nám pomohl ihned něco takového objevit. Zařídíte to Time?“

„S pomocí toho programátora ano.“

„Dobře. Tak se do toho pusťte. Dejte nám pak vědět.“

Uvažoval jsem nahlas před Patty, jestli by takový podvod mohl uskutečnit někdo z jejího oddělení, ne z vedení. Když se přenesla přes počáteční spravedlivé rozhořčení nad takovou představou, potřásla hlavou.

„Kdo by se s tím namáhal? Bylo by mnohem jednodušší..., vlastně naprosto jednoduché... vymyslet si společnost, která půjčila peníze nám – pak by té společnosti počítač posílal šeky na věky věků, a podvodník by neměl nic jiného na práci, než ty šeky inkasovat.“

Henry nicméně tvrdil, že už se o tomto problému radil a že tento „snadný“ podvod znemožňují pravidelné kontroly auditorů.

Rozruch způsobený článkem se zvolna utišil, přestalo se o věci mluvit, upadala v zapomnění. Život v našem oddělení šel dál. Rupert se už trochu vzpamatoval. Alec vtípkoval a zlobil, Gordon schovával levou ruku z dohledu. John stále trpěl svou posedlostí. Když nemusel, tak se na mne ani nepodíval a klientům přímo říkal, že moje povýšení je fraška.

„Kosmetická záležitost,“ citoval ho Alec, prý ho slyšel, jak to někomu vykládá do telefonu. „Úřední dopisní papír vypadá takhle víc vznešeně, ve skutečnosti se nic nezměnilo. Raději se spojte se mnou, postarám se o vaši záležitost, spolehněte se,“

„Tohle že říkal?“ zeptal jsem se.

„Slovo od slova,“ šklebil se Alec. „Jdi mu dát přes hubu.“

Zavrtěl jsem hlavou a uvažoval o tom, jestli bych se neměl, dát přeložit do druhého oddělení, tam, odkud je vyhlídka na svatého Pavla, ale moc se mi tam nechtělo. Taky bych tam mohl dát přeložit Johna, ale nebylo by to pak ještě horší?

Pomalu mi docházelo, že v tomhle mi nepomůže ani Gordon, ani Henry. Vycházeli z toho, že už jsem velký a že si musím poradit sám. Svoboda s sebou vždy přináší odpovědnost, tak už to bývá, a já musel vzít v úvahu zájmy banky, a v zájmu banky bylo, aby se John choval rozumně.

Napadlo mě, že by možná měl zajít za psychiatrem. Poprosil jsem Aleca, aby mu to jen tak mezi řečí poradil. Jenže Johnovi jeho roztrpčení připadlo oprávněné a přirozené, necítil potřebu nějaké léčby.

Pokoušel jsem se s ním domluvit. „John, je mi jasné, jaké máte pocity. Vím, že moje povýšení nepovažujete za správné. Možná že máte pravdu, možná ne. Ale ani já, ani vy na věci nic nezměníme.

Věřte, že se vám uleví, když se smíříte s tím, jak se věci mají, a přestanete nad tím hloubat. Jste ve své profesi dobrý, to víme všichni, ale když jste takhle věčně nespokojený, tak si tím tady jen ubližujete. Tak už sakra přestaňte huhlat, smířte se s tím, že život je pes, a budeme dál svorně půjčovat peníze, co říkáte?“

Kdepak, tenhle pokorný ústupek se rozbil o kamennou hlavu. Nakonec mě zachránilo malování. Ten týden, kdy u nás malovali, jsme se všichni, všech pět, museli namačkat do protější místnosti, kde byl stůl na stole a nebylo tam k hnutí. Když člověk mluvil do telefonu, držel si zacpané volné ucho a všem přítomným pomalu praskaly nervy. Stačí lidi namačkat na sebe, říkal jsem si, a hned vznikne válka. Jenže za obzorem čekal mír.

Já v tom mezidobí nelenil a důrazně jsem všelijak přemlouval, vysvětloval a přesvědčoval, až to nakonec dopadlo tak, že když jsme se vraceli do své kanceláře s vyhlídkou na nádvoří a kašnu, nechali jsme u sousedů Ruperta a Johna, a od nich jsme si s Gordonem a Alecem přivedli jejich dva nejstarší pracovníky. Gordonův téměř-rovnocenný-kolega mi dokonce prokázal tu službu, že řekl Johnovi, jak ho těší, že zase bude pracovat s mladším týmem inteligentních, energických lidí.

První rok / Listopad

„Přišla mi na stůl dost neobvyklá věc,“ řekl Val Fisher jednou při obědě. (Bylo to v pátek, při grilované rybě.)

„Něco nového?“

„Ano. Nějaký člověk si chce půjčit pět miliónů liber na koupi dostihového koně.“

Všichni přítomní se dali do smíchu, až na Vala samotného.

„Řekl jsem si, že vám to tady předhodím, abychom to trochu probrali. Jsem zvědavý, co vy na to.“

„O jakého koně jde?“ zeptal se Henry.

„Jmenuje se Sandcastle.“

Henry, Gordon a já jsme se rázem podívali na Vala s větším zájmem, skoro by se dalo říct, že dychtivě.

„Takže vám třem to zřejmě něco říká, že?“ Postupně si nás prohlédl.

Henry přikývl. „Pamatujete se, jak jsme tehdy byli společně v Ascotu? Sandcastle tam běžel a vyhrál. Byl skvělý, nádherný.“

Gordon řekl zamyšleně: „Ten člověk, co mu patřila ta lóže... ten při tom dostihu zachránil celý svůj podnik. Pamatuješ se na Dissdalea, Time?“

„Samozřejmě.“

„Viděl jsem ho před několika týdny. Byl ve skvělé náladě. Bůhví kolik tehdy vyhrál.“

„... a kolik vsadil,“ dodal jsem.

„Ano, takže...,“ recitoval Val. „Sandcastle: zvítězil v Guineas, dále v King Edward VII Stakes při Královském Ascotu, pak v červenci v Diamond Stakes a minulý měsíc v Champion Stakes v Newmarketu.“

Pokud vím, tak lepší výsledky by ani nemohl mít, leda že by vyhrál Derby nebo Are de Triomphe. Mimochodem, v Derby byl čtvrtý. V příštím roce by mohl běžet jako čtyřletý, ale kdyby neuspěl, jeho cena by ihned klesla. Náš žadatel ho chce koupit jako chovného hřebce.“

Ostatní ředitelé pojídali filé a pozorně poslouchali. Po chemii, elektronice a naftě byl takový hřebec přece jen změna.

„Kdo je ten klient?“ zeptal se Gordon. Gordon měl rád rybu, protože mohl jíst jen pravou rukou a nemusel se bát, že mu z vidličky v levičce sousto spadne, než je donese do úst.

„Nějaký Oliver Knowles,“ řekl Val. „Má hřebčín. Doporučil ho k nám trenér toho koně, vzdálený příbuzný mé ženy. Oliver Knowles je odhodlán ke koupi, nynější majitel koně je odhodlán k prodeji, chybí jen potřebný kapitál.“ Usmál se. „Tak už to bývá.“

„Co vy si o tom myslíte?“ zeptal se Henry.

Val pokrčil elegantními rameny. „Zatím jsem si neutvořil žádnou představu, na to je příliš brzy. Myslím si ale, že kdybyste tu věc vůbec brali v úvahu, mohl by to Tim předběžně prověřit. Má přece jen... jak bych to tak řekl..., no, dlouhodobý vztah k dostihovému sportu.“

Kolem stolu to pobaveně zašumělo.

„Co vy tomu říkáte?“ Henry se obrátil na mne.

„Velice rád se na to podívám, jestli si přejete.“

Kdosi na konci stolu namítal, že to bude ztráta času, že obchodní banka s vážností, jakou požívá naše, by se s dostihovým sportem neměla zaplétat.

Kdosi jiný upozornil dotyčného, že naše drahá královna je s dostihovým sportem taky zapletená a že údajně zná plemennou knihu zpaměti.

Henry se usmál. „Nevidím důvod, proč bychom tu věc aspoň neproověřili. Time, pusťte se do toho a dejte nám zprávu.“

###

Strávil jsem několik příštích pracovních dní střídavě s naším programátorem (tím, co okusoval tužky), dále jsem se zabýval krátkodobou půjčkou čtyř miliónů liber na vysoký úrok jedné mezinárodní korporaci s momentálně zbrzděnými příjmy; na tuhle půjčku jsme se spojili se třemi dalšími bankami. Mezitím jsem telefonicky získával informace o Oliverovi Knowlesovi, jak je ostatně zvykem při předběžném průzkumu u všech půjček, nejen u tak monstrózní sumy, jakou představuje cena chovného hřebce.

Říká se tomu prošetřit profil. Jedině tehdy, je-li „profil“ seriózní, uvažuje banka o půjčce.

Bylo mi řečeno, že Oliver Knowles je střízlivý, věcně uvažující čtyřicátník, žije v Hertfordshiru. Má tři chovné hřebce a naprosto dostačující prostory a zařízení pro návštěvnice – klisny. Stopadesát akrů pozemků mu patří bez jakéhokoli zatížení, dědictví po otci.

Vždy, když se ptám na eventuálního klienta jeho místního bankéře, dávám dobrý pozor, co bankéř zamlčí, o čem se nezmíní. Knowlesův bankéř nezamíchal nic. Bez zbytečných detailů o záležitostech svého zákazníka mi sdělil, že mu v minulosti banka zapůjčila opakovaně větší obnosy, které pan Knowles přesně splácel. Prý pana Knowlese považuje za střízlivého, rozumného člověka s dobrým smyslem pro obchodní podnikání.

„Oliver Knowles?“ Vzpomínal jeden známý, se kterým jsem se před mnoha lety setkával na dostizích.

„Dohromady nic o něm nevím. Ale já se ti přeptám.“ O hodinu později zatelefonoval. „Zdá se, že to je slušný člověk, ale žena mu zdrhla teď nedávno s jedním Kanadánem. Třeba ji bil, co člověk ví. Jinak se o něm říká, že je poctivý jako všichni chovatelé, takže si z toho vyber, co chceš. Jak se vede tvé mamince?“

„Děkuji, dobře. Minulý rok se znovu vdala, žije teď v Jersey.“

„To jí přeju, je to moc milá dáma. Vždycky nám kupovala zmrzlinu a já do ní byl zamilovaný.“

S úsměvem jsem položil telefon a zkusil zavolat agentuře ověřující úvěruschopnost. Řekli mi, že u nich Knowles nemá žádný vroubek, kredit má dobrý.

Oznámil jsem Gordonovi, že zatím všude svítí zelená, a v poledne jsem totéž sdělil Henrymu. Rozhlédl se kolem stolu, několik hlav souhlasně přikývalo, několik stolovníků se mračilo a zbytek se tvářil nerozhodně.

„V žádném případě bychom do toho nešli sami,“ řekl Val. „Bohužel se zde nemůžeme obrátit na naše obvyklé zdroje, měli by nás za blázný.“

Henry přikývl. „Museli bychom získat soukromé investory. Víím o několika lidech, kteří by mohli mít zájem. Myslím, že my bychom se uvázali tak na dva milióny. Nanejvýš dva a půl.“

„Já nesouhlasím, je to naprosté šílenství. Co když si to zvíře zlomí nohu?“ ohrazoval se ředitel, který byl od začátku proti.

„Pak je tu pojišťovna,“ namítl Henry mírně.

Do nastalého ticha jsem řekl: „Pokud o té věci vážně uvažujete, mohl bych získat expertízu na

Sandcastleův původ a zařídít, aby mu udělali krevní vyšetření a zkoušku plodnosti. Pak..., já vím, že se to obvykle nedělá, ale u téhle půjčky by asi neškodilo, kdyby někdo, třeba Val, za tím Oliverem Knowlesem šel osobně a prohlédl si při té příležitosti jeho podnik. Je to přece jen moc peněz a velké riziko, když jde o koně, je třeba si to všechno pečlivě prověřit.“

„Vida, vida!“ ozvala se opozice, ale ne ve zlém.

„Hm. Co říkáte, Vale?“ zeptal se Henry zamyšleně.

Val Fisher si přešel dlaní po hladkém obličejí. „Měl by tam jet Tim,“ prohlásil. „Shromáždil základní údaje sám, a já o koních vím jen to, že žerou trávu.“

Opozice málem vyskočila ze židle rozhořčením.

„Poslyšte, vždyť je to všechno nesmysl, přece nechcete doopravdy financovat koně, to nemyslíte vážně!“

„Chov plnokrevníků je obrovský, výnosný podnik, živí se jím po světě desetitisíce lidí. Musíte se na to dívat jako na jiné podnikání, jako na průmysl. Riskujeme peníze na stavbu lodí, na automobilový průmysl, na textil, na všechno možné, kterýkoli z těchto podniků se může položit,“ namítal Henry. Pak dodal s úsměvem: „A žádný z nich se nerozmnožuje vlastní silou.“

Oponující ředitel zavrtěl hlavou. „Je to šílenství, prostě šílenství.“

„Time, zajedte za tím Oliverem Knowlesem,“ řekl Henry.

###

Nakonec jsem uznal za moudré napřed se trochu poučit o finanční stránce chovatelství obecně, než vyslechnu samotného Olivera Knowlese. Říkal jsem si, že pak aspoň líp posoudím, jestli jsou jeho plány reálné.

Sám jsem neznal nikoho, kdo by mě poučit mohl, ale ke krásám bankovníctví patří, že člověk vždycky zná někoho, kdo zná někoho, kdo potřebnou informaci může dodat. Vyslal jsem tedy kouřový signál a z nedohledna mi přišla odpověď.

Prý mi nejvíc řekne agentka Ursula Youngová. Chytrá, hovorná, ví o chovatelství všechno. Kdysi pracovala v hřebčině, takže se ve věcech vyzná ze všech stran. Prý je ochotná mi vysvětlit všechno, co chci vědět, ale jestli prý se s ní chci sejít osobně ještě tento týden, šlo by to jen v sobotu při Doncasterských dostizích, prý toho má moc a nemůže za mnou nikam jezdit.

Jel jsem do Doncasteru vlakem a sešel se s tou paní, jak bylo domluveno, v den, kdy se běžely poslední rovinové dostihy sezóny. Čekala na mne u vchodu do klubu pro členy, na hlavě červený, sametový baret, abych ji poznal, a ihned mne odvedla k zastrčenému stolu u baru, kde prý nás nebude nikdo rušit.

Byla to statná, energická padesátnice, docela pěkná, sebevědomá, s tendencí chovat se ke mně jako k malému dítěti. Trpělivě a důkladně mi přednesla výklad ekonomiky spojené s vlastnictvím chovného hřebce.

„Prosím vás, zarazte mě, pokud by vám něco nebylo jasné,“ řekla hned na začátku. Přikývl jsem.

„Dobře. Tak řekněme, že máte koně a ten kůň zvítězí v Derby. Chcete na tom založit svou budoucnost, když už ten zlatý důl máte. Zvážíte, co byste za koně dostal, kdybyste ho prodal, a tu částku dělíte čtyřiceti. Pak se pokusíte prodat za to, co vám vyjde, těch čtyřicet podílů. Možná se vám to podaří, možná ne, záleží na tom, o jakého koně jde. V případě Troye se o podíly lidi prali. Ale kdyby třeba váš vítěz neměl zrovna nejlepší původ, nebo kdyby byl zvítězil jenom v Derby, zájemci by se moc nehrnuli a vy byste musel s cenou dolů. Je to zatím jasné?“

„No... proč zrovna čtyřicet podílů?“

S úžasem se na mne zadívala. „Vy o tom ale opravdu nevíte zhola nic.“

„Proto jsem tady.“

„Tak tedy chovný hřebec připustí za sezónu v průměru čtyřicet klisen. Sezóna mimochodem trvá přibližně od února do června. Samozřejmě že klisny jezdí za hřebcem, hřebec nikam necestuje, stojí doma. Čtyřicet připuštění je přibližný průměr, záleží na hřebci, tedy na jeho fyzických možnostech. Některý pokryje víc klisen, jiný míň. Čtyřicet je prostě uznávaný průměr. Teď řekněme, že máte klisnu a chcete ji připustit k určitému hřebci v naději, že vám z toho vzejde prvotřídní hříbě; v tom případě se pokusíte získat jeden z těch čtyřiceti podílů, říká se jim nominace. Zažádáte tedy o tu nominaci buď přímo, obrátíte se na příslušný hřebčin, nebo přes agenta jako jsem třeba já, nebo inzerci v chovatelském časopisu. Sledujete mne?“

„S vyplazeným jazykem.“

Krátce se usmála. „Kupci podílů na chovném hřebci mají svoje vlastní klisny, které chtějí připouštět.“ Odmlčela se. „Asi jsem vám dost nevysvětlila, že každý, kdo vlastní jeden z těch čtyřiceti podílů má automaticky právo na jedno připuštění ročně.“

„Ach tak.“

„Takže řekněme, že máte ten podíl, ale nemáte klisnu, kterou byste k tomu hřebci poslal. V tom případě prodáte svůj podíl někomu, kdo má zájem a má klisnu; uděláte to tak, jak už jsem říkala.“

„Zatím je to jasné.“

„Po prvních třech letech se cena nominace pochopitelně mění, často se podíly dokonce draží, ale první tři roky je cena podílů daná, samozřejmě.“

„Proč samozřejmě?“

Vzdychla a znovu nabrala dech: „Tři roky nikdo neví, jestli hříbata z toho hřebce opravdu budou vítězit. Hřebnost trvá jedenáct měsíců, a první várka hříbat může běžet dostihy až po dvou letech. Když si to spočítáte, zjistíte, že hřebec stojí tři sezóny, za tu dobu připustí sto dvacet klisen, a pořád se neví, jak to dopadne.“

„Ano.“

„Takže abyste mohl určit cenu za jedno připuštění, dělíte cenu hřebce sto dvaceti a je to. Tolik se pak platí za připuštění klisny tím hřebcem a tolik taky dostanete, když pro jeden rok prodáte svou nominaci.“

Zamžikal jsem.

„To ovšem znamená, že když prodáte nominaci na tři roky, původní investice se vám vrátí?“

„Správně.“

„Takže potom... pokaždé, když znovu prodáte svou nominaci, tak už to je čistý zisk?“

„Ano, po zdanění samozřejmě.“

„Jak dlouho tohle člověk může provozovat?“

Pokrčila rameny. „Tak deset až patnáct let, záleží na potenci příslušného hřebce.“

„Ale to je přece...“

„Ano, nejvýhodnější investice, jaká existuje.“

###

Bar se naplnil, lidé se hrnuli dovnitř, hlasitě se bavili, dýchali si na ruce, aby se zahřáli, jak přišli z chladného vzduchu. Ursula Youngová si nechala objednat whisky a zázvorové pivo a já si dal kávu.

„Copak vy nepijete?“ zeptala se s mírnou výčitkou.

„Během dne zřídka.“

Přikývla a začala se rozhlížet po lidech kolem, už zas byla duchem u svého povolání. „Máte ještě nějaký dotaz?“ zeptala se.

„Určitě si na něco vzpomenu v okamžiku, kdy se rozejdeme.“

Přikývla. „Já tu jsem až do konce. Tak kdybyste si ještě na něco vzpomněl, najdete mě po každém dostihu někde kolem váznice.“

Právě jsme se zdvihali k odchodu, když do baru vstoupil muž, jehož tvář člověk nemohl zapomenout.

„Calder Jackson!“ zvolal jsem.

Ursula se lhostejně ohlédla. „Ano, je to on.“

„Znáte ho?“

„Toho zná každý.“ Mluvila úmyslně nezaujatě, jako by se snažila, aby člověk nepoznal, co si myslí. Vida, reaguje stejně jako já, Gordon i Henry.

„Vy ho nemáte ráda?“

„Ani ani.“ Pokrčila rameny. „Patří k dostihům. Říká se, že v řadě případů měl velké úspěchy.“ Krátce se na mne podívala. „Jistě jste ho viděl v televizi, jak vychvaluje léčivé byliny, ne?“

„Setkal jsem se s ním osobně, letos v červnu v Ascotu.“

„Jo tam ho člověk vidí vždycky.“ Vstala, já také, a vřele jsem jí děkoval za pomoc.

„Není vůbec zač, můžete se kdykoli zase ozvat.“ Zarazila se. „Ptát se, kvůli kterému hřebci jsme tohle školení uspořádali... to by asi bylo bezpředmětné, že?“

„Jistě. Jednám za klienta.“

Mírně se usmála. „Kdyby potřeboval agenta, tak ať se na mě s důvěrou obrátí.“

Šli jsme k východu. Bylo jasné, že musíme projít těsně kolem Caldera, a já byl zvědavý, jestli mne po tolika měsících ještě pozná. Nebyl jsem nijak nápadný, jako on, byl jsem standardní výrobek, výška šest stop, oči nos a ústa na správném místě, tmavé vlasy, nic mimořádného.

„Dobrý den, Ursulo,“ jeho výrazný hlas hravě pronikl hlukem davu. „To je dnes zima, co?“

„Dobrý den, Caldere,“ kývla Ursula na pozdrav.

Calder po mně lhostejně přelétl pohledem, znovu se podíval na Ursulu, a pak předvedl klasický druhý záběr, otočil se ke mně, oči se mu rozšířily údivem. Vydechl nevěřícně: „Ale to je Tim... Tim...“ luskl prsty a snažil se vybavit to obtížné jméno, „Tim Ekaterin!“

Přikývl jsem.

„Tim mi zachránil život,“ řekl Ursule.

Tvářila se překvapeně a nechápavě. Calder jí všechno vysvětlil. Divila se, že jsem jí to předtím neřekl já. „Samozřejmě že jsem o tom četla v novinách, taky jsem vám tehdy, Galdere, gratulovala, že to takhle dobře dopadlo.“

„Dozvěděl jste se něco nového od policie v té věci?“ zeptal jsem se.

Zavrtěl hlavou. „Ne, nedozvěděl jsem se nic.“

„Další pokus už nebyl?“

„Ne.“

„Vy opravdu nemáte tušení, co to mohlo být za chlapce? Já vím že jste na policii říkal, že nevíte, kdo to je, ale... myslel jsem si..., že třeba tušíte...“

Rozhodně zavrtěl hlavou. „Kdybych mohl jakkoli přispět k tomu, aby toho mladého darebáka chytili, ihned bych to udělal. Nemám nejmenší tušení, kdo by to mohl být.“

„A co, jak jde léčení? Co váš magický dotek?“

V očích mu krátce zablýsklo. Moje otázka se mu asi zdála nezdvořilá a zlehčující. Protože si byl ale vědom, že za svou současnou existenci vděčí mně, odpověděl vlídně: „Dobře, děkuji, práce mi přináší hluboké uspokojení.“

Nacvičená odpověď jako vždy.

„Máte plno, Caldere?“ zeptala se Ursula.

„Když je třeba, tak se vždycky najde místočko,“ odpověděl vyčkávavě. „Potřebujete ke mně poslat nějakého koně?“

„Jedna z mých zákaznic má dvouleté hříbě, které je nějaké takové zvadlé, jako polomrtvé, trenér si nad ním zoufá a nemůže ho pochopitelně dostat do formy. Ta zákaznice se zmínila o vás.“

„Což o to, s případy všeobecné slabosti mívám úspěch.“

Ursula se nerozhodně mračila. „Jenže ta zákaznice má strach, že by to bylo nefér k Ianovi Pargetterovi, kdyby to hříbě poslala k vám, Ian se s ním trápí celé týdny, a k ničemu to nevede, pokud vím.“

Calder se usmál. „Jsme s Ianem Pargetterem dobří přátelé,“ ubezpečoval Ursulu. „Opravdu. V řadě případů sám navrhl svým zákazníkům, aby zvíře poslali ke mně. Je to od něho velice slušné. Každý případ spolu vždy probíráme, a postupujeme pak po společné dohodě. Přece máme oba stejný cíl, aby se náš pacient co nejdříve uzdravil.“ Zase jsem měl dojem, že tuhle větu opakoval už mnohokrát.

„Ten Ian Pargetter je veterinář?“ zeptal jsem se.

Oba se na mne podívali.

„Ano,“ řekl Calder.

„Je z veterinářského střediska pro koně v Newmarketu,“ vysvětlovala Ursula. „Velice avantgardní. Zkouší nové metody. Spousta trenérů na něho přísahá.“

„Ursulo, klidně to s ním dohodněte, zeptejte se ho, určitě vám řekne, že nemá nic proti tomu, když ke mně lidé posílají koně. Pravda, ke vkládání rukou je trochu skeptický, ale přinejmenším uznává, že jeho pacientům neuškodím.“ Usmál se, jak sám sebe zlehčoval, a my se poslušně také usmáli. Po chvíli jsme s Ursulou odešli. Ještě ve dveřích baru jsme zaslechli, jak Calder trpělivě a zdvořile odpovídá na něčí nekonečné otázky.

„Jistě,“ říkal, „jeden z mých nejúspěšnějších léků na chronický kašel u koní je odvar z lékořice a fíků.“

Odvar se procedí a přidává koním do krmení.“

Víc jsme neslyšeli, dveře se za námi zavřely.

„Člověk by si mýsl, že už ho to nemůže bavit, věčně vysvětlovat, jak to dělá, překvapuje mě, že se nikdy na nikoho neutrhne.“

Moje společnice odpověděla vážně: „Calder stojí a padá s televizní slávou, musí dobře vycházet s lidmi a mít terapeutické úspěchy. Tohle je asi správné pořadí jeho faktorů úspěchu. Vlastní stáje asi s třiceti boxy na okraji Newmarketu... Než je koupil, sloužily jako normální dostihové stáje. Má tam skoro pořád plno. Dlouhodobě i akutní věci..., lidé k němu posílají koně buď proto, že mu opravdu věří, nebo že jim už nic jiného nezbývá. Já o léčivých bylinách pochopitelně nic nevím, ale pokud jde o nadpřirozenou hojivou moc...“ Potřásla hlavou. „Je fakt, že ať už postupuje jakkoli, koně od něho určitě odcházejí zdravější, než jak k němu přišli.“

„Někdo na Ascotu tvrdil, že dovede oživit i umírající koně.“

„Hm.“

„Vy tomu nevěříte?“

Podívala se mi do očí. Chytrá obchodnice, která obětovala celý život chovu plnokrevníků.

„Co je to umírající kůň? To je relativní pojem, když zvíře zůstane na živu.“

Souhlasně jsem přikývl.

„Ale abych mu nekřivdila..., vím zcela pozitivně, že s trvalým výsledkem vyléčil případ colitidy X u jedné desetileté chovné klisny, a tahle nemoc prý prakticky vždycky končí úhynem.“

„Takže on neléčí jen dostihové koně?“

„Ale kdeže, léčí cokoli pro kohokoli, poníky, koně pro parkúr, všecko, jen to musí majiteli stát za to, Calder není zrovna levný.“

„Je hodně drahý?“

„To ne, řekněme že přiměřeně, když vezmete v úvahu jeho výsledky.“

Měl jsem pocit, že jsem se dozvěděl víc o Calderu Jacksonovi, než o prodeji podílů na chovném hřebci, ale měl jsem vlastně na Calderovi přímo osobní zájem, člověk si jaksi přeje, aby ten, komu zachránil život, byl světu něco platný. Je to sice absurdní, ale je to tak. Potěšilo mě, že Calder opravdu umí léčit koně, i když postupuje poněkud tajemně a divně. Mrzelo mě jen, že není sympatický jako člověk. Hloupá, sentimentální úvaha.

Ursula Youngová odešla za svými záležitostmi. Během toho odpoledne jsem ji ještě několikrát zahlédl, Caldera ostatně také, ale ani s jedním, ani s druhým už jsem nepromluvil. Vrátil jsem se vlakem do Londýna, v neděli ráno jsem strávil dobře dvě hodiny u telefonu a odpoledne jsem se vydal vozem do Hertfordshiru za Oliverem Knowlesem.

Bydlel v přísném, strohém domě z červených cihel. Podle mého vkusu by tomu domu slušel břečťan, vypadal by vlídněji a byl by hezčí. Jenže Oliver Knowles byl jiného založení: z každého koutu jeho majetku svítila jednoduchá, střídma, úpravná účelnost.

Pozemky měl rozdělené na různé velké výběhy, obehnané svítivě bílými ohradami. Napadlo mne, že už jen udržovat ty ohrady v tak dokonalém stavu musí stát celé jmění. Zastavil jsem na vyštěrkované, pečlivě vypleté cestě před hlavním vchodem. V dálce v ohradách jsem viděl tu a tam klisny a hříbata, vesměs se skloněnými hlavami, spásaly poslední mladé výhonky skomírajícího roku. Bylo chladno a slunce zastíněné slabým oparem zvolna putovalo ke vzdáleným vrchům. Nebe, klidné a sedavé, hlásilo blížící se zimu a vlhký vzduch voněl zvadlou travou, tlejícím listím a podzimními ohni.

Nikde jsem ale tlející listí neviděl, nikde žádný květinový záhon, žádné okrasné keře nebo stromy, člověk, který založil své podnikání na plodnosti a tvoření nového života, sám příliš tvůrčí smysl nemohl mít.

Na moje zaklepání mi přišel otevřít sám Oliver Knowles. Ukázalo se, že to je příjemný pán, štíhlý, schopný, s dokonalým chováním, zdvořilý a současně velitelský. Určitě je zvyklý velet, odhadoval jsem, má to v povaze. Příjemný, čestný, umí se ovládat. Dovede být také milý, ale střídavě.

„Pan Ekaterin?“ s úsměvem mi potřásl rukou. „Musím se přiznat, že jsem očekával spíš někoho staršího.“ Na takovou poznámku se dalo odpovědět různě, jako třeba „to spraví čas,“ nebo „zítra už budu starší,“ ale nic z toho mi nepřipadalo vhodné, a tak jsem jednoduše řekl „podám pak v bance referát“, abych Knowlese upokojil, což se mi zdařilo. Pozval mě dál.

Jak se dalo očekávat, bylo uvnitř domu také vše pečlivě uklizené, listiny a časopisy, pokud tam byly, lícovaly přesně se stolky, na kterých ležely v úhledných hromádkách. Starožitný nábytek, naleštěný, mosazné kování jen svítilo, na zemi staré perské koberce. Zavedl mne do obývacího pokoje, který současně sloužil jako pracovna. Stěny byly pokryté záramovanými fotografiemi koní, klisen a hříbat, z okna bylo vidět přes vyštěrkovaný dvůr na bránu do dalšího dvora u stájí.

Zahlédl, kam se dívám. „Tam jsou klisny,“ vysvětloval. „Dál vzadu jsou porodní boxy, za těmi je připouštěcí hala, ještě dál vzadu máme ustájené hřebce. Táhle v tom dolíku je domek mého stájmistra a ubytovna pro stájníky, vidíte ty střechy... za stájemi pro hřebce.“ Odmlčel se. „Chtěli byste si to tu prohlédnout?“

„Velmi rád.“

„Tak jdeme.“ Vedl mne k zadnímu vchodu, cestou si vzal kabát a z komory na špinavé holínky vyzvedl černého loveckého psa. „Tak pojď, Squibsi, kamaráde, trochu čerstvého vzduchu ti neuškodí,“ řekl psovi a s láskou se díval, jak se zvíře blaženě protáhlo dveřmi a letělo ven.

Přešli jsme přes dvůr a Squibs kolem nás kroužil a běhal sem a tam s čenichem u země.

„Touhle roční dobou je tu největší klid,“ vyprávěl Knowles. „Máme tu samozřejmě naše klisny a pak ještě další na ustájení.“ Podíval se na mne, jestli vím, o čem mluví, a dosel k závěru, že mi to musí vysvětlit. „Ty klisny patří lidem, kteří je nemají kde ustájit, tak je mají tady a za ustájení mi platí.“

Přikývl jsem.

„Pak tu samozřejmě máme hříbata, která se klisnám narodila na jaře, a samozřejmě naše tři hřebce. Celkem je tu teď sedmdesát osm koní.“

„Další klisny začnou přijíždět ke hřebcům příští jaro?“ zeptal jsem se.

„Ano.“ Přikývl. „Přivážejí je tak pět týdnů, měsíc před porodem, ke konci hřebnosti, aby hned následující měsíc po porodu byly u hřebce. Jinak to nejde, musí se ohřebit tady, protože hříbata by byla na cestování příliš mladá, jsou málo odolná tak brzy po narození.“

„Jak tady dlouho zůstávají?“ zeptal jsem se.

„Celkem asi tři měsíce, za tu dobu počítáme s tím, že jsou hřebné.“

„To ale nemají moc dlouhé přestávky mezi hřebnostmi, že?“

Trochu pobaveně se na mne podíval. „Klisny jdou ke koni i týden po porodu, to je ale z chovatelského hlediska trochu brzy. Říje – tedy doba, kdy klisna může být oplodněna – trvá až šest dní, pak je patnáct dní pauza a zase šest dní říje, kdy lze klisnu připustit, a to je termín, který volíme. Musím ale zdůraznit, že tenhle cyklus nefunguje přesně jako hodinky, příroda už je taková, u některých klisen trvá říje dva dny, u jiných i jedenáct. Snažíme se v tom optimálním období klisnu krýt aspoň třikrát, abychom měli co možná jistotu, že zabřežne. Mnoho záleží na odhadu stájmistra. Teď zrovna mám vynikajícího, má ohromný cit pro klisny, dalo by se říct jakýsi šestý smysl.“

Vedl mě energicky přes první podélný dvůr, kde z boxů nad spodními polovinami vrátek vykukovaly zvědavé koňské hlavy, pak vzadu průchodem na další dvůr, asi stejně velký, ale se zavřenými vrátky.

„Všechny tyhle boxy jsou teď prázdné,“ vysvětloval Knowles, „musíme mít volnou kapacitu na jaro, až začnou přijíždět hřebné klisny.“

Třetí dvůr byl podstatně menší a všechna vrátka boxů byla zavřená.

„To jsou porodní boxy, teď jsou samozřejmě prázdné.“

Pes před námi vesele běžel, znal cestu. Za porodními boxy vedla široká cesta mezi dvěma většími výběhy (asi po akru) a vlevo na konci výběhů byla velká stodola, s okénky vysoko pod střechou.

„To je přípouštěcí hala,“ řekl Oliver Knowles stručně, vytáhl z kapsy objemný svazek klíčů a odemkl velká odsunovací vrata. Vybídl mne, abych vešel. Ocítl jsem se v rozlehlé prostora s betonovou podlahou a vybiřenými stěnami. Okénky u stropu proudilo dovnitř chabě světlo zapadajícího slunce.

„V sezóně je podlaha samozřejmě pokrytá rašelinou,“ řekl Knowles.

Přikývl jsem a uvažoval o tom, jak se v této prostora, tak klidné a tiché, cílevědomě rozmnožuje život. Pak jsme se prozaicky vrátili ven a Oliver Knowles za námi zamkl vrata.

Šli jsme dál po kratší pěšince mezi dvěma menšími výběhy a došli ke stájím, kde bylo jen šest boxů, sklad krmení, sedlovna, seník a sklad rašeliny.

„Hřebci,“ řekl můj hostitel stručně.

Nad spodními vrátky boxů se ihned objevily tři zvědavé hlavy a dívaly se po nás velkýma, tmavýma, lesklýma očima.

„Tohle je Rotaboy,“ Knowles vykročil k první hlavě a vykouzlił odněkud mrkev. Kůň měkkými, pohyblivými pysky sebral lahůdku z natažené dlaně, silnými zuby několikrát zachroupal a pak dloubl prosebně do svého pána, chtěl ještě. Oliver Knowles vyndal další mrkev, podal ji koni na dlani jako předtím, a pak ho poplácal po šíji.

„Příští rok mu už bude dvacet,“ řekl. „Stárneme, kamaráde, co?“

Šli jsme k dalšímu boxu a obřad s mrkví se opakoval. „Tohle je Diarist, bude mu šestnáct.“

U třetího boxu řekl: „A tohle je Parakeet.“ Nabídl koni lahůdky a taky ho poplácal po šíji. „Bude mu prvního ledna dvanáct.“

Trochu poodstoupil, aby viděl na všechny tři. „Rotaboy byl a je ještě stále vynikající chovný hřebec, ale co naplat, člověk musí být realista, můžeme počítat už jen tak s jednou, se dvěma sezónami. Diarist je dobrý, mezi jeho potomky je řada vítězů, ale přece jen není tak výborný jako Rotaboy. Parakeet mě trochu zklamal. Nejsou po něm letouni, a svět dnes chce rychlá dvouletá hříbata. Parakeetovi potomci jsou dobří až tak ve třech, čtyřech, pěti a šesti letech. Někteří z jeho prvních dnes úspěšně běhají překážky, jsou dobří skokani.“

„Ale to je snad dobré, ne?“ zeptal jsem se nechápavě, protože Oliver Knowles moc radostně nevypadal.

„Musel jsem snížit taxu za přípuštění,“ vysvětloval, „majitelům se nechce posílat dobré rovinové klisny k hřebci, který plodí steeply.“

„Ach tak.“

Po krátké odmlce dodal: „Chápete, že potřebuji novou krev. Rotaboy je starý, Diarist je průměr, Parakeet není v módě. Brzy budu muset opatřit nového hřebce místo Rotaboye a rád bych získal něco, co by se mu alespoň vyrovnalo. Pověst hřebčína, pomineme-li finanční otázky, záleží plně na přitažlivosti jeho chovných hřebců.“

„Tomu nerozumím.“

Rotaboy, Diarist a Parakeet se o nás a náš rozhovor přestali zajímat, protože už nedoufali v další mrkev.

Všechny tři hlavy postupně zmizely v boxech. Pes kolem nás stále pobíhal s hlavou u země a čenichal bůhví co. Oliver Knowles mě vedl zpět k domu.

„Ve větších hřebčínech mají hřebce, které vlastní syndikáty.“

„Na čtyřicet podílů?“

Krátce se na mne usmál. „Správně. Hřebce může vlastnit libovolný počet osob od jedné do čtyřiceti. Když jsem poprvé získal Rotaboye, podílelo se na něm pět dalších majitelů. Dva jsem vykoupil, potřebovali hotové peníze, takže teď mi patří polovina. To znamená, že mám ročně dvacet nominací, a ty hravě prodám, což je příjemné.“ Tázavě se na mne podíval, jestli vím, o čem mluví, což jsem díky Ursule Youngové věděl.

„Diarist mi patří bezvýhradně. Když jsem ho kupoval, byl stejně drahý jako Rotaboy, a přitom je jen prostřední, jak se pak ukázalo, takže i taxa za krytí je prostřední. Stane se, že se mi ani nepodaří prodat všech čtyřicet nominací. V takovém případě jím kryji svoje vlastní klisny, a hříbata pak jako ročky prodám.“ Fascinovaně jsem přikývl.

„S Parakeetem je to podobné. Poslední tři roky jsem s původní taxou musel dolů, a pokud chci zaplnit jeho nominace, musím hledat zájemce, kteří dávají přednost steepelu, a tím hřebec ztrácí pověst vynikajícího rovináře.“

Vraceli jsme se kolem připoštěcí haly a kolem porodních boxů.

„Máme tady drahý provoz,“ řekl Oliver Knowles věčně. „Vyděláváme, žijeme dobře, ale nejde to kupředu. Mám potřebnou kapacitu na dalšího hřebce, tedy mám dostatek místa pro dalších čtyřicet klisen v sezóně. Jsem absolutně zdravý, mám dobrý smysl pro obchodní podnikání, ale taky mám pocit, že bych mohl být víc vytížený, než jsem. Pokud chci dojít dál, potřebuji kapitál, a to kapitál ve formě chovného hřebce světové úrovně.“

„A tím se dostáváme ke Sandcastleovi,“ řekl jsem.

Přikývl. „Kdybych měl koně, jako je Sandcastle, tenhle hřebčín by snáze vešel do obecného povědomí a získal by jméno.“

To řekl dost skromně, říkal jsem si. Věhlas podniku by stoupal jako gejzír. „Myslíte, že byste ze dne na den získal slávu, že?“

„No ano,“ spokojeně se usmál. „Dalo by se to tak říct.“

Na nejrozhlednější dvoře, na tom, co byl nejbliž od domu, se objevily známky aktivity. Přecházeli tam tři stájníci, nosili krmení, sítě se senem, vědra s vodou a pytle s hnojem. Squibs zuřivě vrtěl ocasem a letěl jako šíp k nějakému podsaditému člověku, který se ihned sehnul a začal ho drbat za ušima.

„To je Nigel, můj stájmistr. Pojdte, představím vám ho.“ Když jsme přecházeli dvůr, dodal: „Pokud bych to tady rozšiřoval, dostal by funkci vedoucího chovu, měl by větší váhu při jednání se zákazníky.“

Došli jsme k Nigelovi. Byl asi stejně starý jako já, měl světle hnědé, kudrnaté vlasy a nápadně husté obočí. Oliver mne představil jen jako „přítele“ a Nigel se ke mně choval s běžnou zdvořilostí, ně jako k možnému zdroji budoucího bohatství. Měl nepříliš výrazný gloucestershírský přízvuk a odhadoval jsem ho na syna farmáře.

„Jsou nějaké problémy?“ zeptal se Oliver Knowles. Nigel zavrtěl hlavou.

„Nic se neděje, jen ta floutingská klisna má výtok.“ Choval se ke svému zaměstnavateli se sebedůvěrou, klidně, bez strachu, ale s patřičným odstupem. Měl jsem dojem, že Knowlesovi u Nigela vyhovuje nejen jeho cit pro klisny, ale hlavně jeho povaha. Knowles určitě kolem sebe nechtěl mít nevyrovnané, nevypočitatelné lidi, chtěl, aby se každý choval se stejnou kázní, spořádaností a spolehlivostí, jakou se vyznačoval celý podnik.

V duchu jsem přemýšlel, proč asi od něho jeho žena „utekla s jedním Kanadánem“. Vtom na dvůr přiklusal kůň a v jeho sedle žena. Když vyhazovala nohy ze třmenů a seskakovala z koně, poznal jsem, že to je vlastně mladé děvče. Byla nápadně zaoblená, vlasy svázané do uzlu, na sobě džíny a tlustý svetr.

Odvedla koně do boxu a po chvíli se vynořila se sedlem a uzdou. Obojí hodila na zem a zavřela nejdříve ze všeho spodní vrátka. Pak se připojila k nám.

„Moje dcera,“ řekl Oliver Knowles.

„Já jsem Ginnie.“ Podala mi snědou ruku. „Jste vy ten důvod, proč jsme nejeli na oběd?“

Otec se na ni automaticky káravě podíval. Nigel sledoval, co se děje, jen s povrchním zájmem.

„Nevím,“ odpověděl jsem. „Spíš bych řekl, že ne.“

„A to já bych spíš řekla, že jo. On táta totiž vůbec nemá společenské radovánky rád a chytí se jakékoli záminky, jen aby nikam nemusel, vid' tati?“

Shovívavě se na ni usmál, ale myslel už na něco jiného.

„Mně ale fakt nevadí, že jsme nikam nejeli,“ přesvědčovala mě Ginnie, měla strach, že mne uvedla do

rozpaků. „Je to odtud dvanáct mil, a ty lidi, co nás pozvali, jsou v tátově věku..., jenže oni dělají strašně dobré chlebíčky a v zimní zahradě mají opravdický citroník. Věděl jste, že citroník umí všechno najednou? Že na něm rostou poupata, rozkvétají květy, má malé, zelené citrónky a takové ty velké tlusté, všechno najednou?“

„Moje dcera hodně mluví,“ řekl Oliver Knowles celkem zbytečně.

Obrátil jsem se k ní. „Ne, to jsem o citroníku nevěděl.“

Uličnický se na mne usmála, a mne napadlo, že je nejspíš ještě mladší, než se mi na první pohled zdála.

„Je mi patnáct,“ řekla, jako by četla myšlenky.

„To musí prodělat každý,“ utěšoval jsem ji.

„Vy jste to taky nesnášel?“ Udiveně se na mne podívala.

Přikývl jsem. „Samozřejmě. Pupínky, nejistota, tělo, do kterého člověk nedorostl, věčně v rozpacích, trapasy..., bylo to hrozné.“

Oliver Knowles se zatvářil překvapeně. „Ale Ginnie přece jen tak neupadne do rozpaků, že ne, Ginnie?“

Zadívala se na otce, pak na mne, a neřekla ani slovo. Otec opustil téma hovoru jako nezajímavé a prohlásil, že by se měl jít podívat na tu klisnu s výtokem, jestli prý chce jít s ním.

Samozřejmě jsem souhlasil. Vyrazili jsme další pěšinkou mezi bíle natřenými ohradami. Vpředu jsem šel já s Knowlesem, za námi Nigel a Ginnie. Squibs očichával každý kůl v plotě a značkoval svoje teritorium. Knowles mi cestou vysvětloval, že některé klisny jsou nejraději stále ve výběhu, jiné jsou rády venku, ale chtějí dovnitř, když sněží, jiné zase chtějí dovnitř, když je tma. Pak prý jsou také takové, které jsou nejraději pořád ve stáji. Zezadu jsem slyšel, jak Ginnie vypráví Nigelovi, že ve škole je teď hrozná otrava, protože mají novou ředitelku, která je blázen do zdravého života a nutí všechny běhat.

„Jak víte, co která klisna chce?“ zeptal jsem se.

Tou otázkou jsem ho poprvé vyvedl z míry. „Já... asi... prostě, podle toho, jak stojí... Když je klisně zima, stočí ocas po větru a tak se jako choulí. Jsou koně, které tohle neudělají nikdy, ani ve vánici. Prostě když na nich člověk vidí, že jsou nešťastné, tak je zavede dovnitř. Jinak zůstávají venku. Totéž platí o hříbátech.“ Odmlčel se na chvíli. „Některé klisny jsou ve stáji nespokojené..., prostě jak která.“

Připadalo mi, že není s takovým nejasným vysvětlením sám spokojený. Já naopak spokojený byl. Jediné, co mi u něho chybělo, byl aspoň minimální vztah ke zvířatům, která choval. Dokonce i tu mrkev hřebcům rozdával naprosto mechanicky.

Ukázalo se, že klisna s výtokem je až v nejvzdálenějším výběhu. Zatím co se jí Knowles s Nigelem dívali na zadek a pronášeli přitom tajemné poznámky jako „snad to nepustí“ nebo „vypadá to ale čistě, ani do žluta, ani do růžova“, zadíval jsem se do dálky, na sousední pozemek a vzdálená pole.

Kontrast proti pozemkům Knowlesových byl přímo dramatický. Místo obecného pořádku a ladu, obecný nepořádek a nelad. Místo posekané trávy a úhledných ohrad, džungle dlouhých, suchých bylin, prodírajících se mezi zvadlými kopřivami. Místo úhledných cihlových boxů roztodivná sbírka prkenných stájí, šedivých od kreosotu, se střechami záplatovanými dehtovým papírem.

Ginnie si všimla, kam se dívám. „To patří Watcherleyovým,“ řekla. „Dřív jsem tam často chodívala, ale teď je to tam tak pochmurné a truchlivé, nikdo se ani neusměje. Všichni pacienti zmizeli, zmizeli dokonce i šimpanzi, prý je museli dát pryč, neměli na to je držet.“

„Pacienti?“

„Koně. To vedle je Watcherleyova veterinární nemocnice pro koně. Vy jste o ní nikdy neslyšel?“ Zavrtěl jsem hlavou.

„Je to dost známý podnik, vlastně býval to známý podnik, aspoň do té doby, než se objevil ten šarlatán Calder Jackson a všechny odlákal. Je tedy fakt, že Watcherleyovi nebyli žádný zázrak. Bob byl věčně v hospodě a Maggie se věčně dřela, tahala pytle s hnojem, div nevyplivla duši. Ale byla s nima aspoň legrace. Bylo u nich prostě útulně, víte, i když se jim boxy před očima rozpadaly a všude rostl plevel. Tedy fakt, koně od nich odcházeli zářící zdravím, aspoň většinou, i když měla Maggie džiny na kolenou prodřené a nosila celý týden jeden svetr. Jenže Calder Jackson, ten teď jede, věčně se exhibuje v televizi, dělá si reklamu a tak, a Watcherleyovi jsou vedle.“

Oliver Knowles zaslechl její poslední poznámku a řekl svůj názor: „Neměli nikdy v ničem pořádek, nemají smysl pro podnikání. Lidem se to jejich cikánské hospodářství nějaký čas líbilo, ale jak už řekla Ginnie, s Calderem Jacksonem soutěžit nemůžou.“

„Jak jsou staří?“ zeptal jsem se.

„Tak mezi třiceti a čtyřiceti, já vlastně nevím.“ Pokrčil rameny.

„Nemají čirou náhodou šestnáctiletého syna, takového hubeného, neurotického mladíka, který nesnáší Caldera Jacksona, protože zničil podnik jeho rodičů?“ zeptal jsem se.

„To je zvláštní otázka,“ řekl Knowles a Ginnie zavrtěla hlavou. „Nemají žádné děti,“ vysvětlovala, „Maggie je nějak nemůže mít, řekla mi to. Tak prostě všechnu lásku obětují zvířatům. Je to vážně k vzteku, že to s nimi takhle dopadá.“

Bylo by docela logické, kdyby ten útočník na Caldera Jacksona byl Watcherleyův syn. Možná, že se to až příliš nabízelo. Možná také, že existují jiné podniky, jejichž hvězda zachází, zatímco Calderova je čím dál tím jasnější. Zeptal jsem se: „Nevíte, existují ještě jiné nemocnice, kromě téhle a Jacksonovy, kam lidé posílají nemocné koně?“

„Předpokládám že ano, určitě musí existovat,“ řekla Ginnie.

„Jistě,“ přikývl Oliver Knowles. „My samozřejmě naše koně neposíláme nikam, mám skvělého veterináře, specialistu na klisny, přijde mi, kdykoli je třeba, ve dne i v noci.“

Cestou zpátky rozdával mrkev všem hlavám v dosahu a ukazoval mi zajímavé klisny a hříbata. Sající hříbata, hřebné klisny, ... cyklus plodnosti se zimním obdobím blížil ke svému naplnění, ... ve tmě tiše klíčil život.

Ginnie se šla podívat na svého koně. Nigel šel dokončit obchůzku stájí, takže jsme se do domu s Oliverem Knowlesem a psem vraceli sami. Chudák Squibs skončil hned za vchodem ve svém košíku v komoře, ale já šel se svým hostitelem do obývacího pokoje, ze kterého jsme předtím na celou exkurzi vyšli.

Díky ranním telefonním hovorům jsem věděl přesně, co by koupě a vlastnictví Sandcastlea znamenalo, pokud jde o poplatky. Také jsem byl ozbrojen řadami číselných údajů o úrocích, jaké by banka požadovala, kdyby se půjčka uskutečnila. Zjistil jsem, že své vědomosti neuplatním ve výuce, ale v diskusi. Oliver Knowles věděl všechno.

„Já tohle už opakovaně absolvoval,“ vysvětloval mi. „Musel jsem si opatřit stavební investice, peníze na oplocení výběhů, na koupi těch tří hřebců, co jste viděl, a předtím ještě na dva. Jsem zvyklý splácet větší bankovní půjčky. Samozřejmě tahle transakce je nesrovnatelně větší než cokoli, co jsem podnikl v minulosti. Kdybych ale necítil, že na to stačím, tak bych se do toho nepouštěl, o tom vás mohu ubezpečit,“ krátce, mile se na mě usmál. „Nejsem blázen, já opravdu vím, co dělám.“

„Ano, to je mi jasné.“

Řekl jsem mu, že maximální lhůta, na kterou mu naše banka může půjčku poskytnout, je pět let (pokud se vůbec půjčka uskuteční). Klidně přikývl.

„To ovšem znamená,“ pokračoval jsem důsledně, „že byste během těch pěti let musel mít osm miliónů čistého zisku, i když zvážíme, že byste během té doby pravidelně splácel, takže by se úrok postupně snižoval. Je to hodně peněz... Jste si opravdu vědom, jak je ta věc závazná?“

„Samozřejmě,“ řekl. „Ale i když přihlédnu k úrokům a nesmyslně vysokým premiím na pojištění Sandcastlea, vím že mohu do pěti let půjčku zaplatit. S tímhle časovým rozmezím jsem ve svých plánech počítal.“

Rozložil přede mnou úhledně rozepsané propočty. Ukazoval mi jednotlivé cifry a vysvětloval, jak k nim došel. „Čtyřicet tisíc za jedno připuštění to pokryje. Jeho dosavadní dostihové výsledky mne opravňují k tomu, abych vysadil na krytí tak vysokou částku. Prostudoval jsem si velmi pečlivě Sandcastleův původ, to je vám jistě jasné. Není tam nic, co by člověku mohlo dělat starosti, nikde ani stopy po nějakém dědičném onemocnění nebo vadě, žádné nežádoucí vlastnosti. Pochází z výborné linie vítězů a není naprosto žádný důvod, proč by neměl být jako chovný hřebec úspěšný.“ Podal mi fotokopii rodokmenu. „Jistě si budete přát expertízu na ten rodokmen, než byste o půjčce uvažovali. Vezměte si to prosím s sebou.“

Dal mi také fotokopii svých propočtů. Všechno jsem to nastrkal do aktovky.

„Proč jste nezvážil možnost snížit riziko na polovinu, mohl byste si ponechat jedenadvacet podílů a devatenáct prodat. Měl byste většinu a ostatní majitele byste vždy přehlasoval, takže by vám koně nemohli odstěhovat jinam... Nebylo by to pro vás tak vyčerpávající.“

Usmál se a zavrtěl hlavou. „Kdybych z jakýchkoli důvodů zjistil, že splátky jsou nad moje síly, mohu vždy nějaký ten podíl prodat. Já ale pevně doufám, že do pěti let budu Sandcastlea vlastnit bez závazků a jak už jsem řekl, taky doufám, že mi sem přiláká další vynikající hřebce, takže budeme patřit mezi nejřednější světové hřebčiny.“

Říkal to klidně a věcně, bez náznaku velikášství, také je očividně neměl v povaze.

Ginnie vešla do místnosti, v každé ruce hrníček. Tvářila se nejistě a starostlivě.

„Udělala jsem čaj. Chceš, tati?“

„Já si dám rád,“ řekl jsem rychle, než stačil odpovědět a Ginnie se viditelně ulevilo. Oliver Knowles, který se chystal odmítavě zavrtět hlavou, místo toho přikývl. Ginnie nám podala hrníčky a zeptala se, jestli budu chtít cukr, že by pro něj skočila. „A taky lžičku, že?“

„Moje žena tu není,“ řekl Knowles krátce.

„Děkuji, já nesladím, takhle to je výborné,“ usmál jsem se na Ginnie.

„Tati, prosím tě, nezapomeň, že mě budeš muset zavést do školy.“

„Odveze tě Nigel.“

„Neodveze, má tu hosty.“

„Aha..., no dobře.“ Podíval se na hodinky. „Tak tedy za půl hodiny.“

Ginnie si zase oddechla. Otec dělal, co mohl, aby nebylo vidět, že je podrážděný. „Vožení do školy...,“ řekl, když se za jeho dcerou zavřely dveře. „To bylo vždy na mé ženě. Teď...“ pokrčil rameny. „Odešla natrvalo, proč bych vám to tajil.“

„To je mi líto.“

„Nedá se nic dělat.“ Zadíval se na hrníček s čajem v mé ruce. „Chtěl jsem vám nabídnout něco silnějšího.“

„Já jsem takhle spokojený.“

„Ginnie jezdí domů čtyřikrát za pololetí. Těžko si zvyká na to, že tu není její matka. Je to pro ni ztráta, ale takový už je život.“

„Je to moc milá dívka.“

Ohlédl se na mne a já v jeho pohledu viděl lásku k dceři a naprosté nepochopení jejích potřeb a problémů.

Pak řekl váhavě: „Vy asi nejedete domů kolem High Wycombe, vidíte?“

„Klidně tamtudy mohou jet.“

Tak se stalo, že jsem Ginnie do školy vezl já. Vyslechl jsem, co si myslí o povinném jogingu v programu jejich nové ředitelky („Jak klušeme, tak nám skáčou prsa, je to nepříjemné a vypadá to děsně.“) a co si myslí o Nigelovi. („Táta si myslí, že to je úplný zázrak, a on to fakt s klisnami umí, všem se u něho daří, ale kdybyste věděli, co stájnici vyvádějí za jeho zády! Oni dokonce chodí kouřit do seníku. No představte si to! Víte, jak seno hoří... Nigel to prostě nevidí. Dohlížet ve škole by teda nemohl.“) Pak mi vyprávěla o svém názoru na život obecně. „Nemůžu se dočkat, až vypadnu ze školy a svlíknou uniformu, až vypadnu z ubytovny, až mě přestanou sekýrovat. Ono to s tím mým učením není žádná velká sláva. Vůbec to všechno stojí za houby. Proč je všechno najednou tak jinačí? Dřív jsem byla docela spokojená, aspoň jsem nebyla nešťastná, a není to jen tím, že je máma pryč, ona stejně nebyla žádná mazlivá matička, věčně mě napomínala, abych jedla se zavřenou pusou a tak..., ale vás to musí k smrti nudit.“

„Vůbec ne,“ řekl jsem po pravdě.

„A ještě ke všemu nejsem ani spanilá,“ vzdychla zoufale. „Můžu vtahovat tváře a zadržovat dech div že neomdlím, stejně nebudu nikdy bleďá, štíhlá a zajímavá.“

Zadíval jsem se na její kulatý, dosud dětský obličej, na krásnou broskvovou plet' a nešťastné oči.

„V patnácti není nikdo krásný, na to je brzo.“

„Jak to myslíte, že je na to brzo?“

„Prostě... ve dvanácti jsou děvčata nevyvinutá, hubená a tak, a až někdy v sedmnácti nebo osmnácti jsou z nich ženské. Tak si představte, jakými změnami musí v té době projít. Děvčata začnou jinak vypadat, jinak uvažovat, toužit po jiných věcech, všechno se mění. Když je vám patnáct, jste tak v polovině cesty, a nikdo teď nemůže vědět, jaká budete, až z vás uzraje ženská. Pokud by vám to mohlo být útěchou, tak podle mého názoru byste tak za rok za dva mohla být docela spanilá..., nebo aspoň ne docela šeredná.“ Dlouho vedle mne seděla mlčky, což pro ni bylo neobvyklé. Pak se zeptala: „Proč jste k nám vůbec přijel? Teda, kdo vy vlastně jste? Nevadí vám, že se ptám?“

„Vůbec ne. Já jsem cosi jako finanční poradce. Pracuji v bance.“

„Aha,“ řekla trochu zklamaně. Já už dál nic nevysvětloval. Ginnie mi pak dávala přesné a prozaické pokyny, jak se dostat k její škole.

„Děkuju za svezení,“ zdvořile si se mnou potřásla rukou, jak jsme stáli vedle vozu.

„Bylo mi potěšením.“

„A děkuju..., prostě vůbec.“

Přikývl jsem a ona poodběhla ke skupině děvčat před budovou. Ještě se jednou ohlédla a zamávala mi. Já jí také zamával. Milá holka, říkal jsem si cestou domů, zatím nevím kudy kam, ale to už patří k jejímu věku. Zatím je průměrně chytrá, žádná kráska, budoucnost má před sebou, jako hladké, nezvlíněné písčité pobřeží čekající na stopy života.

První rok / Prosinec

Sandcastle si vysloužil nejučtější titulky ve Sporting Lifu (OLIVER KNOWLES VLÁDCEM SANDCASTLEA) a ve všech ostatních novinách si vysloužil úvodník na dostihové stránce pod poněkud střízlivějšími titulky.

SANDCASTLE ZAKLADATEL CHOVU? SANDCASTLE ZŮSTÁVÁ V ANGLII! PODÍLY NA SANDCASTLEA NEJSOU NA PRODEJ! SANDCASTLEA KOUPILO SOUKROMNÍK ZA

ASTRONOMICKOU SUMU! Články byly většinou krátké a prosté. Jeden z nejlepších hřebců roku byl zakoupen majitelem až dosud ne příliš známého hřebčína. Olivera Knowlese většinou citovali takto: „Jsem velmi šťastný. Sandcastle bude pro britský chov znamenat mnoho.“

Ve všech novinách uváděli, že se kupní cena blíží pěti miliónům liber a v některých dodali, že jde o soukromou investici.

„No,“ řekl Henry při obědě, v ruce Sporting Life, „musím říct, že naše půjčky málokdy způsobí tolik rámusu.“

Náš trvalý oponent, který ten den náhodou seděl vedle mne, zamumlal: „To špatně skončí.“

Henry ho neslyšel a byl ve výborné náladě. „Jestli některé z jeho hříbat poběží Derby, tak se tam všichni vypravíme. Vezmeme si volno. Co vy na to, Gordone? Padesát lidí v otevřeném autobusu.“

Gordon se souhlasně usmál, ale bylo vidět, že doufá, že to není míněno vážně.

„Čtyřicet klisen, čtyřicet hříbat,“ řekl Henry zamysleně. „Přece aspoň jedno musí být dost dobré pro Derby.“

„Čtyřicet hříbat je trochu přehnané,“ řekl jsem poučeně. „Třicet pět je reálnější. Některé klisny takzvaně nezahřebnou.“

Henry se zatvářil poplašeně. „Znamená to snad, že Knowles bude vracet pět až šest poplatků? Neovlivní to splátky?“

Zavrtěl jsem hlavou. „Když jde o koně jako je Sandcastle, jsou poplatky dané. Platí se za poskytnuté služby bez ohledu na výsledek. Tak to je v Británii a v celé Evropě. V Americe mají jiný systém, když není hříbě, není ani poplatek, i když jde o nejlepšího hřebce. A hříbě musí být živé, stát na všech čtyřech a sát.“

Henry se uklidnil, pohodlně se usadil v křesle a usmál se. „Že jste se ale vzdělal, Time, co jsme se do téhle věci pustili.“

„Je to fascinující.“

Přikývl. „Já vím, že je to neobvyklé, ale nemohl byste se občas na tu naši investici podívat zblízka, co říkáte? Myslíte, že by Knowlesovi vadilo, kdybyste se tam čas od času zastavil?“

„Myslím že ne, kdybych se tam zastavil jen tak přátelsky.“

„Výborně, tak tam tedy občas zajedte, a pak nám podáte zprávu. Musím říct, že mi ještě žádný kůň neimponoval tak, jako tehdy v Ascotu Sandcastle.“

Henryho bezvýhradný obdiv k hřebci nakonec vedl k tomu, že banka Oliverovi Knowlesovi půjčila tři milióny, na zbývající dva se upsali soukromí investoři. Zkoušky fertility dopadly perfektně, původní majitel dostal zapláceno a Sandcastle už stál v hertforshirském hřebčíně po boku Rotaboye, Diaristy a Parakeeta.

Prosinec se zvolna krátil, blížily se vánoce, po celém Londýně svítily stromečky a padal mokrá sněh. Z náhlého impulsu jsem poslal vánoční přání Calderu Jacksonovi. Prakticky obratem pošty mi přišla do kanceláře gratulace od Caldera (reprodukce Stubbse). Děkoval za moje přání a nabízel mi, jestli se k němu nechci zajet podívat a prohlédnout si jeho podnik. Kdybych prý měl chuť, ať zavolám (telefonní číslo připojil).

Zavola jsem mu. Byl přátelský a přirozenější než kdy dřív. „Slibte, že určitě přijedete.“ Domluvili jsme se na konkrétním dni.

Řekl jsem Gordonovi, kam se chystám. Pracovali jsme právě spolu na mezibankovní půjčce devíti a půl miliónu na pět dní, půjčovali jsme našemu konkurenčnímu podniku. Stačilo na to několik telefonických rozhovorů a závazný příslib. Už mi při rychlosti takových obrovských transakcí přestávaly vstávat vlasy hrůzou na hlavě. Sám jsem před krátkou dobou půjčil sedm a půl miliónu na čtyřicet osm hodin, jen se slovním souhlasem Vala a Henryho. Celý vtip byl v tom nepůjčovat na delší lhůtu, než na jakou bychom si sami mohli v případě potřeby půjčit. Kdyby ne, platili bychom vyšší úrok na vypůjčenou částku, než bychom dostávali od našeho dlužníka, což by Valu Fisherovi rvalo srdce. Val si kdysi musel vypůjčit několik miliónů na osmnáct dní při dvacetiprocentním úroku, protože se jeden klient zpozdil s placením. Nikdy ho to nepřestalo mrzet.

Většina našich transakcí se ale v takových výškách nepohybovala. Další věc v mé agendě byla žádost jakéhosi člověka, který údajně vynalezl nádobu na odpadky do auta a chtěl půjčit padesát pět tisíc na vývoj. Přečetl jsem jeho dopis Gordonovi a ten okamžitě ukázal palcem dolů.

„Škoda,“ řekl jsem. „Bylo by to praktické.“

„Požaduje příliš málo,“ Gordon strčil levou ruku mezi kolena. „To existují lepší vynálezy a taky se

nerealizují, hynou.“

Souhlasil jsem s Gordonem a napsal žadateli zdvořilé zamítnutí. O chvíli později Gordon vzhledl od svých papírů a zeptal se mne, jaké mám plány na svátky.

„Zatím žádné.“

„Nejedeš za maminkou do Jersey?“

„Ta pluje někde po Karibském moři.“

„Napadlo nás s Judith...“, odkašlal si, „... jestli bys k nám nechtěl přijet. Mohl bys přijet na Štědrý den a zdržet se celé svátky, tak tři až čtyři dny, jak bys chtěl. Já vím, že s námi není velká zábava, ale byl bys vítán.“

Je moudré strávit s Judith tři až čtyři dny, když stačily tři až čtyři hodiny, aby mne úplně vyvedly z míry? Když na mne takhle působí, je moudré spát tolikrát tak blízko ní, pod její střechou?

Určitě to není moudré.

„Přijedu velmi rád,“ odpověděl jsem. Já osel, já korunovaný osel! Time Ekaterine, až budeš naříkat, tak přestaň, sám si za to můžeš.

„To je dobře,“ řekl Gordon, a mně se zdálo, že to myslí upřímně. „Judith se potěší. Bála se, že budeš mít už něco domluveno s někým mladším.“

„Ne, nemám nic.“

Spokojeně přikývl a vrátil se k práci. Já myslel na Judith, na to, že si přála, abych k nim přijel. Kdyby si to nepřála, nezvali by mě. Kdybych měl rozum, nejezdil bych tam.

####

Následující neděli dopoledne jsem byl na prohlídce podniku Caldera Jacksona v Newmarketu. Byl to přímo klenot, pokud jde o prostředí a službu zákazníkům. Samotné stáje byly postaveny do otevřeného čtverce, přesněji do podkovy, upravený, travnatý dvůr, uprostřed půvabný strom. U boxů nepravidelně rozmístěné pestře natřené soudky na květiny. Tu a tam stála zahradní lavička, ploty a branky byly z ozdobných tepaných železných mříží. Jedna vlídná branka s ozdobným obloukem zvala k návštěvě toaletních místností.

Vedle stájí, kousek stranou, stála lesklým bílým nátěrem natřená budova s nápadným červeným křížem, nad dveřmi s nápisem Ordinace.

Stáje a ordinace byly všem návštěvníkům plně na očích. Dům Caldera Jacksona byl diskrétně skrytý vzadu za skupinou stromů. Zastavil jsem vedle několika dalších vozů na malém asfaltovém parkovišti a zazvonil u vchodu. Přišel mi otevřít člověk v bílém kabátku. Sluha nebo ošetřovatel?

Když jsem se prohlásil jménem, zval mě uctivě dál. „Pan Jackson vás očekává, pane.“

Tedy sluha.

Byl jsem zvědavý, jak se ten divadelně působící člověk bude chovat v domácím prostředí. Interiér domu byl stylizovaný v duchu vesnických domů, ovšem v přepychovém vydání. Ocítl jsem se ve veliké místnosti s obrovskými mohutnými stropními trámy, kamennou podlahou, koberci, těžkým dubovým nábytkem, obrovským krbem s hořícími poleny. Calder mi vykročil vstříc s otevřenou náručí.

„Time, to mám opravdu radost, že jste tu!“ energicky mi potřásl rukou.

„Já se sem upřímně těšil.“

„Tak pojďte ke krbu, ať se trochu zahřejete. Co takhle něco k pití? Á... musím vás představit..., tohle je můj přítel...“, vedl mne k člověku stojícímu u krbu, „... Ian Pargetter.“

Uklonili jsme se, vydali příslušné zvuky a učinili posunky, jaké k představování patří. To jméno mi připadalo jaksi povědomé, ale nemohl jsem si vzpomenout, odkud.

Calder Jackson cinkal skleničkami a láhvemi a po náležité poradě mi nalil štědrnou dávku whisky.

„Co ty, lane, dáš si ještě?“

Aha, už vím, veterinář, ten, co mu nevádí spolupracovat s nekvalifikovaným léčitелеm.

Ian Pargetter zaváhal, pak pokrčil rameny a tvářil se, jako když se vystavuje příliš velkému pokušení.

„Ale jen maličko, Caldere, budu už muset vyrazit.“

Byl asi tak čtyřicátník, velký, vypadal seriózně, prošedivělé vlasy, hustý knír a výraz člověka, který si se životem umí poradit a je s ním spokojený. Calder mu vysvětlil, že jsem to byl já, kdo tehdy v Ascotu odvrátil vražednou ránu. Ian Pargetter reagoval, jak se dalo očekávat. Že to bylo štěstí, že jsem zřejmě velmi pohotový, mám rychlé reakce, a proboha, kdo mohl chtít Caldera zabít?

„Ten den byl vůbec pamětihodný,“ řekl Calder a já s ním vřele souhlasil.

„My jsme tehdy všichni vyhráli pořádné balíky na Sandcastlea, škoda, že jde tak brzy do chovu,“ řekl Calder.

Usmál jsem se. „Třeba budeme vyhrávat na jeho synech.“

Co já vím, nebylo žádné tajemství, odkud se vzal kapitál na koupi Sandcastlea, nicméně nebylo na mně, abych to vyrazil, to bylo na Oliverovi Knowlesovi. Napadlo mě, že by to asi Caldera zajímalo, ale etika bankéře kázala mlčet.

„Fantastický kůň,“ řekl Calder se stejným nadšením jako tehdy na Ascotu v Dissdaleově lóži. „Jeden z největších.“

Ian Pargetter souhlasně přikývl, jedním lokem dopil a zdvihl se k odchodu. „Dej mi vědět, jak to vypadá s tím poníkem, Caldere.“

„Samozřejmě.“ Calder šel hosta vyprovodit ke dveřím. Poplácal Pargettera po zádech. „Jsi hodný, že ses zastavil, děkuji ti, lane.“

Slyšel jsem, jak za doktorem zapadly domovní dveře. Calder se vrátil, mnul si ruce a říkal, že je venku velká zima, ale jestli bych si přece jen nechtěl jeho podnik prohlédnout. Prý by bylo lepší jít na obhlídku před obědem, než přijdou ostatní hosté. Tak jsme tedy vyšli ke stájím. Calder mě vedl od boxu k boxu a vždycky stručně shrnul, co s koněm je a jaké má vyhlídky.

„Tenhle poník..., toho přivezli teprve včera..., prý vyhrál kde jakou cenu na výstavách..., teď se na něho podívejte..., kalné oko, matná srst, celý ochablý. Prý má už celé týdny průjmy. Prý jsem jejich poslední naděje. Nevím, proč mi sem lidi posílají zvířata jako k poslední naději, udělali by líp, kdyby mi je sem dali jako k první naději.“ Usmál se. „Ale to víte, lidé to zpočátku vždycky raději zkoušejí s veterináři. Ani se jim člověk nemůže divit.“

Postoupili jsme dál. „Tahle klisna kašlala krev, když ji sem před třemi týdny přivezli. Majitel samozřejmě říkal, že jsem jeho poslední naděje.“ Znovu se usmál. „Teď už je dobrá, kašel prakticky zmizel. Žere dobře, začíná být v kondici.“ Klisna se na nás líně podívala, jak jsme od ní odcházeli.

„Tohle je dvouletá klisnička.“ Calder nakukoval do boxu přes dolní vrátka. „Měla zanícený nehojící se vřed na hleznu. Antibiotika nezabrala. Teď je vřed suchý a hojí se. Mám z té klisničky radost.“

Šli jsme k dalšímu boxu. „Tohle je honební kůň, majitel na něm velmi lpí, přivezl ho sem až z Gloucestershiru. Upřímně řečeno, nevím co s ním, ale budu dělat, co je v mých silách. Abych pravdu řekl, ten kůň trpí jen vysokým věkem.“

S tímhle koněm vítězili v military. Přišel s občasným krvácením z močových cest, nereagujícím na antibiotika. Trpěl velkými bolestmi, to bylo vidět, byl těžko ovladatelný, až nebezpečný. Teď se mu daří dobře. Někou chvíli u nás ještě zůstane, ale jsem si jistý, že léčebný výsledek je trvalý.

A tady máme tříletka. Praskají mu drobné cévky a žádná léčba dosud nepomáhala. Máme ho tu teď čtrnáct dní. Jsme jeho poslední naděje, to vám ani nemusím říkat.“

U dalšího boxu mě varoval: „Jestli jste citlivější, tak se teď snad raději ani nedívejte. Tahle chudinka klisnička je tak zesláblá, že ani neudrží hlavu, je to úplná kostra. Má nějakou zvláštní chorobu, přímo se ztrácí. Z krevních zkoušek se na nic nepřišlo. Nevím, jestli budu schopen pro ni něco udělat. Už jsem na ni dvakrát vkládal ruce, ale nic..., neměl jsem ten pocit... Někdy to trvá dlouho, uvidíme, zatím to nevzdávám. Naděje umírá naposledy.“

Otočil kudrnatou hlavu a ukázal na další box.

„Tady kupříkladu mám hříbě, které teprve teď začalo reagovat, je tu už dva měsíce. Majitelé si nad ním zoufali a upřímně řečeno, já taky. Teprve teď, před třemi dny, jsem najednou ucítil, jak to z mých rukou do něho přechází..., a opravdu, od té chvíle se lepší.“

Mluvil mnohem přirozeněji, když se pohyboval na domácí půdě, člověk neměl pocit, že jen recituje podle scénáře. Pokud ale jde o vkládání rukou, byl jsem stejně skeptický jako tehdy na Ascotu. Asi nemám důvěřivou povahu. Asi bych se nikdy nesvěřil zaříkávači. Možná proto, že moje jediná nepřímá zkušenost s něčím takovým byla dost nešťastná. Měl jsem ve škole dobrého kamaráda, který onemocněl zhoubnou nemocí. Šel k jakési zaříkávačce, a ta mu sdělila, že umírá, protože chce umřít. Pamatuji se dodnes, jak jsem se tehdy rozzuřil, když jsem to vyslechl. Jak jsem tak stál na Calderově dvoře, napadlo mě, jestli by ta ženská byla schopná tvrdit, že i kůň může umřít, protože chce.

„Jsou choroby, které nedokážete vyléčit? Taky některé případy odmítáte?“

„Bohužel ano.“ Smutně se usmál. „Jsou některé věci..., třeba zanedbaná laminitida, při té se vždycky cítím bezmocný, nebo coryne...,“ potřásl hlavou. „To je taky marné.“

„Teď jsem nerozuměl.“

„Odpusťte. Prostě, laminitis je stav kopyt, kdy se kost začne bortit a kůň nakonec bolestí nevydrží stát a lehne si. To je zlé, protože koně nesmí ležet déle než několik dní.“ Vysvětloval zarmouceně. „Coryne... je vražedná bakteriální infekce, hubí hlavně hříbata. Způsobuje zápal plic s plicními abscesy. Je to hrozně nakažlivé. Víím o jednom hřebčíně ve Spojených státech, kde jim na to zašlo v jediném dni sedmdesát hříbat.“

Zděšeně jsem se zeptal: „V Anglii to máme taky?“

„Občas se to vyskytne, jen ojediněle, není to rozšířená choroba a starší koně jsou proti ní odolní, hříbata tak od tří měsíců. Jistě, stane se, že přežije i mladší hříbě, ale to pak má zizvené plíce, což samozřejmě ovlivní jeho výkonost a tím i možnosti využití na dráze.“

„To proti tomu neexistuje žádná vakcína?“

Shovívavě se usmál. „Bohužel. Na výzkum nemoci koní se věnuje málo, je příliš nákladný. Kromě toho kůň je velké zvíře a těžko ho chovat v laboratorních podmínkách na dlouhé série pokusů a testů.“

Zase už jsem měl dojem, že takhle odpovídá bůhví po kolikáté, ale nebylo vlastně divu. Už jsem si na to začínal zvykat. Pokračovali jsme ve „vizitě“ (jeden čtyřletý kůň trpící všeobecnou slabostí, další kůň se špatnou nohou), až jsme přišli k boxu s otevřenými vrátky.

„Tohoto koně léčíme slunečním zářením,“ řekl Calder a vybídl mne, abych se podíval dovnitř. Nějaký štíhlý mladík tam manipuloval horským sluncem připevněným na zdi asi ve výši hlavy. Nedíval jsem se na grošáka stojícího v boxu, ale na toho mládence. V první chvíli jsem myslel, že to je ten chlapec, který tehdy napadl Jacksona.

Nadechl jsem se... a zase vydechl.

Nebyl to ten chlapec. Byl asi stejně vysoký, měl stejnou pružnou postavu, stejnou pleť a barvu vlasů, ale rysy měl jiné.

Calder viděl, jak jsem zareagoval a usmál se. „Tehdy v Ascotu jsem zlomek vteřiny také myslel, že to je náš Jason. Samozřejmě že to nebyl on.“

Kývl jsem. „Jsou si podobní, stejní nejsou.“

„Ano. A Jason by mne taky nechtěl zabít, co, Jasone?“ řekl škádlivě, ale Jason nebyl na laškování. „Ne, pane,“ řekl smrtelně vážně.

„Jason je moje pravá ruka, nevím, co bych si bez něho počal,“ řekl Calder srdečně.

S pravou rukou ta lichotka nehnula, tvářil se stále neproniknutelně. Opřel se o grošáka a řekl mu, ať ustoupí. Mluvil s ním jako rovný s rovným a kůň se ihned poslušně pohnul.

„Dej si pozor na oči, když pouštíš to sluníčko,“ řekl Calder. „Kde máš brýle?“

Jason zalovil v kapse košile a vytáhl tmavé ochranné brýle. Calder přikývl. „Tak si je nasad.“ Mládenec měl nehybný, nevyzpytatelný výraz i tak, ale jakmile si nasadil brýle, nedalo se z jeho tváře vyčíst už vůbec nic.

„Já tady za deset minut skončím,“ řekl. „Potřebujete ještě něco? Mám ještě něco udělat?“

Calder se na chvíli zamyslel a pak zavrtěl hlavou. „Až ve čtyři, při odpolední pochůzce.“

„Vaši pacienti mají skvělou péči,“ uklonil jsem se oběma.

Jason se ke mně otočil, ale odpověděl Calder. „Dobrá péče přináší výsledky.“ Hochu, kolikrát jsi asi tohle opakoval!

Došli jsme k poslednímu boxu. Byl prázdný.

Calder zažertoval: „Tady máme nouzové lůžko.“ Usmál jsem se a zeptal se ho, kolik účtuje svým zákazníkům.

Odpověděl bez váhání, bez vysvětlování nebo omluv.

„Dvakrát tolik než se účtuje v dostihových stájích u nejlepších trenérů v Newmarketu. Když oni jdou s cenou nahoru, jdu já taky.“

„Dvakrát tolik?“

„Ano. Mohl bych klidně požadovat víc. Kdybych naopak účtoval míň, lidé, co jsem jejich poslední naděje, by mě zaplavili. A na to nemám dost prostor, dost času, ani dost duševních sil.“

Byl bych rád vědět, jak se dostat k jádru toho člověka, k jeho skutečnému já za tou fasádou pro veřejnost. Třeba to ale ani fasáda nebyla, třeba byl opravdu takový, jaký se jevil. Zadíval jsem se na jeho statná ramena a poslouchal jeho prostá slova o mystické síle, uvažoval jsem o jeho rázném hlase a mírném chování. Mohl jsem si ho vážit, ale nemohl jsem ho mít rád.

„Tady je ordinace,“ vedl mě k vedlejší budově. „A lékárna.“ (Tohle taky už jistě řekl stokrát.) Usmál se vlastnímu vtipu a vytáhl z kapsy klíč, aby odemkl dveře. „Nemám tam nic nebezpečného ani protizákonného, ale člověk se musí chránit před vandaly. Je to smutné.“

Ordinace neměla okna, byla to vlastně holá budova, jednoduchá, připomínala garáž. Zdi byly uvnitř natřené bílým lesklým nátěrem, jako zvenčí. U postranních zdí byly asepticky vyhlížející zasklené skříňky a u protilehlé zdi dlouhý pult se zásuvkami. Na desce pultu byly křehké přesné váhy, třecí miska, hmoždíř a pár gumových rukavic. V zasklených skříňkách stály řady lahvíček a krabiček. Vypadalo to velmi úhledně a profesionálně. U zdi vedle vchodu stály tři kusy kuchyňského zařízení: lednička, sporák a dřež. Calder ukázal na zasklené skříňky. „Tam mám svoje léčivé byliny ve formě tablet nebo prášků. Mám tam

kupříkladu kostival, myrhu, sarsaparilu, heřmánek, fo-ti-tieng a podobné věci.“

„A... k čemu je to dobré?“

Ochotně recitoval. „Kostival napomáhá hojení kostí a ran, myrha má antiseptický účinek a je také dobrá proti průjmům, v sarsaparile je mužský hormon a sarsaparila také obecně posiluje, heřmánek je dobrý proti ekzémům, zlepšuje chuť k jídlu a napomáhá zažívání. Fo-ti-tieng je daleko nejlepší roborans. Pak je tu lékořice, proti kašli, a enzym z papáje k lepšímu trávení bílkovin. Pasiflora se užívá jako všeobecně uklidňující prostředek.“ Odmlčel se. „Mám také ginseng, což je skvělé adjuvans, přímo omlazuje, ale je příliš drahý, užívá-li se v koňských dávkách, a to se musí užívat trvale.“ Povzdechl si. „Pro člověka je to ovšem skvělé.“

Vzduch v místnosti byl svěží a lehce voňavý. Calder mi začal jako na vysvětlenou ukazovat, co má v zásuvkách.

„Tady máme semínka, moji pacienti je denně žerou po hrsti.“ Ve třech ze čtyř zásuvek byly poloprůhledné igelitové pytle, uzavřené kovovou svorkou. „Tady jsou slunečnicová semínka, v těch jsou vitamíny, fosfor a vápník, jsou dobrá na kosti a zuby. Pak jsou tu semena tuřínu – v těch je mužský hormon a také obsahují fosfor a železo. Semena mrkve používáme na zklidnění nervózních koní. Sezamová semínka mají všeobecně posilující účinek.“

Pak kousek popošel a otevřel obzvlášť velkou zásuvku, kde byly větší pytlíky, vlastně by se dalo říct pytle.

„Tohle je chmel, zbylý z pivovaru. V tom je spousta skvělých věcí. Ohromně povzbuzuje, a je přitom laciný, takže se může používat ve větších kvantech. Máme plné pytle chmelu ve skladu krmení, tam ho drtíme a přidáváme do šrotu. Tyhle pytle, co mám tady, ty mám na výrobu odvaru, na koncentrovaný tonik.“

„To vaříte tady na tom sporáku?“ zeptal jsem se.

Usmál se. „Jako šéfkuchař.“ Otevřel dveře ledničky. „Tady mám ten tonik uskladněný. Chcete se podívat?“

Nahlédl jsem dovnitř. Skoro celý prostor chladničky zabíraly velké plastické kontejnery, plné jakési hnědavé tekutiny. „Mícháme to do takové ovesné směsi a koně pak jen kvetou.“

O účinnosti všech těch prostředků jsem samozřejmě neměl ani ponětí, ale musím říct, že mi to imponovalo.

„Jak donutíte koně, aby polykal prášky?“

„Většinou je dáváme do jablka. Kus ohryzku vyřízneme, vložíme do dutiny, co je třeba, a pak zase jablko zazátkujeme.“ Jednoduché.

„Mimochodem většinu svých tablet a prášků si dělám sám. Něco se dostane ke koupi, kupříkladu kostival, jenže já raději pracuji se sušenými bylinami a používám je podle vlastních předpisů.“

Otevřel jednu ze spodních zásuvek v pultu a vytáhl těžkou dřevěnou skříňku. Otevřel víko. „Podívejte se, tady mám všechno, co je k tomu třeba.“

Zadíval jsem se na množství mosazných formiček, v každé malá prohlubinka velikosti pilulky. Prohlubinky byly různé, úplně malinké i větší, kulaté i oválné.

„Je to časně viktoriánská starožitnost,“ řekl pyšně. „Z doby, kdy se ještě tabletky vyráběly ručně. Jak vidíte, slouží dodnes. Dáte do dolíčku příslušný lék v práškové formě a pak ho udusáte tyčinkou, která přesně do dolíčku zapadá.“ Vytáhl jednu krátkou mosaznou tyčinku a zastrčil ji kolmo jedním koncem do prohlubinky a několikrát s ní zadusil. Pak vytáhl formičku ze skříňky a překlopil ji. „A je to!“ řekl vesele.

„Ejhle pilulka!“

„Hezké,“ řekl jsem. Opravdu se mi to líbilo.

Přikývl. „Kapsle jdou samozřejmě rychleji a jsou v módě.“ Otevřel další zásuvku a krátce mi ukázal prázdné polovičky oválných želatinových kapslí různé velikosti. Většinou byly ale podstatně větší, než co by člověk bez obtíží polkl. „Veterinární formát,“ vysvětloval.

Zavřel svůj klenot, skříňku na výrobu tablet. Pak se vzpřímil a se zalíbením se rozhlédl po místnosti, je-li všechno pěkně uklizené. Spokojeně přikývl, otevřel dveře, zhasl neonové osvětlení a vyšli jsme ven.

Zamkl za sebou.

Na parkoviště právě přijížděl vůz. Vynořily se z něj dvě povědomé postavy: Dissdale Smith a jeho půvabná žena Bettina.

„Ale dobrý den,“ halasil Dissdale a s úsměvem a napřaženou rukou k nám vykročil. „Calder říkal, že tu budete. To jsem rád, že se zase setkáváme. Calder vám ukazoval své poklady, co? Prohlídka zámku, co?“ Potřásli jsme si rukou. „Calder je právem pyšný na to, co tu vybudoval vidíte, Caldere?“

„Skutečně právem,“ řekl jsem a Calder se na mne podíval tentokrát s upřímným úsměvem.

Bettina k nám zvolna doplula, neobyčejně pěkná, ve vysokých botách s podpatky, zahalená do kožešin,

kolem krku bílý hedvábný šátek, lesklé černé vlasy jí hezky splývaly na ramena. Její parfém se decentně nesl chladným vzduchem. Důvěrně mi položila půvabnou ručku na rameno.

„Tim zachránce, Calderův hrdina.“

Ten koncentrovaný šarm ve mně zvláštním způsobem vyvolal vzpomínku na Ginnie, a já si krátce pomyslel, že ten mladý příslib budoucího ženství je určitě příjemnější, než tenhle dokonalý hotový výrobek.

Calder nás všechny zavedl do obývacího pokoje své maxichalupy a nalil další skleničky. Dissdale mi svěřil, že Sandcastle doslova zachránil jeho podnik a obrazně i jeho život. Všichni jsme zázračnému koní připili. Dostavili se další hosté, manželský pár se dvěma dcerami, mohlo jim být tak kolem dvaceti.

Vyvinula se z toho docela příjemná, nenáročná, nezávazná společenská příležitost. Oběd byl dobrý.

Roznášel ho sluha. Po obědě jsme dostali kávu a páni si zapálili doutníky.

Calder během hovoru poznamenal, že jede do Ameriky, do New Yorku, na krátké přednáškové turné.

„Bohužel budu mluvit jen v klubech zdravotnických nadšenců – laiků. Američtí trenéři zatím moji činnost nedocenili. Ostatně v Newmarketu to taky trvalo několik let, než lidé uznali, že moje práce k něčemu je.“

Všichni se usmáli nad naivní skepsí Američanů a občanů Newmarketu.

Calder dodal: „V lednu tu bývá klid. Když tu nejsem, noví koně se nepřijímají, a můj hlavní stájník dohlíží na to, aby všechno běželo tak, jak jsem to zavedl. Vždycky to nějak jde.“ Usmál se. „Budu-li mít štěstí, dostanu se i na lyže. Musím říct, že se na to lyžování těším víc než na přednášky.“

Po třetí hodině jsme se všichni rozjeli. Já se tím krátkým, rychle se šepčícím odpolednem vracel do Londýna a uvažoval o tom, jestli staré léčení bylinkami v sobě nechová tajemství, která jsme zbytečně zavrhlí a ztratili.

Než oběd skončil, vyprávěl Calder, jak skvělý prostředek je kofein. „Povzbuzuje znamenitě a vůbec je dobrý na všechno možné. Vyskytuje se v kávě, samozřejmě, v kakau, čaji a v cole. Je dobrý na astma. Ohromně oživuje, uplatní se v léčbě šoku. Prosím, a v Americe je teď tažení proti kofeinu jako proti obecnému zlu, takže kofein začali odstraňovat ze všeho, v čem se přirozeně vyskytuje. To by rovnou mohli odstraňovat z chleba alkohol.“

„Ale Caldere, v chlebě přece žádný alkohol není,“ namítla Bettina.

Shovívavě se na ni usmál. „Do chleba se dává kvásek a kvásek docela zaručeně ve stavu syrovém obsahuje alkohol. Když smísíte droždí s vodou a cukrem, vznikne alkohol a kysličník uhličitý, plyn, díky kterému těsto kyne. V pekárnách to přece voní vínem..., je to jednoduše chemie, má milá, žádná kouzla to nejsou. Chleba je základ života a alkohol nám neuškodí.“

Žertovalo se a popíjelo. Byl bych dokázal Caldera poslouchat celé hodiny.

####

Vánoce u Gordona Michaelse byly ozvěnou toho dne u Caldera, protože se tam většinou vyskytovala Judithina přítelkyně, paní lékárnice Pen Warnerová. Během těch několika dní jsem se s ní sblížil a naučil jsem se ji mít rád. Nevím, jestli to Judith měla v plánu. K našemu sblížení dopomohly vzpomínky na ten paměťhodný, vskutku pohádkový den v Ascotu.

„Pamatujete se na Burnt Marshmallow?“ zeptala se Pen. „Já si tehdy za tu výhru koupila obraz.“

„Já tu svoji prohýřil.“

„Nepovídejte.“ Prohlédla si mě a zavrtěla hlavou. „Kdepak, vy na to nevypadáte.“

„A na co vypadám!“ zeptal jsem se zvědavě. Pobaveně odpověděla, že vypadám chytře, líně, nudně úctyhodný. „Velký omyl.“

„To jistě.“

Zdála se mi nějak štíhlejší, ale to mohlo být tím, že byla jinak oblečená. Měla však stále vážné oči, vůbec vypadala vážně. Smysl pro humor ale měla, jak se ukázalo. Dozvěděl jsem se, že ten den, v předvečer Božího hodu, strávila jedenáct hodin v lékárně rozdáváním pilulek lidem, jejichž choroby neměly uznání a ignorovaly svátky. Následující ráno v šest prý se do lékárny vrací. U Michaelsů se objevila v pravém svátečním dlouhém kaftanu, ve sváteční náladě. Jedli jsme ten den šneky a pečené kaštiny, a pak jsme s dětinským zápalom hráli nějakou stolní hru pro školáky.

Judith byla v růžovém, na krku perly, vypadala na pětadvacet. Gordon mě předem upozornil, abych si vzal na sebe, co chci, hlavně abych si nebral nic formálního. Pak se sám zjevil ve vznešeném tmavě švestkovém sametovém saku. Já si pro tu příležitost koupil světlou, tenkou vlněnou košili, která mi v obchodě přišla trošku výstřední, pak se ale ukázalo, že byla naprosto vhodná. Prostě ten večer byl po všech stránkách příjemný, harmonický a vůbec mnohem snazší a úspěšnější, než jsem očekával.

To, jak Judith vykonávala domácí práce, byla přímo báseň nenápadnosti. Jídlo se vynořovalo z ledničky a ze spíže, zbytky mizely ve smetí. Občas nějakou práci rozdělila mezi nás, ale zábava, příjemné posezení

a popovídání mělo vždy přednost. Věděl jsem, že má-li vše jít takhle hladce, musí se vložit mnoho práce do přípravy.

„Pen se vrátí zítra asi tak v jednu,“ řekla Judith první večer kolem půlnoci. „Pak si dáme skleničku, podíváme se na dárky, a božíhodovou hostinu uspořádáme až asi v půl čtvrté. Ráno se nasnídáme a já pak půjdu s Gordonem do kostela.“ Nechala pozvání, abych se k nim připojil, viset ve vzduchu. Zavrtěl jsem hlavou. „Ty se zatím o sebe postaráš, vid’?“ dodala.

Políbila mne přátelsky na tvář na dobrou noc. Gordon se na mne usmál a zamával mi, a já šel spát do pokoje přes chodbu od jejich ložnice. Asi hodinu, než jsem usnul, jsem se snažil myslet na všechno možné, jen ne na Judith v noční košili, nebo bez ní. Moc mi to nešlo.

Snídali jsme v županech. Judith měla červený, prošíváný, velmi důstojný.

Moji hostitelé se pak převlékli a odešli do kostela. Řekl jsem jim, ať se tam za mne pomodlí a šel jsem se projít na obecní luka.

Předtím jsem si prohlížel pestře, ozdobně zabalené dárky pod vánočním stromečkem v obývacím pokoji a povšiml jsem si, že jeden dárek od Pen je určený mně. Šel jsem větrem bičovanou travou a přemýšlel o tom, co si s tím počít, když tu jako kouzlem se čirou náhodou nabídko řešení.

Na lukách jsem potkal malého chlapce s tatínkem, pouštěli draka. Zastavil jsem se a díval, jak se drak vznáší.

„To je prima, co?“ řekl jsem.

Chlapec si mne nevšímal, ale otec odpověděl. „Tomu uličníkovi je opravdu těžké vyhovět. Koupil jsem mu tohle, a on že prý chtěl kolečkové brusle.“

Drak byl vyvedený v pestrých, fosforeskujících barvách, vypadal čínsky a měl motýlí křídla a dlouhý, ozdobný ocas. Stoupal a kroužil na vánočním nebi jako veselý duch.

„Nechtěl byste mi ho prodat?“ zeptal jsem se. „Mohl byste pak koupit ty kolečkové brusle.“ Vysvětlil jsem, jaký mám problém, že musím někde nějak okamžitě opatřit dárek.

Otec se synem se poradili a bylo dohodnuto, transakce se uskutečnila. Opatrně jsem smotal motouz a odnesl si dárek domů. Copak si asi ta střízlivá paní lékárnice o téhle věci pomyslí, říkal jsem si. Když ale draka vybalila ze zlatého papíru (ten jsem si vyprosil od Judith), byla nadšená a všichni jsme s ní potom museli na obecní luka, abychom se dívali, jak se dárek bude vznášet.

Celý ten den byl opravdu hezký. Neprožil jsem tak krásné vánoce od dětství, také jsem to všem řekl.

Podařilo se mi Judith políbit, když stála pod jmelím a Gordon bez námitek přihlížel.

„Ty ses narodil pod šťastnou hvězdou,“ řekla Judith a pohládila mne po tváři. Gordon přikývl: „Člověk, který nezná zármutek a starost.“

„Zármutek a starost dohoní každého z nás, je to jen otázka času,“ poznamenala Pen prorocky.

Dopoledne na Boží hod jsem Judith zavezl přes celý Londýn do Hampsteadu, aby mohla dát kytičku mamince na hrob.

„Ty si třeba myslíš, že to je bláhovost, ale já tam vždycky takhle jezdím. Zemřela, když mi bylo dvanáct. Tohle je jediný způsob, jak si ji udržím ve vzpomínkách, jak si udržím pocit, že jsem vůbec maminku měla.

Většinou tam jezdím sama. Gordon to pokládá za zbytečnou sentimentalitu, nemá to rád.“

„Sentimentalita není nic špatného,“ namítl jsem. Já v Hampsteadu bydlel. Měl jsem tam u jednoho známého pronajaté patro rodinného domku. Nebyl jsem si jistý, jestli to Judith ví. Nic jsem neříkal. Položila růžové chryzantémy na mramorovou desku zapuštěnou v trávě a chvíli postála ve vzpomínkách, které kolem hrobu kroužily.

Když jsme se pomalu vraceli k hřbitovní bráně, řekl jsem jakoby nic: „Já kousek odtud bydlím. Tohle je moje část Londýna.“

„Ano?“

„Ano.“

Po několika krocích řekla: „Já vím, že tu někde bydlíš. Jestli si vzpomínáš, tak jsi nechtěl, abychom tě tehdy po Ascotu vozili až domů, říkals, že Hampstead je příliš daleko.“

„To taky byl.“

„Pro hrdinu dne tu hvězdnou noc nikdy.“

Došli jsme k hřbitovní brance a na chvíli jsme se zastavili. Ještě se ohlédl. Byla tak blízko a já cítil, jak velmi po ní toužím. Zadívala se mi do očí: „Gordon taky ví, že tady bydlíš.“

„A ví taky, jak na tom jsem?“

Pokrčila rameny. „Nic neříkal.“

Tolik jsem si přál ujet s ní ještě ten poslední kilometr. Tak krátká vzdálenost, ale přitom tak dlouhá v našem vztahu. Celé tělo mě brnělo, bylo mi horko i zima... hladem. Uvědomil jsem si, že doslova zatínám

zuby.

„Na co myslíš?“ zeptala se.

„Proboha... víš sakra dobře, na co myslím... Jedeme okamžitě zpátky do Claphamu.“

Vzdychla. „Ano, nejspíš musíme.“

„Jak to..., nejspíš?“

„Chtěla jsem říct... prostě ano, musíme. Mně je líto..., já jen... prostě... chvíli jsem byla v pokušení.“

„Jako na Ascotu?“

Přikývla. „Jako na Ascotu.“

„Jenže teď máme čas, jsme na správném místě, máme příležitost, můžeme pro to něco udělat.“

„Ano.“

„Jenže neuděláme nic.“ Řekl jsem to zpola tázavě. Stejně to bylo nemožné, naprosto nemožné.

„Proč si s tím vlastně děláme hlavu?“ vyhrkla. „Proč se spolu jednoduše nevyspíme, bylo by to krásné.“

Proč se do všeho pletou ty proklaté předsudky a věc cítí?“

Došli jsme zvolna po cestě k mému vozu a já pak vyjel směrem na jih. Jel jsem opatrně, soustředěně, pečlivě jsem sledoval světla a dopravní značky až do Claphamu.

„Byla bych z toho měla radost,“ řekla Judith, když jsme zastavovali před jejím domem.

„Já taky.“

Vešli jsme do domu. V okamžiku, kdy jsem uviděl Gordonovu usměvavou, důvěřivou tvář, mi bylo jasné, že bych se do jeho domu nebyl mohl vrátit, kdybychom se předtím zachovali jinak.

####

Týž den při obědě, když se Pen znovu vynořila ze svého pilulkového království, jsem všem vyprávěl o své návštěvě u Caldera. Jak se dalo očekávat, Pen projevovala upřímný zájem a hlavně byla zvědavá, co asi obsahoval Calderův lektvar skladovaný v lednici.

„Co je to výluh?“ zeptala se Judith.

„Výluh je odvar z léčivých bylin, spařených ve vodě. Když se něco vylouhuje v alkoholu, je to tinktura.“

„Vida, o čem se člověk nepoučí.“

Pen se dala do smíchu. „A jak se vám líbí třeba karminativum, anthelmintikum, emetikum..., to jsou slova, která znějí přímo vznešeně.“

„Co znamenají?“ zeptal se Gordon.

„První zbavuje větrů, druhé zbavuje červů, třetí člověka zbaví žaludečního obsahu, nutí k zvracení.“

Gordon se rozesmál. „Tak si s námi dej tinkturu z hroznů.“ Nalil nám všem víno. „Time, a ty opravdu věříš, že Calder dokáže ty koně léčit prostě jen dotykem rukou?“

„Věřím, že on tomu věří.“ Odpověděl jsem po krátkém zamyšlení. „Nevím, jestli by dovolil, aby se na něho člověk díval, když to dělá. A kdyby se člověk směl dívat, co by viděl? U koně těžko můžeš očekávat, že vezme lože své a půjde.“

Judith se na mne překvapeně podívala: „Ty si přeješ, aby to byla pravda, ty, kterého Gordon s Henrym tak pečlivě učili nikomu nevěřit.“

„Calder mi imponuje,“ přiznal jsem se. „Taky mi imponuje celý jeho podnik. Nemohl by tolik lidem účtovat, kdyby opravdu neměl úspěchy.“

„Účtuje ty léčivé byliny zvlášť?“ zeptala se Pen.

„Na to nepřišla řeč.“

„Ty předpokládáš, že ano, Pen?“ zeptal se Gordon.

„Některé z rostlin, o kterých se Tim zmínil, jsou dost exotické. Třeba rhizoma hydrastidis, tedy hydrastis, ta se kdysi používala skoro na všechno, dnes se používá jen do očních kapek, a to v nepatrných dávkách.“

Dovází se z Ameriky. A pokud jde o herba a folia hydrocotylae, což je hydrocotyla asiatica minor, taky se jí říká elixír mládí..., ta pokud vím roste jen v tropických džunglích. Chci říct, že dávat takové vzácné věci koňům v koňských dávkách, to by muselo přijít pěkně draho.“

Pen mi imponovala ještě víc než Calder. „Neměl jsem tušení, že lékárníci toho vědí tolik o léčivých rostlinách.“

„Já se začala o bylinky zajímat sama, zajímaly mě jejich vlastnosti, protože v běžných učebnicích je o nich sotva zmínka, jistě s výjimkou digitalisu. Nevím proč. Ve spoustě lékáren se vůbec ani léky vyráběné magistraliter z bylin nedostanou. U mne ano a zdá se, že spousta lidí pomáhají.“

„Takže snad taky doporučujete česnekové zábaly u dětí proti černému kašli?“ zeptal se Gordon.

Proč prý ne? Všichni se znovu rozesmáli. Pak Judith pevně prohlásila, že pokud člověk Calderovi věří, pak mu musí věřit se vším všudy včetně česnekových zábalů.

Strávili jsme pak ve čtyřech velmi příjemné odpoledne, a když se Gordon s Judith odhodlali jít spát, šel

jsem vyprovodit Pen do jejího domku, kam samozřejmě chodila spát, abych se cestou nadýchal čerstvého venkovského vzduchu.

„Vy už zítra odjíždíte, ne?“ zeptala se mě, když lovila v kabelce klíče.

Přikývl jsem. „Ano, hned ráno.“

„Byly to ale výborné svátky.“ Konečně našla klíč a začala odmykat. „Nechcete jít dál?“

„Děkuji, ne, já bych se rád ještě prošel.“

Otevřela dveře a zůstala v nich stát. „Děkuji vám za toho draka..., byl to skvělý nápad. Zatím se tedy s vámi loučím, ale doufám, že se zase uvidíme, pokud to ovšem Judith nebude vadit.“

„Co by jí mělo vadit?“

Políbila mne na tvář. „Dobrou noc. A ještě něco..., květina, které se říká pasiflora, je výborná proti nespavosti.“

Smála se jak kočka. Vstoupila do domu a zabouchla dveře. Stál jsem hloupě na pěšince u vchodu a byl bych ji rád přivolał zpátky.

Druhý rok / Únor

Ian Pargetter byl zavražděn prvního února asi v jednu hodinu ráno.

Dozvěděl jsem se o jeho smrti, když jsem z chvilkového nápadu zavolał týž večer Calderovi, abych mu s menším zpožděním poděkoval za oběd a abych ho pozval na večeři do Londýna. Chtěl jsem, aby mi vyprávěl, jak se mu líbilo v Americe.

„Kdože volá?“ ptal se zmateně, když jsem se představil. „Kdo prosím? Ach... Tim... Time, prosím vás, já s vámi teď nemůžu mluvit, jsem hrozně rozrušený, můj přítel přišel o život a já nedokážu na nic jiného myslet.“

„To je mi líto,“ řekl jsem. Nic lepšího mě nenapadlo.

„Ano... Ian Pargetter..., vy ho asi neznáte...“

„Ihned se mi vybavil. Veterinář. Velký, statný, zdatný, se světlým knírkem.“

„Ale ano, setkal jsem se s ním u vás.“

„Opravdu? Vlastně ano, jistě. Já jsem tak rozrušený, že se na nic nesoustředím. Poslyšte, Time, zavolejte mi prosím později, ano?“

„Samozřejmě.“

„Víte, Ian nebyl jen můj dlouholetý přítel..., já prostě nevím, jak teď... prostě nevím, jak bez něho budu existovat. Posílal mi tolik koní..., byl to opravdu kamarád..., jsem strašně rozrušený..., zavolejte mi později, Time.“

Slyšel jsem, jak sluchátko zarachotilo, jak ho třesoucí se rukou pokládal.

Zprvu jsem myslel, že se Pargetter zabil nešťastnou náhodou. Teprve následující den jsem zahlédl v novinách krátký odstaveček, ze kterého jsem se poučil, že šlo o něco zcela jiného.

Ian Pargetter, známý, obecně uznávaný newmarketský veterinář, byl včera ráno nalezen mrtvý ve svém bytě. Policie se domnívá, že jde o zločin. Vydala informaci, že Ian Pargetter utrpěl úraz lebky a že se z jeho pracovny ztratilo určité množství léků. Pargetterovu mrtvolu objevila paní Jana Helsonová, uklízečka. Ian Pargetter po sobě zanechal ženu a dvě malé dcerky. Jeho rodina v době přepadení byla mimo domov. Paní Pargetterová nese ztrátu velmi těžce a je toho času udržována pod vlivem uklidňujících prostředků.

Kusá zpráva o velké tragédii, která zasáhla do života několika nešťastníků, Ian Pargetter byl první ze všech lidí, se kterými jsem se osobně znal, kdo byl zavražděn. Přestože jsme se setkali tak krátce, jeho osud mnou hluboce otřásl. Uvažoval jsem o tom, jak se vůbec mohou lidé smířit s vraždou někoho blízkého, když mne tak vyvedla z míry vražda téměř cizího člověka. Jak se člověk zbaví přirozené touhy po pomstě?

Jistě, četl jsem v minulosti opakovaně o mužích či ženách, kteří tvrdili, že necítí pomstychtivou zášť proti vrahům svého partnera, ale nikdy jsem to nemohl pochopit. Smrt Iana Pargettera mě pobouřila a rozhněvala, rozzuřila mě arogance člověka, který Pargettera jen tak sklídl ze světa.

###

Díky tomu dni v Ascotu a díky Sandcastleovi se stalo, že se můj dlouho podřimující zájem o dostihy zase probudil k životu. Tu zimu jsem se třikrát nebo čtyřikrát v sobotu vypravil buď do Kemptonu, Sandownu nebo Newmarketu, abych se díval na steeply. Objevovala se tam vždy Ursula Youngová, a od té jsem se také dozvěděl nejvíc podrobností o smrti Iana Pargettera.

„Nešla byste se mnou na skleničku?“ nabídl jsem jí v Kemptonu a vyhrnul si límec, abych se chránil před

jedovatým větrem.

Podívala se na hodinky (než cokoli udělala, vždy se dívala na hodinky) a pozvání přijala. Dala si whisky a já kávu, jako tehdy v Doncasteru.

„Tak, a teď mi řekněte, jestli vám šlo o Sandcastlea, když jste se mě tehdy tak vyptával?“ křičela, skleničku v ruce, aby přehlušila hlomoz davu zahřívajícího se v baru.

Místo odpovědi jsem se na ni usmál. Opatrně jsem střežil svůj hrníček kávy před lokty lidí, tísnících se kolem.

„Já si to hned myslela. Koukejte... támhle je volný stůl, honem, než nám ho někdo obsadí.“

Usadili jsme se v rohu, kolem nás a nad našimi hlavami to hlomozilo a průmyslová televize závodíště opakovala záběry z posledního dostihu s komentářem nastaveným na fortissimo. Ursula se ke mně naklonila. „To byl od Olivera Knowlese tah jako hrom.“

„Vy mu to schvalujete?“

Přikývla. „Rázem z něho bude první třída. Chytrý tah, taky to je chytrý chlap.“

„Znáte ho?“

„Jo. Setkala jsem se s ním několikrát při dražbách. Měl praštěnou paní, utekla mu s nějakým kanadským milionářem, nebo co já vím, s kým. Možná že Knowles právě proto míří tak vysoko, aby jí ukázal.“ Usmála se jako bazilišek. „Ta ženská byla opravdu děsná, a já mu ze srdce přeju, aby mu to teď vyšlo.“

Upila polovinu své whisky. Zmínil jsem se o tom, jak je tragické, že Lana Pargettera zabili, a že jsem se s ním jednou setkal u Caldera.

Zamračila se a ve tváři se jí zrcadlil stejný hněv, jaký jsem pocítil já, když jsem se dozvěděl o tom, jak zemřel. „Byl celý večer pryč,“ začala vyprávět, „bojoval o život jednoho nadějného hříbete s kolikou. Je to děsné. Vrátil se domů až po půlnoci. Myslím si, že ten, kdo ho zabil, už asi byl v domě a kradl, co viděl. Lanova žena a děti byly pryč, u babičky, a policie si myslí, že ten vrah, nebo vrazi, počítali s tím, že v domě nikdo nebude celou noc.“ Napila se. „Praštili ho zezadu mosazným stojanem od lampy z psacího stolu v obývacím pokoji. Jen tak. Žádná promyšlená vražda. Prostě... jen tak, zbytečně.“ Vypadala rozrušeně. Asi každý, kdo Pargettera znal, takhle musel reagovat. „Je to hrozná škoda. Byl to moc sympatický člověk, výborný veterinář, byl moc oblíbený. A takhle pro nic za nic... Policie našla na zemi balík stříbra a všeho možného zabalený v dece, myslí si, že zloděj propadl panice, když se Ian vrátil a prostě to tam nechal ležet a utekl..., jediné, co se opravdu ztratilo s určitostí, je lanova taška s nástroji a nějaké léky, které tu noc měl s sebou..., to opravdu nestojí za vraždu..., ani pro narkomana ne, nešlo o žádné takové léky.“

Zmlkla a zadívala se do poloprázdné sklenice. Nabídl jsem jí další.

„Ne, děkuju, jste hodný, ale jedna stačí. Už takhle jsem nějak zvadlá. Měla jsem Lana moc ráda. Byl prima. Já bych tu bestii, co ho zabila, těmahle rukama uškrtila.“

„Myslím, že Calder Jackson vaše pocity sdílí,“ přikývl jsem.

Sympatická, vzhledná padesátnice se na mne podívala s upřímným zármutkem. „Calderovi bude Ian hrozně chybět. Ono se nenajde moc veterinářů, kteří by vedle sebe snesli něco jako zaklínače, natož aby se k němu chovali jako ke kolegovi. Ian prostě profesionální závist neznal, a to je moc vzácné. Byl to výborný člověk. O to je to smutnější.“

Vyšli jsme zase ven, do studeného vzduchu a já za to odpoledne prohrál pět liber. Vědět to Lorna Shiptonová, okamžitě by běžela žalovat strýci Fredovi.

O dva týdny později jsem se znovu vypravil na farmu v Hertfordshiru. Oliver Knowles mne vřele uvítal. Přestože jsem přijel v neděli a uprostřed zimy, bylo na první pohled jasné, že se život na farmě zásadně změnil. Kde jsem předtím viděl ospalý zimní spánek, panoval ruch a dychtivá činnost. Tam, kde se předtím tu a tam ve výběžích popásaly klisny s hříbaty, byla teď stáda březích klisen s velkými břichy. Úroda dozrávala. Život klíčil k dennímu světlu a do tmy bude brzo zaseto nové semě.

Nejsem opravdové venkovské dítě (žili jsme na deseti akrech zalesněných pozemků v Surrey) a zrození mláďat mě ještě stále uvádělo v radostný úžas. Pro Olivera Knowlese, jak mi řekl, znamenalo každé nové zrození starosti, zisk, či ztrátu. Bylo jasné, že je plně pánem situace, ale z drobných starostí měl na čele vrásky.

Když jsme šli přes první velký dvůr, vysvětlil mi, co ho tíží: „Víte, já si dostatečně předem neuvědomil, jak obrovskou cenu budou mít ta hříbata, co se nám tu narodí. Chci říct, všechny tyhle klisny byly připuštěny vynikajícími hřebci, nesou v sobě drahocennou krev, patří do dějin.“ Ukázal na trpělivé koňské hlavy vykukující nad spodními vrátky boxů. „Neuvěřomil jsem si, jaká to bude starost. Vždycky jsme se o hříbata starali, jak nejlíp jsme uměli, to je samozřejmé, jenže když nám přece jen některé uhynulo, nebyla to tragédie. Zato teď...“ Ustaraně se usmál. „Ono nestačí mít Sandcastlea. Musíme se postarat o to, abychom získali co nejlepší pověst, že se umíme dokonale postarat o všechny ty špičkové chovné klisny.“

Šli jsme spolu zvolna kolem boxů a Knowles mi u každého podrobně odrecitoval rodokmen klisny a hříběte, které v sobě nesla. I pro mé nepoučené uši z toho vyplývalo, že mezi předky nadcházející generace byli snad vůbec všichni vítězové Derby z uplynulých let.

„Sandcastleovy nominace jsem prodal zcela bez obtíží,“ vyprávěl, „přestože požadujeme čtyřicet tisíc liber za skok. Dokonce jsem si mohl do určité míry vybírat, kterou klisnu chci a kterou ne. Je to až k nevíře, když člověk může zamítnout klisnu, protože se mu pro Sandcastlea nezdá dost dobrá.“

„A nemůže se vám stát, že byste upadl do pokušení... jaksi, prodat víc nominací než čtyřicet?“ zeptal jsem se opatrně. „Že byste jaksi bokem přijal další..., měl byste nezdaněný příjem.“

Byl spíš pobavený, než dotčený. „Netvrdím, že se tohle neděje, děje se to snad vůbec na všech farmách, co kdy byly. Ale pokud jde o Sandcastlea, tak to určitě nehodlám udělat, aspoň určitě ne tenhle rok. Je příliš mladý, a taky s ním ještě nemáme žádné zkušenosti. Někteří hřebci nepřijmou ani těch čtyřicet, zdaleka ne..., ačkoli tahle lenivost se většinou dědí a v rodokmenu Sandcastlea není sebemenší náznak neochoty u hřebců. Sandcastle by měl být ochotný, pilný a plodný. Kdybych sám měl sebemenší pochybnost, nebyl bych se do té věci pouštěl.“

Měl jsem dojem, že povzbuzuje nejen mne, ale také sebe, jako by si teprve začínal uvědomovat, jakou na sebe vzal odpovědnost, a jako by ho to trochu děsilo.

Sám jsem taky trochu zneklidněl, ale pak jsem se utěšil tím, že Sandcastle nepochybně má takovou cenu, za jakou ho koupil, a že by ho ještě mohl bez větší ztráty zase prodat. Peníze naší banky byly na těchto skvělých čtyřech nohou uloženy dobře.

Tentokrát jsem na farmu přijel dřív, už v jedenáct dopoledne, a všude bylo vidět stájníky; jak roznášejí krmení a vodu a jak čistí boxy.

„Musel jsem přijmout síly navíc,“ vysvětloval Knowles věčně. „Samozřejmě jen na přechodnou dobu, na sezonu.“

„Neměl jste s tím obtíže?“

„Ani ne. Doplnuji personál každé jaro. Ty, co se osvědčují, si ponechám celoročně, pokud jsou ochotni tu zůstat. To víte, ti mládenci přicházejí a odcházejí, jak se jim zachce, hlavně když jsou svobodní. To dobré jádro tady zůstává a přes podzim a zimu je pak zaměstnávám údržbou ohrad a tak.“

Zvolna jsme došli do druhého dvora, kde jsem zahlédl malou, sporou postavu Nigela. Díval se do jednoho boxu přes spodní dvířka.

„Pamatujete se na Nigela?“ Zeptal se Oliver. „Je to můj vedoucí chovu.“

Vida, tak Nigel skutečně povýšil.

„A co Ginny?“ zeptal jsem se cestou k Nigelovi. „Je doma?“

„Ano, někde tady je.“ Rozhlédl se, jako by očekával, že se odněkud vynoří, když se o ní mluví. Neobjevila se. „Tak jak je, Nigeli?“ zeptal se.

Nigel, s huňatým obočím, se odvrátil od boxu a zadíval se na nás. „Floradora už začala žrát.“ Ukázal na příslušnou dámu a tvářil se spokojeně. „Pattaka ještě pracuje k porodu. Teď se k ní zase vracím.“

„Jdeme s vámi. Tedy, pokud vy chcete?“ Zadíval se tázavě na mne.

Přikývl jsem. Všichni jsme se vydali pěšinkou k třetímu, menšímu čtverhrannému dvoru, k porodnici. I tam, kde dřív vládl klid, panoval ruch. Box, ke kterému nás Nigel zavedl, byl větší než ostatní a bohatě vystlaný slámou.

„Klisny většinou vrhnou hříbě v noci,“ vysvětloval Oliver a Nigel přikyvoval. „Začalo to u ní někdy kolem půlnoci. Je holt líná, vid', holka?“ Poplácal ji po hnědém zadku. „Jde to pomalu, pokaždý.“

„Ta ale nepřijela za Sandcastleem?“ zeptal jsem se.

Odpověděl mi Oliver „Ne, ta je moje, připuštěná Diaristem.“

Chvilku jsme tam postáli, ale nic se nedělo. Nigel Pattace jemně přejel zkušenýma rukama po břiše a prohlásil, že to bude nejdřív tak za hodinu, a že u ní zůstane. My jsme s Oliverem šli dál, kolem zavřené připouštěcí haly, po cestě mezi dvěma výběhy, až k hřebcům. Všude byl jako vždy vzorný pořádek.

V jednom padoku stálo klidné čtyřnohé stvoření s hlavou u země. „To je Parakeet, spíš žere vzduch než trávu, je ještě zima, tráva ještě nezačala růst,“ řekl Oliver.

Konečně jsme došli na poslední dvůr, a tam byl ten klenot, Sandcastle. Díval se na nás přes spodní dvířka jako kterýkoli jiný kůň.

Takhle by to člověk do něho neřekl, pomyslel jsem si, pravda, má ušlechtilou hlavu, chytré oko a bystře vztyčené uši, ale člověk by stejně neuhádl, že to je právě ten fantastický tvor, který nás všechny tehdy v Ascotu tak okouzлил. Teď už nikdy ten jeho neuvěřitelný, plavný trysk nikdo neuvidí, jeho bojovnost, rychlost, nad jakou se tají dech. Aby tyhle vlastnosti mohl předat další generaci, ztrácí sám možnost je využívat, je to vlastně smutné.

Nějaký stájník zametal koštětem betonový chodník před boxy. Za diváky měl Sandcastlea, Rotaboye a Diarista. Projevovali o jeho činnost asi takový zájem, jako lidé na stanici autobusu o činnost městského metaře.

Oliver stájníka oslovil: „Lenny, můžete odvést Sandcastlea do menšího padoku, proti Parakeetovi.“

Zadíval se na nebe, jako by chtěl uhádnout, jaké bude počasí. „Zpátky ho můžete vzít před večerním krmením.“

„Ano, pane.“

Lenny byl v pokročilém středním věku, menší, suchý, očividně zkušený. Opřel koště o stěnu prázdného boxu, zmizel v jedné dveřích a pak se z nich vynořil se smotaným provazem v ruce.

„Lenny patří mezi moje nejspolehlivější mládence,“ řekl Oliver. „Už je u nás několik let. Umí to s hřebci a má mnohem větší sílu, než byste hádal. S hřebci to občas nebývá lehké, ale Lenny je zvládne dokonce líp než klisny. Nevím, čím to je.“

Lenny připevnil provaz k ohlávce, jakou měli všichni koně včetně Sandcastlea ustavičně na krku. Na ohlávce byla kovová destička s vyraženým jménem koně. To bylo naprosto nezbytné kvůli identifikaci. Kdyby se všechny ty klisny pomíchaly a neměly na krku jméno, nikdo by je už neroztřídil, napadlo mě. Řekl jsem to Oliverovi, a ten chudák při tom pomýšlení zbledl. „Probůh, o něčem takovém ani nemluvte! Na tohle my si dáváme strašný pozor. To musíme. Jinak, jak jste správně řekl, by se mohlo stát, že bychom připustili nesprávnou klisnu nesprávným hřebcem, aniž bychom to tušili.“

V duchu jsem si říkal, že by bylo zajímavé vědět, kolikrát se takový omyl skutečně přihodí, a jestli je teoreticky možné, aby se dvě klisny nebo dvě hřebata zaměnila natrvalo. V chovatelství je určitě mnoho možností omylů ba i podvodů, v tom chov předčí i možnosti manipulace s počítači.

Na dvůr došel Nigel a s jeho (celkem zbytečnou) pomocí otevřel Lenny dolní vrátka u Sandcastleova boxu a hřebce vyvedl. Objevil se v celé své kráse, s pevnými, oblými svaly, pružnými klouby a napjatými šlachami.

Zvíře, které mělo cenu své vlastní váhy ve zlatě, tančilo, skřípalo kopyty o tvrdý beton, točilo se a pohazovalo netrpělivě hlavou.

„Neví, co s přebytečnou energií,“ vysvětloval Oliver. „Musíme ho dobře krmit a udržovat co možná fit, ale on má přitom mnohem míň pohybu, než byl zvyklý.“

Poněkud nedůstojně jsme ustoupili z dosahu Sandcastleova neklidného zadku a zadních nohou. „Začal už... jaksi... pracovat?“ zeptal jsem se.

„Ještě ne. Zatím z jeho klisen porodila než jedna, a ta bude k připuštění až tak za patnáct šestnáct dní, bude první. Pak uděláme přestávku..., aby měl čas o tom přemýšlet..., no a pak bude mít co dělat až do června.“

„Jak často...?“ zeptal jsem se delikátně.

Oliver mluvil s převahou, jako by na tutéž otázku odpovídal už mnohokrát, jako Calder.

„Záleží na hřebci. Jsou takoví, že připustí jednu klisnu dopoledne a odpoledne už by byli ochotni obskočit další, a takhle vydrží celé dny. Jiní mají míň energie nebo míň elánu. Občas se vyskytnou i ostýchaví nebo vybíraví hřebci. Někteří z nich jednu klisnu odmítnou, ale projeví ochotu u jiné. Někteří vezmou jen jednu za čtrnáct dní, nebo taky žádnou. To víte, hřebci nejsou stroje, každý je jiný, tak už to v životě je.“

Lenny, s Nigelovou asistencí vyváděl Sandcastlea ze dvora. Dlouhé hnědé nohy kráčely pevným krokem a malý Lenny podle koně skoro klusal.

„Sandcastle bude dobrý při připouštění, většina hřebců je dobrá.“

Na chvíli jsme se zastavili, než Oliver rozdál mrkve a poplácání po šíji Rotaboyovi a Diaristovi, takže jsme začátek dramatu zmeškali. Zaslechli jsme jen z dálky nějaký klapot, pak dusání kopyt a křik. Oliver zbledl jako stěna a utíkal na místo neštěstí.

Vyběhl jsem rychle za ním.

Zhroutený Lenny se opíral o jeden z bílých pilířů ohrady a snažil se zpola omámeně vzchopit. Sandcastle, volný a rozrušený, našel cestičku mezi oběma výběhy a podle toho, jakou rychlostí cválal, nejspíš považoval ohradu za část dostihové dráhy.

Nigel stál u otevřených vrat malého výběhu, otevřená ústa, jako zkamenělý leknutím. Když jsme k němu s Oliverem doběhli, sotva dokázal promluvit, ale aspoň se pohnul.

„Proboha tak dělejte,“ křikl Oliver. „Hněte sebou! Vemte si landrovera. Mohl by se přes Watcherleyovy dostat na silnici.“ Běžel k domu a částečně příčetný Nigel se odpotácel k bungalovu, schovanému za stromy a stájemí pro hřebce.

Lenny se zdvihl, začal se omlouvat, ale já na jeho vysvětlování nečekal. Byl to pro mne zcela nový a neznámý problém, chytat prchajícího koně, tak jsem jednoduše za ním vyběhl po cestě mezi padoky, kde

jsem ho viděl mizet v dálce za živým plotem.

Utíkal jsem co mi síly stačily po travnaté cestičce mezi ohradami, kolem lhostejně přihlížejících klisen ve výběhu. Ta lednová dovolená na lyžích v Gstaadu mi přece jen byla k něčemu dobrá, určitě jsem měl nohy zdatnější než jiná léta.

Při mé poslední návštěvě u Olivera Knowlese byl jeho pozemek oddělen od pozemků Watcherleyho skomírající nemocnice neprostupnou trnitou bariérou. Tentokrát se v živém plotě objevilo několik širších mezer, takže dostat se z jednoho pozemku na druhý bylo zcela snadné. Proletěl jsem nejbližší mezerou a ihned jsem podvědomě zaregistroval, že se u Watcherleyových proces chátarání nejen zastavil, ale že přímo ustoupil. Budovaly se tam nové ploty a spravovaly střechy.

Běžel jsem k sousedním stájím přes pole zarostlé bodláky. Po Sandcastleovi nikde ani stopy. Proběhl jsem vraty (ta ještě nespravili) visícími na rozbitých pantech. Za vraty se vršilo smetí, rum a rezavé železo. Konečně jsem doběhl na dvůr. Stála tam Ginnie, neklidně se rozhlížela. Přicházel k ní nějaký muž a mladá dívka. Tvářili se tázavě.

Ginnie mě viděla přibíhat, automaticky mě chtěla potěšeně přivítat, ale pak se zarazila, polekala se.

„Co se stalo? Neutekla nám některá klisna?“

„Sandcastle.“

„Ne...!“ zakvílela zoufale. „Nesmí se za žádnou cenu dostat na silnici.“ Bleskově se otočila a dala se do běhu. Utíkal jsem za ní, z neuklizeného dvora, kolem neupraveného domu, po zarostlé příjezdové cestě ven do nebezpečného světa, kde koně může tak snadno zahubit auto.

„Toho nechytíme,“ vydechla Ginnie, když jsme doběhli k silnici. „Nemá smysl utíkat. Vždyť ani nevíme, kterým směrem.“ Byla moc nešťastná, oči jí plavaly a slzy stékaly po tvářích. „Kde je vlastně táta?“

„Předpokládám, že vyjel Sandcastlea hledat vozem. Nigel jel s landroverem.“

„Já slyšela, jak kolem cválá kůň, byla jsem právě u jednoho hřiběte v boxu. Ve snu mě nenapadlo..., myslela jsem si, že to je některá z klisen...“

Kolem nás proletělo auto a těsně za ním dvě další, nejmíň šedesát mil za hodinu. Jeden z vozů riskantně předjížděl těžký nákladní vůz s přívěsem. Co vlastně dělá nákladňák na silnici v neděli, má být doma. Při představě, že by se na tomhle bitevním poli objevil Sandcastle, mi naskočila husí kůže. V tu chvíli jsem teprve dostal strach, že mu skutečně bezprostředně jde o život. Některý z těch bláznů do něho určitě najede. Kůň dokluše na silnici, bude se tam motat, bez jezdce, bezradný a tak strašně zranitelný...

Dopravní nehoda za pět miliónů!

„Pojďme támhle,“ ukázal jsem nalevo, odkud se právě přiřítíl motocyklista v černé přílbě. Ten by určitě nestačil zastavit, jel příliš rychle.

Ginnie rozhodně zavrtěla hlavou. „Tady to bude projíždět táta a Nigel. O kousek dál je ale taková cesta...“ ukázala šikmo přes silnici. „Třeba se na ni zrovna trefil. Ta cesta vede na kopec..., třeba ho z toho kopce aspoň zahlídneme..., je odtamtud vidět na silnici... často tam jezdívám.“ Ještě než domluvila, dala se znovu do běhu a já klusal podle ní. Obličej měla stažený strachem a mě se svíralo srdce nad tím, jak se trápí, stejně jako nad Sandcastleem. Sandcastle byl pojištěný..., sám jsem schvaloval rozsah pojištění..., pověst Olivera Knowlese nebyla pojištěná. Zpráva o tom, že prvního velkého hřebce, kterého kdy u sebe měl, nechal utéct a zahynout, by mu jistě v budoucnosti neprospěla a nepřílákala by mu zákazníky.

Cesta byla rozbrázděná, blátivá a kluzká po nedávných deštích. Byla na ní spousta stop kopyt koní, některé vypadaly čerstvě, jiné byly očividně starší, překryté jinými. Za běhu jsem ty stopy ukázal Ginnie a celý zadýchaný jsem se jí zeptal, jestli by poznala Sandcastleovy stopy.

Prudce se zarazila. „Páni! Jasně, není okovaný. Kovář přijel teprve včera, a táta říkal...,“ nejistě se dívala na zem. „Táta řekl, že nechal Sandcastlea neokovaného, protože mu chtěl podložit podkovy kůží..., já vlastně moc neposlouchala.“ Ukázala na cestu. „Tohle by mohl být on..., tyhle čerstvé stopy..., to by mohl být on, opravdu.“ Znovu se dala do běhu. Tentokrát ji poháněl nejen strach, ale i naděje. Běžela, dívka v džínách a vysokých botách, neúnavně běžela.

Utíkal jsem podle ní a utěšoval se tím, že bláto se snadno smyje jak z bot, tak z ponožek a kalhot. Cesta lemovaná holým pichlavým křovím začala prudce stoupat a zužovala se. Stopy všech kopyt vedly neúprosně dál a dál.

„Sandcastle, prosím tě, buď tady, moc tě prosím, buď tady, prosím.“ Zoufalství jí stékalo po tvářích a vlévalo jí sílu do nohou. „Prosím... prosím...“

Zoufalství mládí, říkal jsem si, tak opravdové, tak zničující..., dobře jsem si pamatoval, jaké je.

Cesta mezi křovím se stočila a náhle vyústila na širší prostranství, kde mezi rozrytým blátem tu a tam rostly chumáče trávy. A tu stál Sandcastle, hlavu hrdě vztyčenou, nozdry se mu chvěly. Stál tam proti

větru, nádherný, temný, silný, krásný a vznešený.

Ginnie se okamžitě zastavila a chytla mě zuřivě za ruku.

„Nehýbejte se. Musím to zvládnout já. Vy zůstaňte tady a nehněte se z místa. Tiše.“

Poslušně jsem přikývl. Ona měla zkušenosti, já ne. Cítil jsem, že hřebec je připravený dát se znovu na útěk při našem prvním nevhodném pohybu. Boky se mu chvěly, nohy měl napjaté, rozčileně mával ohonem.

On má strach, uvědomil jsem si náhle, je tady, na neznámém místě, ztratil se, neví kam jít. V životě nebyl volný, ale podvědomí zkrocené nemá, nechce být chycen. Koně vlastně nebyli nikdy doopravdy zkroceni, jen si zvykli na zajetí.

Ginnie se k němu blížila s tichým chlácholivým broukáním a napřahovala k němu prázdnou dlaň, jako by mu něco nabízela. „Hodný koníček, hodný..., no tak, hodný..., hodný...“

Kůň se na ni díval, jako by lidskou bytost viděl poprvé. Měl strach, bál se, to bylo vidět, celý se chvěl.

Pro vaz mu visel od ohlávky a jeho volný konec se plazil v blátě. Napadlo mne, jestli Ginnie vůbec koně udrží, pokud se jí podaří ho chytit, když na to nestačil ani Lenny, a ten měl pořádnou sílu.

Ginnie došla těsně ke koni, nabízela mu prázdnou levou dlaň a pravou rukou pomalu sahala zvířeti pod krk, chtěla ho chytit za řemínek, nesahala po provaze a nepřestávala vydávat chlácholivé, konejšivé zvuky. Začínal jsem být klidnější.

V poslední chvíli se Sandcastle vzepřel. Prudce se otočil, srazil Ginnie na kolena, topornými kroky vyběhl k hustému křoví, tam se znovu otočil, složil uši dozadu a zrychlil krok směrem ke mně. Za mnou ho čekala volná cesta z kopce dolů až k vražedné silnici.

Zahlédl jsem koutkem oka, jak se Ginnie sbírá ze země a jak je zoufalá. Neuvažoval jsem, snad jediné o tom, co ten kůň pro Ginnie a jejího otce znamená. Neuskočil jsem, naopak jsem vkročil koni do cesty a oběma rukama sáhl po řemínku na jeho šíji. Ten jsem minul, ale zdařilo se mi chytit provaz.

Málem mi utrhla ruce a sedřel mi kůži z dlaní. Strhl mě s sebou, táhl mě blátem a kopal mě do nohou. Držel jsem se křečovitě oběma rukama provazu a narážel na jeho plece a koleno. Pak konečně vybočil na okraj cesty. Spíš jsem ho k tomu přiměl svou vahou než dovedností.

Křoví na nízkém břehu se osvědčilo jako kotva. Dokud jsem se přidržoval provazu, nedokázal mě kůň křovím protáhnout. Rychle..., i když neobratně... jsem obtočil provaz kolem pahýlu ulomené větve, a tím to skončilo. Sandcastle stál ode mne na šíři keře a dopáleně se smířoval s osudem. Pohazoval hlavou, zachvíval se, ale už se nepokoušel prchat dál.

Ze zatáčky vyběhla Ginnie. Tvářila se snad ještě vyděšeněji než předtím. Když mě uviděla, dopotácěla se ke mně, skoro upadla a usedavě se rozplakala.

„Ach, já jsem šťastná, já jsem tak šťastná..., ale tohle už nikdy nedělejte, mohl jste přijít o život, to se takhle nesmí..., ale já jsem vám tak vděčná..., já jsem tak šťastná...“ Chabě se o mne opřela a utírala si oči a nos o můj rukáv jako malé dítě.

„Dobře. A co teď s ním?“ zeptal jsem se suše.

Po krátké poradě jsme se dohodli, že my dva, já a Sandcastle, zůstaneme, kde jsme, a Ginnie že poběží najít tatínka a Nigela. Ani ona, ani já jsme si netroufali kořist dovést bezpečně domů bez náležité posily. Zatímco byla pryč, provedl jsem soupis škod. Pokud jde o oblečení, nestalo se mu nic, co by se v čistírně nespravilo, a pokud jde o kůži, ta rychle naroste. Nohy jsem měl samou modřinu, ale fungovaly dobře, nic nebylo zlomeného, nic mě nijak strašlivě nebolelo. Sbalil jsem si kapesník do kuličky a vtiskl ho do krvácející dlaně. Tak mě v tu chvíli napadlo, že bych na ten zvyk, skákat po chlapcích s nožem nebo po prchajících koních, mohl jednoho krásného dne doplatit. Nebyl to dobrý zvyk.

Oliver, Ginnie, Nigel a Lenny se objevili společně v landroveru. Rychlostní skříň kvílela a kola se protáčela v blátě. K všeobecné úlevě se po podrobné prohlídce ukázalo, že Sandcastle je zdravý a nepoškozený.

Oliver mi velice důrazně kázal, že nikdo nikdy nesmí zastavovat prchajícího koně tak, jak jsem to udělal já, nikdy!

„Tak mi to odpustěte.“

„Mohlo být po vás!“

„To už mi vysvětlila Ginnie.“

„Copak vám to vůbec nedošlo? To jste vůbec neuvažoval?“ Mluvil skoro rozzlobeně, to byla reakce na prožitý strach.

„Ne, neuvažoval jsem, prostě jsem to udělal.“

„Tak to už nikdy nedělejte. A děkuji.“ Odmlčel se, polkl a pak se snažil zlehčit své rozrušení. „Děkuji, že jste se postaral o mou investici.“

Lenny a Nigel s sebou přinesli nějaký jiný řemínek nebo co, byla u toho taky uzda a těžký řetěz. Jakmile to

uprchlíkovi navlékli na hlavu, vedli ho domů. Když jsem se na něho zezadu díval, zdálo se mi, že vyjadřuje tím svým koňským zadkem odpor a obecné znechucení nad nespravedlností života. Usmál jsem se tomu pomyšlení. Je to běžná a směšná představa, připisovat zvířatům hnutí mysli, jaké člověk zná z vlastní zkušenosti.

Oliver zavezl Ginnie a mne landroverem zpět. Jeli jsme pomalu, před námi šel kůň, a Oliver mi vyprávěl, jak vůbec k té pohromě došlo, jak se stalo, že se kůň Lennymu a Nigelovi vytrhl.

„Byla to obyčejná neopatrnost, ti dva v tom přece jinak umí chodit. Oba přece viděli, že ten hřebec bujností div nevyskočí z kůže, a přitom Lenny přidržoval provaz jen jednou rukou, zatímco se druhou natahoval na vrátka, chtěl je zavřít. Jak se tak natahoval, pustil koně z očí a nebyl soustředěný, když Nigel udělal nějaký prudší pohyb. Sandcastle se vzepjal a zacouval. No uznejte! Lenny! Nigel! Jak je možné, sakra, že jsou tak neopatrní, po tolika letech zkušeností!“

Nevěděl jsem, co na to říct, tak jsem ho nechal, ať hartusí dál. Když jsme dojížděli k domu, už hřměl jen jako vzdálená bouřka. Jakmile jsme zastavili, odspěchal k hřebčínu a Ginnie kousavě poznamenala, že jestli je Nigel stejně měkký, když jde o disciplínu, u koní jako u stájníků, není divu, když toho některý kůň s troškou odvahy využije.

„Nehoda se může stát každému,“ namítl jsem mírně.

„Ale! Táta má pravdu. Stát se to nemělo.“ Řekla pohrdavě. „Že se Sandcastleovi nic nestalo, to je úplný zázrak. Nemusel ani běžet až na silnici, stačilo, kdyby se byl pokusil přeskočit ohradu výběhu..., volní koně to občas dělávají..., mohl si klidně zlomit nohu.“ Mluvila rozhněvaně, jako její otec, i u ní to byla přirozená reakce na přetrvávající strach. Vzal jsem ji kolem ramen a krátce jsem ji k sobě přivinul. To už ji úplně vyvedlo z míry.

„Ach jo, vy si musíte myslet, že jsem děsná..., brečím... a vůbec.“

„Já si myslím, že jste moc milé děvče, které má za sebou mizerné dopoledne. Teď už je ale všechno v pořádku, opravdu.“ Pevně jsem věřil tomu, co říkám. Mýlil jsem se.

Druhý rok / Duben

Calder Jackson přijel do Londýna na konferenci herbalistů a konečně se mnou šel na večeři. Říkal, že s radostí stráví večer jinde, než mezi svými kolegy. Šli jsme se najíst do restaurace. Měl jsem sice civilizovaný byt, ale moje kuchařské umění moc civilizované nebylo.

Okamžitě jsem poznal, že se Calder v něčem změnil, ačkoli bych to těžko dokázal popsat. Jako kdyby narostl do nadživotní velikosti. Jak jsme procházeli přeplněnou místností ke svému stolu, lidé se za námi otáčeli a ozýval se vzrušený šepot. Jistě to byla televizní popularita, ale mně se zdálo, že se z ní Calder poprvé doopravdy těší. Nechoval se nadřazeně, měl důsledně skromné vystupování, ale jako by v něm cosi dozrálo, vykryštovalo, jako by v něm dozrál jakýsi určitý faktor. Stal se i ve vlastních očích Velkým Mužem.

Bylo by mě zajímalo, jestli k tomu přispělo něco specifického, a nakonec se ukázalo, že skutečně ano, ale že to bylo to poslední, co bych byl hádal: smrt Iana Pargettera.

Nad talířem šťavnatého uzeného lososa se mi Calder omlouval za to, jak mě odbyl při našem tehdejší telefonickém hovoru, v ten nešťastný večer. Samozřejmě jsem ho uklidňoval, že jsem ho naprosto chápal.

„Víte...,“ Calder vymačkával citrón na rybu, „já se bál, že se celý můj podnik zhroutí. Ianovi společníci mne nikdy neuznávali. Obával jsem se, že proti mně obrátí veřejné mínění, když Ian zemřel.“

„A ono to dopadlo jinak.“

Přikývl. „Ano, je to neuvěřitelné, fantastické.“ Vzal si sousto uzeného lososa a vydával potěšené zvuky, chutnalo mu. Byl jsem si vědom, a on nepochybně také, že u všech sousedních stolů mají hosté uši naladěné na vlnovou délku jeho zajímavého hlasu se zřetelnou dikcí a nepatrným nádechem venkovského přízvuku. „Mám stále stále plné. Pravda, nemám možná tolik dostihových koní jako předtím, ale pořád je jich dost. Lidé mi věří.“

„Zjistilo se vůbec něco bližšího o Pargetterově smrti? Ví se, kdo ho vlastně zabil?“

Tvářil se zarmouceně. „Určitě ne. Mluvil jsem o tom nedávno s jedním z jeho společníků, a ten mi říkal, že už se policie úplně přestala tou záležitostí zabývat. Ten kolega z toho byl celý rozčilený, a mne, abych se přiznal, to také trápí. Já vím, že kdyby se našel vrah, Ianovi Pargetterovi to stejně nepomůže..., ale člověk by stejně chtěl vědět...“

„Nechtěl byste mi vyprávět o některých svých úspěšných případech z poslední doby?“ změnil jsem téma hovoru a sáhl po tenkém krajíčku tmavého chleba a po másle. „Mě vaše práce nesmírně zajímá.“ Také jsem zjistil, že se s ním stejně o ničem jiném bavit nemohu, měli jsme příliš málo společného. Sice mě to mrzelo, ale určitě mezi námi nevznikalo opravdové přátelství, nějak to nešlo.

Calder pojídal uzeného lososa a přemýšlel. „Měl jsem tam koně... dvouletka v tréninku. Předtím ho léčil Ian, a zdálo se, že bude v pořádku. Pak asi tři týdny po lanově smrti to hříbě začalo krváčet z huby a z nozder. Krvácení nechtělo přestat. Ianův společník nemohl zjistit příčinu, a tak trenér přemluvil majitele, aby hříbě poslali ke mně.“

„Přišel jste na to, čím to je?“

„Ale kdepak, také to nebylo třeba. Vkládal jsem na ně po tři dny za sebou ruce a krvácení ustalo, jako když utne. Nechal jsem si to hříbě u nás dva týdny a vrátil ho domů v plném zdraví.“

U sousedních stolů fascinovaně poslouchali. Já také.

„Dával jste mu nějaké léčivé byliny?“ zeptal jsem se.

„Jistě, samozřejmě. A do sena jsem mu dával alfalfu. Alfalfa je dobrá na kdec.“

Měl jsem jen zcela matné tušení, jak alfalfa vypadá, věděl jsem jen, že to je nějaká tráva.

„Jedno je fakt,“ řekl sebejistě. „Léčivými rostlinami v žádném případě nemůžete nikomu ublížit.“

Měl jsem plná ústa, tak jsem jen tázavě nadzvedl obočí.

Usmál se na mne skoro uličnický. „Při používání běžných léků musí být člověk opatrný, protože mají silný účinek, mají také vedlejší účinky. Když si nejsem jistý, co některému koni vlastně je, tak mu jednoduše dám všechny možné léčivé byliny v naději, že některá z nich bude ta pravá, a musím říct, že se často strefím. Já vím, je to absolutně nevědecké, ale když diagnózu neurčí ani kvalifikovaný veterinář, jak bych na ni mohl přijít já?“

Usmál jsem se s upřímným potěšením. „Dejte si ještě skleničku vína,“ pobízel jsem ho. Kučeravá přílbice přikývla, ale než jsem se stačil natáhnout po láhvi, už ji držel v ruce vyčkávající číšník a velikému léčiteli nalil víno téměř nábožně.

„A jak bylo v lednu v Americe?“ zeptal jsem se.

„No...“ upil vína, „... bylo to zajímavé.“ Trochu se zamračil a věnoval se uzené rybě. Na mně bylo, abych uhádl, jestli to bylo vše, co mi o Americe hodlá sdělit, nebo jestli přijde pokračování. Když konečně odložil příbor, opřel se o opěradlo křesla a vyprávěl mi, že na celé americké cestě byly podle očekávání nejlepší ty dny, které strávil na lyžích. Pak jsme si tedy vyprávěli o lyžování a lyžařských zájezdech po celou dobu, co jsme pojídali hovězí pečení a popíjeli burgundské.

Při palačinkách jsem se zeptal, jak se daří Dissdaleovi a Bettině. Vyslechl jsem, že Dissdale jel do New Yorku na úřední cestu a Bertina že dostala nějakou menší roli v jednom anglickém filmu. Dissdale prý neví, jestli se z toho má radovat, či ne. „To víte, je tam příliš mnoho mladých fešáků,“ usmál se Calder.

„Dissdale si stejně pořád dělá s Bettinou hlavu a teď musel na deset dní odjet.“

Uvažoval jsem o tom, že Calder jako by neměl žádný sexuální život, ačkoli on mě taky nikdy neviděl s žádnou ženou, a jako homosexuál určitě nevypadal ani v nejmenším.

Při kávě už jsme neměli o čem mluvit. Zeptal jsem se ho tedy na jeho stáje, a jak se daří jeho pravé ruce, Jasonovi.

Calder pokrčil rameny. „Ten od nás odešel. To víte, stájníci přicházejí a odcházejí. Dnes s loyaltitou počítat nemůžete.“

„A nemáte strach, že... prostě, že někde prodá, co se u vás naučil?“

Zatvářil se pobaveně. „On toho tolik neví. Chci říct, já takovému člověku vydám lék a řeknu, kterému koni ho má dát, víc nic.“

V klidu a míru jsme dojedli a dopili, udělali za večerí tečku jednou skleničkou brandy a já se pak snažil tvářit hrdinně, když mi předložili účet.

„Děkuji za příjemný večer,“ řekl Calder. „Musíte zase někdy přijet ke mně na oběd.“

„Přijedu rád.“

Poslední minuty jsme proti sobě mlčky seděli a studovali jeden druhého. Dva naprosto odlišní lidé, spojení zlomkem sekundy na chodníku v Ascotu. Nikdy neztratíme zájem jeden o druhého. Pomalu jsem se na něho usmál a on se usmál na mne. Jeho úsměv byl ale zcela na povrchu, ze srdce nešel, byl přesně stejný jako ten můj.

####

V kanceláři zvolna docházelo ke změnám. John se v poslední době příliš často chvástal svými milostnými úspěchy a příliš často si stěžoval na to, že jsem se stal jedním ze ředitelů. Gordonův skoro-rovnocenný-kolega už toho měl dost, považoval jeho řeči za ztrátu času. Jak jsem vyslechl od Vala Fishera v poněkud opravené verzi, měl prý prohlásit, že by Johna nejraději vykopl až za katedrálu svatého Pavla. Jeho návrh byl jednohlasně přijat. Jednoho krásného dne jsem se od Aleca dozvěděl, že komár, který mě tak dlouho popichoval, zmizel. Šel jsem se přes chodbu podívat, jak se věci mají. Johnův psací stůl byl prázdný a jeho býčí postava ta tam.

„Jel prodávat ledničky Eskymákům,“ řekl Alec. Gordonův kolega to s úsměvem přivedl na pravou míru, že prý se John stal společníkem v jedné burzovní agentuře.

Alec býval netrpělivý a neklidný, jako by ho už jeho práce přestávala bavit.

„Copak ty, tobě je hej, ty máš ten dar..., máš odhad. Já nerozeznám zlatý důl od hromady brambor ani na pět kroků, a přišel jsem na to teprve teď, po tolika letech.“

„Zato jsi kouzelník, dovedeš vyčarovat peníze zvenčí jako nikdo druhý.“

„Chceš říct, že umím lidi ukecat.“ Vypadal zachmuřeně, a to u něho bývá neobvyklé. „Tos mi dal kompliment s trním.“ Mávl rukou směrem k psacím stolům našich dvou starších kolegů. Oba byli toho času na obědě. „Víš, bojím se, že skončím jako oni, že tady budu sedět ještě v šedesáti.“ Tvářil se, jako by takový věk byl přímo neskutečný. „Že prostě budu patřit k nábytku. To přece není život, uznej, přece toho v životě musí být víc, to přece nemůže být všechno!“

Ubezpečil jsem ho, že možná ano.

„Dobře, jenže tobě to stačí, tebe to vzrušuje, ty to žereš, září ti při práci oči, tobě to tady stačí, tady se bavíš. Jenže ze mne nikdy ředitel nebude, to je přece jasné, a tak ti teď mívám takový ten protivný pocit, že čas neúprosně ubíhá a že co nevidět bude příliš pozdě na to, abych začal něco jiného.“

„Jako třeba co?“

„Jako třeba stát se hercem, nebo lékařem, nebo akrobatem.“

„Na to bylo pozdě, už když ti bylo pět.“

„To je fakt. Ale je to smutné.“

O deset minut později nicméně vložil celou svou duši do jedné dlouhodobé půjčky. Získal potřebné investice ze soukromých zdrojů a půjčil je jednomu obchodníkovi při velmi výhodném úvěru. Takových transakcí pak s velkou pílí úspěšně uzavřel během odpoledne několik.

Tiše jsem doufal, že u nás zůstane. Byl v naší kanceláři pepřem a solí života, dobrým kořením. Pokud jde o mě, já si zvykl zasedat ve správní radě a pozvolna jsem nabyl na nové úrovni novou sebedůvěrou.

Gordon se ke mně choval důsledně jako k sobě rovnému, ale já na to přišel až po určité době.

V Gordonových černých vlasech se objevily šedivé praménky. Začala se mu třást i pravá ruka a psal velmi drobným písmem, jak se snažil zvládnout neposlušné prsty. Sledoval jsem jeho statečné úsilí nedávat svou chorobu najevo a respektoval jsem jeho snahu. O jeho potížích jsem nikdy nepromluvil, ani o ně nezavadil pohledem. Zvykl jsem si nedívat se mu na ruce. Mozek měl Gordon stále svěží, ale fyzicky pomalu chátral.

Judith jsem od vánoc viděl jen jednou, a to při večíрку na rozloučenou s jedním zaměstnancem odcházejícím do penze; byl to vedoucí korporačního odboru; odcházel se štědrým zajištěním a na večírek byli pozváni všichni vedoucí pracovníci i s manželkami.

„Jak se máš?“ zeptala se mne uprostřed davu, v ruce skleničku vína a nějaký blíž neurčitelný obložený chlebíček. Voněla fialkami.

„Dobře. A co ty?“

„Taky dobře.“

Měla modré šaty a v uších diamantové náušnice. Zadíval jsem se na ni s absolutní a beznadějnou láskou a viděl jsem, že ji to rozrušilo. „Odpusť,“ omlouval jsem se.

Zavrtěla hlavou a polkla. „Já si myslela..., že tady v bance,... že to půjde, že to bude jiné.“

„Není to jiné.“

Zadívala se na rozmáčený chlebíček. „Jestli tuhle věc rychle nesním, poteče mi po šatech.“

Vzal jsem jí nažloutlý chlebíček z ruky a položil ho na popelník. „Radím ti, abys investovala do šunkového závitku, ten se nerozteče ani za několik hodin.“

„Jakou investici vám radí náš Tim?“ ozval se vedle nás Henry Shipton. Zářivě se usmíval.

„Šunku,“ odpověděla Judith.

„To je mu podobné. Právě půjčil hromadu peněz někomu, kdo zpracovává mořské řasy. Judith, má milá, dovolte, abych vám dolil skleničku.“

Odnesl její sklenici ke stolku s láhvemi a zanechal nás o samotě mezi stovkami zvědavých uší.

„Napadlo mě..., až se trochu oteplí, nechtěli byste s Gordonem..., třeba i s Pen, pokud by se jí chtělo, se mnou někdy v neděli vyrazit? Zavezl bych vás někam na celý den, někam, kde by to bylo zajímavé.“

Trvalo jí dlouho, než odpověděla, déle, než se sluší, a já tušil, co se jí všechno honí v hlavě, co nevyslovila. Konečně, když už se k nám vracel Henry, řekla: „Ano. Pojedeme rádi. Já... budu se na ten výlet těšit.“

„Ták, tady to je,“ hlásil Henry Shipton. „Time, jdi si taky nalít, snad se tam probouješ, a přenech mi na chvíli tuhle krásnou dámu.“ Vzal ji kolem ramen a odvedl si ji. Celý večer jsem si uvědomoval její

přítomnost, ale už jsme se v klidu nesetkali.

Ve všední dny, když jsem ji neviděl, pociťoval jsem její nepřítomnost jako mírnou, vzdálenou bolest, nedá se říct, že bych trpěl. Když jsem se v kanceláři díval na Gordona, necítil jsem žárlivost, ani jsem k němu necítil zášť, ani při pomyslení, že s ní spává. Naopak, měl jsem ho rád, protože to byl slušný, inteligentní člověk. Náš vzájemný vztah v práci byl výborný a nijak se neměnil. Láska k Judith mi přinášela radost i bolest, potěšení a strádání, nesplněná přání, marné sny. Jistě, život by býval snazší, kdybych se byl zamiloval do nějaké mladé, krásné, nezadané cizí dívky, jenže láska je všechno, jen ne logická.

„Co děláte o velikonocích?“ zeptal jsem se jednou Gordona. „Chystáte se někam s Judith?“

„Měli jsme něco v plánu, ale nějak to nevyšlo.“

„Nezmínila se ti Judith o tom, že jsem vás chtěl s Pen Warnerovou někam vyvézt? Jako revanš za ty hezké vánoce?“

„Mám dojem, že něco říkala.“

„Tak co bys říkal velikonočnímu pondělí?“

Pozvání ho potěšilo, aspoň jsem měl ten dojem. Druhý den hlásil, že už to domluvil s Judith i s Pen a že

„Pen se chystá vzít s sebou toho draka, pokud ovšem nechceš jet do Manchesteru.“

„Uvidíme, co uděláme. Slib jí, že nebude pršet.“

####

To, co jsem si nakonec pro ně vymyslel, všechny potěšilo. Naštěstí byl můj plán přijatelný pro všechny zúčastněné strany, a tak jsem tedy přijel pro Gordona, Judith a Pen (bez draka) do Claphamu v půl deváté ráno na velikonoční pondělí. Judith i Pen byly ve skvělé náladě, ale Gordon mi připadal unavený. Chtěl jsem od svého plánu ustoupit, bál jsem se, že to pro něho bude příliš náročné, ale nechtěl o tom ani slyšet.

„Já určitě pojedu, těším se na to celý týden. Prostě se cestou vzadu v autě trochu prospím.“ Takže nakonec seděla Judith vpředu vedle mne a já se jí tu a tam při řazení dotkl. Mnoho toho nenamluvila, ale mně stačilo, že je se mnou. Cesta do Newmarketu nám trvala dvě a půl hodiny, ale já bych býval spokojený, kdyby trvala věčně.

Veze jsem je ke Calderovi, což Pen patřičně nadchlo. „Jen mu prosím tě neříkej, že jsem lékárnice, třeba by se držel zpátky, kdyby věděl, že má odborníka v publiku.“

„Neboj se, neřekneme mu to,“ ujišťovala ji Judith, „to by pokazilo celou legraci.“

Chudák Calder. Ale já byl také připraven mu nic neříct.

Nadšeně nás uvítal (takže jsem měl špatné svědomí) a nabídl nám ve velikém obývacím pokoji se stropními trámy kávu. Měl jsem pocit, jako by se kolem krbu ve vzduchu třepotala vzpomínka na lana Pargettera.

„Moc mě těší, že se znovu setkáváme,“ řekl Calder a zadíval se na Gordona, Judith a Pen, jako by si jejich podobu snažil vší silou vybavit. Jména samozřejmě znal, ale Ascot se odehrál už dávno, před deseti měsíci a Calder od té doby potkal spoustu nových známých. Ovšem ten den v Ascotu pro něho byl zvlášť významný. Pak bylo vidět, jak se mu ulevilo: „Už vím. Žlutý klobouk s růžemi.“ Vrásky mu zmizely z čela. Judith se rozesmála. „Výborně.“

„Na tak hezkou osobu člověk hned tak nezapomene.“

Judith přijala kompliment s úsměvem. Calder si ji ale opravdu pamatoval, tak jak si člověk pamatuje lidi, jejichž jiskra jakoby rozžihala sluníčko.

„Dissdalea a Bettinu vídám často,“ vyprávěl Calder, aby hovor nevázl. Gordon podotkl, že on a Judith občas také Dissdalea vídají. Nebylo to příliš vzrušující téma, ale posloužilo jako mezihra mezi dlouhou cestou vozem a mezi Velkou exkurzí.

V boxech byli jiní pacienti, ale nemoci měli stejné. Uvědomil jsem si, že se člověk vlastně nemůže zlobit na chirurgy pro jejich neosobní přístup k nemocným, když mluví o „tom apendixu na trojce“. Obyvatelé trojky se stále střídají, ale operace jsou stejné.

„Tohle je vynikající kůň na military, poslali mi ho před pěti týdny s celkovou slabostí a nechutenstvím.“

Nežral, nemohli ho jezdit. Zítra jde domů, zdravý a čilý. Vypadá dobře, že?“ Calder poplácal hnědou lesklou šíjí přes spodní dvířka boxu. „Jeho majitelka, chudinka, myslela, že kůň umírá, když ho sem přivezla, tak plakala. Je to skutečně dobrý pocit, když člověk ví, že někomu pomohl.“

Gordon zdvořile podotkl, že to vskutku musí být dobrý pocit.

„A tady máme dvouletka z dostihových stájí. Poslali ho sem s infikovanou ránou na bérce. Je u nás týden, ale už se to začíná hojit. Bylo dobře, že ho sem jeho trenér poslal hned, bez odkladů. Už jsem v minulosti léčil několik jeho koní.“

Calder nás vedl dál. „Tuhle klisnu mi přivezli před dvěma nebo třemi dny. Viditelně trpěla a měla krev v

moči. Reaguje na léčbu velmi uspokojivě.“ Poplácal klisnu po šíji jako všechny ostatní pacienty.

„Čím vzniklo to krvácení?“ zeptala se Pen jako obyčejný, obyčejně zvědavý laik.

Calder zavrtěl hlavou, „To nevím. Její veterinář diagnostikoval močovou infekci komplikovanou krystalurií, což znamená výskyt krystalků v moči. Jaký mikrob infekci způsobil, nevěděl, a všechna antibiotika selhala. Tak poslal klisnu sem. Poslední naděje.“ Mrkl na mne. „Já bych snad tenhle celý podnik měl překřtít na Poslední naději.“

„Léčíte ji hojivými rostlinami?“ zeptal se Gordon. „Léčím ji vším, co mám k dispozici. Samozřejmě vkládám také ruce...“

„Já...“ ozvala se Judith nesměle. „To se asi nesmí, dívat se...?“

„Moje milá dámo, pro vás vše, ale stejně byste nic neviděla. Mohla byste vedle mne stát třeba hodinu a nic by se nedělo. Nudilo by vás to. Ostatně nevím, jestli bych byl schopen..., když by někdo přihlížel a čekal...“

Judith se s pochopením usmála a prohlídka pokračovala. Na zakončení jsme opět byli zavedeni do ordinace.

Pen se rozhlížela se společenským zájmem a pak se nenápadně šla podívat do jedné ze zasklených skříněk. Dívala se dovnitř zblízka jako krátkozraká.

Calder si jí naštěstí nevšímal, soustředil se na Judith. Vytáhl svou starožitnou soupravu na výrobu tabletek a pyšně ji předváděl.

„To je krása,“ vzdychla Judith zcela upřímně. „Používáte to často?“

„Pravidelně. Každý slušný bylinkář si vyrábí své vlastní prášky a odvary.“

„Tim říká, že prý máte v ledničce nějaký univerzální odvar.“ Calder se usmál a ochotně otevřel ledničku, kde stály velké plastické kontejnery s hnědou tekutinou. „Co to vlastně je?“ zeptala se Judith.

„Tajemství podniku,“ usmál se. „Je to odvar z chmele a z dalších věcí.“

„Něco jako pivo?“

„Snad.“

„Koně prý skutečně pijí pivo,“ poznamenal Gordon.

Pen se sehnula a zdvihla ze země malou oranžovou tabletku, zakutálenou k rohu jedné skřínky. Položila jí bez komentáře na pult.

„Je to skutečně nesmírně zajímavé, všechno. Byl jste moc laskavý, že jste nás tu provedl. Budu se teď na vaše televizní pořady dívat s ještě větším nadšením,“ děkovala Judith.

Calderovi se líbila, jako ostatně všem mužům. Před odjezdem nás ještě jednou pozval do domu na skleničku. Gordon ale vypadal unaveně a měl obě ruce v kapsách, což bylo neklamně znamení, že se mu třesou. Tak jsme raději Calderovi vděčně poděkovali, chvíli se rozplývali nad jeho skvělou nemocnicí a pak jsme všichni nasedli do vozu (ve stejné sestavě jako předtím).

„Přijďte, kdykoli se vám to bude hodit, Time,“ řekl Calder. Slíbil jsem, že se budu snažit. Snad jsem to i myslel doopravdy. Potřásl jsme si rukou, usmáli se na sebe, uvěznění v tom našem zvláštním vztahu, který ne a ne dospět dál. Zamával nám, já zamával jemu. Odjeli jsme.

„Je fantastický. Teď už chápu, Time, že má tvůj obdiv,“ řekla Judith.

Gordon zabručel a utrousil, že efektní doktoři nejsou vždy ti nejlepší. Uznával ale, že Calder je imponující. Jediná Pen měla výhrady, jak jsme se dozvěděli po několika mílích.

„Já netvrdím, že by koním nepomáhal. Jistě pro ně musel udělat hodně, jinak by neměl tu pověst, co má. Jenom mu nevěřím, že by vystačil jen s bylinkami.“

„Jak to myslíš?“ Judith se otočila dozadu, aby na Pen viděla.

Pen se předklonila. „Našla jsem na podlaze tabletku, asi jste si toho nevšimli.“

„Já ano. Položilas ji na pult,“ přikývl jsem.

„Ano. No... prostě... to nebyly žádné bylinky, byl to warfarin.“

„Podle tebe to byl war-něco, ale mně to nic neříká,“ ozvala se Judith.

Pen se usmála. „Warfarin je lék používaný v humánní praxi. Předpokládám, že i ve veterinární, u koní... třeba po srdečním záchvatu. Je to kumarin, antikoagulans. Přispívá k menší srážlivosti krve, zabraňuje ucpávání cév. Používá se velmi často.“

Mlčky jsme tu informaci strávili. Několik mil bylo ticho. Konečně promluvil Gordon: „Jak jsi poznala, že to je právě warfarin? To se pozná?“

„Mám to přece denně v ruce, znám dávky, velikost, barvu tablet, výrobní značku. Když člověk s léky denně pracuje, tak je pak rozezná.“

„Chceš snad říct, že kdybychom před tebe položili třeba padesát různých tabletek, tak že bys je všechny dokázala pojmenovat?“ zeptal jsem se se zájmem.

„Nejspíš ano. Pokud by byly od známých farmaceutických firem a nebyly to úplné novinky, tak dokonce určitě.“

„Jako ochutnavač vína?“ zeptala se Judith.

„Chytrá holka,“ řekl Gordon. Myslí Pen.

„To je prostě praxe.“ Pen se zamyslela. „Pak tam měl ještě něco, co nebyly bylinky. Viděla jsem tam jeden nebo dva pytlíky se sirnatem draselným. Koupil to v jakémsi Goodisonově zahradnickém středisku.“

„K čemu je to dobré? Sirnaté draslo je snad na hnojení, ne?“

„Draslík potřebují jak rostliny, tak zvířata,“ vysvětlovala Pen. „Nedivila bych se, kdyby ho měl taky v tom svém lektvaru.“

„Co bys do toho lektvaru dala ty?“ zeptal jsem se.

„Co... no prostě všechna možná roborancia. Asi kořen lékořice..., o tom se on taky zmínil..., možná kofein, všechny možné vitamíny. Prostě takovou posilující míchanici.“

Při plánech pro ten den bylo nejtěžší najít slušnou hospodu, kde bychom se mohli naobědvat. Ta, co jsem nakonec vybral po poradě s odbornou literaturou, od doby, kdy o ní psali, změnila vedoucího i kuchaře. To se často stává. Trvalo velmi dlouho, než nám vůbec oběd přinesli, a za mnoho nestál. Moji hosté mi to ale odpustili.

„Vzpomínáš si, jak jsi nám cestou do Newmarketu vyprávěl, že Calderovi dělalo starost, jak to s jeho praxí dopadne, když tehdy zahynul ten veterinář?“ ozval se Gordon zamyšleně při kávě.

„Ano, tehdy mu to dělalo starost.“

„Není možné, že by mu ten veterinář dodával běžné léky, jako třeba warfarin, a že se Calder bál, že zůstane bez nich?“

„Gordone, ty jsi ale podezřívavý mužský a uvažuješ až za roh!“ smála se Judith.

Všichni jsme se ale zamysleli a Pen přikývla. „Nejspíš našel jiného dodavatele, aspoň předpokládám.“

„Ty si myslíš, že by veterinář byl něčeho takového schopen?“ zeptal jsem se pochybovačně.

„No co, moc nevydělají, podle mého měřítka sice taky ne málo, ale bohatí nejsou.“

„Ian Pargetter byl ale přece tak oblíbený!“

„A co to s tím má společného, že je oblíbený? Proto přece ještě může tu a tam dát Calderovi nějaké tabletky a přijmout za to nezdaněné díky,“ řekla Pen.

„Takže obě strany byly spokojené,“ zabručel Gordon.

„Léčitelova sláva tedy spočívá na falešných základech, škoda,“ povzdechla si Judith.

Ta myšlenka nám trochu vzala náladu. Zato odpolední program zajistil celému výletu úspěch.

Jeli jsme do hřebčína Olivera Knowlese. Všude se tam hemžily klisny a hříbata a panovala tam horečná činnost.

„Ale to je krásné,“ vydechla Judith nadšeně. Dívala se přes bílé ohrady výběhů na roztroušené kolonie maminek s hříbátky. „To je nevyslovitelně krásné!“

Olivera jsem všem představil. Uvítal nás velmi srdečně, jako předtím Calder, a opakoval Gordonovi několikrát, že nikdy, doslova nikdy nepřestane být vděčný bance Paula Ekaterina, bez ohledu na to, že brzy dluh splatí. Úzkost a nejistota, které jsem u něho pozoroval v únoru, zcela zmizely. Z Olivera byl opět sebejistý, schopný podnikatel, jak jsem ho poprvé poznal.

Bylo jasné, že s hříbaty šlo všechno dobře. Dozvěděli jsme se, že neuhynula ani jedna z klisen, které přijely za Sandcastlem, a že žádná z nich neměla infekci. To byl přímo triumf vzorné péče. Oliver mi také během prvních deseti minut, kdy jsme přijeli, sdělil, že Sandcastle je přímo vzorný hřebec, ochotný a plodný. „Je neúnavný, čtyřicet klisen nebude vůbec žádný problém.“

„To mám opravdu radost.“ Ta věta vyšla až ze dna mé bankéřské duše.

Se psem u nohy nás provedl všemi dvory, a protože bylo kolem čtvrté, zažili jsme všude rituál čistění stájí a krmení.

„V hřebčínech to není jako v dostihových stájích,“ vysvětloval Oliver Gordonovi. „Tady nemusí být jeden stájník na každé tři koně, protože u nás nikdo koně nemusí jezdit. Vůbec tu máme takový poněkud pružnější systém, protože klisny jsou někdy ve stájích, někdy ve výběhu, nemělo by smysl přidělovat určité klisny určitěmu stájníkovi. Děláme to tak, že jeden stájník má na starosti danou část boxů bez ohledu na to, co v nich stojí.“

Gordon se zájmem přikývl.

„Proč jsou některá hříbata ve stájích a jiná ve výběhu?“ zeptala se Judith. Oliver jí vysvětlil, že hříbata musí zůstat u matek, a že ty klisny, které vidí v boxech, přicházejí do říje nebo už jsou v říji a z boxu půjdou k hřebci. Až skončí připouštění, vypustí je s hříbaty do výběhu.

„Ach tak.“ Judith trochu zalapala po dechu při představě takové velkovýroby.

U porodnice jsme potkali Nigela a Ginnie. Ta se ke mně rozběhla, chytla mě kolem krku a dala mi pusku někam za ucho. Vida, přece jen má větší sebedůvěru, říkal jsem si. Zdvihl jsem ji do výšky a zatočil se s ní dokolečka. Smála se, když jsem ji zase postavil. Oliver se na ni překvapeně díval.

„Takhle rozdováděnou jsem ji ještě nezažil,“ řekl.

Ginnie se na něho zaraženě podívala a chytla mě za rukáv. „Že vám to nevadilo, vidíte?“ zeptala se úzkostlivě.

„Právě naopak, zalichotila jste mi.“ Myslel jsem to upřímně, a také mne napadlo, že jestli ji bude otec takhle srážet, ztratí Ginnie svůj milý, bezprostřední projev.

Ginnie se upokojila, vzala mne pod paží a vyzvala mne, abych se šel podívat na nejmladší hříbě, prý se narodilo před dvaceti minutami a prý je zlaté. Odtáhla mne. Zhlédl jsem, jak se za námi Judith dívá, v hlavě kdovíjaké myšlenky.

„To je Oliverova dcera,“ zavolal jsem přes rameno na vysvětlenou a zaslechl ještě, jak Oliver, i když opožděně, představuje návštěvě Nigela.

Za chvíli se přišli na hříbě podívat i ostatní, obdivovali je přes spodní vrátka boxu. Novorozeně zpola leželo, zpola sedělo na slámě, veliká hlava, veliké oči, skládací nohy. Ten sotva vyhlýhlý život už se pokoušel postavit na nohy. Matka stála nad hříbětem se skloněnou hlavou a podezíravě se na nás dívala.

„Tohle šlo snadno, my s Nigelem jsme tu jen tak koukali.“

„Už jste viděla hodně hříbat, když se rodí?“ zeptala se Pen.

„Stovky, odmalička. Většinou v noci.“

Pen se na ni se zájmem podívala. Fascinovalo ji, stejně jako mne, že někdo má tak zvláštní dětství. Pen, stejně jako já, neviděla v životě žádný porod, natož celé procesí porodů v mladším věku než v patnácti.

„Tahle klisna přišla ke Sandcastleovi,“ poznamenal Oliver.

„A vyhraje její hříbě Derby?“ zeptal se Gordon s úsměvem.

Oliver se také usmál. „To nikdo nemůže vědět. Původ na to má.“ Zhluboka se nadechl a vzpřimil hlavu.

„Tohle jsem nikdy v minulosti nemohl říct, až letos. V uplynulých letech se nám tu nikdy nenarodilo hříbě, které by pak zvítězilo v klasickém dostihu. Ovšem teď...“ Rozmáchl se rukou. „... jednoho krásného dne, možná že některé... Stejně, pro mne se takhle otevřel úplně nový svět, je to fantastické.“

„Tak jste si to asi představoval?“

„Je to ještě lepší, než jsem si představoval.“

Takže on pod tou vojenskou důsledností a přesností má přece jen duši. Představoval si, že dojde až na vrchol, a teď už tam skutečně dochází. Jak dlouho potrvá, než mu všechen ten lesk zevšední? Kdy začne považovat vítěze klasických dostihů za samozřejmost? Až dosáhne všeho, v co doufal, přestane ho to vzrušovat.

Odpoutali jsme se od novorozeného hříběte a vydali se po cestičce kolem připouštěcí haly s široce otevřenými vraty. Podlaha haly byla bohatě vystlaná měkkou, drobivou rašelinou. Oliver stručně sdělil mým hostům, k čemu hala slouží. Šli jsme dál, až k boxům hřebců, k samému srdci celého podniku. Lenny tam prováděl kolem dokola po malém dvorku nějakého koně. Kůň chodil trpělivě, se skloněnou hlavou, jako by už tak chodil dlouho. Stékal z něj pot. Podle otevřeného boxu jsem uhádl, že to je Rotaboy.

„Právě kryl klisnu,“ řekl Oliver věcně. „Vždycky po krytí takhle vypadá.“

Na Judith, Gordona a Pen bylo to ovzduší koncentrovaného sexu trochu silné a to neslyšeli, jak se Oliver tiše dohaduje s Nigelem o vaginální dezinfekci. Všichni tři se nicméně vzchopili a hleděli s patřičným obdivem a úctou na Sandcastleovu hlavu, vynořující se z přítmí boxu.

Vypadal vpravdě královsky, jako by jeho současný úděl a důležitost ovlivnily jeho povahu. Možná že tomu tak opravdu bylo. V poslední době, kdy jsem zase začal jezdit na dostihy, jsem několikrát skutečně viděl, jak opakovaná vítězství dodávají koním sebevědomí. Sandcastle toto sebevědomí neztratil ani tehdy na tom kopečku, kde se cítil ztracený a měl strach. Teď, o dva měsíce později, se choval téměř povýšeně, určitě si byl vědom, že je král.

„Je skvělý,“ vzdychl Gordon. „Po tom triumfu v Ascotu je radost ho zase vidět.“

Oliver přidělil Sandcastleovi jako vždy dvě mrkve a poplácal ho po šíji. Přistupoval k jeho Veličenstvu bez formalit. Zato ani jednoho z nás ani nenapadlo Sandcastleova vznešeného, citlivého nosu se třeba jen lehounce dotknout, asi jsme se báli, že by nám ruku ukousl. Raději jsme ho obdivovali z patřičného odstupu.

Lenny odvedl Rotaboye (už začínal vychládat) do boxu a začal čistit vedlejší, Diaristův.

„Mám tu dva stájníky, kteří se starají o hřebce na plný úvazek. Je to Lenny a další spolehlivý pracovník Don. Nigel se stará o krmení hřebců.“

Pen pochopila hlubší význam Oliverovy poslední věty. „Jak velká bezpečnostní opatření musíte dělat?“ zeptala se.

„Něco jsme udělat museli,“ přikývl. „Jednak máme všude snímací zvukové zařízení, takže jak já, tak Nigel i uvnitř domu slyšíme, když se někde ozvou jakékoli nežádoucí zvuky.“

„Jako třeba kopyta na pochodu?“ řekla Judith.

„Přesně.“ Usmál se na ni. „Pak také máme protipožární čidla a mohutné hasicí přístroje.“

„Taky máme zděné stáje, v noci zamykáme všechno na zámky s číselnou kombinací a zamykáme taky všechna vrata směrem k silnicím,“ ochotně recitovala Ginnie. „Táta do bezpečnosti opravdu investoval.“

„To rád slyším,“ řekl Gordon.

Usmál jsem se. Klasický případ protipožárních opatření po požáru. Ne, zcela vážně, bylo jasné, že Oliver dostal za vyučenou a že si byl dobře vědom, jak musí být rád, že všechno nakonec dobře dopadlo, že o svou šanci nepřišel.

Po chvilce jsme se zvolna vraceli k domu. Cestou jsme se ještě jednou podívali na to nejnovější hříbě.

Stálo už na všech čtyřech a hledalo svačinu.

Oliver mne odvedl stranou a zeptal se mne, jestli bych chtěl vidět, jak bude Sandcastle připouštět jednu klisnu, prý se to za chvíli chystá. „To bych rád.“

„Nemohu to nabídnout všem, není tam dost místa. Pošlu s ostatními Ginnie, zavede je k výběhům, podívají se na klisny se hříbaty a pak je Ginnie vezme dovnitř na čaj.“

Proti tomuto programu nikdo nic nenamítal. Oliver se taktně a takticky nezmínil o tom, kam vlastně spolu odcházíme. Byl jsem si jistý, že Judith by určitě chtěla jít s námi, kdyby věděla, o co jde. Ginnie je odvedla i se psem. Zaslechl jsem ještě, jak říká: „Támhle je další dvůr, můžeme jít třeba tamtudy, jestli chcete.“

Oliver se díval, jak jdou po cestě, po které tehdy Sandcastle zmizel tryskem a já poklusem. „Pokud tu mám nějaké slabé hříbě, nebo se u klisny objeví infekce, starají se mi o koně Watcherleyovi. Ta spolupráce se velmi osvědčila. Já si celý jejich objekt pronajal a oni pro mne pracují. Musím říct, že jejich zkušenosti s nemocnými zvířaty a jejich ošetřováním mi přicházejí velmi vhod.“

„Aha, takže když jsem tu byl v únoru, tak to jste jim ty ploty nechával spravovat vy?“

„Jistě.“ Povzděchl si. „Chyběl jen týden, a byli bychom už měli branky v živém plotě a dole u silnice vrata, pak už by byl Sandcastle neutekl.“

„Všechno dobře dopadlo.“

„Díky vám.“

Pomalou jsme se vraceli k připouštěcí hale. „Už jste někdy viděl skok?“ zeptal se.

„Ne, nikdy.“

Chvilku uvažoval. „Možná že se vám to bude zdát silné skoro až surové..., pro koně to je ale takové, jak to má být, to si musíte připamatovat. Taky se třeba hřebec klisně zahryzne do šíje, ale to je jen částečně projev vášně. Oni to hřebci taky dělají, aby se udrželi v pozici.“

„Aha.“

„Tahle klisna, ta, kterou budeme připouštět, je velmi ochotná, takže to půjde bez problémů. Jinak se najdou také neochotné, ostýchavé nebo nervózní dámy. Tahle dáma je stavěná na lásku jedné noci,“ usmál se Oliver.

Poprvé zažertoval v mé přítomnosti o své profesi. Překvapilo to nejen mne, ale i jeho. Ihned střízlivě a suše dodal: „Připustili jsme ji Sandcastlem už včera dopoledne a všechno šlo hladce.“

„Takže každá klisna jde ke hřebci víckrát?“

Přikývl. „Jak v kterém hřebčině. Mně velice záleží na tom, aby každá klisna, která sem přijde, měla maximální šanci zabřeznout. Během říje jde u nás klisna ke hřebci nejméně dvakrát. Pak ji pustíme do výběhu, a pokud by znovu žádala, znamená to, že nezabřezla, a připouští se znovu.“

„Jak dlouho to v takových případech zkoušíte?“

„Do konce července. Hříbata z konce července se rodí pozdě, až v červnu, a jsou pak v nevýhodě, když začnou jako dvouletí běhat dostihy, běhají proti hříbatům z března nebo dubna. Ta starší měla víc času na růst.“ Usmál se. „S trochou štěstí ze Sandcastlea žádná červnová hříbata nebudou. Nechci to zakřiknout, nechci předbíhat událostem, ale žádná z klisen, které obskočil před třemi týdny, se nevrátila. My doufáme, že zabřezly.“

Došli jsme k připouštěcí hale, kde klisna už čekala. Jeden stájník ji volně držel u hlavy, druhý ji myl.

„Už se holka nemůže dočkat,“ řekl jeden z mládenců a ukázal na její ohon. Držela ho do výšky. „Dobře, dobře,“ přerušil ho Oliver trochu káravě.

Nigel a Lenny přivedli Sandcastlea. Tvářil se dychtivě, věděl už, co ho čeká. Nigel zavřel vrata, aby se celý rituál neodehrával tak veřejně. Spojení, které následovalo, bylo rychlé, vznosné a jaksí prehistorické.

Byl to imponující skok, vznešený, energický, radostný i něžný. Velmi to na mne zapůsobilo.

„Pokaždé to není takové,“ poznamenal Oliver věčně, jak se Sandcastle zase sesunul na všechny čtyři.

„Viděl jste pěkný skok.“

Poděkoval jsem mu za to, že mi umožnil ho vidět. Měl jsem opravdu pocit, jako kdybych najednou začínal koně chápat, jako bych se o nich najednou dozvěděl víc, než kdy předtím.

Zvolna jsme šli do domu a Oliver mi cestou vyprávěl, že v současné době, kdy má čtyři hřebce, jde denně ke krytí tak šest až osm klisen, denně včetně neděle. Taková hojnost plodnosti, ta představa, to bylo na člověka skoro až moc. Ačkoli... vždyť jsme právě na to těch pět miliónů půjčili. Vlastně je to vzácné, vidět, doslova vidět, jak naše investice pracují.

###

Vydali jsme se domů posilnění koláči, čajem a whisky. Ke konci odpoledne Gordon a Oliver závodili, kdo komu vřejeji vzdá díky. Ginnie mě při odchodu objala a políbila a prosila mě, abych zase přijel. Judith zase políbila Ginnie a slíbila jí ženskou oporu, kdyby bylo třeba.

„Je to moc milá dívka,“ řekla Judith cestou domů. „Rychle dospívá.“

„Je jí patnáct.“

„Šestnáct, minulý týden měla narozeniny.“

„Ty si s ní rozumíš, vidíš?“

Ohlédla se na Pen a Gordona, kteří spolu zase seděli vzadu. „Ginnie nám vyprávěla o tom dobrodružství, co jste tu před dvěma měsíci zažili.“

„Ano?“

„Ano! Proč jsi nám o tom nic neřekl?“

„Jestli nevíš proč, tak já ti to povím,“ ozval se Gordon suše. „Nechtěl, aby se po bance rozneslo, jak investice, kterou osobně doporučil, málem skončila pod nějakým nákladačkem.“

„Bylo to tak?“ zeptala se Judith.

„To víš že ano. Někteří členové rady byli proti téhle půjčce od samého začátku, a kdyby se byli dozvěděli, že kůň utekl, věčně bych to od nich měl na talíři.“

„Ty jsi ale srábek,“ smála se Judith.

Pomalu jsme se ploužili a popojížděli v nedělním podvečerním provozu. Judith a Pen se dohodly, že to byl nejlepší den, jaký zažily od toho památného dne v Ascotu. Gordon dřímá, já v pohodě řídil, až jsme dojeli k vysoké bráně u obecních luk.

Ještě jsem se s nimi navečeřel, ale všichni jsme byli unavení, takže jsem se dlouho nezdržel. Judith mě pak šla vyprovodit k vozu, aby za mnou zavřela bránu.

Vlastně jsme už ani nemluvili. Držel jsem ji chvíli v náručí, ona si opřela hlavu o moje rameno. Tiskli jsme se k sobě a přitom jsme k sobě měli tak daleko.

Odstoupil jsem od ní, ale držel ji za ruku.

„Byl to krásný den,“ řekla.

Krátce jsem ji políbil, nastoupil do vozu a odjel.

Druhý rok / Říjen

Léto přišlo chladné, vlhké a zase odešlo, aniž by koho potěšilo. Během Královského Ascotu bylo zataženo a foukal studený vítr. My s Gordonem jsme byli uvázaní u telefonů a zvažovali jsme své transakce ze všech stran. Když jsme se podívali na zamračené nebe, ani jsme nelitovali, že tentokrát Dissdale netrpí nedostatkem peněz a polovinu lóže nepronajímá.

Slunečné dny se objevily teprve na podzim, když už bylo pozdě. Jednu takovou jasnou, sluncem zalitou sobotu jsem se vypravil zvláštním vlakem do Newbury na smíšené dostihové odpoledne. Měly se tam běžet dva steeply a čtyři rovinové dostihy.

Setkal jsem se tam s Ursulou Youngovou. Když jsem přicházel od nádraží, viděl jsem ji, jak stojí poblíž vážnice a soustředěně studuje program.

„Ale dobrý den,“ odpověděla mi na pozdrav. „Tak jak jde lichva?“

„Děkuji za optání, vyplácí se.“

Dala se do smíchu. „Přijel jste sem z nějakého speciálního důvodu?“

„Ne, jen za čerstvým vzduchem a za rozptýlením.“

„Já se tu mám setkat s jedním klientem.“ Podívala se na hodinky. „Obložený chlebiček bych ale ještě stihla. Jdeme na to?“

Šli jsme. Koupil jsem nám oběma bledý, tenký plátek masa bez chuti mezi dvěma tlustými, bledými plátky chleba bez chuti a se zvlhlou kůrkou. Lahůdka byla úhledně zabalená do kartónového obalu a celofánu a

stála celé jmění.

Ursula jedla chlebiček s odporem. „Dřív tady prodávali pořádné šťavnaté obložené chleby, pěkně ručně vyrobené, měli jich tu spoustu. Tahle pitomá hygiena mi jde na nervy,“ stěžovala si. Skutečně, po všech stolech kolem se povalovaly zmuchlané odhozené obaly... „Každý pokrok znamená ústup od dokonalosti,“ prohlásila pak demagogicky, jak bylo jejím zvykem.

Já s ní nicméně vřele souhlasil. Nevezele a svorně jsme jedli.

„A jak vám jdou obchody?“ zeptal jsem se.

Pokrčila rameny. „Jdou. Nejlepší roční budou letos za strašnou cenu. Všichni si na ně odkládají, protože už je přišli na tolik peněz... Když si spočítáte cenu za připuštění, pak na kolik přijde jen to, že u člověka klisna s hříbětem stojí, pak účty za veterinární služby a tak dále. Moji zákazníci se spokojí druhou, třetí i čtvrtou kategorií, ostatně i v nižší kategorii často padnete na dobrého koně.“

Usmál jsem se tomu, jak si automaticky dělá reklamu. „Když tak mluvíme o veterinářích, nevíte, jestli se nějak vyřešila vražda Iana Pargettera?“

Zarmouceně zavrtěla hlavou. „Potkala jsem chudáka jeho ženu minulý týden v Newmarketu. Potkaly jsme se na ulici. To už vůbec není ona, chudinka, je jako bez života. Prý se nedávno ptala na policii, jestli se vůbec ještě snaží něco vypátrat. Prý ji ubezpečili, že se snaží, ale ona jim nevěří. Už od té doby uběhlo moc času, celých devět měsíců. Když neměli žádnou stopu na začátku, tak kde ji teď chtějí hledat? Paní Pargetterová je z toho hrozně deprimovaná, je to smutné.“

Něco jsem soucitně zamumlal a Ursula pokračovala: „Snad jediná útěcha je, že Ian kdysi uzavřel dobrou životní pojistku a že splatil hypotéku na dům, takže vdova a děti aspoň nejsou bez halíře. Vyprávěla mi, jak na ně v tomhle ohledu myslel a rozplakala se.“

Ursula z toho byla celá nešťastná.

„Víte co? Dejte si ještě jednu whisky, ať se trochu rozveselíte.“

Podívala se na hodinky. „Tak jo. Vy pro to pití dojděte a já platím, jsem na řadě.“

Při druhé skleničce mi odevzdaně i trochu vztekle vyprávěla o klientovi, se kterým se měla sejít. Byl to celkem málo významný trenér steeplerů. „Pokazí si sám, na co jen sáhne,“ říkala. „Unáhleně se rozhoduje, jedná dřív, než začne uvažovat, a když mu pak něco nevyjde, cítí se ukřivděný a podvedený a vzteká se. Přitom když chce, tak dovede být docela milý.“

Přiznám se, že mě ten obtížný trenér moc nezajímal. Když jsme vyšli s Ursulou ven, objevil se tam a přímo se na ni vrhl.

„Tady jste!“ řekl vyčítavě, jako by neměla právo se vyskytovat jinde, než po jeho boku. „Hledal jsem vás úplně všude.“

„Vždyť ještě máme čas,“ namítla mírně.

Neposlouchal ji. Menší, šlachovitý, nervní člověk, asi čtyřicátník, s větrem ošlehaným obličejem a čepicí na hlavě.

„Byl bych rád, kdybyste si ho prohlídla ještě před sedláním, pojdte, Ursulo, jdeme. Pojďte se podívat, jak je stavěný.“

Otevřela ústa, chystala se mi ještě něco říct, ale on ji téměř násilím odtáhl za rukáv a hučel jí něco do ucha. Zoufale, omluvně se za mnou otočila a pak zmizela směrem k vedlejšímu padoku, kde stájníci prováděli koně, než je odvedou k sedlání pro první dostih.

Nešel jsem za nimi. Vylezl jsem na schody u hlavního padoku, kde se už procházelo několik osedlaných koní. Jako poslední přišel kůň provázený pánem v čepici a Ursulou. Abych si zkrátil čekání, vyhledal jsem koně v programu.

Swishalong, pětiletý valach, trenér F. Barnet.

F. Barnet vytrvale hučel do Ursuly, vykládal jí něco přímo do ucha ze vzdálenosti asi dvaceti centimetrů.

Já bych to nesnesl, ale Ursula to snášela bez jediného mrknutí. Podle čísel, blikajících na tabuli totalizátoru, měl Swishalong podle mínění publika jen střední šanci na úspěch. Tak jsem tedy jen tak vsadil nevelkou částku na to, že přijde mezi prvními třemi.

Během dostihu jsem Ursulu ani F. Barneta neviděl. Swishalong nicméně svištěl docela pěkně a doběhl jako třetí. Sešel jsem z tribuny k odsedlávání vítězů, abych se podíval, jak si tam všichni budou podle pravidel gratulovat a poplácávat se po zádech.

Byl tam F. Barnet, který vytrvale něco vykládal Ursule, a ukazoval na různé části svého podupávajícího borce. Ursula nezáučeně přikyvovala a chytrýma, zkušenýma očima prohlížela valacha od přídí až po zád. Pěkná paní, pěkná, schopná, upravená padesátnice v rezavém kabátě a hnědém sametovém baretu.

Koně z padoku konečně vyvedli ke startu a celý cyklus vzrušení začal zvolna regenerovat k druhému

dostihu.

Aniž jsem se o to snažil, stál jsem zase poblíž Ursuly Youngové. Tentokrát mě pánovi v čepici, který na chvíli přestal mluvit, formálně představila.

„To je Fred Barnet, jeho žena Susan a syn Ricky.“ Na scéně se objevila zakulacená, mateřsky vyhlížející osoba v modrém a mládenec s příjemným obličejem, o něco vyšší než jeho otec.

Potřásl jsem si se všemi postupně rukou. V okamžiku, kdy jsem právě držel pravici syna, řekla Ursula jasným, zvučným hlasem: „Tim Ekaterin.“

Chlapcova ruka poskočila v mé dlani, jako by se o ni spálil. Překvapilo mě to. Pak jsem viděl, jak zbledl, že má v černých očích náhle strach, jak celý ztuhl, jak propadá panice. Kdyby nebylo téhle reakce, určitě bych ho nebyl poznal.

„Co je, Ricky?“ zeptala se ho matka nechápavě.

„Nic,“ řekl chraptivě a rozhlížel se, kam by se schoval. Muselo mu však být jasné, že vím velmi dobře, kdo je, a že by mi stejně neutekl, že bych si ho snadno našel.

Fred Barnet se vrátil k obchodním záležitostem: „Tak co říkáte, Ursulo, plácneme si? Můžu s vámi počítat?“

Ursula řekla, že se napřed musí dohodnout se svým zákazníkem.

„Přece přišel třetí,“ dotíral Barnet, „a v dobrý konkurenci, byl fakt dobrej. Věřte mi, určitě bude vítězit, fakt.“

„Já to všechno budu tlumočit svému zákazníkovi, víc udělat nemůžu.“

„Ale líbí se vám, vidíte? Koukejte, je to fakt dobrej kůň, dobře ovladatelný, jako stvořený pro amatéra...“ rozvíjel téma dál a jeho žena poslouchala s nepřítomným, automatickým úsměvem.

Během otcova proslovu jsem synovi pošeptal: „Chci s tebou mluvit. Když mi utečeš, zavolám ihned na policii.“

Zoufale se na mne podíval. Zůstal bez hnutí stát.

„Projdeme se spolu po dráze, jako že se jdeme podívat na příští dostih,“ řekl jsem. „Tam nás nikdo nevyruší. Chci slyšet proč. Pak se uvidí.“

Bez obtíží se odpoutal od rodičů, soustředěných na Ursulu a šel se mnou ven z brány a přes trať do centra závodiště. Klopýtal trochu, jako by ho nohy nechtěly poslouchat. Došli jsme až k poslední překážce. Tam mi řekl, proč chtěl zabít Caldera Jacksona.

„Teď se mi to zdá bejt neskutečný, fakt,“ řekl hned úvodem. Mladý, nekultivovaný hlas zněl vzrušeně.

„Kolik je ti?“

„Sedumnáct.“

Takže jsem před patnácti měsíci tolik neprohádál.

„Ve snu mě nenapadlo, že bysme se někdy mohli setkat,“ vyhrkl ukřivděně. Zlobil se na zlomyslný osud.

„Teda v novinách tehdy stálo, že děláte v bance.“

„To také souhlasí, jenže rád jezdím na dostihy. Ty sis pamatoval, jak se jmenuji?“

„Jo. To bych těžko mohl zapomenout, přece to bylo ve všech novinách.“

Chvilí jsme kráčeli mlčky. „Pokračuj,“ vyzval jsem ho.

Zoufale, s pocitem marnosti mávl rukou. „Tak dobře. Ale slibte mi prosím vás, že jim to nepovíte, teda tátovi a mámě.“

Zadíval jsem se na něho a vyčetl mu z tváře, že to myslí doopravdy, že mu skutečně nejde ani tak o to, abych věc nehlásil na policii, ale hlavně, aby se to nedozvěděli rodiče. „Tak povídej.“

Vzdychl. „Měli jsme jednoho koně, teda, měl ho táta. Koupil ho jako ročka, když mu byly dva roky, tak ho začal posílat na dostihy, byl spíš steepler, a jak se ukázalo, docela dobrej. Jmenoval se Indián Silk.“

„Počkej..., Indián Silk..., nevyhrál on náhodou letos v březnu Cheltenham?“

Přikývl. „Jo. Hlavní dostih, Zlatej pohár. Je mu sedum, a určitě bude jednička ještě několik let,“ mluvil s trpkým, marným, násilně tlumeným vztekem.

„Ten kůň už vám ale nepatří, že?“

„Ne, nepatří.“ Ještě větší, ostřejší dávka trpkosti.

„Tak pokračuj.“

Polkl a na chvíli se odmlčel. Pak vyprávěl dál: „Touhle dobou před dvěma lety, když bylo Silkovi pět, tak tady v Newbury zvítězil s převahou v poháru Hermitage, a všichni ho pak tipovali na loňskej Zlatej pohár. Ale táta tvrdil, že je ještě moc mladej a že se mu má dopřát čas. Víte, von byl táta na toho koně hrozně hrdej. Byl to nejlepší kůň, jakýho kdy trénoval, a ještě k tomu byl jeho vlastní, neměl jinýho majitele. Já nevím, jestli je vám to jasný.“

„Je mi to úplně jasné.“

Krátce se na mne podíval. „No a pak prostě Indián Silk začal marodit. Teda ono bylo těžko říct, co mu

vlastně je. Prostě najednou začal ztrácet tempo. Už ani nestačil na galopy u nás doma, nestačil na ostatní koně, který předtím vedle něho byli jako hlemejzdi. Táta už ho nemohl nikam posílat, nemohl ho už ani trénovat. A veterinář nemohl přijít na to, co tomu koni je. Nabrali mu všechny možný krevní zkoušky, dávali mu antibiotika i projímadla, mysleli, jestli to třeba nejsou nějaký paraziti, ale všechno marný.“ U poslední překážky jsme se zastavili. Stáli jsme tam spolu v přerostlé trávě. Od tribun se k nám blížili dvou až tříčlenné hloučky nadšenců, kteří chtěli vidět koně v akci zblízka.

„Já byl většinou ve škole,“ vysvětloval Ricky. „Teda na noc jsem samozřejmě chodil domů, ale měl jsem spoustu úkolů, a dělal jsem zkoušky, takže jsem zkraje moc nevnímал, že to s Indián Silkem jde tak z kopce. On táta rád přehání. Asi jsem si tehdy nejspíš myslel, že Silk má jen nějakou obyčejnou infekci a že to zase přejde. Jenže ono mu bylo čím dál tím hůř. A pak jednou máma brečela.“ Zarazil se. Byla to asi nejtěžší část celého vyprávění. „Já předtím nikdy dospělýho brečet neviděl. Vám to možná připadá směšný, ale já z toho byl celej špatnej.“

„Vůbec mi to nepřipadá směšné.“

Začínal mluvit s větší jistotou. „Pak to už bylo takový, že Silk sotva chodil po dvoře a vůbec nežral. Táta byl úplně zoufalej, protože proti tomu nemohl nic dělat, a máma nemohla snýst pomýšlení, že budou koně muset poslat na nucenou porážku. A vtom zavolał nějaký chlápek, že by koně koupil.“

„Že by koupil nemocného koně?“ podivil jsem se.

„Já si myslím, že mu táta asi neřekl, jak moc je to špatný. Prostě chci říct, ono to tehdy bylo takový, že Indián Silk stál asi za tolik, kolik by za něho zaplatili na nucený, a to je dost málo, a ten chlápek nabízel tátovi jednou tolik. Říkal, že ví, že už Silk dostihy běhat nebude, že mu jenom chce dát dobrej domov a pěknou louku, na který by se mohl pást, jak dlouho bude třeba. Pro tátu to znamenalo, že už nebude muset platit veterináře a že se s mámou nebudou muset dívat, jak je na tom ten kůň čím dál tím hůř, a že mámu přestane strašit, jak Silka nakonec odvezou na nucenou porážku, na žrádlo pro psy. Tak ho teda prodali.“

Koně přihlášení do druhého dostihu vyšli na dráhu a procválali kolem nás. Pestré barvy jezdců zářily ve slunci.

„Co bylo dál?“

„Pak se nedělo nic, celý týdn, a my se všichni se vším už nějak smířili. Jenže pak někdo tátovi řekl, že Indián Silk už je zase v tréninku a že vypadá skvěle, a táta tomu nechtěl věřit.“

„Kdy to bylo?“

„Vloni... krátce před... Ascotem.“

Na doskokové straně překážky se nashromáždil hlouček lidí. Odvedl jsem mládence o kus dál, asi do míst, kde koně srovnávají krok před odskokem.

„Pokračuj.“

„To jsem měl zrovna před zkouškama. Chci říct, ty zkoušky byly důležitý... pro celou moji budoucnost.“ Přikývl jsem.

„No a pak táta zjistil, že ten chlap, co Indián Silka koupil, ho vůbec na žádnou pastvu nevypustil, ale odstěhoval ho jen o kus dál ke Calderovi Jacksonovi.“

„Aha.“

„Ten tátův známej říkal, že Calder má takovou zázračnou léčivou moc, že na Indián Silka jednoduše šáhnul a kůň se uzdravil. No uznejte... Táta hrozně zuřil, protože on mu předtím někdo radil, aby ho tam poslal, teda Silka ke Calderu Jacksonovi, a táta tehdy řekl, že to je blbost, že ho to ani nenapadne. A máma mu pak vyčítala, že na ni nedal, protože ona mu tehdy radila, že by se to mělo zkusit, že to nemůže bejt na škodu, a on o tom nechtěl ani slyšet. Tak se pak hádali..., máma brečela...“ Zalapal po dechu. Slova z něho letěla rychleji, než je stačil vyřknout. „Já se v takovým blázinci vůbec nemohl učit, táta s mámou nemluvili o ničem jiným než o tomhle. Když jsem šel na první zkoušku, tak jsem tam jen tak seděl a měl jsem úplně vymazáno. Bylo mi jasné, že prasknu a že všech ostatních zkoušek taky vyletím, protože se nedokážu soustředit... No a pak jednou večer byl Calder Jackson v televizi a vykládal, jak přemluvil nějakýho svýho přítele, aby koupil umírajícího koně, protože majitelé toho koně nechávali zajít, protože nevěřili na bylinkáře jako fura jinejch lidí. Povidal, že koně určitě vyléčí a že z něho jednou bude hvězda jeho zásluhou. Věděl jsem, že mluví o Indián Silkovi. Pak Jackson ještě řekl, že se následující čtvrtek chystá na Ascot... Táta ječel, že mu Calder Jackson ukradl koně a že to je všechno špinavej podvod, což samozřejmě nebyla pravda, ale já tátovi v tu chvíli věřil... Já toho Caldera Jacksona nenáviděl tak, že mi to úplně přestávalo myslet. Prostě chci říct, já byl přesvědčen, že ten Jackson může za to, že máma brečí, že já prošvihávám zkoušky a že táta přišel o jedinýho výbornýho koně, jakýho kdy měl za celej život. Já toho Jacksona chtěl zabít.“

Příliv slov náhle ustal, slovo kritické bylo už vysloveno a jako by se vracelo ozvěnou v říjnovém vzduchu.

„U těch zkoušek jsi opravdu propadl?“

„Jo. Z většiny. Ale pak jsem na ně šel znova před vánocema a dopadl jsem dobře.“ Potřásl hlavou. Mluvil už pomaleji, uklidnil se. „Já byl rád hned zkraje, už ten první večer, že jste mi zabránil v tom, abych ho bodnul. Chci říct..., byl bych si zničil celý život, to mi pak bylo jasné, a všechno pro nic za nic, protože táta stejně toho koně už zpátky dostat nemohl, protože ho úplně legálně prodal.“

Přemýšlel jsem o tom, co mi vyprávěl. Mezitím se v dálce koně řadili ke startu tří mílového steeplu.

„Víte já tehdy byl jako pominutej. Teď to sám nemůžu pochopit... Přece by mě normálně ve snu nenapadlo někoho zabít, to je přece jasné. Ale tehdy jako kdybych byl někdo jinej.“

Napadlo mě, ne poprvé, že puberta může být peklo.

„Vzal jsem si v kuchyni nůž..., máma nemohla pochopit, kam se ztratil...,“ řekl.

Jestlipak ten nůž ještě leží na polici i s otisky? Otisky jsou jistě zaregistrované.

„Nečekal jsem, že na Ascotu bude taková síla lidí a že je tam tolik vchodů. Je to tam mnohem horší než v Newmarketu. Tak jsem začínal ztrácet nervy, že ho snad ani nenajdu. Chtěl jsem to provést dřív, když přijede. Běhal jsem venku po silnici, všude jsem se po něm díval a pořád jsem si hlídal nůž v rukávu. On vám mě ten nůž úplně páli a mozek taky jako kdyby mně hořel... A pak jsem ho zahlídl, ty jeho kudrlinky..., jak jde přes silnici, tak jsem rychle běžel, ale nedoběhl jsem ho, zmizel mi v bráně.“

„Takže jsi pak jednoduše čekal, až z ní zase vyjde.“

Přikyvl. „Byla tam pořád fůra lidí, nikdo si mě ani nevšimnul. Říkal jsem si, že Jackson nejspíš přišel po cestě z nádraží, a že se zase tamtudy bude vracet. To čekání ani nebylo tak dlouhý, uteklo jako nic.“

Koně se přenesli přes nejbližší překážku jako mnohobarevná vlna a řítily se k té naší. Země se třásla pod dusotem tolika kopyt, vzduchem se nesl křik jezdců a těžká, mohutná těla koní proletěla nad vrbovým proutím, letěla dál, za nimi zůstalo ticho. Již několikrát předtím jsem se šel dívat k překážce, a to bleskové, intenzivní vzrušení z rychlosti a síly mne nepřestávalo bavit.

„Komu vlastně teď patří Indián Silk?“ zeptal jsem se.

„Nějakému panu Chackworthovi z Birminghamu. Občas ho vídáme na dostihách, celý se nad Silkem rozplývá. Ale on Silka od táty nekoupil, koupil ho až později, když už byl v pořádku, za přiměřenou cenu, aspoň jsme to slyšeli. O to hůř, že jo.“

Byla to ošklivá, smutná historie.

„A kdo vlastně tehdy koupil koně od vašeho otce?“

„Já toho chlápka neznám, v životě jsem ho neviděl. Nějakej Smith, a má takový legrační křestní jméno.“ Smith, přítel Caldera Jacksona.

„Nemohl to náhodou být Disssdale Smith?“ zeptal jsem se překvapeně.

„Jo, to bude on. Jak jste na to přišel?“

„Protože tehdy byl na Ascotu s námi, stál na chodníku vedle Caldera Jacksona.“

To Rickyho vyvedlo z míry. „Nepovídejte! Je to lhář, abyste věděli, prolhanej lhář, ty řeči o tom, jak koně vypustí na pastvu...“

„Ale jdi, copak někdo mluví pravdu, když prodává nebo kupuje koně?“

Koně teď běželi na vzdálené části dráhy a chystali se na druhý okruh.

„Co teď uděláte? Teda, chci říct, co uděláte se mnou? Že to nepovíte našim, prosím, vidíte?“

Zadíval jsem se na toho chlapce, který ještě nebyl celým mužem, viděl jsem, jak je nešťastný a ustaraný. Vyděšený už nebyl. Pochopil, že ho asi nepoženu před soud, ale jinak nevěděl, co ode mne očekávat.

„Možná že by se to měli dozvědět,“ řekl jsem.

„Ne!“ Byl zase celý rozčilený. „Měli tolik starostí a mohli na tom být ještě mnohem hůř, kdybyste mě tehdy nebyl zarazil. Já se pak občas v noci budil celý zpocený při představě, co by to s nima bylo udělalo. Víte já se na tom aspoň poučil, že se násilím stejně nic nenapraví, jen by člověk způsobil peklo své vlastní rodině.“

Po dlouhé odmlce jsem řekl: „Dobře. Já jim to tedy neřeknu.“ A bůh mi pomoz, pomyslel jsem si, jestli ten kluk někoho v budoucnosti napadne, protože mu to jednou tak hladce prošlo.

Úleva ho zmohla téměř se stejnou silou jako předtím strach. Zamžikal a odvrátil se směrem k cílové rovině. Pole se tam již blížilo s vystupňovaným úsilím dosáhnout co nejrychleji cílový sloup. V dálce se vždy vzneslo vlnovitě do výšky nad překážkami, pak se postupně rozpadlo, takže k cíli šli koně v zástupu, ne v sevřené skupině.

Znovu jsem se díval zblízka, jak koně a jezdci letí přes překážku, uchvacovala mě jejich rychlost. Byl bych si přál umět tak jezdit, jenže ve třiatřiceti bylo na takové přání příliš pozdě, jako u Aleca.

Koně odcválali k bouřícím tribunám a my jsme se s Rickym pomalu vydali za nimi. Zdá se mi být po té

zpovědi klidnější a vyrovnaný, měl v duši konečně mír.

„Jaký máš vztah ke Calderu Jacksonovi teď?“ zeptal jsem se.

Hořce se usmál. „Vlastně žádný. Je to celý praštěný..., totiž, on přece nemohl za to, že je táta paličatej.“

Chvilí jsem uvažoval. „Chceš říct, že si myslíš, že k němu tvůj otec koně měl poslat?“

„Jasně, myslím, že ho tam měl poslat, jak mu máma radila. Jenže táta říkal, že to je pitomost a stojí to řůru peněz. To neznáte tátu, když se jednou v něčem rozhodne, tak zuří jak čert, když mu někdo radí něco jinýho. Na mámu křičel jako blázen a nebyl v právu.“

„Kdyby tvůj otec byl poslal koně ke Calderu Jacksonovi, tak by mu Indián Silk asi ještě patřil,“ řekl jsem zamyšleně.

„Jasně že by mu patřil, a táta to taky moc dobře ví, jasně že to ví, ale běda, kdyby mu to někdo řekl do očí.“

Zvolna jsme se vraceli přerostlou travou. Zeptal jsem se ho ještě, jak se Calder a Dissdale Smith dozvěděli, že je kůň nemocný.

Pokrčil rameny. „Přece to bylo dokonce v novinách. Měl běžet dostih Krále Jiřího VI., kterej pak samozřejmě neběžel, a novináři vyšťárali proč.“

Došli jsme ke vchodu na prostranství před hlavní tribunou. Zeptal jsem se Rickyho, kde vlastně bydlí. „V Exningu.“

„Kde to je?“

„Kousek od Newmarketu, prakticky vedle.“ Zadíval se na mne podezíravě. „Myslel jste to vážně, vidíte, že jim nic neřeknete?“

„Ano, myslím jsem to vážně. Já jen...,“ zamračil jsem se. Uvažoval jsem o tom, že mu jistě nesvědčí bydlet u rodičů, u rodičů člověk nedozraje.

„Co?“

Zkusil jsem to jinak. „Co teď děláš? Chodíš ještě do školy?“

„Ne, se školou jsem skončil, když jsem složil ty zkoušky. Ty jsem musel mít, protože člověk dnes slušný místo bez nějakýho papíru nedostane.“

„Takže ty nepracuješ u otce?“

Poznal, že se mi ulevilo. Poprvé se upřímně usmál. „Ne, řekl jsem si, že by se se mnou zbytečně vztekal, a já stejně nechci bejt trenér, to člověk ze starostí nevyradí.“

„Co tedy chceš dělat?“

„Zaučuju se na elektrikáře u jedné firmy v Cambridgi. Jsem tam vlastně jako učedník.“ Znovu se usmál.

„Já s koňma nechci mít nic společnýho.“ Potřásl hlavou a pronesl šalamounskou moudrost. „Ty jsou dobrý jen na to, aby člověku zlomili srdce.“

Druhý rok / Listopad

K mé veliké radosti se můj výtvarník prosadil skvěle. Televize vysílala jeho dvacet kreslených filmů celý měsíc každý den v nejlepší dobu, kdy vysílání sleduje nejvíc diváků, v sedm večer. To jsou děti ještě vzhůru a rodiče už jsou doma z práce. V tu hodinu seděl celý národ u televizorů a bavil se. Můj výtvarník mi zavolal, že potřebuje další půjčku.

„Potřebuju pořádné ateliéry, to adaptované staré skladiště už mi nestačí, taky potřebuju víc animátorů, návrháře, zvukaře a všelijaké zařízení.“

„Dobře,“ skočil jsem mu do řeči, když se poprvé nadechl. „Tak rozepište co a nač potřebujete a přijďte za mnou. Uvidíme.“

„Uvědomujete si vůbec, že oni ode mne vezmou tolik filmů, kolik jich stačím vyprodukovat? Bez omezení?“ Mluvil, jako by tomu sám ještě sotva věřil. „Prý mám jednoduše dělat jeden za druhým a mám v tom pokračovat pořád, rok po roce, celá léta. Oni mě prosili, abych dělal jeden za druhým.“

„To mě upřímně těší.“

„Víte, vy jste mi dodal sebedůvěru. Možná že tomu nebudete věřit, ale je to fakt. Předtím mě tolik lidí odmítlo, že už jsem to začínal vzdávat. Ale když mi vaše banka dala tu půjčku do začátku, jako by mi narostla křídla. Najednou jsem měl hlavu plnou nápadů, rodily se samy.“

„Rodí se dál?“

„Jistě. Mám už příštích dvacet filmů v hrubých skicách, už se na nich dělá, a teď se chystám na další várku.“

„To je vynikající.“

„Fakt. Život je ohromný.“ Když jsme skončili hovor, usmíval jsem se do prázdna.

„Kreslený film?“ zeptal se Gordon.

Přikývl jsem. „Ano. Ten mládenec stoupá jako raketa.“

„To ti blahopřeji,“ řekl Gordon s upřímným potěšením. Je to ohromně velkorysý, dobrý člověk, takovému člověku nesmím ublížit, říkal jsem si.

„Vypadá to skoro na to, že ten výtvarník založí nový národní průmysl.“

„Takže Disney a Hanna Berbera se můžou jít klouzat,“ ozval se Alec z druhého konce místnosti.

„Pro banku je to skvělý obchod, Henry se potěší,“ řekl Gordon. Všem nám šlo o to, aby se Henry potěšil.

„Uznej Time, že ty sám jsi taky tak trochu raketa. Jak to děláš?“

„Koukej, kamaráde, nezlob a hezky pracuj,“ řekl jsem pobaveně. Zmuchlal list papíru s poznámkami a hodil ho po mně. Nestrefil se.

Během dopoledne šel Alec ven a donesl jako obvykle šest výtisků časopisu Co se děje, co by se dít nemělo. Pět výtisků rozdal, šestý přinesl, rozvalil se v křesle a začal si s gustem číst.

Od článku o půjčkách na pětiprocentní úrok se naše banka naštěstí na stránkách toho plátku neobjevila, ale někteří naši kolegové z jiných bankovních ústavů to štěstí neměli.

„Jestlipak jsi věděl, že někteří naši páni kolegové dole na rohu si krásně přivydělávají bokem, berou provizi za to, že posílají kšefty určitým burzovním agenturám?“ zeptal se Alec vesele.

„Jak to víš?“ Gordon zdvihl hlavu od papíru.

Alec ukázal na časopis. „Věští to Sibyla na stránkách zde toho listu.“

„Přímo delfský orák!.“

„Sakra neválej na nás takovýho vzdělance,“ ušklíbl se na mne Alec a začal předčítat nahlas. „V rozporu s obecným míněním nepobírají vedoucí pracovníci investičních oddělení miliónové platy.“ Krátce vzhlédl.

„To víme sami, co?“ Četl dál: „Doslechli jsme se, že čtyři vedoucí pracovníci investičního oddělení ve zmíněném ústavu příjemně a pravidelně doplňují své příjmy tím způsobem, že směřují investice ke třem určitým agenturám, jména odhalíme v příštím čísle na stejné stránce.“

„Copak o to, něco takového se neděje poprvé ani naposledy,“ prohlásil Gordon klidně. „Je to příliš velké pokušení.“ Zamračil se. „Jen se divím, že jim na to nepřišlo vedení.“

„Teď už jim na to přijdou,“ poznamenal Alec:

„To je fakt.“

„Neměl by být problém připravit počítačový program, aby to ohlídal v naší bance,“ řekl jsem zamyšleně.

„Pro případ, že by se nám taky něco podobného objevilo.“

„Myslíš?“ zeptal se se zájmem Gordon.

„Ano. Prostě centrální program, který by zaznamenával každou transakci investičního oddělení u jednotlivých agentur a dodával by celkové částky. Jakmile by se nahromadilo něco většího, podívali bychom se na to.“

„To by ale byla hrozná práce,“ namítl Gordon.

Zavrtěl jsem hlavou. „Ani ne. Kdybys chtěl, tak řeknu tomu našemu šikovnému programátorovi, ať se do toho pustí.“

„Dáme to k úvaze ostatním. Uvidíme, co řeknou.“

„Investiční oddělení bude ječet, budou se bouřit, dotkneme se jejich cti,“ namítl Alec.

„Ne, musíme to postavit tak, že je tímto způsobem ochráníme před podobnými pomluvami...,“ Gordon ukázal na Co se děje.

Správní rada s návrhem souhlasila a já strávil dva dny s programátorem. Budovali jsme hráze proti uličnictví.

Gordonovi se dařilo zdánlivě stále stejně. Neměl jsem tušení, jak se cítí, protože o tom sám nepromluvil ani slovo a neměl rád, když se ho někdo vyptával na zdraví. Od velikonoce jsem s Judith mluvil jen několikrát, ale vždy mi potvrdila, že se Gordonovi daří relativně slušně, že se nic lepšího ani nedá očekávat.

Nejhezčí z těch několika málo setkání byla jedna neděle v červenci, kdy nás Pen pozvala na oběd do svého domu v Claphamu. Měl to původně být oběd v zahradě, ale studený vítr, který už to léto pokazil kde co, zmařil i toto. Nakonec ale uvnitř domu bylo mnohem příjemnější, protože Pen vyrobila na svůj obrovský jídelní stůl lístky se jmény, zasedací pořádek, a usadila mne vedle Judith. Gordon seděl po pravici Pen. Ostatní hosty jsem skoro nevnímal, byli to samí lékaři nebo lékárníci. Oba, Judith i já, jsme zdvořile přikyvovali lidem, kteří vedle nás seděli, ale většinou jsme si povídali spolu, slovem i očima. Bylo to velmi příjemné.

Když se hosté rozešli, Gordon, Judith a já jsme u Pen zůstali na večeři. Nejdřív jsme jí ale pomohli umýt nádobí a uklidit po „obědě, který byl revanš za spoustu různých večeří, mnoho much jednou ranou.“

Byl to den, kdy vzájemný dotek dvou lidí byl až příliš snadný, kdy vřelá objetí a polibky na uvítanou a na

rozloučenou byly zcela na místě, den, kdy se na mne a na Judith mohl dívat celý svět a nevidět nic jiného, než dlouholeté, klidné přátelství. Byl to den, kdy jsem víc než kdy jindy toužil po tom mít Judith jen pro sebe.

Od té doby jsem ji viděl jen dvakrát. V obou případech se s Gordonem někam večer chystali a ona pro něho přijela do banky. Při obou příležitostech jsem s ní mluvil asi tak pět minut dole v hale, zdvořile, formálně, jak se sluší, když kolega zabavuje ženu svého spolupracovníka, než ten se dostaví.

Manželky většinou do banky nechodily, setkávaly se se svými muži až na místě, kam se chystali. Když Judith takhle přijela podruhé, řekla: „Já tohle nebudu dělat často. Já tě jen chtěla vidět, v případě že bys tu byl.“

„Jsem tu pořád.“

Přikývla. Vypadala svěží, přirozená, hezká, v elegantním modrém kabátě, perly kolem krku. Hnědé vlasy se jí leskly, oči zářily, měkká ústa se usmívala. Byla přitažlivá, aniž se o to seabemí snažila.

„Já... někdy mám hlad,“ povzdechla si.

„Já pořád,“ řekl jsem lehce.

Polkla naprázdno. „Víš, aspoň chvíli...“

Stáli jsme uprostřed haly, jeden druhého jsme se nedotýkali, čekali jsme na Gordona.

„Mně stačí, když tě aspoň vidím...“ Tvářila se nejistě, nevěděla, jestli ji pochopím. Já ji chápal.

„Já jsem na tom stejně. Někdy mám chuť vyjet do Glaphamu a tam čekat na rohu, jestli třeba nepůjdeš k pekaři. Jen abych tě na okamžik viděl.“

„Opravdu?“

„Ano. Ale zatím jsem tam nejel. Co kdybys zrovna pro ty housky poslala Gordona?“

Nepatrně se zasmála, jen tolik, kolik se sluší smát v bance. Pak k nám přispěchal Gordon, cestou si ještě oblékal plášť.

„Odpusť, Judith, zdržel mě telefon, víš, jak to chodí.“

„Mně nic nechybělo,“ usmála se na něho. „Povídala jsem si s Timem.“

„To je dobře, to je dobře. Tak co, jdeme?“

Odešli za svým večerním programem a mě tam nechali hladovět a zbytečně po kdečem toužit.

####

Jednou v pondělí se mne Gordon v kanceláři zeptal: „Nechtěl bys k nám v neděli přijít na oběd? Judith si stěžuje, že už tě dlouho neviděla.“

„Přijdu velmi rád.“

„Judith pozvala taky Pen.“ Pen, moje přítelkyně a gardedáma. „To je skvělé.“

Gordon spokojeně přikývl a dodal, jak ho mrzí, že si všichni nemůžeme společně zopakovat minulé vánoce, prý se jim to s Judith moc líbilo. Tentokrát prý ale pojedou za Gordonovým synem a snachou do Edinburgu, prý to už dávno slibovali. Syna měl Gordon se svou první ženou, která mu zemřela už před mnoha lety, měl také vnuky, sedmiletá dvojčata.

„Tam budete mít veselo,“ řekl jsem se závistí.

„To ano, jsou to zatracení uličníci.“

Na jeho psacím stole začal zvonit telefon. Na mém také. Tak jsme se věnovali práci. No co, říkal jsem si, zachovám se jako hodný syn a pojedu za maminkou do Jersey, když si to tak přeje. Budeme se spolu bavit, hrát karty, a maminka bude smutná, že jsem zase přijel bez dívky, bez budoucí ploditelky, zatracených uličníků.

Před několika lety se mě zoufale ptala: „Miláčku, když chodíš s takovými milými, hezkými dívkami, proč si některou z nich nevezmeš?“

„Asi je na nich vždycky něco, s čím bych nechtěl strávit celý život.“

„Ale spíš s nimi, ne?“

„Ano, zlato, spím.“

„Jsi hrozně vybíravý.“

„Asi máš pravdu.“

„Nevydržel jsi ani s jednou, aspoň na čas. Všichni synové mých známých si dokázali sehnat dívku, aby u nich bydlela, i když si ji třeba nevzali, i na celou řadu let, tak proč ty ne?“

Usmál jsem se. Matka mě prakticky nabádala k něčemu, čemu se ještě před krátkou dobou říkalo hřích.

Políbil jsem ji a snažil se jí vysvětlit, že jsem spokojený, když jsem sám, a že určitě jednoho krásného dne najdu dokonalou dívku a zamiluji se do ní na věky. Ve snu mne tehdy nenapadlo, že až takovou dívku najdu, bude provdaná za někoho jiného.

####

Přišla neděle a já jel do Claphamu. Byly to sladké i trpké hodiny, jako vždy.

Při obědě jsem váhavě začal všem vyprávět, jak jsem našel toho chlapce, který se pokusil zabít Caldera Jacksona. Všichni z toho byli náležitě vyvedeni z míry, což jsem očekával. „Měls to samozřejmě ohlásit na policii,“ řekl Gordon. Judith dodala, že ten chlapec je nebezpečný.

Zavrtěl jsem hlavou. „Ne, neřekl bych. Doufám, že není.“ Usmál jsem se a vyprávěl jim o Rickym Barnetovi, o Indián Silkovi, a pod jakým byl mládenec psychickým tlakem, když se odhodlal k násilí.

„Věřím, že už nikdy na nic podobného ani nepomyslí. Od té doby vyspěl, dnes mu připadá, že to tehdy ani nebyl on.“

„Musíme doufat, že se nemýlíš,“ řekl Gordon.

„Ale že to byl zrovna Dissdale Smith, kdo koupil Indián Silka. Nezdá se vám to zajímavé?“ ozvala se Pen.

„Jo. Zvláště když tehdy neměl peníze, když dokonce pronajal polovinu své lóže v Ascotu,“ přikývla Judith.

„Hm. Jenže Dissdale toho koně zase hned prodal, jen co ho Calder dal do pořádku. Pokud vím, tak na tom slušně vydělal.“

„To je pro Dissdalea typické,“ prohlásil Gordon, aniž to myslel jako výtku. „Počítá s rizikem, investuje tolik, kolik může, když to dopadne dobře, tak rychle vezme zisk a jde od toho.“ Usmál se. „To co na Indián Silkovi vydělal, nejspíš do Ascotu zase rozházel a byl tam, kde předtím. Člověk jako Dissdale dokáže vyhodit do větru tisíce stejně rychle, jako je umí vydělat.“

„Že ale musel mít v Caldera hodně velkou důvěru,“ řekla Pen zamyšleně.

„Zas tak moc velkou ne, Pen, jen dvakrát tolik, než kolik se na nucené porážce platí za koně.“

„Dobře, ale koupil bys ty osobně nemocného koně jenom proto, že by ti Calder řekl kup ho, já ho uzdravím? Důvěřoval bys mu?“ zeptala se Judith.

Gordon se na ni shovívavě podíval. „Miláčku, já přece nejsem Dissdale. Ne, asi bych takového koně nekoupil.“

„Vidíte, a právě takhle o něho přišel Fred Barnet. Myslel si, že umění Caldera Jacksona je humbuk a nechtělo se mu riskovat, že zbytečně vyhodí peníze. Dissdale to riskl. Koupil koně, platil Calderovi, aspoň to předpokládám... a Calder se pak svým úspěchem pyšnil v televizi a málem to zaplatil životem.“

„Je to všechno trochu paradoxní,“ vzdychla Pen. Vyprávěli jsme si o té záležitosti ještě při kávě.

Zdržel jsem se až do šesti, kdy Pen musela odejít do lékárny do služby. Gordon vypadal unaveně. Vrátil jsem se do Hampsteadu ve stejném stavu, jako pokaždé, kdy jsem strávil několik hodin s Judith, zpola nasycený, zpola hladový.

###

Ke konci listopadu jsem jel na další nedělní oběd, tentokrát na pozvání Olivera Knowlese do hřebčína v Hertfordshiru.

K mému překvapení byla ten den Ginnie doma, nebyla ve škole, takže jsem šel na prohlídku stájí s ní a se psem.

„Jestlipak víte, že jsme tu v květnu měli taky najednou sto dvaapadesát klisen?“

„To je opravdu hodně,“ řekl jsem obdivně.

„Narodilo se jim sto čtrnáct hříbat. Zašla jen jedna klisna a tři hříbata, a to je obrovský úspěch, víte?“

„Váš otec je vynikající odborník.“

„No, Nigel taky,“ přiznala neochotně, „to se musí uznat.“ Usmál jsem se tomu, jak se tváří.

„Teď tu není,“ dodala. „Odjel na Miami, povaluje se tam na slunci.“

„Nigel?“

„Ano. Jezdí tam každý rok. Prý ho to na celou zimu postaví na nohy.“

„Vždycky na Miami?“

„Ano, jemu se tam líbí.“

V celém podniku panovala podobná atmosféra, jako když jsem tam byl poprvé. Plynuły klidné, chladné měsíce zrání. Ginnie se choulila před zimou v prošívané bundě, rozdala na prvním dvoře mrkve několika klisnám a vedla mne dál do druhého dvora, přes dvůr u porodnice, kolem připouštěcí haly.

Konečně jsme došli ke hřebcům. Zvědaví obyvatelé vystrčili hlavy z boxů, jakmile zaslechli naše kroky.

Ginnie rozdávala mrkve a plácala hřebce po šíji se stejnou samozřejmostí jako její otec. Sandcastle jí vznešeně dovolil, aby mu pohladila nos.

„Teď je celkem klidný,“ řekla. „V tuhle roční dobu ho krmíme jinak, dostává míň kalorií.“

Uvědomil jsem si, jaké má o všem vědomosti a přehled. „Co vlastně chcete dělat, až vyjdete ze školy?“ zeptal jsem se.

„Tohle samozřejmě.“ Poplácala Sandcastlea po šíji. „Budu pomáhat tátovi jako technik.“

„Jinak nic?“

Zavrtěla hlavou. „Já mám strašně ráda hříbata. Strašně se mi líbí, když se rodí, a pak jak rostou. Kdepak, mě by nic jiného nebavilo.“

Opustili jsme hřebce a šli jsme mezi výběhy, kde postávaly klisny se svými hříbaty, po cestě k Watcherleyovým. Pes Squibs běžel napřed a pilně značkoval pilíře ohrad. Sousední podnik, kdysi zanedbaný, jak jsem letmo zahlédl při svém historickém sprintu za pěti milióny liber, vypadal téměř stejně úpravně a v dokonalém stavu jako hřebčín. Plevel zmizel a všechno bylo čerstvě natřené.

„Táta nesnáší nepořádek,“ vysvětlovala Ginnie. „Watcherleyovi mají vlastně kliku, protože táta jim platí nájem a k tomu jim dal celý podnik do pořádku a ještě k tomu jim platí na to, že se starají tady u nich o naše koně. Bobovi pořád ještě vadí, že jako by nebyl ve svém, ale Madge mi říkála zrovna minulý týden, že vlastně bude doživotně vděčná Calderu Jacksonovi za to, že je připravil o zákazníky.“

„No, připravil o zákazníky je trochu silné slovo.“

„Já vím, a vy víte, jak to myslím. Tak tedy, že Calder byl lepší, když chcete,“ ušklíbala se. „Madge si aspoň koupila něco nového na sebe, a z toho mám radost.“

Vešli jsme společně do několika boxů, kde Ginnie rozdala mrkve, pomazlila se s nájemníky, s klisnami a odrůstajícími hříbaty, a trochu si s nimi povídala. Zvířata ji přijala vlídně, byla ráda, když na ně sahala, a otírala se o ni. Ginnie vypadala klidně, sebejistě, byla ve svém živlu, strasti dospívání někde v tichu dřímaly.

Třetí rok / Duben

Alec koupil kytici žlutých tulipánů, když šel ven pro Co se děje. Stály na jeho psacím stole ve sklenici na pivo a svítily v paprsku jarního slunce. Stály zpříma jako vojáci.

Gordon si dělal poznámky ještě menším písmem, a naši dva starší kolegové počítali týdny, které jim zbývají do penze. Obyčejný pracovní den.

Na mém stole zazvonil telefon. Četl jsem právě dopis od jednoho pěstitele rajských jablíček. Žádal nás o prodloužení lhůty ke splacení základní půjčky, protože potřeboval nové skleníky (půl akru), a to okamžitě. Pomalu jsem zdvihl sluchátko.

„Tady je Oliver Knowles. Jste to vy, Time?“

Potěšil jsem se. „Ano. Tak co, jak to jde?“

„Špatně.“ Ta odpověď byla ošklivě stručná. Duší i tělem jsem byl okamžitě ve střehu. „Co se děje?“

„Nemohl byste sem přijet?“ Neodpověděl mi na otázku. „Mám starosti, musím s vámi mluvit.“

„Já... no, mohl bych přijet v neděli.“

„Dnes nemůžete? Nebo zítra?“

Rychle jsem zvážil, jaká práce a jaké porady mě čekají. „Zítra odpoledne, jestli se vám to hodí, a jestli je to úřední záležitost.“

„Je.“ Z jeho hlasu znělo napětí a neklid. Okamžitě jsem se nakazil.

„Nemůžete mi aspoň naznačit, o co jde? Je něco se Sandcastlem?“

„Nevím. Povíme si to, až přijedete.“

„Ale Olivere...“

„Sandcastle je zdravý, neutekl ani nic podobného. Těžko bych vám to vykládal po telefonu. Prostě se s vámi potřebuju poradit.“

Víc mi odmítl říct. Držel jsem němé sluchátko v ruce a v hlavě se mi honily děsivé otazníky.

„Sandcastle?“ zeptal se Gordon.

„Oliver tvrdí, že je v pořádku.“

„Ten kůň je pojištěný prakticky na všechno,“ uklidňoval mne Gordon. „Knowles platí obrovské prémie, tak si nedělejte zbytečné starosti, to bude nějaká hloupost.“

Nezdálo se mi, že by šlo o nějakou hloupost. Měl jsem pravdu. Jakmile jsem následující den dojel do hřebčína, sotva jsem zastavil před hlavním vchodem, vyšel mi Oliver naproti. V obličeji měl vrásky, které tam dříve nebyly.

„Pojďte dál,“ potřásl mi rukou. „Mám vážné starosti. Nevím, co mám dělat.“

Zavedl mě do pracovny a vyběhl, abych se posadil do křesla. „Posaďte se a přečtěte si tohle.“ Podal mi nějaký dopis.

Rovnou k věci, žádné „to máme dnes hezký den“ a jak se má Ginnie, jen ten strohý příkaz. Posadil jsem se a četl, jak mně poručil.

Dopis byl z dvacátého prvního dubna.

Milý Olivere, já si samozřejmě nestěžuju, protože člověk samozřejmě ví, že nese určité riziko, když zaplatí

připouštěcí poplatek; musím ti ale s lítostí sdělit, že hříbě z mojí klisny Spiral Binding připuštěné Sandcastlem se narodilo s jedním uchem deformovaným. Mimochodem, je to klisnička. Její výkon to samozřejmě neovlivní, ale exteriér je zničený. Škoda.
Předpokládám, že se uvidíme někdy při dražbách.
Tvoje Jane

„Je to hodně špatné?“ zeptal jsem se.
Místo odpovědi mi beze slova podal další dopis.

Vážený pane Knowlesi, žádal jste mě, abych Vám podal zprávu o své klisně Girandette, která se Vám tak líbila. Porodila bez problému pěkného hřebečka, ale ten bohužel po šesti dnech zemřel. Poslali jsme ho na pitvu a tam zjistili těžkou vrozenou srdeční vadu.
Je to pro mne velká rána i po finanční stránce, ale takový už je život.
Váš George Page

„A teď si přečtete tohle,“ Oliver mi podal třetí dopis. Hlavička na dopisním papíru patřila jednomu velmi známému a obecně váženému hřebčínu. Dopis byl stručný a neosobní.

Vážený pane, klisnička narozená 31. března klisna: Poppingcorn hřebec: Sandcastle deformace levého předního zápěstí utracena

Vrátil jsem mu dopis a se vzrůstajícím neklidem jsem se zeptal: „Jak časté jsou takové vrozené vady?“ „Občas k nim dochází, občas!“ řekl vzrušeně. „Ale tyhle dopisy, to není všechno. Měl jsem taky dva telefonické hovory... jeden včera večer... Dvě další hříbata zašla pro vrozenou srdeční malformaci. Dvě! Takže už víme o pěti postižených hříbátech.“ Zadíval se na mne zapadlými, temnými očima. „To je příliš mnoho.“ Polkl. „A co ty ostatní? Co těch dalších pětácti? Co když..., co když je víc...“ „Když se vám neozvali, tak je to nejspíš v pořádku, ne?“ Zavrtěl nešťastně hlavou. „Ty klisny jsou rozseté všude možně, stojí teď tam, kde budou připuštěné příště. Není pravidlem, aby vedoucí chovu dávali vědět majiteli hřebce, když klisna porodí, jak vypadá hříbě. Prostě v některých hřebčínech ze zdvořilosti podají zprávu, jinde to nechají plavat, jako třeba já. Já podávám zprávu majitelům klisen, ale stáje nebo hřebčín, ve kterých stojí hřebec, nevyrozumím.“ „Ano, chápu.“ „Takže těch deformovaných hříbat může být víc... a já o nich nemusím vědět.“ Nastalo napjaté ticho. V té dlouhé odmlce zaplavila ledová hrozivost situace moji bankéřskou duši. Oliverovi naskočily na čele krupěje potu a cukalo mu u ústního koutku. Říká se, sdělená starost poloviční starost, ale u něho se ta starost spíš zdvojnásobila. Vtom zazvonil telefon. Oba jsme nadskočili. „Vezměte to vy,“ řekl. „Prosím!“ Chtěl jsem se ohradit, že to je jistě nějaký běžnýovor, buhví o čem, ale pak jsem sáhl po sluchátku. „Je tam prosím Oliver Knowles?“ ptal se něčí hlas. „Ne, jsem jeho asistent.“ „Ach tak. Mohl byste mu prosím vyřídit vzkaz?“ „Ano. Můžete mluvit.“ „Jde o hříbě, které se nám tady narodilo asi před čtyřmi týdny. Myslel jsem, že se sluší, abych pana Knowlese informoval, než ho dáme utratit. Je mi líto, že pro něho mám takovou smutnou zprávu. Jste tam?“ „Ano.“ Svíral se mi žaludek. „Chudák hříbě se narodilo s takovým jako hodně vybočeným kopytem. Náš veterinář tvrdil, že se to třeba do týdne do dvou spraví, ale když se to nelepšilo, poslali jsme hříbě na rentgen a tam zjistili, že má korunkovou a člunkovou kost srostlé a nevyvinuté. Veterinář říká, že v takovém případě není naděje, že by se ty kosti mohly dobře vyvíjet, a že ten hřebeček nebude moct ani pořádně chodit, natož běžat. Jinak je to moc pěkný hřebeček, po všech stránkách. Prostě chtěl jsem, aby to pan Knowles věděl, protože bude jistě čekat, jak budou první Sandcastleovi potomci vítězit, tak aby věděl, proč tenhle ne. Klisna se jmenuje Pink Roses. Vyřídíte mu to? Pink Roses, sem přijela za Dallatonem. Pěkná klisna. Je v pořádku. Prosím vás, vyřídte to panu Knowlesovi.“ „Ano. Je mi to líto!“ „To víte, s takovou věcí člověk musí počítat.“ Kultivovaný irský hlas nezněl nijak zničeně. „Majitel Pink

Roses je z toho nešťastný, to je samozřejmé, ale mám dojem, že je pojištěný pro případ mrtvého nebo deformovaného hřeběte, takže se musí prostě ozbrojit trpělivostí a doufat, že za rok bude mít větší štěstí.“

„Já to panu Knowlesovi všechno vyřídím. A děkujeme vám za zprávu.“

„No, je to škoda, ale nedá se nic dělat.“

Odložil jsem pomalu sluchátko. Oliver se tupě zeptal: „Další? Ne, řekněte, že to není další.“

Přikývl jsem a zopakoval mu to, co mi vyprávěl Patrick O'Marr.

„Takže je jich už šest... Pink Roses..., to je ta klisna, co jste viděl při zapouštění, jak ji Sandcastle kryl, vloni tuhle dobou.“

„Vážně?“ Vzpomínal jsem na to imponující spojení, na okamžik, který tolik do budoucnosti sliboval. Ubohý hřebeček, počatý tak vznešeně a postižený zmrzačenou nohou.

„Co mám dělat?“ zeptal se Oliver.

„Najít pojistku na Sandcastlea.“

Tvářil se nechápavě. „Ne, já myslel, co mám dělat s těma klisnami. Máme tu všechny klisny, které měl letos Sandcastle připustit. Všechny už porodily, až na jednu, a všechny už kryl. Chci říct... zraje už další generace..., a co když všechny ty plody..., co když...“ Zarazil se, jako by ani nebyl schopen myšlenku vyřknout nahlas. „Já v noci vůbec nespál.“

„Nejdřív ze všeho najděte tu pojistku.“

Bez zaváhání šel k úhlednému stohu sloh v jedné skříňce a okamžitě našel příslušné listiny. Bylo jich mnoho stran, částečně byly předtištěné, částečně vepsané psacím strojem. Rozložil jsem ty papíry a otočil se k Oliverovi: „Co takhle kdybychom si dali kávu? Tohle bude trvat dlouho.“

„Ano. Jistě.“ Nesoustředěně se rozhlédl. „Někde musí být připravená káva k večeri. Jdu to zapnout.“

Zarazil se: „Jdu zapnout kávovar.“

To jsem znal, člověk něco říká, ale myslí přitom na něco docela jiného. „To bude skvělé,“ řekl jsem.

Přikývl, ale hlavu měl stále zablokovanou. Tušil jsem, že až dojde do kuchyně, nebude vědět, proč tam vlastně šel.

Pojistka byla sepsána pro odborníky, ne pro zákazníka, takže byla formulovaná šroubovaným úředním jazykem s mnoha speciálními termíny, byla srozumitelná jen lidem, kteří se problematikou profesionálně zabývají. Proto jsem text četl velmi pomalu, od začátku až do konce.

Slovo ‚nehoda‘ tam bylo definováno na mnoho způsobů. Dále tam bylo kupříkladu určeno, kolik veterinářů musí být přizváno na konzultaci a kolik jich musí vypracovat písemné dobrozdání, než by Sandcastle (nadále jen kůň) směl být utracen, ať již z jakýchkoli důvodů. Bylo tam uvedeno, jak postupovat v případě zlomenin, byly vyjmenovány kosti, u kterých se předpokládá možnost úspěšného léčení. Také bylo řečeno, že postižení svalů a šlach nesmí být považováno za dostatečný důvod k utracení koně, jediné v případě tak těžkého postižení, že by bránilo koni stát.

Kromě těchto výše uvedených omezení byl kůň pojištěn proti uhynutí z jakýchkoli přirozených příčin, proti smrtelné nehodě v případě, že by kůň utekl (s podmínkou, že budou zavedena všechna nutná opatření proti takové možnosti; při hrubém zanedbání těchto opatření nevzniká nárok). Kůň byl dále pojištěn proti ohni v případě požáru ve stájích a proti záměrnému násilí či poškození způsobeném člověkem. Byl pojištěn proti náhodné nebo násilné (zločinné) kastraci i proti poškození způsobeném veterinární péčí, byť byla prováděna v dobrém úmyslu. Byl pojištěn proti neplodnosti, ale odstupňovaně, sto procentní úhrada by byla vyplacena pouze v případě úplné neplodnosti (tu laboratorní zkoušky vyloučily).

Byl pojištěn proti náhodné otravě i proti otravě způsobené úmyslně třetí osobou, proti impotenci způsobené onemocněním, proti poškození nebo poranění způsobenému jiným zvířetem.

Byl pojištěn proti smrtelnému poškození způsobeném živly (bouře, povodeň, blesk atd.) a také, a to bylo s podivem, proti poškození způsobenému válkou, povstáním, výtržnostmi, což pojišťovny jinak běžně odmítají.

Byl pojištěn proti poškození pádem předmětů z výšky, proti poškození způsobenému pojízdnou pozemní technikou, proti pádu stromů a proti pádu do skrytých prohlubní v terénu.

Byl pojištěn proti všem pohromám, jaké si jen kdo může myslet, až na jednu jedinou. Nebyl pojištěn proti tomu, že nebude použitelný, protože jeho potomci budou mít vrozené vady.

Oliver se vrátil. Nesl na tácu dva hrnky s čajem, kávu nepřinesl. Postavil tácu na psací stůl a zadíval se na mne. Jeho zoufalství vzrostlo.

„Takže nejsem pojištěný,“ řekl. „Nejsem pojištěný proti tomu, že tu budu mít zdravého, potentního hřebce, ke kterému nikdo nepošle klisnu.“

„To ještě nevím.“

„Ale ano..., víte.“ Trochu se třásl. „Když jsme tu pojistku připravovali, bylo u toho šest lidí včetně mne a

dvou veterinářů, včetně pracovníků pojišťovny. Snažili jsme se vzpomenout na všechny možné eventuality a zajistit se proti nim. Dali jsme tam absolutně všechno, co si kdo jen může vymyslet. Nikdo..., nikoho nenapadlo, že by všechna hříbata mohla mít vrozené vady.“

„Ne.“

„Totiž, chovatelé často pojistí klisnu a budoucí hříbě, aby měli zajištěný poplatek za připuštění, řada chovatelů to ale nedělá, protože nechce platit příliš vysoké prémie. A vidíte..., to, co nás potká..., potká nás právě to jedno jediné, s čím nikdo nepočítal, co nikoho ani nenapadlo..., co nikdo ani netušil, že je možné.“

Pojistné podmínky byly až příliš konkrétní, říkal jsem si. Mělo tam být spíš něco jako „jakýkoli jiný faktor způsobující, že by hřebec nebyl vhodný pro chov“. Jenže takovou širokou formulaci, kterou lze interpretovat všelijak, by asi pojišťovna nepřijala. Co se stalo, stalo se, na tom se už nedá nic změnit. Pojistky, které takzvaně kryjí všechna rizika, zřídka plní doslovně to, co se od nich očekává, a pojišťovny zaručeně nic nevyplatí, pokud se tomu mohou nějakým způsobem vyhnout.

Začínal jsem se také potit. V tom koni byly tři milióny liber z peněz naší banky a dva milióny od soukromníků. Pokud Oliver nebude schopen dluh splatit, bude to celé naše ztráta.

Tu půjčku jsem doporučil já. Henry sice měl do toho dobrodružství chuť a Val i Gordon s transakcí souhlasili, ale všichni na základě zprávy, kterou jsem já vypracoval; Nemohl jsem tušit, co se stane, jako to nemohl tušit Oliver. Měl jsem ošklivý pocit, že za všechno nesu osobní zodpovědnost.

„Co si počnu?“ zeptal se Oliver. „S těmi klisnami?“

„Vůbec...“

Zadíval jsem se do prázdna. Byla to pro banku pohroma, jistě, taky do jisté míry skvrna na naší prestiži, finanční ztráta, pro nás i pro soukromé věřitele; pro Olivera Knowlese to znamenalo, že přijde o všechno. Jestliže Sandcastle nezajistí finanční přínos, Oliver Knowles bude na dně. Neměl společnost s ručením omezeným, přijde tedy jak o hřebčín, tak o všechny koně a dům, doslova o všechno, co má. Přijdou k němu exekutoři, jako přišli k mé matce, odnesou nábytek a všechny jeho poklady, vezmou Ginnie knížky i staré hračky...

Otrásl jsem se. „Teď nebudeme dělat vůbec nic,“ řekl jsem. „Nic nebudeme zveřejňovat, nikomu nebudeme vyprávět to, co jste mi teď řekl. Počkáme, až jestli se dozvíme, že další z hříbat jsou nějak poškozená. Poradím se s ostatními řediteli u nás v bance, co by se dalo udělat, abychom získali čas. Prostě... nic neslibuji..., ale mohli bychom přistoupit na dočasné přerušení splátek, dokud si neověříme určité možnosti.“

„Jaké možnosti?“ Tvářil se zmateně.

„Kupříkladu... necháme Sandcastleovi udělat znovu testy. Třeba ty původní testy plodnosti nebyly provedeny dostatečně pečlivě, třeba se ukáže, že jeho sperma bylo od začátku vadné, a že vás ta pojistka přece jen chrání. Je to aspoň nějaká naděje.“

Pojišťovna by v tom případě nepochybně žalovala laboratoře, ve kterých se testy fertility prováděly, ale to nebyla, ani moje, ani Oliverova starost. Pro začátek jsem aspoň docílil, že se Oliver už netvářil tak zničeně. Nepřítomně upíjel čaj.

„A co ty klisny?“ zeptal se.

Potrásl jsem hlavou. „Sluší se, abyste jejich majitelům přiznal, že Sandcastle není vé formě.“

„A vrátil jim poplatky,“ přikývl zachmuřeně. „Ano.“

„Dneska kryl dvě. Já se o tom všem zatím Nigelovi nezmínil, a na Nigelovi je, aby připouštění organizoval. Má neobyčejný cit pro klisny, ví přesně, kdy jsou nejochotnější. Proto mu tyhle věci přenechávám. Dnes ráno mi řekl, že dvě klisny mají přesně čas, aby šly k Sandcastleovi. Já mu na to jen kývl. Bylo mi ze všeho nanic. Nic jsem mu neřekl.“ Topornými prsty obracel nějaký seznam. „Jedna, která ještě neporodila, a ještě další čtyři.“

Třicet pět klisen v sobě má to nebezpečné semeno.

„Ta klisna, co ještě neporodila, tu vloni kryl taky Sandcastle.“

Vytřeštil jsem na něho oči. „To znamená..., že jedno z jeho hříbat se narodí přínio tady?“

„Ano.“ Přetřel si dlaní tvář. „Může to začít každým dnem.“

Venku byly slyšet kroky blížící se ke dveřím. Vešla Ginnie. „Tati?“ ozvala se tázavě.

Rozzářila se, když mě uviděla. „Ale dobrý den! To je prima, že jste tady, nevěděla jsem, že máte přijet.“

Vstal jsem, aby mne mohla jako obvykle obejmout, ale Ginnie okamžitě vycítila, že ve vzduchu je cosi nepříznivého. „Co se děje?“ Zadívala se na mne a na otce. „Co se stalo?“

„Ale nic,“ řekl Oliver.

„Tati, ty lžeš.“ Obrátila se ke mně. „Povězte mi, o co jde, vidím, že se stalo něco špatného. Už nejsem

dítě, je mi sedmnáct.“

„Myslel jsem, že jste ve škole.“

„Ne, už nechodím do školy, skončila jsem minulý semestr. Nemělo smysl se tam vracet, když mě stejně nic jiného nezajímá, než práce tady u nás.“

Chovala se s mnohem větší samozřejmostí než v minulosti, jako kdyby za školních let byla jako kukla, teď už imago, a pomalu se chystala k rozletu. Krásná ještě nebyla, ale měla zajímavý, poutavý obličej, určitě nebyla ošklivá. Lidé ji budou mít vždy rádi, říkal jsem si.

„Tak co je? Co se stalo?“

Oliver zoufale a odevzdaně mávl rukou. „Jednou by ses to stejně dozvěděla..., některá ze Sandcastleových hříbat jsou... nedokonalá.“

„Jak to, nedokonalá?“

Řekl jí o těch šesti a ukázal dopisy. Z tváří se jí zvolna vytratila barva. „Ne, tati, to ne! To nemůže být pravda! Ne zrovna u Sandcastlea, u toho nádherného stvoření!“

„Posaďte se,“ vybídl jsem ji. Ale ona se ke mně přivinula a zabořila obličej do mého saka. Křečovitě se mne držela. Objal jsem ji, políbil na vlasy a snažil se ji utěšit.

###

Následující den, v pátek, jsem šel do kanceláře se zaťatými zuby. S přemáháním jsem Gordonovi vyprávěl, co jsem se dozvěděl u Olivera.

Během mého povídání se několikrát dovolával boha. Ale přešel od svého stolu a také pozorně poslouchal, modré oči za brýlemi bez obrouček výjimečně vážné. Posmrkával a usměvavá ústa měl přísně sevřená.

„Co podnikneme?“ zeptal se, když jsem domluvil.

„Já opravdu nemám tušení.“

Gordon se pohnul. Ruce položené na podložce se mu viditelně třáslly. Byl soustředěný na vážnější problém. „Nejdřív ze všeho to musíme říct Valovi a Henrymu. I když opravdu nevím, co bychom mohli ve věci udělat. Jak jsi správně řekl, Time, musíme vyčkat, až si ověříme, do jaké míry je situace opravdu beznadějná. Upřímně řečeno si ale nedovedu představit, že by kdo v budoucnosti k Sandcastleovi poslal jakoukoli špičkovou klisnu!“

Zavrtěl jsem hlavou. „Ne, neposlal.“

„Tak vidíš, to by neudělal nikdo.“

Henry a Val přijali zprávu s patřičným zděšením a při obědě ji předali ostatním. Kolega, který byl od začátku proti této transakci, byl upřímně rozhněvaný a při grilované rybě mně nelítostně vynadal.

„Tohle ale opravdu nemohl nikdo předvídat,“ bránil mne Henry.

„Naopak, každý měl předvídat, že takovýhle riskantní podnik nás náležitě vytrestá. Timovi jste dali zbytečně brzo příliš velkou pravomoc, a v tomto případě byla základní chyba v jeho úsudku, jediné u něho. Kdyby měl rozum, byl by pochopil, jak to je riskantní, byl by vám to náležitě naservíroval, vy byste byli jeho názor respektovali a byli byste půjčku odmítli. Jedině jeho nezralosti a nedostatku předvídavosti vděčíme za to, že nám hrozí taková ztráta. Přeju si, aby byl můj názor při příští schůzi vedení dán do zápisu.“

Kolem stolu se ozvalo rozpačité hučení. Henry zcela klidně odpověděl: „Vinu neseme všichni, pokud vůbec lze o nějaké vině mluvit. Je nefér obviňovat Tima z nezralosti a nedostatku předvídavosti, když jednoduše nepředvídal něco, co uniklo naší nejbujnější fantazii, a nejen naší, co uniklo i všem těm expertům, kteří připravovali pojistné podmínky.“

Můj odpůrce se ale nedal a co chvíli opakoval to své „já vám to říkal“, i při sýru a při moučníku. Seděl jsem u stolu celý skleslý a trpělivě jsem snášel jeho útoky, nechtěl jsem mu připravit to zadostiučinění, že bych odešel od stolu dříve než on.

„Co teď chcete podnikat?“ zeptal se mne Henry, když se konečně všichni mlčky zvedli a odešli do svých kanceláří. „Co navrhuje?“

Byl jsem mu vděčný za to, jak naznačil, že mi celou záležitost nebere z rukou, že mi ponechává rozhodování. „Zítra jedu do hřebčína, a provedu si celou finanční situaci. Musím mít přesná čísla. Asi to bude hodně špatné.“

Smutně přikývl. „Takový skvělý kůň! A Time, ať si kdo chce, říká co chce, tohle opravdu nikdo nemohl předvídat.“

Povzdychl jsem si. „Oliver mě požádal, jestli bych tam zítra a pozítří, tedy v neděli, nezůstal přes noc. Ne že by se mi chtělo, ale oni opravdu potřebují morální oporu.“

„Oni?“

„Taky Ginnie, Knowlesova dcera, žije teď s otcem, je jí teprve sedmnáct. Je to kruté pro oba, je to

zničující.“

Henry mě poplácal po rameni a šel se mnou k výtahu. „Snažte se udělat všechno, co se udělat dá. V pondělí nás informujte, jak si věci stojí.“

###

Než jsem se v sobotu vypravil z domova, zavolala Judith. „Gordon mi řekl o Sandcastleovi. Time, to je hrozné. Ti Knowlesovi jsou hrozní chudáci.“

„Ano hrozní.“

„Time, vyříd' Ginnie, že mi to je strašně líto. Líto..., slova..., slova jsou někdy opravdu k ničemu..., že je mi líto, to člověk taky třeba řekne, když do někoho vrazí v samoobsluze. Chudák holka..., napsala mi dvakrát ze školy, potřebovala nějaké rady od ženské, tak se na mě obrátila.“

„Vážně?“

„Ano. Je to opravdu nesmírně milá dívka. A rozumná. Tohle je opravdu kruté. Gordon tvrdí, že asi přijdou úplně o všechno.“

„Já tam dnes jedu, abych zjistil, jak to doopravdy vypadá.“

„Já vím, Gordon mi to říkal. Prosím tě, řekni jim, jak moc na ně myslím,“

„Jistě, vyřídím. A já myslím na tebe.“

„Time...“

„Nic, já ti to jen chtěl říct..., nic se nezměnilo.“

„Už jsme tě hrozně dlouho neviděli..., chci říct, já tě neviděla.“

„Je Gordon někde blízko?“

„Ano.“

Trpce jsem se usmál. „Já o tobě aspoň slýchám,“ řekl jsem. „Často o tobě mluví a já se po tobě ptám, aspoň mi nepřipadáš tak vzdálená.“

„Ano,“ řekla nezúčastněným hlasem. „Vím přesně, jak to myslíš, já to taky znám.“

„Judith...,“ snažil jsem se také mluvit neutrálně, jako ona. „Řekni Gordonovi, že mu zavolám domů, pokud by s tím souhlasil, když by se do pondělka vyskytlo něco, o čem bych se potřeboval poradit.“

„Já mu to řeknu, počkej...,“ slyšel jsem, jak odložila sluchátko, jak opakuje, co jsem řekl a jak kdesi v dálce Gordon odpovídá. Pak se Judith zase ozvala: „Ano, máš prý ho určitě zavolat, večer jsme doma a zítra nejspíš celý den.“

„Třeba to zdvihneš, až zavolám.“

„Třeba.“

Po krátkém mlčení jsem řekl: „Budu muset jet.“

„Tak zatím nazdar a přihlas se. Budeme na tebe oba celý den myslet, určitě.“

„Já se ozvu, zaručeně se ozvu.“

###

To odpoledne bylo neveselé. Bylo dokonce ještě horší, než jsem očekával. Oliver a Ginnie se pohybovali jako bledí roboti, mluvili roztržitě, zapomínali, kam co dávají. Oběd, vyrobený Ginní, sestával z příliš natvrdo uvařených vajec a předsmažených brambůrků.

„My jsme ještě neřekli ani Nigelovi, ani žádnému jinému stájníkovi, co se děje,“ řekl Oliver. „Naštěstí teď právě Sandcastle nemá žádný program. Předtím musel být velmi pilný, protože všechny jeho klisny porodily tak v půli března, až na čtyři a na tu jednu, která neporodila dodnes.“ Polkl. „Pak tu stojí ještě ostatní hřebci, a máme tu klisny, které za nimi přijely, musíme je odrodit a musíme se postarat o připuštění. Prostě... musíme pokračovat v práci, nesmí to tu zůstat stát, to prostě nejde.“

Kolem čtvrté hodiny odešli oba ke stájím na večerní čištění a krmení. Odešli odhodlaně, se vzpřímenými zády, aby na nich stájníci nic nepoznali. Já začal sčítat čísla, která jsem si vypsál z Oliverových záznamů. Když jsem s tím skončil, došel jsem ke katastrofálním závěrům. Bylo jasné, že Oliver udělá totální bankrot a zůstane zadlužený až do konce svého života, ať dělá, co dělá. Zastrčil jsem všechny papíry do aktovky a snažil se myslet na něco konstruktivního. Vtom zazvonil telefon.

„Je to Oliver?“ zeptal se čísi povědomý hlas. „Momentálně tu není. Mohu něco vyřídít?“

„Ano prosím vás, vyřídte mu, aby mě zavolal, tady je Ursula Youngová, dám vám telefonní číslo.“

„Ursula! Tady je Tim Ekaterin.“

„Prosím vás!“ Byla překvapená. „Kde jste se tam vzal?“

„Jsem tady na návštěvě, přes víkend. Mohu pro vás něco udělat?“

Chvilí váhala a pak spustila: „Ano, vlastně můžete. Obávám se, že mám pro Olivera nepříjemnou zprávu. Asi bude zarmoucený“. Odmlčela se. „Mám přítelkyni, která má malou farmu a jediného chovného hřebce, ale zato dobrého. Letos byla celá nadšená a rozčilená, protože k ní poslali klisnu připuštěnou

Sandcastle. Dělal jí náramně dobře, že se u ní narodí tak urozené hříbě.“

„Ano.“

„No a dnes ráno mi volala v slzách.“ Ursula polkla. Byla to sice tvrdá žena, ale cizí slzy ji dojímaly. „Klisna to Sandcasdeovo hříbě porodila uprostřed noci, takže ta moje kamarádka u toho nebyla. Prý na klisně večer nebylo nic vidět, a porod musel být rychlý a lehký, klisna je v nejlepším pořádku, ale...“

„Co ale?“ málem jsem zapomněl dýchat.

„Říkala, že to hříbě..., je to klisnička..., že už stálo a cucalo, když ráno přišla do boxu, a že se v první chvíli hrozně zaradovala, ale pak... pak...“

„Co pak?“

„Pak si toho teprve všimla..., prý to bylo hrozné...“

„Uršulo...“

„To hříbě má jen jedno oko.“ Ach bože, ach můj bože!

„Na druhé straně prý nemá nic, nic, ani důlek... Vyřídíte to prosím Oliverovi? Myslela jsem si, že by to měl vědět. Asi bude hodně zklamaný. Je mi to líto.“

„Vyřídím mu to.“

„Takové věci se samozřejmě občas můžou přihodit..., ale člověka to přece jen víc přivede z míry, když to potrefí někoho známého.“

„To je pravda.“

„Tak zatím na shledanou Time, jistě se brzy uvidíme někde na dostizích.“

Odložil jsem sluchátko a zoufale uvažoval, jak jen to řeknu Oliverovi a Ginnie. Nakonec jsem to řekl jen otci. Seděl pak hlavu v dlaních, vtělené zoufalství.

„Je to beznadějně,“ řekl.

„Ještě ne tak zcela,“ povzbuzoval jsem ho, i když jsem si sám nevěřil. „Ještě se musí u Sandcastlea řádně zopakovat ty testy.“

Ještě víc se do sebe zhroutil. „Jistě, nechám je udělat, ale to nám stejně nepomůže. Ty špatné geny jsou jistě tak miniaturní, že je nikdo neuvidí, ani mikroskopem, ani tím nejsilnějším.“

„Co vy víte, když mohou vidět desoxyribonukleovou kyselinu, tak proč by neměli vidět koňské chromozómy?“

Pomalů nadzdvíhl hlavu. „Stejně... ta naděje je tak mizivá...“ Zhluboka vzdychl. „Pošlu koně do Výzkumného ústavu hypologického v Newmarketu, ať si ho tam nechají a zkusí, co by se na něm našlo. V pondělí tam zavolám.“

„Poslyšte...,“ začal jsem váhavě. „Já vím, že to asi bude znít slabomyslně, ale nemohlo to zavinit něco úplně primitivního..., jako třeba něco, co sežral? Před rokem, samozřejmě.“

Zavrtěl hlavou. „To nás taky napadlo. Uvažovali jsme o všech eventualitách, o tom vás můžu ubezpečit.

Jenže všichni hřebci dostávají stejné krmení a hříbata těch ostatních jsou úplně v pořádku..., aspoň pokud vím, Nigel krmí hřebce sám a nosí jim krmení ze skladů vedle hřebčína. Krmení kontrolujeme velice pečlivě, protože hřebci musí být stále fit.“

„A co mrkev?“

„Mrkev dávám všem koním, co u nás stojí, všichni ji rozdáváme, mrkev je zdravá. Kupuju toho celé metráky, jsou uskladněné na prvním dvoře, v hlavním skladu krmiv. Denně s sebou nosím plné kapsy mrkve, vždyť jste to viděl, dávám všem, Rotaboyovi, Diaristovi i Parakeetovi. Ne, s mrkví to absolutně nemůže mít nic společného.“

„A co nějaké nátery nebo něco podobného? Něco, co jste třeba instalovali do boxů jako poplašné zařízení? Něco, co třeba takový kůň může ohryzávat?“

Znovu zavrtěl hlavou. „To jsme všichni už probrali. Ve všech boxech je instalace stejná. U Sandcastlea není nic, co by nebylo u těch druhých. Ve všech boxech je opravdu všechno stejné.“ Neklidně se pohnul.

„Já se tam byl podívat, jestli třeba není něco mimo box, na co by Sandcastle přes spodní branku mohl dosáhnout a mohl to lízat, ale nic takového tam není.“

„A co vědra s pitím?“

„To taky ne. Tady to není tak, že by každý hřebec měl svoje vědro. Chci říct, když je Lenny odnese a naplní, tak když je pak roznáší, nehledí na to, odkud které vědro vzal. Vědra taky nejsou nijak označena.“ Tonoucí se stébly chytá.

„A co sláma?“ zeptal jsem se. „Nemohl by mít nějakou alergii? Mohla by alergie mít takovéhle důsledky?“

„Nikdy jsem nic takového neslyšel, ale zeptám se ve výzkumném ústavu v pondělí.“

Vstal a oběma nám nalil skleničku. „Jsem rád, že jste tady. Jste jako síť nad bezdnou propastí.“ S úsměvem mi podal pití. V tu chvíli jsem si uvědomil, že to možná nakonec opravdu všechno psychicky

zvládne, že se nezhroutí.

Pak jsem zavolał k Michaelsovům. Po prvním zazvonění zdvihl telefon Gordon, šel zrovna kolem. Řekl jsem mu, že žádné dobré zprávy nemám, jedině že Ginnie moc pozdravuje Judith. Gordon mi sdělil, že Judith šla na zahradu pro petržel, a že jí to vyřídí. Prý mám ještě zavolat, pokud by mi mohl být nějak platný.

My měli k večeri to, co pro nás připravila do ledničky Oliverova hospodyně. Trochu se nám podařilo vyplnit prázdná místa po slabém obědě. Ginnie si šla hned po večeri lehnout. Prý musí ve dvě ráno vstávat a pomoci Nigelovi. „Chodí do porodnice prakticky každou noc,“ vysvětloval mi Oliver. „Jsou s Nigelem dobře spřažení. Říká, že mu opravdu hodně pomáhá, hlavně když se třeba rozběhnou čtyři porody najednou. Taky tam často chodím, ale v poslední době jsem měl tolik rozhodování a úřadování, že už jsem v noci unavený. Usínám při jídle.“

Šli jsme také brzy spát. Vzbudil jsem se v hostinském pokoji s vysokým stropem ještě za tmy. Bylo to takové to náhlé probuzení, při kterém člověk pozná, že už hned tak neusne. Vstal jsem tedy a šel se podívat z okna na dvůr.

Vídel jsem jen střechy stájí, bezpečnostní světla a malý výsek prvního dvora. Všude se zdál být klid. Bylo půl páté.

Snad Ginnie nebude vadit, když se za ní vydám k porodnici. Oblékl jsem se a vyšel ven.

Byli tam všichni tři, Nigel, Oliver i Ginnie. Stáli v otevřeném boxu, kde na slámě ležela na boku klisna.

Všichni se otočili, když jsem vešel, ale nijak se nepodivili, ani mě nijak nahlas nevítili.

„Tohle je Plus Faktor, je hřebná se Sandcastlem,“ řekl Oliver.

On i Ginnie se chovali úplně klidně a já pochopil, že nejspíš ještě Nigelovi nic neřekli. Dokonce měli v očích jiskřičku naděje, doufali tiše, že aspoň tohle, tohle jediné, bude dokonalé.

„Už to jede,“ řekl Nigel, „jdu na to.“

Klisna hekla, mohutné boky se jí zavlnily. My ostatní jsme nečinně přihlíželi. Objevila se průhledná blána, kterou prosvítalo kopýtko, pak dlouhá hlava, pak celé hříbě, vypadlo do slámy, blána se roztrhla, z hříběte stoupala pára, jeho nozder se dotkl první závan vzduchu. Nový život se poprvé nadechl.

Připadalo mi to fantastické.

„Je v pořádku?“ Oliver se napjatě naklonil. Nepodařilo se mu zastřít úzkost.

„Jasně, je to pěkně hřebeček. Tady má jen pod sebou zkroucenou nohu.“

Klekl si vedle hříbátka, které už se pokoušelo pohybovat hlavou, natáhl ruce a jemně se snažil skrčenou nohu vyprostit z té blány a narovnat ji. Vzal nožku do ruky... a zkameněl. Noha nebyla ohnutá. Končila u kolene jako amputovaná. Chyběl bérec, chybělo hlezno, chybělo kopyto.

Ginnie vedle mne vzlykla a prudce se otočila k otevřeným vrátkům, do tmy. Po dvou, třech toporných krocích se dala do běhu, utíkala a nevěděla kam, jen utíkala, před přítomností, před skutečností, před budoucností, před vším tím nepředstavitelným. Prchala od toho bezmocného, bědného stvoření na slámě.

Vyšel jsem za ní, poslouchal jsem, kterým směrem její kroky mizí, zaslechl jsem, jak zaskřípěly na šterku a jak ztichly, asi doběhla na travnatou cestu. Vydal jsem se za ní po pěšině k připouštěcí hale. Byl jsem přesvědčený, že bude někde na cestičce mezi výběhy. Pomalu jsem se ve tmě rozkoukával. Našel jsem ji. Nebyla daleko. Klečela u jednoho kůlu v ohradě. Vzlykala hluboce, zoufale, tak, jak pláčí dospělí.

„Ginnie!“

Vstala, bez váhání se ke mně přimkla, jako by to bylo to nejpřirozenější, co může udělat. Otrásala se trhavým pláčem. Tvář mi tiskla na rameno. Držel jsem ji pevně. Stáli jsme tak v objetí, až záchvat pláče polevil, až vytáhla z kapsy u kalhot kapesník, až byla schopná promluvit.

„Ono je docela něco jiného, když člověk o tom slyší vyprávět,“ řekla chvějícím se hlasem, vyčerpaná pláčem. „... já přece četla ty dopisy, bylo mi to jasné..., ale když to člověk vidí na vlastní oči... a vím.“

„Taky to znamená...,“ zalapala po dechu, snažila se ovládnout. „Znamená to, že o hřebčín přijdeme, vidíte? Přijdeme úplně o všechno, že?“

„To ještě nevím, to se teprve uvidí.“

„Chudák táta.“ Po tvářích jí pomalu stékaly slzy, jako neškodný déšť po větrné smršti. „Nedovedu si představit, jak se s tím vyrovná.“

„Ještě se úplně nevzdávejte. Pokud existuje způsob, jak něco zachránit, tak na to určitě přijdeme.“

„Myslíte jako vaši banku?“

„Myslím my všichni.“

Osušila si oči i nos a konečně ode mne odstoupila. Už nepotřebovala oporu. Zvolna jsme se vrátili k porodnici. Všichni byli už pryč, zůstali jen koně. Otevřel jsem horní polovinu vrátek boxu Plus Factor a nahlédl dovnitř. Osířelá klisna bez hříběte tam klidně a trpělivě stála. Cítí se vůbec ochuzená a nešťastná?

„Táta s Nigelem ho nejspíš odnesli.“

„Asi.“

Přikývla. Tohle nesla statečně, smrt pro ni byla součástí života, jako pro každé dítě vyrůstající mezi zvířaty. Zavřel jsem vrátka a vrátil jsem se s Ginnie do domu. Nebe na východě už bledlo. Byla neděle. Život v hřebčíně plynul dál.

Oliver telefonoval majitelům klisen, které k němu poslali za některým z ostatních hřebců, hlásil narození živých hříbat a jednoho mrtvého plodu. Mluvil klidně, zvučným hlasem, civilizovaně, ovládaně, jako správný zdatný kapitán třímající pevně v ruce kormidlo. Viděl jsem na něm, jak zvolna nabývá morální sílu, jak se zoceluje. Obdivoval jsem ho. Byl jsem odhodlaný bojovat ze všech sil, abych pro něho získal čas, abych našel nějaký kompromis a uchránil ho před naprostým a definitivním zruinováním.

Ginnie, vysprchovaná, nasnídaná, hezká, ve svetru a džínách, odešla na dopoledne k Watcherleyovým a vrátila se usměvavá. Mládí se umí rychle vzpamatovat.

„Obě ty klisny s infekcí už jsou o hodně lepší,“ hlásila. „Maggie říká, že Calder Jackson už na tom není tak skvěle, jako býval, má polovinu stájí prázdnou. Maggie se z toho upřímně raduje.“

Kdyby Oliver padl, znamenalo by to pro Watcherleyovy návrat plevelu a rzi. „Třeba je teď málo nemocných koní,“ poznamenal jsem.

„Maggie tvrdí, že není dost nemocných koní u bohatých majitelů.“

Odpoledne Ginnie usnula na pohovce. Vypadala dětsky, pokojně. S probuzením se k ní vrátila ta noční hrůza.

„Ach ne,“ slzy se jí pomalu koulely po tvářích. „Mně se zdálo, že je všechno v pořádku, zdálo se mi, že to hříbě bylo jen sen, že se mi zdálo...“

„Vy jste oba moc stateční lidé,“ řekl jsem.

Trochu popotahovala a tiskla nos na hřbet ruky. „Chcete tím říct, že ať se stane, co se stane, my to přežijeme?“

„Hm.“

Zadívala se na mne a po chvilce přikývla. „Když to bude muset být, tak jistě. Začneme znovu. Nebude to poprvé.“

„Oba jste ve své práci opravdu výborní a máte zkušenosti.“

„Jsem ráda, že jste sem přijel.“ Otřela si osychající slzičky. „Neumím si představit, jak bychom to zvládli bez vás.“

Šel jsem s ní na večerní čištění stájí a krmení, jako obvykle. Došla si do skladu pro mrkev a pak se vesele bavila se stájíky, sehnutými u práce. Nikdo by podle jejího chování neuhádl, jak se bojí, že na ni a jejího otce spadne obloha,

„Dobrý večer, Chrise, jaké má to kopyto?“

„Nazdar Danny. Tahle přišla dneska?“

„Nazdar Pete. Mám dojem, že to z ní vypadne už každou chvíli.“

„Dobrý večer, Shane. Jak se jí vede?“

„Nazdar Sammy. Už žere normálně?“

Stájníci jí odpovídali se stejnou přímostí i odstupem jako Oliverovi. Většinou na chvíli přerušili práci, když s nimi mluvila. Když jsme odcházeli z prvního velkého dvora, ještě jsem se ohlédl. Jeden ze stájníků mi připomínal Rického Barneta.

„Kdo je to?“ zeptal se jsem Ginnie.

Podívala se, na koho se ptám. Mládenec šel právě k vodovodu, v jedné ruce prázdné vědro, v druhé jablko. „Shane. Proč?“

„Tak. Někoho mi připomíná.“

Pokrčila rameny. „Je celkem dobrý. Všichni jsou vlastně prima, když mají Nigela za zády, což bohužel nemají moc často.“

„Nigel pracuje v noci,“ namítl jsem mírně.

„To je fakt.“

Klisny ve stájích na druhém dvoře už většinou porodily. Ginnie ten večer měla oči jen pro hříbata, ale do boxů nešla. Stájníci tam ještě nedospěli, a klisny se tvářily nevlídně a nedůvěřivě. Dovedou po člověku i chňapnout, dokud jsou hříbata tak mladá, chrání je.

„Člověk nikdy neví, jestli kousnou nebo kopnou. Táta nechce, abych k nim chodila sama.“ Usmála se.

„Pořád si myslí, že jsem ještě malá holka.“

Šli jsme dál, až k porodnici. Stájník jménem Dave tam právě zaváděl zvolna kráčející hřebnou klisnu do jednoho z boxů. „Nigel tvrdí, že dnes v noci porodí,“ řekla Ginnie. „Nigel mívá většinou pravdu.“

Prošli jsme kolem připouštěcí haly a došli k hřebcům, kde uprostřed dvora právě Larry a Robin omývali Diaristu (očividně přišel z „práce“). Spotřebovali spoustu vody, energie a nadávek.

„Moc k němu nechoďte,“ varoval nás Larry. „Má zase jednu pěknou náladu.“

Ginnie podala mrkve Rotaboyovi a Parakeetovi. Pak jsme došli k Sandcastleovi. Vypadal skvěle, vznešeně, jako vždy. Ginnie mu podala lahůdku s přísně sevřenými rty.

„Já vím, že ten kůň za to nemůže,“ povzdechla si. „Ale upřímně teď lituju, že vyhrával dostihy.“

„Nebo že jsme ho tehdy nenechali přejet na hlavní silnici?“

„To ne!“ ohradila se pohoršeně. „To bychom přece nikdy nemohli dopustit, i kdybychom byli věděli...“ Je to výborné děvče, říkal jsem si. Spousta lidí by v takové situaci s gustem koně zajela osobně nákladním autem.

Vrátili jsme se domů přes výběhy, kde se Ginnie polaskala s každou hlavou v dosahu a rozdala přes ohradu zbytek mrkve. „Nemůžu se smířit s tím, že tohle všechno skončí,“ rozhlédla se po skupinkách postávajících koní. „Prostě tomu nevěřím.“

Zeptal jsem se nesměle, jestli by jí a Oliverovi nebylo milejší, kdybych na noc odjel domů. Oba bouřlivě protestovali.

„Ještě ne, ještě nejezděte,“ prosila Ginnie a Oliver energicky přikyvoval. „Prosím, zůstaňte tady, Time, tedy jestli můžete.“

Nechal jsem se přemluvit a šel zavolat k Michaelsovim. Tentokrát zdvihla telefon Judith.

„Jé, půjčte mi ji, chtěla bych s ní mluvit!“ Ginnie mi brala sluchátko z ruky.

Já taky, pomyslel jsem si trpce. Chci slyšet její hlas, je to potrava pro mou duši. Nejsem univerzální pilíř a opora pro každého, sám potřebuji útěchu.

Po Ginnie zbylo pár drobků i na mne. Obyčejná, běžná slova, a za nimi všechno, co jsme nevyslovili, jako vždy. „Dávej na sebe pozor,“ řekla Judith.

„Ty taky.“

„Ano.“ Vzdychla a ten povzdech jako by mizel v dálce, jak zvolna pokládala sluchátko. Pák to v telefonu klaplo. Oliver energicky prohlásil, že je čas na skleničku whisky a pak že bude večeře. Na úvahy a sny čas nezbýval.

Po večeři Ginnie řekla, že je příliš nesvá, že by určitě neusnula a že se ještě půjde projít.

„Mám jít s vámi?“

„Ne, to je zbytečné, já jsem v pořádku, jen jsem prostě dostala chuť se projít, podívat se na hvězdy.“

Políbila otce na čelo a navlékla si svetr, aby jí nebyla zima. „Já se projdu jen tady, po farmě, ven nepůjdu. Kdybyste mě potřebovali, tak mě nejspíš najdete někde kolem porodnice.“

Oliver se za ní něžně – a roztržitě podíval. Zamávala nám a odešla. Oliver zřejmě vítal, že se mnou zůstane o samotě, čekal na to. Ihned po odchodu Ginnie se mne zeptal, jak brzy banka přikročí k činům a navrhne exekuci. Pak jsme si zasmušile, útržkovitě povídali o jeho neveselé situaci. Minula hodina, minula druhá.

Chvilku před desátou, když už jsme probrali všechny možné i nemožné možnosti dvakrát, zabušil někdo zuřivě na dveře.

„Kdo to může být?“ Oliver se zamračil a šel zjistit, co se děje.

První slova jsem neslyšel, ale už tón hlasu, který ke mně doléhal, mne polekal.

„Kdeže leží?“ zvolal vyděšeně Oliver. „Kde?“

Rychle jsem vyběhl do předsíně. V otevřených dveřích stál jeden ze stájníků, celý udýchaný a vylekaný, s vytřeštěnými očima.

Oliver se po mně krátce ohlédl, ale už za chůze. „Říká, že Ginnie je y bezvědomí, že ji našli ležet na zemi.“

Mládenec se otočil a dal se do běhu, Oliver a já za ním.

Ginnie ležela až na samém konci farmy, za Nigelovým bungalovem, za ubytovnou zaměstnanců, až u brány před zadní silnicí.

Doběhli jsme tam. Mládenec, který nás vedl, už sotva popadal dech. Ginnie ležela na boku na tvrdém asfaltu, vedle ní klečeli dva další chlapci, mlhavé postavy v matném měsíčním světle, nejasné stíny.

Klekli jsme si s Oliverem také. „Co se vlastně stalo? Jak upadla?“ ptal se Oliver stájníků.

„My nevíme, my jsme ji takhle našli,“ řekl jeden z klečících. „Vraceli jsme se z hospody. Ale ona už přichází k sobě, pane, už něco povídá.“

Ginnie se v tu chvíli trochu pohnula: „Tati...“

„Ano, Ginnie, jsem u tebe.“ Vzal ji za ruku a začal ji hladit. „Za chvíli budeš zase v pořádku.“ Z těch slov zněla velká úleva.

„Tati,“ mumlala Ginnie. „Tati...“

„Ano, jsem u tebe.“

„Tati...“

„Ona vás nevnímá,“ řekl jsem vylekaně.

Podíval se na mne, oči se mu ve tmě leskly jako černá voda. „Zavolejte sanitku. U Nigela je telefon. Ať sem okamžitě přijedou. Radši s ní nebudeme hýbat..., zavolejte honem sanitku!“

Chystal jsem se vyrazit, ale jeden ze státníků mi řekl: „Nigel není doma, má zamčino, už jsem to tam zkoušel, nikdo tam není.“

„Tak poběžím do domu.“

Utíkal jsem, co mi síly stačily a pak jsem měl co dělat, abych dokázal promluvit, tak jsem byl udýchaný a vystrašený. „Prosím..., ať jedou z vesnice spodní silnicí..., jak je ta křižovatka, tak tou užší, doleva.

Odtamtud je to asi dva kilometry..., po levé straně velká železná vrata.“

„Znamenám,“ řekl neosobní hlas. „Ihned vysíláme vůz.“

Vzal jsem z gauče prošívanou větrovku a utíkal jsem přes celou farmu zpátky. Nic se nezměnilo. „Už jedou,“ hlásil jsem. „Jak je jí?“ Oliver přikryl dceru větrovkou, jak nejlíp uměl. „Pořád něco říká, ale není jí rozumět. Nejsou to souvislá slova.“

„Ta...,“ ozvala se Ginnie.

Víčka se zachvěla a oči otevřely.

„Ginnie, tady jsem, táta!“ říkal Oliver se zoufalou naléhavostí. Pohnula mumlavě rty. Oči upírala do tmy, leskl se v nich jen odraz měsíčního světla, jinak byly prázdné, nebylo v nich vědomí.

„Ach bože, co se jí jen mohlo přihodit? Co se jí to stalo?“

Oba státníci tam mlčky stáli a dívali se na Olivera. Neměli co mu odpovědět.

„Jděte otevřít vrata, postavte se na silnici a hlíďte tu sanitku.“

S úlevou odešli. Sanitka přijela, světelný maják se otáčel a dva energičtí muži v bílé uniformě rychle, ale šetrně naložili dívku na nosítka. Oliver je poprosil, aby počkali, než si dojde pro landrovera do Nigelovy garáže, že pojedeme do nemocnice v závěsu za nimi.

Jeli jsme. „Štěstí, že jste měl klíčky,“ ukázal jsem na startér, jen tak, aby bylo o čem mluvit.

„Klíčky jsou vždycky v takové plechovce nahoře na polici.“

Oliver jel jako automat; řídil se jen podle koncových světel sanitky.

„Proč nejedou rychleji?“ Stěžoval si, ačkoli mně se zdálo, že jedou přiměřeně.

„Asi nechtějí, aby to s ní házelo.“

„Co myslíte, je to mrtvice?“

„Na to je přece mladá.“

„To si nemyslete. Moje sestřenice zemřela v šestnácti na prasklou výduť mozkové cévy.“

Podíval jsem se na něho. Tvář měl jako z kamene, tvrdou, soustředěnou na jízdu.

Ta cesta mi připadala nekonečná. Konečně jsme dojeli k veliké, jasně osvětlené městské nemocnici. Než Oliver zaparkoval vůz, sklopili muži v uniformě zadní dvířka sanitky. Potom jsme je následovali na příjem úrazovky. Zanesli Ginnie do malé prostůrky, oddělené od ostatní místnosti závěsy. Pak s nosítky odcházeli. Poděkovali jsme jim. Sestřička nám řekla, abychom si zatím sedli, že hned přivede lékaře. Bylo tam ticho a prázdno. Člověk měl pocit atmosféry všeobecné pohotovosti, v tu chvíli bez zmatku a spěchu. Neděle, deset hodin večer.

Přišel lékař v bílém plášti, kolem krku stetoskop. Byl to mladý červovlasý Ind. Protíral si ukazováčkem a palcem oči. Zmizel za závěsem i se sestrou. Oliver svíral a rozvíral prsty, už se neovládal, měl příliš velký strach.

Zaslechli jsme, co lékař říká sestře zcela zřetelně, přestože měl indickou výslovnost.

„Neměli ji sem vozit, je mrtvá.“

Oliver vyskočil, přeběhl těch pár metrů naleštěné podlahy a jediným pohybem odhrnul závěs.

„Nemůže být mrtvá, mluvila, hýbala se, není mrtvá!“

S hrůzou jsem šel za ním. Ne, nemůže být mrtvá, nemohla přece zemřít tak rychle, nejdřív přece měli v nemocnici bojovat o její život. To nemůže být pravda.

Doktor sehnutý nad Ginnie, s rukou pod její hlavou, se narovnal, a ohlédl se na nás.

„Je to moje dcera,“ řekl Oliver. „Nemůže být mrtvá.“

Lékař svěsil ramena se znaveným soucitem. „Je mi to velice líto, ale vaše dcera zemřela.“

„Ne!“ vyhrkl Oliver zoufale. „Vy se mýlíte! Zavolejte jiného doktora!“

Sestra se pohoršené nadechla, ale mladý lékař řekl mírně: „Nemá to smysl, je bez pulsu, bez srdeční akce, zorničky nereagují. Zemřela tak před patnácti, dvaceti minutami. Mohl bych samozřejmě přivolat

jiného lékaře, ale je to zcela marné.“

„Ale proč? Jak je to možné? Vždyť mluvila!“

Lékař se zadíval na Ginnie. Ležela na zádech, oči zavřené, bledá, kolem obličeje jí splývaly hnědé vlasy. Měla rozepnutý svetr a povolenou sukni, aby ji mohli vyšetřit. Vypadala strašně mladě a bezbranně, když tam tak tiše a bez pohnutí spočívala. Tupě, mlčky jsem se na ni díval, nechtěl jsem věřit, že je mrtvá, nedovedl jsem se s tím vyrovnat, stejně jako Oliver.

„Má zlomeninu spodiny lební,“ řekl lékař. „Pokud ještě mluvila, tak patrně zemřela během převozu. U poranění mozku se to stává.“

Venku zakvílela další sanitka a pak se ozval u vchodu hluk a křik, rychlé povely.

Někdo křikl: „Bouračka!“ Lékař se od nás odvrátil a soustředil se na nový, naléhavější problém, soustředil se na budoucnost, ne na minulost.

„Odpusťte, musím jít,“ omlouval se. Sestra přikývla. Podala mi malou lahvičku z umělé hmoty.

„Nechcete si to vzít?“ řekla. „Měla to zastrčené za páskem u sukně.“

Chtěla přikrýt Ginnie prostěradlem, ale Oliver ji zarazil. „Ne, já to udělám, chci být chvíli u ní.“

Lékař přikývl. On, sestra i já jsme vyšli zpoza závěsu. Lékař se pak podíval ke vchodu, kde se nahromadila asi čtyři nosítka. Zhluboka se nadechl, jako by se snažil načerpat energii a sílu z posledních rezerv.

„Jsem ve službě už třicet hodin,“ poznamenal. „A teď zavřeli hospody, takže to začíná. Opilí řidiči, opilí chodci. Stále je to stejné.“ Odešel za živými, krvácejícími zraněnými a sestřička přišpendlila na závěs tabulku s nápisem Nevstupujte. Řekla, že se pak o dívku postará.

Seděl jsem na židli celý zdrcený a čekal na Olivera. Přčetl jsem si tupě nápis na etiketě na lahvičce z umělé hmoty. Šampon. Vstrčil jsem lahvičku do kapsy a uvažoval o tom, že doktor je asi příliš přepracovaný, jinak by se byl zeptal, jestli Ginnie spadla na kámen, na obrubník chodníku, nebo... jestli ji někdo do hlavy neuhodil.

###

Zbytek toho večera a následující den byly hrozné. Čekaly nás nekonečné otázky, nekonečné výpovědi, podpisování formulářů, úřadování. Celou záležitost pomalu přebrala od nemocnice policie. Oliver marně bojoval proti černé, nedozírné záplavě zármutku.

Připadalo mi kruté, že mu nedopřejí ani chvíli klidu. Pro policii to byl prostě jen další osiřelý, zarmoucený tvor, jeden z mnoha. Chovali se k němu sice s formálním soucitem, ale šlo jim především o práci, o záznamy a protokoly. Chtěli mnoho odpovědí, dohadů a podpisů.

Ráno vpadl do hřebčína celý zástup policistů. Postupně jsme se dozvěděli, že v okolním kraji údajně řádí nějaký úchylný člověk, pronásledující mladé dívky. Prý se schová třeba v křoví, dívku omráčí a pak znásilní.

„Ne, Ginnie ne...“ bránil se Oliver zděšeně.

Nejstarší policista zavrtěl hlavou. „Ne, zdá se opravdu, že v tomto případě ne. Šatstvo měla neporušené. Nicméně je možné, že ten člověk vaši dceru přepadl, ale pak ho vyrušili vaši stájníci. Když někdo v noci omráčí mladé děvče, jde většinou o sexuální motivaci.“

„Ale stalo se to přece na mém pozemku,“ namítl Oliver nechápavě.

Policista pokrčil rameny. „Takové případy se staly i přímo před domem, kde děvče bydlelo.“

Byl to vyšší, světlolasý člověk. Nechoval se nezdvořile, ale člověk cítil, že s násilím má už mnohaleté zkušenosti. Vrchní inspektor, detektiv Wyfold, tak se představil. Mohlo mu být tak čtyřicet pět.

V průběhu dne, jak jsem s ním byl déle ve styku, jsem odhadl, že je tvrdý a že k výsledkům dochází spíš tvrdošíjnou důsledností než intuicí, že nedá na to, jaký co dělá dojem, řídí se jen hmatatelnými fakty.

Byl naprosto přesvědčený, že ten, kdo Ginnie napadl, byl veden sexuální motivací. Jinou možnost prakticky nepřipouštěl, tím spíš ne, že Ginnie u sebe neměla žádné peníze a že před odchodem jednoznačně prohlásila, že nepůjde za hranici pozemků hřebčína.

„Mohla si s někým povídat přes vrata,“ řekl. Byl se předtím na místo neštěstí podívat osobně. „Někdo tam mohl jít po silnici. Pak tu jsou vaši zaměstnanci, ty budeme muset všechny vyslechnout podrobně, i když z předběžného výslechu vyplývá, že v době činu nebyli v ubytovně, ale dole ve vesnici, po hospodách.“

Odcházel a zase se vracel s novými otázkami, po celý den, a já úplně ztrácel pojem času. V jeho přítomnosti i nepřítomnosti, s Oliverem i bez něho, jsem se snažil nemyslet na Ginnie. Kdybych na ni byl myslel, asi bych se byl rozbřečel, což by nikomu neposloužilo.

V sebeobraně jsem její obraz odsunul do temnot. Věděl jsem, že se vynoří, až budu sám.

Někdy v průběhu dopoledne přišel stájník a ptal se, co má dělat s klisnou, která má potíže při porodu. Pak přišel Lenny a chtěl vědět, jestli má odvést Rotaboye k připouštění. Oba před námi rozpačitě stáli,

nevěděli kam s rukama, a ostýchavě říkali, jak je jim to líto, jak je to všechno hrozné.

„Kde je Nigel?“ zeptal se Oliver.

Prý ho ještě ten den neviděli. Prý ráno nepřišel.

„Tak proč jste pro něho nedošli?“ Oliver se zlobil, neměl o Nigela strach. Zlobil se jen na další starost, doléhající na jeho nalomená bedra.

„Není doma. Má zamčeno a nejde otevřít.“

Oliver se zamračil a sáhl po telefonu. Stiskl knoflík. Nic. Nikdo se nehlásil.

„Prosím vás, buďte tak hodný, támhle nahoře na tom prkně na třetím kolíčku zprava visí klíč od Nigelova bungalovu. Skočte se tam prosím podívat.“

„Samozřejmě.“

Šli jsme tam s Lennym, který mi cestou vyprávěl, jak jsou všichni stájníci zdrcení smrtí Ginnie, nejvíc prý Dave a Sammy, ti dva, co ji našli. Všichni prý ji měli moc rádi. Všichni stájníci, kteří bydleli v ubytovně, litovali, že nešli domů dřív, že mohli třeba tomu neštěstí zabránit.

„Vy v té ubytovně nebydlíte?“ zeptal jsem se.

„Ne, bydlím ve vesnici, mám tam domek. V ubytovně bydlí chlapci, co tu jsou jen na jednu sezónu. V zimě je zavřená.“

Konečně jsme došli k Nigelovu bungalovu. Zvonil jsem, bouchal na dveře, ale nic. Zavrtěl jsem nechápavě hlavou, vzal klíče, odemkl a vešel.

Záclony byly zatažené, v bytě bylo šero. Rozsvítil jsem, kde jsem mohl a vstoupil do obývacího pokoje.

Povalovaly se tam papíry, odložené kusy šatstva, špinavé talíře a šálky. Vzduch voněl trochu po koních. Po Nigelovi ani stopy. Nahlédl jsem do neuklizené kuchyně a otevřel dveře, které jak se ukázalo vedly do koupelny. Další dveře vedly do místnosti s manželskou postelí s holou, nepovlečenou matrací. Poslední dveře z haly vedly do Nigelovy ložnice... Ležel na břiše na neodestlané posteli plně oblečený.

Lenny, který šel za mnou, prudce o dva kroky ustoupil.

Přešel jsem k posteli a sáhl Nigelovi za ucho. Puls měl mohutný. Hlasitě dýchal, a jeho dech by byl uspal i krokodýla. Na zemi vedle lůžka ležela prázdná láhev od džinu. Zatřásl jsem Nigelem dost nemilosrdně a také bezvysledně.

„Je opilý, jednoduše opilý,“ řekl jsem Lennymu.

Lenny vypadal na omdlení. „Já se bál..., já si myslel...“

„Já vím.“ Taky jsem se lekl, díky tomu, co už jsme zažili.

„Co si počneme s koňmi?“ zeptal se Lenny.

„Já to zjistím.“

Šel jsem do obývacího pokoje a zavolal Nigelovým telefonem Olivera, abych mu podal hlášení o situaci.

„Je úplně tuhý, nemůžu ho vzbudit. Lenny chce vědět, co má dělat.“

Po krátké odmlce Oliver unaveně řekl: „Prosím vás, ať tedy odvede Rotaboye za půl hodiny ke krytí. Já obejdu stáje. A ještě něco, Ti —“

„Ano?“

„Směl bych vás poprosit..., byl byste tak moc hodný, že byste mi mezitím pomohl tady v kanceláři? Mohl byste mi tu počkat?“

„Už tam běžím.“

Ten neskutečný, beznadějný den se táhl. Zavolal jsem Gordona do banky, abych mu řekl, proč jsem se nedostavil. Z Gordonova popudu jsem pak tu krutou zprávu zavolal také Judith. Jak se zpráva o neštěstí šířila, množily se telefonické hovory. Mezitím v hřebčině lidé nakrmili a napojili skoro dvě stě koní a proces plodnosti a plození šel neúprosně dál svou cestou.

Oliver se vrátil asi ve dvě, klopýtal únavou. Snědli jsme nějaká vejíčka, ale ani jsme nevnímali, co vlastně jíme. Oliver se opakovaně díval na hodinky a pak se zeptal: „Kolik hodin bylo před osmi hodinami? Mně už to vůbec nemyslí.“

„Šest ráno.“

„Aha.“ Přetřel si dlaní obličej. „Asi jsem měl včera večer zavolat matce Ginnie.“ Obličej se mu křečovitě stáhl. „Moje žena... je v Kanadě...“ Polkl na prázdno. „No nic, teď ji nechám spát, zavolám tam za dvě hodiny.“

Když se k tomu neradostnému úkolu odhodlal, nechal jsem ho o samotě a šel se nahoru umýt, oholit, a na chvíli si lehnout. Když jsem si svlékal sako, nahmátl jsem v kapse tu lahvičku z umělé hmoty. Vyndal jsem ji a postavil na policičku v koupelně, než se oholím.

Zvláštní, že právě tohle měla Ginnie za pasem. Lahvičku se šamponem. Byla asi šest palců vysoká, čtyři palce široká, s uzávěrem na závit. Nálepka, nadepsaná šampon, byla ruční výrobek, přelepený přes

původní etiketu, tmavohnědou, s bílým tiskem, část textu bylo vidět pod dolním okrajem bílé nálepky.

„Návod k použití. Před upotřebením protřepat. Dbejte, aby tekutina nevnikla zvířeti do očí. Dobře vetřete do srsti, nechte patnáct minut působit, pak spláchněte.“

Úplně dole bylo drobným písmem vytištěno: Výrobek Eagle Inc., Michigan, USA, v.č. 299931.

Když jsem se oholil, otevřel jsem lahvičku a opatrně jsem ji nad umyvadlem naklonil.

Vytékalo z ní něco zeleného, vonícího po mýdle.

Zřejmě to byl šampon, co by to bylo jiného.

Lahvička byla plná. Zavřel jsem ji, postavil na policičku, pak jsem si šel na chvilku lehnout a z rukama za hlavou jsem přemýšlel. Psí šampon.

Po chvilce jsem vstal a sešel do kuchyně. V příborníku jsme objevil několik prázdných, vymytých sklenic s uzávěrem na závit, takových, v jakých naše babičky skladovaly koření a které schovávaly na výlety.

Vybral jsem si jednu, do které by se vešlo tak půl hrníčku tekutiny a odnesl si ji nahoru. Nad umyvadlem jsem lahvičku s šamponem řádně protřepal, otevřel a opatrně přelil víc než polovinu obsahu do sklenice.

Zašrouboval jsem uzávěr lahvičky i sklenice, opsal jsem si viditelný text etikety do notýsku, který jsem vždycky nosil s sebou, a zpola zaplněnou sklenici, tu, co jsem vzal Oliverovi z kuchyně, jsem si dal k mytí. Pak jsem s tou lahvičkou z umělé hmoty sešel dolů.

„Tohle že měla Ginnie u sebe?“ Zeptal se Oliver otupěle, vzal mi ji z ruky a díval se na ní. „Nač to měla?“

„Ta sestra v nemocnici mi řekla, že to měla zastrčené za pasem.“

Nepatrně se usmál. „To dělala vždycky, už jako malá holka, zastrkávala si za pas všechno možné, knížky, kousky provázku, všechno. Prý aby měla volné ruce. Občas jí to všechno napadalo do kalhotek, a když jsme ji svlékali, padalo to z ní na zem, jako sprcha.“ Při té vzpomínce se ještě víc do sebe zhroutil. „Já tomu pořád nevěřím, pořád mám pocit, že se najednou objeví ve dveřích.“ Odmlčel se. „Moje žena se sem chystá. Snad přiletí už zítra.“ Nepoznal jsem, jestli je tomu rád, nebo ne. „Zůstanete tu ještě dneska přes noc, vidíte?“

„Pokud si to přejete, tak ano.“

„To je dobře.“

V tu chvíli se znovu ukázal vrchní inspektor Wyfold. Předal jsem mu lahvičku s šamponem a Oliver mu vysvětlil, že Ginnie měla ve zvyku nosit věci za pasem.

„Proč jste mi to nepředal dřív?“

„Nevzpomněl jsem si na to. Když Ginnie umírala, připadalo mi všechno ostatní bezvýznamné.“

Vrchní inspektor vzal lahvičku do ruky za uzávěr a četl, co se dalo na etiketě vyluštit. Pak se Olivera zeptal: „Vy máte psa?“

„Ano.“

„Myjete ho tímhle?“

„To já nevím, já ho sám nekoupu, to dělá vždycky některý stájník.“

„Stájníci jsou vaši zaměstnanci u koní, ano?“

„Ano.“

„Který z nich koupe vašeho psa?“

„No... ten, kterého o to požádám.“

Inspektor vytáhl z jedné kapsy tenký, složený papírový sáček a lahvičku do něho vložil. „Kdo kromě vás tu lahvičku měl v ruce?“

„Co já vím, tak ta sestra v nemocnici a... Ginnie.“

„Pak jste ji měl celou noc v kapse, souhlasí? Takhle tam těžko najdeme otisky, no, pokusíme se o to.“

Pytlík zavřel a popsal kuličkovým perem. Pak se jakoby jen tak mimochodem otočil k Oliverovi: „Chtěl jsem se vás zeptat, jaké vztahy měla vaše dcera k mužům.“

„Žádné,“ řekl Oliver unaveně. „Vždyť sotva vyšla ze školy.“ Wyfold zavrtěl hlavou, jako by žasl nad důvěřivostí otců. „Tedy, pokud víte, neměla s nikým poměr?“

Oliver byl tak vyčerpaný, že se ani nerozzlobil. „Ne.“

„A co vy, pane? Jaký jste měl vztah k Virginii Knowlesové?“

„Přátelský vztah.“

„Intimní? Sexuální?“

„Ne.“

Wyfold se podíval na Olivera a ten sklesle vysvětloval: „Tim je můj obchodní přítel, dalo by se říct, že je můj finanční poradce, a náhodou tu byl přes víkend na návštěvě, to je vše.“

Policista se na mne zklamaně a nedůvěřivě zamračil. Nebránil jsem se, nestálo mi to za to. Co jsem mu taky měl vysvětlovat? Že jsem s hlubokou náklonností sledoval, jak se dítě pomalu mění v přitažlivou

mladou ženu? Že jsem nikdy netoužil po tom něco s ní mít? Uvažoval příliš přízemně, vyšší city neuznával.

Pak konečně odešel a lahvičku se šamponem si vzal s sebou. Oliver prohlásil s obdivuhodnou statečností, že půjde dohlédnout na konec krmení a čištění stájí. „Klisny i hříbata potřebují stále co největší péči.“

„Je mi líto, že vám nejsem nic platný.“ Připadal jsem si k nepotřebě.

„Ale jste.“

Obešli jsme spolu stáje. Když jsme došli až k porodnici, našli jsme tam vzkříšeného Nigela.

Menší, sporý, opíral se o veřeje jednoho boxu, jako by potřeboval oporu, protože by se jinak zhroutil. Když se k nám zvolna otočil, viděl jsem, že ve tváři zestárl o deset let. Huňaté obočí stínilo zapadlé oči, měl opuchlá víčka a svislé tváře. Byl neoholený, neupravený a bylo mu očividně špatně.

„Je mi to moc líto. Slyšel jsem o Ginnie. Je mi to moc líto.“ Nepochopil jsem, jestli to byl projev soustrasti nebo omluva za to, jak se opil. „Nějakej důležitěj policajt se mě ptal, jestli jsem ji zabil. Jako by to bylo možný.“ Třesoucí se rukou si přidržel čelo, jako by se bál, že mu hlava upadne. „Je mi nanic. Dobře mi tak. Patří mi to. Tahle klisna se ohřebl už dnes v noci. Jo a ten policajt se mě taky ptal, jestli jsem s Ginnie spával. Tak jsem vám chtěl říct..., že ne.“

Bylo mi jasné, že Wyfold položí tutéž otázku postupně všem stájníkům. Dříve nebo později se zeptá i Olivera a mne. Jenže my s Oliverem jsme jeden druhému zaručovali pevné alibi.

Šli jsme k hřebcům. Zeptal jsem se Olivera, jestli Nigel pije často, protože jsem si všiml, že Olivera jeho opilství nijak nepřivedlo z míry –

„Jen zřídka. V takovémhle stavu byl v minulosti jen asi tak dvakrát. Nikdy jsme proto nepřišli o hříbě.“

Pokrčil rameny. „Já to jednoduše přehlížím.“

Rozdal mrkve všem čtyřem hřebcům. Na Sandcastlea se skoro ani nepodíval. Asi ho nechtěl vidět.

„Zítra zavolám těm lidem do výzkumu, dnes jsem na to zapomněl.“

Proti svým zvyklostem šel od hřebců dál, až k zadní silnici, kolem Nigelova bungalovu a kolem ubytovny. Chvilí postál na místě, kde předchozí noc ležela Ginnie.

Na asfaltové ploše nezůstalo nic... Oliver se zadíval na zavřená vrata na konci cesty před silnicí a zeptal se stísněně:

„Myslíte, že se tady mohla s někým bavit?“

„Řekl bych, že to je možné.“

„Ano.“ Obrátil se na zpáteční cestu. „Připadá mi to všechno tak absurdní..., neskutečné. Všechno mi připadá neskutečné.“

Po večeři ho konečně fyzicky i psychicky zmohlo vyčerpání, ve tváři byl bledý, až šedivý. Šel si lehnout. Pro mne nastal první klidnější okamžik za celý den, a tak jsem se rozhodl, že půjdu načerpat síly na čerstvý vzduch. Šel jsem se podívat na hvězdy, jako Ginnie.

Jak jsem se zvolna procházel po pěšině mezi výběhy, myslel jsem na ni. Na cestu mi svítil jen úzký srpek měsíce, co chvíli zastřený malými mráčky. Došel jsem k místu, kde jsem ji předešlé ráno držel v náručí, když byla tak nešťastná. Zrození znetvořeného hřebečka jako by se bylo odehrálo před dlouhou dobou, přitom od té doby uplynul jen jediný den. Poslední den života Ginnie.

V duchu jsem si ten den znovu promítal, vzpomínal jsem na dívčíno ranní zoufalství a na její pozdější hrdinskou odhodlanost. Na její slzy i statečnost, přemýšlel jsem o tom, kolik skvělých lidských vlastností přišlo nazmar. Ochromující, dusivý pocit ztráty, který po celý den nade mnou visel, mne náhle zaplavil takovou silou, že jsem mu doslova podléhal, měl jsem pocit, že se mi hlava rozpadne, jako by nesnesla tolik citu.

Když zabili Iana Pargettera, vzbudilo to ve mně hněv, za něho. Tehdy jsem věřil, že čím je zabitý člověk člověku bližší, tím větší nenávisť k vrahovi. Teď jsem pochopil, že v takovém případě hněv jednoduše ustoupí silnějšímu citu. Na Oliverovi byl po celý den vidět zármutek, šok, zoufalství, byl jako omráčený, nemohl se vyrovnat se skutečností, ale hněv, hněv jsem na něm neviděl ani v nejmenším.

Bylo příliš brzo na to, aby člověka zajímalo, kdo ji zabil. Skutečnost, že už nežije, přehlušila všechny ostatní úvahy. Hněv byl malicherný a msta by jí život nevrátila.

Miloval jsem ji víc, než jsem sám tušil, i když jinak než Judith. Netoužil jsem po ní fyzicky, moje náklonnost k ní nebolela, měl jsem ji rád jako přítele, jako bratra. Asi jsem ji měl rád od okamžiku, kdy jsem ji vezl do školy a ona se mi svěřovala s tím, co ji trápí. Měl jsem ji rád tehdy na tom kopci, když jsme chytali Sandcastlea, měl jsem ji rád také proto, jak milovala a ovládala svou práci, jak hluboce a zrale byla přesvědčená o tom, že patří sem, na tato pole a luka.

Kdysi jsem si představoval, že Ginnie je jako nedotčené písčité pobřeží, čekající na stopy života. Písek zůstane beze stop. To, čím byla a čím se mohla stát, už není, láska, kterou mohla rozdávat, je pryč.

„Ach Ginnie, Ginnie!“ vzdychl jsem nahlas. Třásl jsem se beznadějným zármutkem. „Ginnie, vrať se, vrať se!“

Byla pryč, navěky. Můj hlas se tratil v mlčenlivě, němém tmě.

Třetí rok / Květen

Během následujících dvou týdnů jsem opakovaně pracoval na Oliverových neutěšených finančních záležitostech. Při mimořádné poradě správní rady jsem se přimlouval za to, aby mu popřáli čas, než vypovíme půjčku, než bude muset prodat všechno, co má, než zahájíme exekuci.

Navrhoval jsem tři měsíce, ale páni kolegové se na mne vrhli, že to je absurdní benevolence. Nakonec schválili dva měsíce. Gordon se cestou k výtahu usmíval a jak jsme jeli dolů, tak se zeptal:

„Ty jsi stejně od začátku chtěl jen dva měsíce, vid’?“

„Já... ano.“

„Vždyť tě znám. Ostatní předtím hovořili o třech týdnech, dokonce se vyskytly hlasy, že by se tam měli poslat exekutoři ihned.“

Zavolał jsem Oliverovi a sdělil mu, jak to dopadlo. „Dva měsíce nemusíte platit úrok ani splátky, ale jen ty dva měsíce. To je zcela mimořádné a velmi slušné opatření, nebývá zvykem takhle postupovat. Nicméně pokud během té doby neobjevíme něco, co by Sandcastlea očistilo nebo co by bylo jednoznačným podkladem pro to, aby pojišťovna hradila ztrátu, tak to bude velice špatné.“

„Je mi to jasné. Já si žádné velké naděje nedělám, ale stejně jsem vám vděčný,“ řekl klidně. „Takhle aspoň mohu uskutečnit program ostatních hřebců a nechat na farmě všechna hříbata, dokud nebudou dost silná na přepravu.“

„O Sandcastleovi nic nového?“

„Už v tom výzkumném ústavu je týden, ale zatím na něm vůbec nic nenašli. Také si nedělají moc nadějí, přiznávám, že mi řekli, že asi nebudou moci rozhodnout, jestli jeho sperma je bez vady, či ne. Posílají ale ještě vzorky do jedné jiné laboratoře.“

„Určitě udělají všechno, co se udělat dá.“

„Jistě, já vím. Jenže..., já tu tak chodím a mám přitom pocit, že už mi nic nepatří, že už to tady není moje. Cítím, že všechno ztrácím. Netrapte se nad tím, Time, až ten okamžik přijde, budu na to duševně připravený.“

Položil jsem sluchátko. Nebyl jsem si jistý, jestli takový fatalismus je dobrý, protože pomůže Oliverovi přežít všechno, ať se stane, co se stane, aniž ho to srazí na kolena, nebo jestli je to naopak chyba, protože se Oliver třeba příliš brzy vzdá. Čekala ho ještě spousta velikých těžkostí, chovatelé od něho budou požadovat, aby jim vrátil připouštěcí poplatek a Oliver bude muset být dostatečně tvrdý a rozhodný a většinu to bude muset odmítnout, protože jejich peníze už odevzdal bance. Je to složité a celý ten zapletenec budou muset vyloučit právníci.

Fiasko se Sandcastleem se zatím ještě nerozneslo, jen tu a tam o tom kdosi cosi věděl. Když aféra konečně pronikla na veřejnost, a to s náležitou razancí, bylo to díky časopisu Co se děje, co by se dít nemělo. Ostatně to se dalo očekávat.

Šest výtisků, které Alec přinesl, bylo do oběda skoro na hadry, tolik dychtivých čtenářů si je bralo z ruky do rukv, a četli článek s nejrůznějšími pocity, s rozhořčením i s posměšky. Článek, který všechny zajímal, byl nadepsán Čtyřnohá investice.

Nestavte na živých nohou, nejsou spolehlivé, neriskujte půl království za koně.

Pět miliónů liber, které jeden z našich vážených bankovních ústavů investoval do chovného hřebce Scandastlea se rozplývá jako jarní sníh. Tato živá investice bohužel produkuje kazové potomky, přesněji řečeno, hříbata s vrozenými vadami.

Kdekoho v této chvíli zajímá, jaké banka podnikne kroky, aby trátila co nejméně, protože řečený kuň v tomto okamžiku nemá větší cenu, než půl tuny masa z nucené porážky.

„Tím tomu dali korunu,“ povzdychl si Gordon a já přikývl. Deníky, pro které, byl časopis Co se děje vítaným zdrojem informací, se zprávy okamžitě chopily a uplatnily ji v dostihových rubrikách hned následující den, i když volily poněkud opatrnější přístup. Objevily se otázky, jako: „Jsou Sandcastleovi potomci dokonalí?“ nebo nárážky jako „doslechli jsme se z určitého pramene...“, nebo „máme zprávu ze spolehlivého zdroje...“

Jelikož náš domácí špión banku v článku nejmenoval, nejmenovaly ji ani deníky. Ostatně jméno banky pro novináře nebylo ani zdaleka tak důležité, jako senzační aféra sama o sobě.

V dalších číslech deníků se čtenáři dozvěděli, že na otázku, kolik vadných hříbat se po Sandcastleovi narodilo, odpověděl Oliver, že neví. Uvedl, že o některých dostal zprávu, o jiných neví. Nemá, co by dodal.

Další den se už objevily zprávy, získané telefonicky z hřebčínů, ve kterých se hřebily klisny připuštěné Sandcastlem. Byly roztroušené po celé zemi. Rozsah katastrofy hrozivě narůstal. Na opěťovaný dotaz sdělil Oliver novinářům, že Sandcastle je toho času ve Výzkumném ústavu hypologickém v Newmarketu, a že se pro něho dělá vše, co je v lidských silách.

„Je to mizerné,“ prohlásil Henry zasmušile při obědě. Dokonce i můj chronický odpůrce přestal s výčitkami a urážkami, jen několikrát opakoval, že jsme pro smích celé City a že za všechno mohu já.

„Zjistilo se vůbec, kdo zabil Knowlesovu dceru?“ zeptal se Val Fischer.

Zavrtěl jsem hlavou. „Ne. Policie tam už prý ani nechodí.“

„Je to pro Knowlese opravdu smutné, ještě ke všemu, v téhle situaci,“ řekl Val zarmouceně.

Kolem stolu se ozvalo soucitné zahučení. Pomyslel jsem si, že bude lépe, když pomlčím o tom, co si policie myslí o Oliverových stájnících.

Oliver mi telefonoval každý den, a jednou při takovém rozhovoru, řekl: „Ten chlap, ten Wyfold, mi více méně řekl, že jsem si vším sám vinen, když jsem nechal mladou holku běhat denně mezi tolika mužskými. Ještě ke všemu byla dobrá polovina z těch mládenců ten večer opilá, a protože ve vesnici jsou tři hospody, nebyli chlapi spolu, takže si nikdo nic nepamatuje, kdo byl kde a kdy. Takže Wyfold razí kromě jiného teorii, že jeden z mých mládenců Ginnie přepadl a že ho Dave a Sammy přitom vyrušili. Nebo prý to udělal Nigel. Nebo někdo cizí, kdo zrovna šel po silnici. Wyfold se chová vysloveně urážlivě, ale mně je to už jedno. Jde mu na nervy, že u nás je pořádek a kázeň, a přitom mi vyčítá, že dovoluju mládencům pít. Chci vidět, koho by poslechli, kdyby jim to chtěl zakazovat. Mají přece právo na soukromí. Je přece jejich věc, co dělají s penězi a jak tráví nedělní večer, do toho já jim přece nemůžu mluvit. Já se můžu ohradit jedině tehdy, když se některý z nich nedostaví v pondělí do práce. A Nigel! Jak ten může donutit mužské, aby nepili, když se sám dokáže tak zřídit. Tvrdí, že na tu noc, kdy Ginnie zemřela, má totální okno.“

Nepamatuje si vůbec nic. Od té doby je celý skleslý.“

Ředitelé byli v soucitném rozpoložení, lépe to nekatit. Jistě by na ně neudělalo příliš dobrý dojem, že se u Knowlese pije, raději jim o tom nebudu nic vykládat. Taky mě napadlo, že Nigel se možná ke stájníkům chová proto tak shovívavě, že si je vědom své občasné slabosti.

Policie prý nenašla žádnou zbraň. Wyfold řekl Oliverovi, že se vůbec nedá odhadnout, čím byla vedena smrtící rána, která způsobila zlomeninu spodiny lebni. Patolog prý se domnívá, že šlo o jediný silný úder, po kterém Ginnie ihned ztratila vědomí. Prý to ani nemohla vnímat. To, co se nám zdálo jako polovědomí, byl začátek konce. Nevnímala vůbec nic.

„To je asi moje jediná útěcha,“ řekl Oliver. „Člověk občas čte, jak některé dívky... Jak to vůbec jejich rodiče mohou přežít?“

Oliverova žena se vrátila do Kanady. Smrt Ginnie oba manžele nesblížila, naopak uspíšila jejich definitivní rozchod.

Zeptal jsem se Olivera na ten šampon. „Ten šampon? Wyfold mi řekl, že to je prostě obyčejný šampon. Ptal se Nigela a chlapců, jestli není jejich, jestli ho nepoužívají, když koupou Squibse, ale nikdo se k té lahvičce neznal. Wyfold si myslí, že ji Ginnie našla na cestě, nebo že jí ho pro psa dal někdo, s kým se bavila přes plot, aby ji k sobě přilákal, a pak ji zabil.“

„To určitě ne.“

„Proč?“

„Protože ten by jí byl ten šampon potom zase vzal.“

„Wyfold tvrdí, že ho ten člověk třeba nenašel, protože byla přece tma a Ginnie ho měla určitě schovaný za pasem, pod dvěma svetry. Taky mohli právě v tu chvíli přijít Sammy a Dave.“

„Na tom asi něco je.“

„Wyfold taky zjistil, že tenhle druh šamponu u nás vůbec není v prodeji, že je z Ameriky a že neexistuje způsob, jak zjistit, kde se tu vzal. Na lahvičce nenašli žádné identifikovatelné otisky prstů, jen úplně rozmazané, a pak samozřejmě vaše a moje.“

Při jiném telefonickém hovoru jiný den mi Oliver řekl, že mu Wyfold vyprávěl, že vraždy způsobené jedinou ranou do hlavy se vyšetřují vůbec nejhůř. Prý celý případ zatím zůstává otevřený, ale policie se teď musí věnovat novému případu, jiné dívce, která bohužel zaručeně patří do té série vražd z vilnosti, chudák. „Měl jsem vlastně štěstí, Time, protože tam přišel Dave se Sammym,“ zakončil Oliver.

Jedno krásné májové ráno Alec prohlásil; že potřebujeme čerstvý vzduch a otevřel dokořán okno s vyhlídkou na nádvoří s fontánou, čerstvý vzduch vskutku vstoupil, ale ne jako mírný beránek, ale jako tygr,

jako smršť. V jediném mžiku smetl všechny papíry z psacích stolů.

„To je snad hurikán,“ bránil jsem se. „Probůh, ihned to okno zavři.“

Alec zavřel okno, vyhnal vichřici na dvůr a ušklíbl se na mne. „Tak odpusť a promiň atakdále.“

Všichni jsme se zdvihli a začali lézt po zemi jako myši, shledávali jsme své písemnosti. Já hledal stranu tří obsáhlého rozboru návrhu projektu na sportovní areál a jak tak hledám, našel jsem popsaný bledě modrý papírek vytržený z notesu.

Na papírku bylo několik tužkou napsaných slov přeškrtnutých vlnovkou, a pod nimi další dva řádky.

Nebudujte svůj hrad na písku bylo přeškrtnuto, Sandcastle v propadlišti dějin bylo také přeškrtnuto, pod tím stálo: Nestavte na živých nohou, nejsou spolehlivé.

„Co to máš?“ zeptal se Alec rychle, když viděl, co držím, a hbitě se pro papírek natáhl. „Dej mi to.“

Zavrtěl jsem hlavou a nepouštěl lístek z ruky, zatímco jsem sbíral chybějící stránky sportoviště. Když v kanceláři konečně zase zavládl klid, řekl jsem Alecovi, aby se mnou šel do hovorny.

„Teď hned?“

„Ano, teď hned.“

Šli jsme do jediné místnosti v našem poschodí, kde se dalo v klidu a nerušeně jednat. Uhodil jsem na

Aleca bez dlouhých řečí: „To je tvůj rukopis. Tys psal ten článek do Co se děje!“

Přehnaně tragicky vzdychl, zkusil, co bude, když se na mne usměje, pak pokrčil rameny.

„Prosím tě, to přece nic není, to jsem si jen tak čmáral.“

„V první řadě jsi to neměl nechat povalovat v kanceláři.“

„Já nevěděl, že to tam mám.“

„Psals ten článek?“

Modré oči za brýlemi se na mne dívaly klidně a bez špatného svědomí. „Tak jsi tedy vyhrál.“

„Alecu...“

„Jo.“

„A co ty ostatní články? Ty, co se nás týkaly! Tos taky psal ty?“ Znovu si povzdechl a ušklíbl se.

„Tak psals je, nebo ne?“ upřímně jsem toužil, aby řekl, že ne.

„Poslyš, a co má vlastně být, vždyť to nikomu neuškodilo. Tak tedy jo, já to psal, tenhle taky.“ Ukázal na papírek, který jsem držel v ruce. „A nestojím o to, abys mi teď začal kázat o loyaltě k rodnému podniku, protože ty články skutečně nikomu neuškodily.“

„Alecu...“

„Jen si vzpomeň, Time, jak to probíhalo. Nejdřív to všechny popíchlo, to je fakt, přece to byla legrace, dívat se, jak se na to lidi tváří, ale co se jinak stalo? Já o tom hodně přemýšlel, opravdu. Tedy netvrdím, že jsem s tím začal se svatým cílem, to ne, přiznávám se, že mi šlo jen o to, aby to tady trochu ožilo. No ale výsledek byl nakonec ten, že teď máme mnohem lepší bezpečnostní opatření proti možným podvodům než kdy dřív, to musíš uznat.“ Poslouchal jsem ty řeči s otevřenými ústy.

„Přece Time, všechny ty chytré programy, co jste dali dohromady s tím kybernetikem, které nás chrání před uličníky, to všechno se udělalo jenom díky tomu, co já napsal. Taky musíš uznat, že naši kamarádi z korporálního chodí se zámkem na puse, jen aby jo něco nevyzradili lidem z investic. Takže ty články bance nejen že neuškodily, ale naopak jí posloužily.“

„A co ten článek o Sandcastleovi? Ten nám taky prospěl?“

„To se teprve uvidí.“

Zadíval jsem se na ten usvědčující papírek a zavrtěl jsem hlavou. „Ty se mi chystáš říct, že odtud budu muset vypadnout, vid’?“ řekl Alec.

Podíval jsem se mu do očí. Byl úplně klidný.

„Time, mně bylo od začátku jasné, že pokud by to jednou prasklo, budu muset pryč.“

„Copak ti to je jedno?“ zeptal jsem se dopáleně.

Usmál se. „Já vlastně nevím. Ty mi budeš určitě chybět, to je fakt. Ale pokud jde o práci..., přece jsme si o tom už povídali, pro mě to není celoživotní náplň jako pro tebe. Když jsem tady nastoupil, tak mě to ohromně bavilo. Tehdy to byl můj životní cíl, chtěl jsem být bankéřem, znělo to hrdě. Upřímně řečeno, to mě na tom asi nejvíc přitahovalo, jak dobře to zní, když člověk řekne, že je bankéř. Jenže to se nakonec člověku omrzí, všechno člověku přestane dělat dobře, když z toho je samozřejmost. Já nejsem od povahy finančník..., to ti říkám upřímně. Víš, nikdy bych nebyl čekal, že to přiznám, ani sobě ne.“

„Ale přece to děláš dobře!“

„Jo, ale jen v něčem, už jsme přece o tom mluvili.“

„Mrzí mě to,“ řekl jsem bezmocně.

„Mě taky, ale jen na jedné straně, na druhé straně jsem rád, že se všechno vyřešilo. Já už dlouho

uvažoval o tom, že bych měl odejít, a teď, když je to dané a nemusím se sám rozhodovat, tak se mi vlastně ulevilo.“

„Co chceš dělat?“

Líbezně se na mne usmál. „Nejspíš se ti to nebude moc líbit.“

„Tak ven s tím.“

„V redakci Co se děje mi nabídli místo na plný úvazek.“ Bavilo ho, jak zděšeně se tvářím. „Já toho pro ně napsal už hodně. O jiných věcech, ne o nás. Mám prakticky v každém čísle něco. Aspoň jeden dva odstavečky nebo celý sloupek. Už mě dlouho láná, tak teď se aspoň odhodlám a půjdu k nim.“

Vzpomínal jsem na ty dny, kdy Alec nosil nové výtisky Co se děje, jak nad tím naším seděl a pochechtával se. Alec, pilný sběratel drbů.

„Oni v té redakci dostávají úplnou záplavu informací, ale potřebují někoho, kdo by jim to roztřídil a ohodnotil a na to jen tak lidi z obchodní banky neseženou.“

„To určitě ne,“ utrousil jsem suše. „To je mi jasně. Jen tak pro zajímavost, nebudeš mít o hodně menší plat?“

„O trochu ano,“ řekl vesele, „ale můj buřičský duch rozkvetne.“

Neklidně jsem si poposedl. Mrzelo mě, že to takhle dopadá.

„Já dám výpověď sám, bude to jednodušší.“

Zasmušile jsem přikývl. „Jak to zdůvodníš? Přiznáš proč?“

„Když si to budeš přát, tak ano,“ zamyšleně se na mne podíval. „Jinak ne. Až budu pryč, tak jim to ale můžeš klidně říct.“

„Jsi pěkný pitomec,“ vyletělo ze mne. Moc mě mrzelo, že odchází. „Bez tebe tady bude pěkná otrava.“

Můj dlouholetý přítel a spolupracovník se usmál a ukázal na ten papírek z notýsku. „Já ti občas pošlu něco pro oživení. Neboj se, na mě tak snadno nezapomeneš.“

O tři dny později se mě Gordon udiveně ptal: „Prosím tě, víš, že Alec dává výpověď?“

„Vím, že se na to chystal.“

„Prosím tě, proč to dělá? Přece je na práci vysloveně šikovný, a vždycky dělal dojem, že je spokojený.“

Vyprávěl jsem mu, jak Alec už delší dobu u nás nenachází uspokojení, a že má chuť začít jinde, jinak.

„To je k nevíře,“ vrtěl hlavou Gordon. „Já se mu to snažil vymluvit, ale nehnul jsem s ním. Odchází za čtyři týdny.“

Alec se nadále věnoval své práci s vervou a soustředěně, jako ten, kdo ví, že už to je jen na krátko, že ho v nejbližší budoucnosti čeká svoboda. Zbývajících měsíc s ním byla větší zábava než kdy dřív.

Bylo přímo vidět, jak se jeho duše zbavila okovů. Občas jsem ho přistihl, jak si něco píše do zápisníku a usmívá se přitom všelijak, jen ne andělsky.

Oliver splnil mou žádost a poslal mi seznam všech chovatelů, kteří předchozí rok poslali klisny k Sandcastleovi. Strávil jsem dva večery u telefonu dotazy na hříbata, o kterých jsme zatím neměli žádné informace. Oliver, když jsme spolu o tom předtím mluvili, se přiznal, že na tento úkol nemá odvalu, a já se mu ani nedivil. Musel jsem při svých telefonických dotazech vdechnout ledacos, až mě uši pálily.

Konečný výsledek byl tento:

Pět hříbat po porodu exteriérově bez vady; hříbata uhynula během dvou týdnů na malformace vnitřních orgánů. Jedno jednooké hříbě (utraceno).

Pět hříbat s vrozenými deformacemi končetin různého stupně a charakteru od deformovaných kopyt až po chybějící holeň u hříběte z Plus Factor (všechna utracena).

Tři hříbata s defekty jednoho nebo obou ušních boltců (žijící).

Jedno bezocasé hříbě (žijící).

Dvě hříbata s deformací odpovídající rozštěpu rtu u člověka (utracena).

Jedno hříbě s těžkou malformací hlavy (živě narozené, s dýchací překážkou; uhynulo bezprostředně po porodu).

Kromě této katastrofální žně došlo u čtyř klisen k potratu, jedna vůbec nebyla hřebná. Tři klisny ještě neporodily (komentář chovatelů lépe neopakovat), čtrnáct klisen zplodilo pěkná, zdravá hříbata bez jakékoli vady.

Ukázal jsem seznam Gordonovi. Zhrozil se a chvíli ohromeně mlčel, jako by držel minutu ticha za skvělého koně, kterého viděl vítězit.

„Možná že ještě něco přibude,“ řekl jsem neklidně. „Oliver tvrdí, že všech třicet klisen, krytých Sandcastleem v letošním roce, zabřezlo. Některé porodí normální hříbata, jiné ne.“

„Prosím vás, copak neexistuje nějaký test, kterým by se dalo zjistit, jestli je plod zdravý?“ zeptal se Henry.

„Nemohou těm klisnám ten test udělat a pak vyvolat potrat u těch, které mají vadné plody?“

Zavrtěl jsem hlavou. „Už jsem se na to Olivera ptal. Říká, že u klisen nelze provést amniocentézu..., tak se to totiž jmenuje..., snad proto, že se příslušným nástrojem nemohou k plodu dostat, aniž by riskovali poškození střev.“

Henry moje vysvětlení vyslechl s odporem laika k takovým naturalistickým detailům. „Pak to tedy znamená, že majitelé těch třiceti klisen jim nechají udělat potrat a pak budou požadovat vrácení poplatku za krytí,“ řekl.

„To předpokládám.“

Zarmouceně potřásl hlavou. „Je to opravdu smutné. Taková škoda! Nejen finančně, ale i pro dostihový sport.“

Ráno mi zavolal Oliver. „Time, musím s vámi bezodkladně mluvit. Něco se děje.“

„Co?“ Už jsem se bál, co přijde.

„Někdo chce Sandcastlea koupit.“

Ztratil jsem dech a díval se tupě přes místnost na Aleca, jak okusuje tužku.

„Time, jste tam?“

„Ano. Kolik vám nabízí a nač ho chce?“

„Tvrdí, že ho chce znovu zařadit do tréninku. Je to možné. Sandcastleovi je teprve pět. Tak do srpna, do září by už mohl být celkem ve formě, mohl by startovat. Příští rok, jako šestiletý, by mohl vítězit.“

„Dobrý bože!“

„Nabízí mi dvacet pět tisíc.“

„To je hodně nebo málo?“

„Upřímně řečeno, víc bych asi nedostal.“

„Poradím se se svými nadřízenými. Zatím vám nemohu říct ani ano ani ne.“

„Já tomu člověku řekl, že se musím poradit s bankou, že musím mít váš souhlas, jenže on na mě spěchá, čím déle to budeme odkládat, tím míň času bude mít na to, aby koně připravil na sezónu.“

„Ano,“ přikývl jsem s pochopením. „Kde vůbec je? Chci říct, kde je teď Sandcastle?“

„Stále ještě v Newmarketu. Nemá ale smysl ho tam nechávat. Stejně už na něm nic nenajdou. Opakovaně tvrdí, že je kůň v pořádku, a mám dojem, že by uvítali, kdybych si ho už odvezl.“

Chvilí jsem uvažoval. „Dobře. Tak pro něho pošlete.“

„Hned to zařídím.“

„A prosím vás..., než podnikneme jakékoli jiné kroky, jste si jistý, že to je seriózní nabídka? Není to hloupý vtip?“

„Dostal jsem od toho člověka dopis a mluvil jsem s ním telefonicky. Mám dojem, že to myslí vážně. Chtěl byste se s ním setkat?“

„Asi ano.“

Domluvili jsme se předběžně na sobotu dopoledne. Ještě než jsem zavěsil, zeptal jsem se, jak se vlastně ten kupec jmenuje. Oliver odpověděl: „Jmenuje se Smith, Dissdale Smith.“

###

Když jsem jel v sobotu do Hertfordshiru, honily se mi v hlavě ty nejrůznější otázky. Nakonec se ukázalo, že Dissdale žasl ještě víc než já.

Přijel krátce po mně, byl jsem ještě před dveřmi, potřásl Oliverovi rukou a povídal si s ním o Ginnie.

Dissdale dorazil bez Bettiny. Jakmile se vynořil z vozu, zahlaholil: „Ale nazdar, Time, to je ale překvapení! Netušil jsem, že se znáte s Oliverem Knowlesem.“

Došel k nám, představil se Oliverovi, podal mu ruku a mě poplácal přátelsky po zádech. „Tak jak se vede, Time, jak se máte?“

„Děkuji, dobře,“ odpověděl jsem klidně.

Oliver se díval střídavě na mne a na Dissdalea. „Vy dva se už znáte?“ divil se.

„Jak to, už?“ ptal se nechápavě Dissdale.

„Tím je přece můj bankéř, to jeho banka mi poskytla úvěr na Sandcastlea.“

Dissdale na mne zůstal vytřeštěně koukat. Ztratil řeč.

„Copak jste to nevěděl? Já se o tom nezmínil?“

Dissdale zavrtěl zmateně hlavou. Konečně byl zase schopen slova. „Ne, vy jste jen řekl, že přijede váš bankéř..., ale mě ani ve snu nenapadlo...“

„No co, to je konečně nepodstatné, hlavně že se znáte, bude se nám líp jednat, půjde to rychleji. Pojďme dovnitř, čeká nás tam káva.“ Vedl nás vzorně uklizeným bytem do obývacího pokoje – pracovny, kde byl na psacím stole připravený táč s konví na kávu.

Oliver už žil v domě bez Ginnie čtyři týdny, ale já tam od její smrti byl poprvé, a připadalo mi, že ji tam

všude tuším. Tentokrát jsem to byl já, kdo očekával, že se náhle objeví ve dveřích, že mě přivítá políbením, že jí v očích bude jiskřit potěšený úsměv, až se se mnou bude vítat. Cítil jsem její přítomnost tak silně, že jsem ze začátku Dissdalea poslouchal napůl duchem nepřítomný.

„Bude možná nejlepší, když ho necháme vykastrovat,“ říkal. „Za valachy se slušně platí, hlavně za mořem.“

Oliver se chtěl automaticky bouřit, ale pak rezignovaně vzdychl.

„Takové plány jsou zatím zcela předčasné,“ namítl jsem.

„Time, buďte realista,“ řekl Dissdale velkoryse. „Ten kůň je pochoduující časovaná bomba. Chci ho koupit, protože rád riskuju, to vy dobře víte, a taky pro toho koně mám určitou slabost, ať už je jaký chce, protože mi předloni vyhrál tolik peněz, jak jsme byli společně na Ascotu, pamatujete se?“

„To víte že ano.“

„Sandcastle mi vlastně zachránil život.“

„Vidíte, a právě díky tomu dni v Ascotu nakonec naše banka na něho ten úvěr poskytla. Když si Oliver zažádal o půjčku, uvažovalo se o ní jen díky tomu, že náš předseda, Henry Shipton – možná si ho pamatujete – Gordon a já jsme viděli koně v akci.“

Dissdale s pochopením přikývl. „Stejně je to pro mne veliké překvapení. Je mi líto, že se to dotýká právě vás a Gordona, myslím vaší banky, že ta na tom tak trátí. Samozřejmě, že jsem o těch vadných hříbátech četl v novinách. Tak jsem vůbec přišel na to, že bych Sandcastlea mohl koupit, ovšem v novinách nestálo, která banka...“

Jestlipak si Alec přikládá jako zásluhu, že jméno banky neuvedl?

Oliver nabídl Dissdaleovi další šálek kávy. Dissdale si vzal cukr a smetanu. Popíjel nesoustředěně, jistě v duchu zvažoval, do jaké míry změnit přístup k věci, teď když ví, že vlastně jedná se skoro-přáteli. Já na totéž měl dva dny, tak jsem tušil, jak se mu kolečka v hlavě asi rychle otáčejí.

„Dissdalei,“ začal jsem jakoby nic, „napadlo vás, že byste mohl koupit Sandcastlea díky tomu, že vám tak vyšel manévr s Indián Silkem?“

Na kulaté tváři bylo vidět leknutí. „Jak... jak jste se to dozvěděl?“

„Tak, doslechl jsem se to někde na dostizích, aspoň myslím. Ale je to tak, že, koupil jste tehdy Indián Silka za pakatel, protože kůň údajně hynul, a pak jste ho poslal ke Calderovi, že?“

„No já...“

„A Calder ho vyléčil, že? Pak jste koně zase prodal, ale to už za řádnou cenu, asi jste potřeboval peníze, to nakonec potřebujeme všichni. Od té doby Indián Silk zvítězil v cheltenhamském Zlatém poháru, že? Souhlasí?“

Dissdale zdvihl baculatou ruku dlaní vzhůru, jako když se vzdává. „Není mi jasné, odkud tohle všechno víte, ale ano, bylo to tak nějak.“

Líbezně jsem se na něho usmál. „Calder tehdy ohlásil v televizi, že jste Silka koupil na jeho radu, tak mě jaksí napadlo..., třeba tohle je taky z jeho hlavy. Chci říct, nezmínil se náhodou, že byste si mohli zopakovat podobný pokus jako ten minulý, který se vám tak skvěle vydařil?“

Dissdale se na mne váhavě díval.

„Přece na tom není nic zlého,“ uklidňoval jsem ho. „Tak co, že to byl Calderův nápad?“

„No byl.“ Rozhodl se pro upřímnost. „Ale koně skutečně kupuju já, za svoje vlastní peníze.“

„Až byste Sandcastlea koupil, poslal byste ho taky ke Calderovi, jako Indián Silka?“

Dissdale nevěděl, jak má odpovědět. Na mně ale viděl jen přátelský zájem, nic víc, takže se nakonec přiznal: „No, Calder řekl, že neuškodí, když k němu koně pošlu, aby ho dal trochu dohromady, aby byl rychleji fit pro dostihovou sezónu, to je fakt.“

Oliver netrpělivě poslouchal a nakonec nám skočil do řeči: „Calder Jackson s tím koněm nemůže udělat o nic víc než já,“ řekl Dissdaleovi.

„V posledních dnech jsem všelijak uvažoval... hlavně o Indián Silkovi,“ obrátil jsem se na Dissdalea. „Vy prý jste tehdy Fredovi Barnetovi řekl, že vám nejde o nic jiného, než poskytnout umírajícímu koni klidný konec na nějakém hezkém poli, když jste za něj dával tu směšnou částku. Je to tak?“

„Time, přece víte, jak to chodí,“ řekl světácky. „Člověk se snaží koupit za co nejvýhodnější cenu. Já vím, Fred Barnet chodí po lidech a nadává, že jsem ho ošidil, ale to není pravda, měl úplně stejnou možnost jako já poslat koně ke Calderovi.“

Přikývl jsem. „Ale teď upřímně, Dissdalei, teď se taky snažíte zaplatit co nejnižší cenu, že? Chci říct, dvacet pět tisíc za Sandcastlea se vám taky zdá být výhodné, že? Počítáte, že na tom vyděláte, že?“

„Ale Time,“ ohradil se dotčeně a zarmouceně. „Vy jste ale podezřivý. To od vás není hezké.“

Usmál jsem se. „Domnívám se, že by nicméně ode mne nebylo moudré, kdybych členům správní rady

doporučil, aby s vaší nabídkou souhlasili, aniž bychom si celou věc napřed řádně rozvážili a prověřili.“
Teď se zatvářil ustaraně. „Time, je to slušná nabídka, to vám potvrdí každý.“

„Já ale očekávám, že se rada poohlédne po dalších nabídkách. Pokud se rozhodneme Sandcastlea prodat, tak samozřejmě musíme hledět za něho dostat co nejvíc.“

Mrak se rozplynul, světák ožil. „To je v pořádku, ale kdyby někdo nabízel víc, tak přidám, nepřeskakujte mě.“

„Samozřejmě, bude to taková dražba po telefonu. Dáme vám vědět, jakmile se to uvede do pohybu.“

„Time, ale moc to prosím neprotahujte, to víte, čas jsou peníze.“

„Předložím váš návrh správně radě zítra.“

Snažil se tvářit spokojeně, ale v hloubi duše byl nesvůj. Oliver mu vzal z ruky prázdný šálek a zeptal se, jestli chce vidět koně, kterého hodlá koupit.

„Copak on není v Newmarketu?“ Dissdale byl už zase zmatený.

„Ne. Včera jsem ho převezl sem, je tady,“ řekl Oliver.

„Ano, ovšem, samozřejmě, to víte, že ho chci vidět.“

Neví, čím je, říkal jsem si, je mi jasné, že Dissdale je úplně vyvedený z míry, ale proč, to ví bůh.

Vydali jsme se na známý pochod přes dvory. Oliver vysvětloval návštěvníkovi, co kde je. Všiml jsem si, že koní citelně ubylo. Oliver klidně a bez lítosti řekl, že posílá klisny s hříbaty podle plánu postupně domů, takže ušetří na krmení i na mzdách, protože teď drží míň stájníků, ušetří na všeobecných výdajích. Jde mu prý o to, aby naši banku poškodil co nejmíň, snaží se ještě vydělávat a přitom pokud možno neutrácet, šetří na splátky. Dissdale se na něho pobaveně a udiveně podíval. Asi mu připadalo, že tak přehnaný smysl pro čest už do našeho století nepatří. Když jsme došli k hřebcům, ihned se objevily čtyři zvědavé koňské hlavy.

Pobyt v Newmarketu Sandcastleovi moc neprospěl. Vypadal sklesle a apaticky, sotva natáhl krk, aby se podíval ven, přes spodní vrátka. Ze všech čtyř hřebců to byl také Sandcastle, kdo se první otočil a zmizel v temnotách boxu.

„Tohle že je Sandcastle?“ ozval se zklamaně Dissdale. „Nějak jsem si ho představoval velkolepějšího.“

„Má teď za sebou tři nepříjemné týdny,“ řekl Oliver. „Potřebuje dobré krmení a čerstvý vzduch.“

„Hlavně Calderův dotyk, ten magický dotyk potřebuje především,“ přikyvoval Dissdale.

Když konečně odjel, zeptal se mě Oliver, co si o tom všem myslím. Zamyslel jsem se: „Víte, když Dissdale nabízí dvacet pět tisíc, zaručeně počítá s tím, že na tom bohatě vydělá. Sám to říkal, rád riskuje, a já bych se vsadil, že už má nějaký plán. Teď jde o to, abychom pokud možno uhádli, jaký to je plán, podle toho bychom se pak teprve rozhodovali, mohli bychom vystupňovat své požadavky i na trojnásobek.“

Oliver se tvářil zmateně. „Jak bychom to mohli uhodnout?“

„Víte něco o Indián Silkovi?“

„Dnes o něm slyším poprvé.“

„Dobře. Tak tedy vyjděme z předpokladu, že Dissdale postupuje vždycky obdobně, jako většina lidí.

Fredovi Barnetovi řekl, že chce koně vypustit na pastvu, což se naprosto rozcházel s pravdou, protože ho ve skutečnosti chtěl poslat ke Calderovi a pak se chystal ho znovu zařadit do tréninku, pokud všechno dobře dopadne. Vám řekl, že hodlá Sandcastlea zase trénovat, což podle mého znamená, že to je to poslední, co by opravdu měl v plánu. Taky mluvil o kastraci, že?“

Oliver přikývl.

„Jsem přesvědčený, že ho ve snu nenapadne dát koně vykastrovat. Chce jen, abychom my žili v přesvědčení, že má tyhle úmysly. Víte, co bych udělal já, kdybych měl chuť trochu riskovat a chtěl na Sandcastleovi vydělat?“

„Co?“

„Vám se to bude třeba zdát slabomyslné..., ale při Calderově schopnostech a pověsti bych to nevyklučoval...“

„O čem to mluvíte?“ ptal se Oliver zmateně. „Co byste riskoval?“

„Řekněme, že bych koupil vynikajícího hřebce za úplný pakatel. Řekněme, že ta hříbata, která z něho vzejdou a nemají žádnou vadu, budou vítězit.“

„Nikdo by přece nebyl ochoten...“

„Řekněme, že podle letošních výsledků by existovala skoro padesátiprocentní pravděpodobnost, že se hříbě povede. Řekněme, že by majitel Sandcastlea nabídl jako krycího hřebce jen za nízký poplatek, za tisíc liber, a stanovil by, že poplatek bude splatný teprve po narození perfektního hříběte, které by přežilo bez jakýchkoli příznaků vady.“

Oliver se na mne užasle díval.

„Vyděme z předpokladu, že ta hříbata ze Sandcastlea, která nemají vadu, budou vítězit, což se dá očekávat. Letos jich bylo čtrnáct, nezapomínejte na to. Co když se časem ukáže, že se vyplatí riskovat těch padesát procent. Řekněme, že Sandcastle bude stát v Calderových stájích, v Calderově péči. Není možné, že by se Calderovi a Dissdaleovi ta investice dvaceti pěti tisíc mnohonásobně vrátila?“

„To není možné,“ hlesl.

„Není to nemožné. Je to sázka do loterie. Určitě by k hřebci neposílal nikdo prvotřídní klisny, ale já si myslím, že by se mezi chovateli našlo dost nadšenců a snílků, kteří by to riskli. Zamyslete se nad tím. Představte si to, dokonalé hříbě po Sandcastleovi prakticky zadarmo. I kdybyste náhodou měl smůlu a bylo vadné, no tak co, vaše klisna některý rok taky může potratit nebo prostě nezabřeze.“

Zadíval se na zem a pak chvilku do dálky. Pak řekl: „Pojďte se mnou. Rád bych vám něco ukázal. Měl byste to vidět.“

Vyrazil směrem k Watcherleyovým, já za ním. Cestou odmítal cokoli vysvětlovat. Šel jsem po jeho boku tou známou pěšinou a myslel na Ginnie, nemohl jsem si pomoci, musel jsem na ni myslet. Došli jsme k sousednímu podniku, který teď klidně mohl soutěžit v čistotě a dokonalé údržbě s Oliverovým hřebčínem.

„Tady, pojďte sem,“ Oliver mne vedl k jednomu z boxů. „Podívejte se!“

Poslechl jsem. V boxu stála klisna se sajícím hříbětem. To nebylo nic mimořádného.

„Narodil se před několika dny. Tak bych si přál, aby to byla Ginnie zažila.“

„Proč?“

„Je z mojích klisny připuštěné Sandcastlem.“

Vytřeštil jsem na něho oči. Díval jsem se pak střídavě na Olivera a na hříbě. „Já na něm nic špatného nevidím.“

„Ne.“

„Ale...“

Oliver se trpce usmál. „Původně jsem tu klisnu chtěl připustit Diaristem. Měl jsem ji tady, u Watcherleyových, protože měla hodně slabé hříbě, ale sama byla v pořádku. Jednou jsem se na ni sem šel podívat, byla zrovna v říji, a nevím, jak mě to napadlo, prostě jsem ji odvedl do připouštěcí haly a řekl Nigelovi, aby přivedl Sandcastlea na krytí. Tak jsem přišel k tomuhle hřebečkovi. Spadne do exekuce, jako všechno, co mám. Byl bych si tak přál si ho nechat.“ Potřásl smutně hlavou. „No to se nedá nic dělat.“

„Měl by mít značnou cenu,“ poznamenal jsem.

„Bohužel ne. A to je právě ten háček ve vaší teorii. Cena koně není daná jenom jeho možnými dostihovými úspěchy, ale taky jeho cenou pro chov. Lidé si nebudou jistí, jestli se Sandcastleova genetická vada nepřenese na jeho potomky. Bohužel. Zodpovědný chovatel k Sandcastleovi nikdy žádnou klisnu nepošle, i když by to bylo bůhvíjak finančně výhodné.“

Chvilí jsme tam mlčky stáli.

„No co, nedá se nic dělat. A tak hezky jsem si to vymyslel.“

„Můj milý Time..., tonoucí se stébly chytá.“

„Ano.“ Zadíval jsem se na jeho pevný, klidný obličej. Kapitán na potápějící se lodi. „Udělal bych všechno na světě, abych vás zachránil,“ řekl jsem.

„A se mnou peníze vaší banky.“

„To taky.“

Usmál se. „Kéž by se vám to povedlo. Ale čas neúprosně utíká.“

Termín exekuce se blížil. Pojišťovna už z celé záležitosti definitivně vybruslila, hrnuli se na nás právníci, a lůta milosti, kterou jsem pro Olivera vybojoval, rychle mýjela jak voda, a nevykvetla v ní ani ta nejkřehčí květinka naděje.

Vraceli jsme se zvolna k domu. Oliver jako obvykle poplácával po šíji všechny koně, kteří se objevili u ohrady.

„Příští rok touhle dobou... asi to tu bude vypadat stejně,“ řekl. „Někdo to celé koupí..., já tu ale už nebudu.“

Zdvihl hlavu a zadíval se do dálky, přes bílé ohrady, na střechy svých stájí. Ochromující tíha ztráty celoživotního díla jako by ho tlačila k zemi. Obličej měl ztrhaný a rty pevně stažené.

„Snažím se s tím smířit, ale nevím, jak to dokážu,“ řekl ovládaně.

###

Když jsem večer přijel domů, zvonil telefon. Očekával jsem, že zvonění zmlkne, než to zdvihnu, než doběhnu do obývacího pokoje, ale stihl jsem to. Volala Judith.

„Já teď právě vešel do dveří,“ řekl jsem jí.

„My zjistili, že nejsi doma. Už jsme ti dvakrát volali.“

„Já byl za Oliverem.“

„Je mi ho moc líto.“ Judith byla velmi zarmoucená smrtí Ginnie a cítila, že Oliver potřebuje účast hlavně pro ztrátu dcery, ne pro ztrátu všeho ostatního. Já si tím nebyl tak úpjiťe jistý. „Ale k věci,“ pokračovala Judith. „Pen mě požádala, abych ti zatelefonovala, protože je v lékárně, nemá čas, jednou to zkusila, ale nebyls doma... Prý dostala z Ameriky odpověď na dopis, kde se ptala na ten šampon. Zajímá tě ještě?“

„Samozřejmě.“

„V tom případě..., pokud nemáš nic důležitějšího..., mysleli jsme si s Gordonem, jestli bys sem zítra nechtěl zajet, Pen by k nám s tím dopisem zašla.“

„Přijedu,“ řekl jsem dychtivě a Judith se dala do smíchu.

„Výborně, takže se uvidíme.“

Dorazil jsem do Claphamu s nadšením už před polednem. Při kávě vyrukovala Pen s dopisem od příslušné firmy.

„Poslala jsem jim vzorek toho, cos mi dodal v té skleněné lahvičce. Zbytek jsem poslala na rozbor tady u nás, jak sis přál. Ale Time, nedělej si příliš velké naděje, že se ti tak podaří zjistit, kdo zabil Ginnie, je to opravdu jen obyčejný šampon, opravdu.“

Vzal jsem si od ní dvě svorkou spojené stránky oficiálně působícího textu na dopisním papíře se vznešenou hlavičkou.

Vážená paní, obdrželi jsme dotaz Vaší lékárny na vzorek, který jste nám zaslala. V příloze Vám nyní zasíláme kopii složení vzorku. Originál jsme zaslali policejním orgánům v Hertfordshiru, které se na nás obrátily ve stejné věci. Šampon, na který se dotazujete, je náš přípravek Bannitch. Je určen především pro psy trpící kožními chorobami, zejména ekzémy. Je distribuován do obchodů psí kosmetiky a do obchodů s potřebami pro psy. Vesměs bývá používán pouze na radu veterináře. V příloze najdete seznam aktivních substancí i plnidel.

„Co jsou plnidla?“ zeptal jsem se.

„To jsou látky, které se přidávají k léku, nebo naopak do kterých se lék nebo nějaká aktivní substance z nejrůznějších důvodů přidává, třeba do pilulek se dává křída, aby měly normální rozměr.“

Podíval jsem se na druhý list.

Bannitch

Plnidla:

Bentonit

Etylén glykol monostearát

Kyselina citrónová

Fosforečnan sodný

Glyceryl monoricinoleát

Voňavková třešť

Aktivní substance:

Captan

Amfoterik

Selen

„To je vskutku vynikající,“ povzdechl jsem si. „Co to prosím znamená?“ Pen si sedla vedle mne na gauč a začala vysvětlovat:

„Vezmeme to shora dolů: bentonit se používá pro zahuštění a aby ostatní komponenty nevypadávaly z roztoku. Etylen glykol monostearát je něco jako vosk, asi aby to všechno nabylo. Kyselinu citrónovou tam dávají, aby šampon nebyl alkalický a fosforečnan sodný je tam proto, aby se kyselost roztoku udržela na stálé hladině, aspoň zhruba. Glyceryl monoricinoleát je mýdlo, které pění, a voňavkovou třešť tam dávají proto, aby vykoupaný pes hezky voněl.“

„Jak to, že tohle všechno tak znáš?“ podívoval se Gordon.

„Něco z toho jsem si musela vyhledat,“ přiznala se Pen. Pak se obrátila ke mně a ukázala na seznam aktivních substancí. „Jak captan, tak amfoterik jsou fungicidní prostředky, hubí plísň, selen taky působí fungicidně a k tomu se používá proti lupům.“ Zarazila se a váhavě se na mne podívala. „Já tě varovala,

aby sis nedělal zbytečné naděje. Není tam nic zvláštního.“

„Není v tom rozboru z našich laboratoří nic, co by třeba chybělo tady?“

Zavrtěla hlavou. „Rozbor z našich laboratoří přišel včera, a podle něho v tom šamponu, co měla Ginnie u sebe bylo jen to, co tam patří.“

„Co jsi vlastně očekával, Time?“ zeptal se Gordon.

„Já nic neočekával, já jen doufal, vlastně, ani se nedá říct, že doufal, jen jsem si tak říkal, co kdyby náhodou...“

„Kdyby co?“

„No... policie byla přesvědčená, vlastně ještě je, že Ginnie někdo chtěl omráčit, aby ji znásilnil, jako ta ostatní nešťastná děvčata v tom kraji.“

Všichni přikývli.

„Jenomže mně se to nějak nezdá..., vám ano? Přece nešla nikam mimo areál, nešla pryč, těm ostatním dívkám se to stalo po cestě z domova nebo domů. Taky na ní nebyly žádné stopy... po takovém násilí. A pak to, že měla u sebe ten šampon v okamžiku, kdy v hřebčíně vznikly tak strašlivé starosti, nějak mě napadlo, jestli třeba není možné..., jestli neexistuje třeba jen vzdálená možnost..., že Ginnie nějak přišla na to, že obsah té lahvičky má nějakou zvláštní důležitost...“ zarazil jsem se a podíval na Pen. „Nejspíš jsem hledal něco, co třeba někdo přidával Sandcastleovi do krmení nebo do pití, aby to ovlivnilo jeho reprodukční schopnost. Já ani nevím, jestli to je teoreticky možné. Já o lécích nevím vůbec nic..., prostě mě to jen tak napadlo.“

Mlčky seděli a koukali na mne. Gordon se pak zavrtěl a s nádechem naděje v hlase se Pen zeptal: „Je to teoreticky možné, Pen?“

„Co myslíš?“ přidala se Judith.

Pen vzdychla. „Miláčkové, já prostě nevím.“ Bála se, že ať řekne, co řekne, bude to pro nás zklamání. „Je mi líto, ale já o takové možnosti v životě neslyšela.“

„Proto jsem přinesl ten šampon, Pen. Já vím, že ta moje myšlenka je trochu šílená, přitažená za vlasy, ale slíbil jsem Oliverovi, že udělám všechno, co je vůbec možné, i kdyby se to zdálo nemožné.“

„Ty tedy myslíš, že někdo něco dával Sandcastleovi úmyslně a záměrně proto, aby Sandcastle měl znetvořená hřibata, a že na to Ginnie nějak přišla, a proto ji zabili?“ řekla Judith.

Bylo ticho.

Pen vstala. „Víte co? Jdu se podívat do literatury. Vyhledáme si pro každý případ všechny komponenty toho šamponu. Ale žádné naděje si nedělejte.“

Odešla domů. Zůstali jsme sami, ve stísněné náladě. Mizela nám poslední naděje. Já se s tím těžko smiřoval, i když jsem si byl vědom, že to je naděje pramalá, zvláště od okamžiku, kdy mi Wyfold sdělil, že v té lahvičce je skutečně jen obyčejný šampon.

Pen se vrátila asi za půl hodiny s tlustou knihou, malým kouskem papíru a vráskami na čele. „Dívala jsem se do knížek, odpusťte, že mi to tak dlouho trvalo. Vyhledala jsem si příčiny deformace spermatozoí. Zdá se, že nejpravděpodobnější příčina je ozáření.“

„Zavolejme Oliverovi,“ navrhl jsem okamžitě.

Všichni přikývli, šel jsem k telefonu a vysvětlil Oliverovi, co Pen zjistila.

„Time! Okamžitě volám do Newmarketu..., je sice neděle..., ale třeba tam někoho najdu. Zavolám vám zpátky.“

„Neumím si představit, jak by se mohl chovný hřebec dostat do blízkosti radiačního zdroje.“ Pen se podívala na papírek, který držela v ruce. „Tohle je výsledek rozboru naší, anglické laboratoře. S politováním hlásím, že u toho byl přiložený účet. V rozboru uvádějí tytéž látky, jaké uvedl výrobce, jen v opačném pořadí. Jako první jmenují selen, z čehož bych vyvodila, že tam asi bude v relativně nejvyšší koncentraci, ve srovnání s tím ostatním.“

Za velmi krátkou chvíli zavolal Oliver. „Podařilo se mi chytit vedoucího výzkumu doma, v jeho bytě. Říká, že ho záření taky napadlo, ale že to pak prakticky vyloučili, protože záření vede nejčastěji k úplné sterilitě. Že by se kuň dostal nějak do kontaktu s radioaktivními izotopy je krajně nepravděpodobné, a rentgenován nebyl nikdy.“

„Prosím vás, Oliver, ještě si to ověřte, jestli třeba nemohl být nějak ozářený v minulosti, protože kdyby ano, spadalo by to pod náhodné nebo záměrné poškození, a to pojišťovna kryje.“

„Dobře, podívám se na to.“

Položil jsem sluchátko. Pen soustředěně listovala ve své tlusté knize.

„Co to máš?“ zeptala se jí Judith.

„Toxicita minerálů,“ odpověděla Pen roztržitě. „Tady to máme... ne, tak tohle ne...,“ znovu se podívala do

rejstříku a vyhledala další stránku. „Selen... selen... selen... tady píšou, že selen má toxické účinky, je-li podán vnitřně, na kůži působí příznivě..., taky píšou, že zvířata, živící se rostlinami s vysokým obsahem selenu, mohou uhynout.“

„Co je selen?“ zeptala se Judith.

„Selen je prvek, jako třeba draslík, nebo sodík.“ Četla dál. „Tady píšou, že se nejčastěji nachází v křídových horninách..., to je nám hodně platné, co?... a kumuluje se v suchomilných rostlinách.“

„To je všechno?“ zeptal se Gordon zklamaně.

„Ne. Tady toho jsou celé stránky..., já to jen překládám do srozumitelné řeči.“

Chvilí četla mlčky dál. Pak jako když zkamení. Zdvihla hlavu od knihy a zadívala se na mne široce rozevřenýma, temnýma očima. „Přečti si tohle.“ Podala mi knihu a ukázala na jeden odstavec. Četl jsem:

Selen se dobře vstřebává z gastrointestinálního traktu a proniká do všech tkání. Usazuje se zejména v játrech, slezině a ledvinách, méně v mozku a svalstvu. Selen je teratogenní.

„Co je teratogenní?“ zeptal jsem se.

„To znamená, že způsobuje deformace plodu.“

„Cože! Chceš říct...“

Pen zavrtěla hlavou. „Přes Sandcastlea to působit nemohlo, to je vyloučené, u hřebce by selen způsobil jen otravu, celkovou otravu. Teratogeny u samců nehrají roli.“

„Jak tedy...“

„Teratogeny působí na vyvíjející se plod během nitroděložního života.“ Měl jsem dojem, že chybí málo, aby se dala do pláče. „Deformaci plodu způsobí podávání selenu klisnám.“

###

Následující den ráno jsem se vydal za vrchním inspektorem Wyfoldem. Henry i Gordon se shodli v názoru, že tahle záležitost stojí za to, aby mě na den uvolnili. Energický policista mi potřásl rukou, nabídl mi, abych se posadil a nekompromisně mi oznámil, že na mne má jen patnáct minut, protože prý předchozí večer došlo k další vraždě a znásilnění mladého děvčete v jeho okrsku, takže už jich je celkem šest, a že tisk a vůbec celá veřejnost křičí po pomstě. „Přitom tomu chlapovi nejsme o nic víc na stopě, než jsme byli před celou řadou měsíců, když to začlo,“ řekl rozhněvaně.

Vyslechl nicméně mou teorii o selenu. Pak zavrtěl hlavou.

„Taky jsme si to ověřovali. Věděl jste, že selen je hlavní součástí jednoho šamponu na vlasy pro lidi, který je ve volném prodeji v Americe ve všech drogeriích? U nás bylo něco takového taky v prodeji, ale pak to přestali vyrábět. Na tom není nic tajemného. Takový šampon není běžný, ale taky není zakázaný. Nic na tom.“

„Ale ty malformace přece...“

„Budou o tom ještě uvažovat,“ řekl netrpělivě. „Ale uznejte, že když někdo z jedné lahvičky obyčejného šamponu vyvodí, že ten šampon způsobil vrozené vady hřibat..., je to poněkud násilný a smělý závěr. Máte pro to sebemenší důkaz?“

S politováním jsem přiznal, že nemám. Podle knihy, kterou donesla Pen, se po menší, netoxické dávce selenu vyloučí z organismu kteréhokoli zvířete nejpozději do jednoho až dvou dní, a to beze stopy.

„Ostatně jak byste přinutil tolik koní, aby pili něco tak odporného, jako je šampon?“ Wyfold potřásl hlavou.

„Vím, jak vám záleží na tom, najít vraha Virginie Knowlesové, nemyslete si, že si neceníme toho, že jste za námi přišel, ale mohu vás ubezpečit, že tu věc se šamponem jsme si prověřili velmi pečlivě.“

Vtom na jeho stole zařinčel telefon. Zdvihl sluchátko, díval se ještě na mne, ale duchem už byl mimo.

„Prosím? Ano, okamžitě.“ Zavěsil. „Musím jít.“

„Prosím vás, ještě jedna věc..., není možné, že třeba některý ze stájníků podával selen klisnám i letos, že na to Ginnie nějakým způsobem přišla...“

Skočil mi do řeči. „To víte, že jsme zkoušeli, jestli by ta vražda neseděla na některého zaměstnance, jenže jsme nenašli nic, žádné vodítko, prostě absolutně nic, čeho bychom se chytili.“ Vstal od psacího stolu. Byl už na odchodu tělem i duší. „Pokud by vás ještě něco napadlo nebo jste na něco přišel, pane Ekaterine, tak nás v každém případě informujte. Teď ale..., je mi líto, ale mám tady úchylnou bestii, kterou musíme chytit, a já se přiznám, že pořád věřím, že ten člověk se pokusil znásilnit i Virginii Knowlesovou, jenže ho ti chlápci vyrušili.“

Netrpělivě mi kývl na rozloučenou a přidržel mi otevřené dveře, čekal, až vyjdu. Poslušně jsem odkráčel. Bylo mi jasné, že od něho nemohu chtít, aby poslouchal nepodložené teorie, když ho čeká další, nová, krutě zahubená oběť.

Než se za ním zase vypravím, říkal jsem si, musím se ještě důkladně porozhlédnout. Musím mu předložit jasná, logicky související fakta, která by tvořila alespoň základ pro důkaz.

V bance Henry a Gordon zasmušile vyslechli, že máme nedostatečné indicie, alespoň podle Wyfolda.

„Time, vy ještě stále věříte...“, řekl Henry tázavě.

„Ano. Musíme věřit. Já tomu věřím.“

„Hm.“ Zamyslel se. „Jestli potřebujete uvolnit v pracovní době, tak beze všeho. Pokud existuje sebemenší možnost, že by se ukázalo, že je Sandcastle v pořádku, musíme udělat všechno, co je v našich silách, abychom to jasně dokázali nejen sobě, ale hlavně veřejnosti, jinak by k tomu koni stejně nikdo klisnu neposlal. Sandcastle by musel být plně rehabilitován, aby k němu chovatelé měli důvěru. Není to snadné v žádném ohledu.“

„Já vím. Ale... udělám, co budu moci.“ Začal jsem tím, že jsem po obědě zavolał Oliverovi. Ten ještě neměl o našich nadějích tušení.

„Sedněte si,“ poradil jsem mu.

„Ihned se polekal. „Co je? Co se děje?“

„Víte co jsou teratogeny?“

„Samozřejmě, na ty si člověk musí u klisen dávat velký pozor.“

„Hm... tak v té lahvičce, co se našla u Ginnie, byl teratogenní prostředek.“

„Cože?“ Hlas mu stoupl nejmíň o celou oktávu. Chvěl se nepřítelným vztekem.

„Ano. Ale teď se prosím uklidněte. Podle názoru policie to nic neznamená, ale podle názoru našeho předsedy a Gordona, o mně nemluvě, je to naše jediná naděje.“

„Ale Time..., to by znamenalo..., to by...,“ začínalo mu to docházet.

„Ano, to by znamenalo, že Sandcastle je dobrý chovný hřebec, že z něho žádná vada nevzešla a že se z něho zase může stát zlatý důl.“

Slyšel jsem Oliverův stísněný dech a dovedl si představit, jak mu asi letí puls.

„Ne, to není možné,“ řekl. „Kdyby se ten šampon byl dostal do krmení, bylo by to postihlo všechny klisny, nejen ty přípuštěné Sandcastlem.“

„Máte pravdu, pokud by se do toho krmení šampon dostal nedopatřením. Jestli ale šlo o záměr...“

„To snad... to snad...“

„Já vám radil, abyste se posadil,“ řekl jsem mírně.

„To je fakt..., už sedím.“

„Já se domnívám, že ti lidé ve výzkumu chorob koní na Sandcastleovi nic nenašli, protože taky nebylo co, protože Sandcastle je úplně v pořádku.“

„Ano,“ hlesl.

„Je přece možné podat klisně teratogen.“

„Ano.“

„Jenže koně nežerou šampon.“

„Ne, zvláště plnokrevníci ne, jsou vybíraví.“

„Jakou formou byste jim tedy takový šampon skrmil? A kdy?“

Po chvíli řekl příškrčeným hlasem: „Jak, to nevím, asi by to klisny vyplivly. Kdy..., to je snadnější..., přibližně tři až čtyři dny po úspěšném zapuštění. To je doba, kdy se formuje základ embrya... a, v tom období stačí i malá dávka teratogenu, aby nadělala spoustu škody.“

„Chcete říct, že na to stačí jediná dávka selenu? Že po jediné dávce dojde k deformaci plodu?“

„Po jaké dávce?“

„Pardon. Po selenu. To je lék proti lupům.“

„Dobrý bože!“ Pak se konečně vzchopil. „Řekl bych, že by záleželo na výši dávky a na přesném časování. Předpokládám, že by stačily tak tři čtyři... Poslyšte, tohle asi neví nikdo, protože se tím nikdo nezabýval..., chci říct, to se v žádném výzkumu nesledovalo.“

„Ano, ale připusťme, že v tom případě si někdo velmi přesně vypočítal a ověřil jak dávku, tak nejvhodnější čas podání a že také vymyslel, jak zařídít, aby tu látku do koní dostal. KDO?“

Nastalo dlouhé ticho. Ani dýchat jsem ho neslyšel.

Konečně se ozval. „Nevím. Mohl to teoreticky být kdokoli, Ginnie, Nigel, já, Watcherleyovi, kterýkoli stájník, kdokoli, kdo u nás vloni pracoval. Jinak sem nikdo nedocházel dostatečně často.“

„Opravdu nikdo? Co třeba kovář, nebo známí, nebo veterinář?“

„Ale těch postižených hříbat, přece bylo osmnáct. Takže když, tak to musel být někdo, kdo tady měl všude trvale volný přístup.“

„Taky to musel být někdo, kdo věděl, o které klisny jde,“ poznamenal jsem. „Jak těžké bylo to zjistit?“

„Vůbec ne! To tady věděl každý. Všude visí rozpis, která klisna má být zapuštěna kterým hřebcem. Nigel má taky jeden takový rozpis viset v kanceláři, já taky, jeden mají Watcherleyovi, jeden visí přímo v připouštěcí hale..., to najdete všude, a všichni, kdo s tím mají co dělat, každý se do toho rozpisu koukne nejmíň pětkrát před každým připuštěním, aby nedošlo k přehmatu.“

„A všichni koně mají ohlávku s jmenovkou, že?“

„Samozřejmě, to je naprosto nezbytné.“

Takže člověk, který chce záměrně poškodit jen určité klisny, to má krásně usnadněné.

„To vaše hříbě po Sandcastleovi..., to je přece bez vady..., možná že je to tím, že jeho matka měla být původně kryta Diaristem.“

„Time!“

„Dobře si to hříbě hlídejte a Sandcastlea taky.“

„To tedy budu!“ vzdychl z hloubi srdce.

„Ještě něco, Olivere..., ten mládenec Shane..., pracuje u vás ještě?“

„Ne, ten odešel, Dave a Sammy, kteří našli Ginnie, už u nás taky nejsou.“

„Byl byste tedy prosím vás tak hodný a mohl byste mi poslat do banky seznam jmen a adres všech osob, které u vás vloni pracovaly a které u vás pracovaly letos? Ale doslova seznam všech osob, včetně vaší hospodyně, Nigelových zaměstnanců, uklízeček v ubytovně atakdále.“

„Včetně mojích sekretářky?“

„Včetně vaší sekretářky.“

„Chodí sem jen třikrát týdně.“

„To stačí.“

„Dobře, hned se do toho pustím.“

„Byl jsem dnes ráno u vrchního inspektora Wyfolda,“ řekl jsem. „Ten je přesvědčený, že to byla jen souhra náhod, že Ginnie měla u sebe ten šampon obsahující teratogen. Pokud ho budeme chtít přesvědčit, musíme mu předložit něco hmatatelného. Takže kdyby vás cokoli napadlo...“

„Nebojte se, nebudu myslet na nic jiného, než na tohle.“

„A ještě..., kdyby vám volal Dissdale Smith a nutil vás k rozhodnutí, řekněte mu, že banka ještě jeho nabídku zvažuje, a že se sám rozhodnout nemůžete. O těchhle nových teoriích se mu radši nezmiňujte. Bude nejlepší, když si to necháme pro sebe, dokud nebudeme moudřejší.“

„Ach bože, kéž máte pravdu!“

###

Večer jsem telefonicky hovořil s Pen, ptal jsem se jí, jestli neví, jak by se dal z šamponu selen izolovat.

„Protože totiž, aspoň jak jsem pochopil, ten šampon se tak, jak je, do žádného koně vpravit nedá.“

„Podívám se na to. Ale to víš, chemici ve výrobním podniku jistě dělali, co mohli, aby selen naopak zůstal v suspenzi a neklesal ke dnu.“

„Na té lahvičce ale bylo napsáno před upotřebením řádně protřepat.“

„Hm. Jenže to tam mohli dát kvůli mýdлу a ne kvůli selenu.“

Zamyslel jsem se. „Nešlo by tedy izolovat to mýdlo? Koně jistě odpuzuje především to mýdlo.“

„Udělám, co se dá, a taky se poptám mezi kamarády.“ Odmlčela se. „Já už toho šamponu moc nemám, když jsem poslala ty vzorky do Ameriky a do našich laboratoří, zbylo mi toho hodně málo.“

„Kolik?“ zeptal jsem se úzkostlivě. „Tak půlka malého šálku, víc určitě ne.“

„Bude ti to stačit?“

„Snad..., když budeme pracovat s malými kvanty ve zkumavkách.“

„Pen, ještě prosím tě..., nemohla bys ty nebo někdo z tvých přátel odhadnout, kolik asi by toho šamponu bylo třeba, aby se z něho získala dostatečná teratogenní dávka pro jednu klisnu?“

„Ty si ale vymýšlíš rafinované dotazy, drahý Time, ale já se vynasnažím něco vymyslet.“

O tři dny později mi po Gordonovi vzkázala, že ten večer už možná bude mít nějaké výsledky, a jestli bych k ní nechtěl po práci zajet.

Samozřejmě že jsem chtěl a jel. S úsměvem mne uvítala a zavedla dál.

„Chceš se něčeho napít?“

„No já snad...“

„Vezmeme to podle pořadí důležitosti.“ Opatrně mi nalila whisky a sama si dala cinzano. „Hlad nemáš?“

„Pen...“

„Mám tu jen šunkové závitky se salátem. Já na vaření moc nejsem, jak víš.“ Zmizela do zřídka kdy užívané kuchyně a vrátila se s tím, co den dal. Závitky byly pěkně rozmáčené. Takové bych asi svedl taky.

„Tak...,“ odstrčila prázdné talíře, „... a teď ti řeknu, jak jsem pořídila.“

„No konečně!“

Ušklíbla se. „Ano. Tak tedy: vycházeli jsme z předpokladu, že někdo ten šampon měl jako zdroj selenu a že neměl jiný, snadnější přístup k jedovatým látkám. Z toho vyplývá, že taky neměl k dispozici žádné zařízení na separaci jednotlivých složek šamponu, jako třeba odstředivku. Souhlasíš?“

Přikývl jsem.

„V tom případě jsme museli vymyslet úplně jednoduchou metodu, při které člověk vystačí s běžnými pomůckami a kterou může kdekoli uplatnit. Takže jsme nejdřív ten šampon přefiltrovali přes obyčejný filtrační papír; mimochodem, jsem přesvědčená, že na to ani skutečný filtrační papír není zapotřebí, že by stejně posloužil papírový kapesník nebo třeba piják. Nám se nejlíp osvědčily filtrační papírové kornouty na překapávání kávy, protože ty právě jsou vymyšlené tak, aby zadržovaly i nepatrné pevné částice a propouštěly tekutiny.“

„Zatím to zní naprosto logicky.“

Pen se usmála. „Měli jsme tedy ty kornouty a předpokládali jsme, že v pórech filtru jsou zachycené částice selenu. Ten papír se od šamponu zbarvil do zelena. Počkej, já jeden vzala s sebou..., přinesu ti ho ukázat.“ Odběhla do kuchyně, odnesla špinavé nádobí a vrátila se s tácem se dvěma sklenicemi.

V jedné sklenici byly kousky nastříhaného filtračního papíru namočené do čehosi připomínajícího olej. V druhé sklenici stála zkumavka s korkovou zátkou. Na dně zkumavky bylo něco málo tmavé tekutiny.

„Jeden z mých kamarádů v laboratoři se vyzná v koních a tvrdí, že všichni dostihoví koně jsou zvyklí na lněný olej, protože se jim často přidává do krmení proti zácpě. Tak jsme si sehnali trochu lněného oleje a namočili jsme do něho nastříhané kousky filtru.“ Pen ukázala na první sklenici, „částice selenu se do oleje vyplavily.“

„Hezké!“

„Ano. No my jsme pak tu suspenzi slili do zkumavky a čekali jsme přibližně dvacet čtyři hodiny, až si to sedne.“ Tázavě se podívala, jestli chápu, o čem mluví. „Tímhle způsobem jsme selen oddělili ze suspenze v mýdle a vosku, kde zůstává rozptýlený, a přenesli ho do oleje, ve kterém v suspenzi nezůstává, ale klesá ke dnu.“

„Rozumím.“

„Takže v téhle zkumavce máme koncentrovaný selen, olej jsme slili,“ eskamotérským pohybem vzala zkumavku do ruky, udržovala ji stále ve svislé poloze a ukázala na hnědavou, zkalenou tekutinu. Na dně byla hodně tmavá, vrchní vrstvy byly světlejší, jako jantarové. „Ten vzorek, co jsme měli, byl tak malý, že se nám toho víc nepodařilo extrahovat. Ale to tmavé je docela určitě selen ve formě soli. Ověřili jsme si to chromatograficky.“ Usmála se. „Taky proč ne, když jsme tam chromatograf měli přímo pod nosem. My jsme to celé prováděli ve výzkumné laboratoři jedné nemocnice.“

„Jsi ohromná!“

„Přímo geniální,“ zasmála se. „Pak jsme si vypočítali, že v šamponu bylo skoro deset procent selenu, to znamená, že tam selen byl ve vyšší koncentraci než v šamponu pro lidi. Všichni jsme byli zajedno, že množství prvku v téhle zkumavce stačí, aby způsobilo deformaci u hříbčete nebo koneckonců u jakéhokoli plodu. Našli jsme pak ještě řadu údajů v literatuře..., jako třeba malformace nohou u jehňat, když se ovce pasou na porostu půdy bohaté na selen. Taky jsme se shodli v tom, že nejdůležitější je časový faktor, kdy se prvek perorálně podá. Myslíme si, že se asi musí podávat s krmením tři až čtyři dny po sobě, a to počínaje od druhého nebo třetího dne po posledním oplodnění.“

Pomalu jsem přikývl. „To odpovídá tomu, co mi řekl Oliver.“

„Pokud by se podala příliš velká dávka selenu, vyvolal by se spíš potrat, než těžší deformace plodu.“

Embryo se vyvíjí dál jen tehdy, je-li poškození selenem relativně malé.“

„Ta hříbata měla velice rozdílné deformace,“ řekl jsem.

„Jistě. Selen mohl poškodit kterékoli buňky.“

Vzal jsem zkumavku do ruky a zadíval se zblízka na špinavě tmavou tekutinu u dna. „Ono asi stačí, když se prostě zamíchá půl skleničky téhle věci do ovsa.“

„Jistě.“

„Nebo... mohlo by se to dát do kapsle?“

„Jistě, pokud člověk ty kapsle má. Klidně jsme to mohli v laboratoři udělat. Musel by se ale napřed odstranit zbytek oleje a selen by se pak do kapsle seškrábal.“

„Calder by to dokázal, ne?“

„Calder? Jistě, to by mohl, kdybychom ho o to požádali. Má všechno, co k tomu je zapotřebí.“ Na něco si vzpomněla. „Jo... mimochodem... zítra večer je zase v televizi.“

„Opravdu?“

„Ano. Dnes to ohlašovali, hned po zprávách, než jsi přišel. Bude vystupovat jako host v programu Mickeyho Bonwithe..., díváš se na to?“

„Občas.“ Zamyslel jsem se. „To je živé vysílání, vid’?“

„Ano.“ Nechápat se na mne podívala. „Co se rodí v tom tvém kybernetickém mozku?“

„Odhaduji možné riziko transakce..., uvažuji o neopakovatelných šancích. Milá Pen, řekni mi prosím, co bys hledala, kdybys byla v Calderově ordinaci, a co by sis odtamtud chtěla odnést?“ Ohromeně se na mne zadívala. Doslova otevřela ústa. Pak se vzpamatovala.

„Přece nemyslíš vážně, že... Calder...“

„No upřímně řečeno, rád bych si to ověřil, ať to dopadne tak, či onak. Je to sice smutné, ale mně se zdá..., když zvažíš, že Sandcastlea chtěl koupit zrovna Dissdale na jeho radu, když zvažíš, že klisny někdo otrávil záměrně, a když si k tomu připočteš, jak Calder umí zacházet s rostlinnými přípravky..., třeba i s rostlinami napuštěnými selenem..., tak tě to musí přinejmenším zarazit. Člověk v takovém případě samozřejmě chce vědět, jestli Calder nebo Dissdale cílevědomě pracovali na tom, aby snížili Sandcastleovu hodnotu, aby ho pak mohli koupit za pakatel... Calder by pak Sandcastlea zázračně vyléčil, a ten by posléze založil dynastii dokonalých hříbat a stoupal by znovu ke slávě. Původní výši poplatku za krytí by třeba nedosáhli, ale stejně by na tom časem obrovsky vydělali.“

„Ale to přece není možné..., Calder a Dissdale...“ Pen se s tím nemohla smířit. „Přece jsou to naši známí!“

„Neříkej mi, že ses ve vašem oboru, jako já ve svém, občas nesetkala s podvodníkem, který na první pohled dělá ten nejlepší dojem.“

Mlčky a zasmušile se na mne dívala. Ještě jsem dodal: „Pak je tu taková věc..., nemohl bych na to sice přísahat..., ale když jsem byl u Caldera poprvé, viděl jsem tam mládence, který mi velmi připomínal toho kluka z Ascotu, toho s nožem.“

„Myslíš Rickyho Barneta.“

„Ano. Nepamatuji si, jak se jmenoval ten Calderův stájník, ale u Olivera byl nějaký Shane a ten mi taky připomínal Rickyho Barneta. Nemohu tvrdit, že by ten Shane a Calderův bývalý stájník byli jeden a tentýž člověk. Mám dojem, že ten u Caldera se jmenoval jinak, ne Shane, jinak bych si byl možná jistý, rozumíš jak to myslím?“

„Ano.“

„Ale kdyby..., kdyby... ten Calderův byl Shane, tak pravděpodobně ještě Calderův je..., pracuje pro něho, dává klisnám selen.“

Pen se na mne dlouze, zamyšleně zadívala vážným, zkušeným očima. „Je pravda, že to musel být někdo, kdo se staral o krmení... Calder ani Dissdale to nemohli dělat. Ale co ten vedoucí, ten Nigel? Pro toho by to bylo snadné. Co když Calder a Dissdale podplatili toho? Mohli mu slíbit lepší místo, nebo i podíl na Sandcastleovi, až by jim patřil.“

Zavrtěl jsem hlavou. „O tom jsem také uvažoval. Jenže mám pádný důvod věřit, že to Nigel nebyl, protože on a jedině on, kromě Olivera, věděl, že klisnu, původně určenou Diaristovi, kryl Sandcastle.“ Vysvětlil jsem jí, jak došlo k té změně plánů z jakéhosi okamžitého Oliverova nápadu. „To hříbě je dokonalé, a kdyby ten selen klisnám dával Nigel, nejspíš by dokonalé nebylo.“

„To nic nedokazuje,“ řekl Pen váhavě.

„Já vím.“

„Řekl jsi to na policii?“

„Chystal jsem se k tomu, ale když jsem byl v pondělí u Wyfolda, tak to prostě nešlo. Všechno byly jen dohady, nic jsem nemohl dokázat. Dissdale možná toho koně kupuje ve vší nevinnosti. A pokud jde o toho stájníka, kterého jsem viděl jednou jedinkrát před osmnácti měsíci..., někdy člověk zapomene něčí podobu během půl hodiny, natož po tak dlouhé době. Utkvělo mi, že ten mládenec měl úplně kamenný výraz a že měl brýle proti slunci..., ten Oliverův Shane ten kamenný výraz neměl. Wyfold nepatří mezi lidi, ke kterým člověk může přijít s něčím mlhavým. Tak jsem se rozhodl, že než se k němu znovu vypravím, musím už mít něco konkrétního v ruce.“

Okusovala si nehet na palci. „Co kdyby sis toho Shanea ještě znovu pořádně prohlédl?“

Zavrtěl jsem hlavou. „To nejde, Oliver postupně propouští personál, touhle roční dobou vždycky snižuje stav, a Shane už u něho nepracuje. Oliver nemá tušení, kde teď je, nemá jeho trvalou adresu, což prý není nic neobvyklého. Pochopil jsem z jeho vyprávění, že stájníci kočují z jednoho podniku do druhého a u nového zaměstnavatele vždy uvedou jen adresu poslední stáje, ve které pracovali, neudávají stále bydliště. Já si nicméně myslím, že bychom Shanea s trochou štěstí mohli najít.“

„Jak?“

„Vyfotografujeme Rickyho Barneta z profilu, a pak s tím obrázkem obejdeme závodíště.“

Usmála se. „To by nemuselo být marné, to je pravda.“

„Za pokus to stojí.“

Uvažoval jsem o dalších možnostech, které stojí za pokus a Pen zřejmě uhádla, na co myslím.

„Doufám, že nemáš v úmyslu vloupat se ke Calderovi do ordinace?“

„Otevřu si paklíčem, ano.“

„Ale...“

„Nemáme čas a Oliver nebude mít budoucnost, banka nebude mít peníze. Opravdu mám v úmyslu udělat všechno možné i nemožné.“

Pátravě se na mne zadívala. „Poslyš, ty vůbec nemáš představu, co je nebezpečí, co je osobní ohrožení, že ne?“

„Jak to myslíš?“

„Chci říct..., já tě přece tehdy v Ascotu viděla, jak jsi skočil po tom klukovi s nožem. Mohl tě nebezpečně pobodat. Pak nám Ginnie v slzách vyprávěla, ještě celá vyděšená, jak jsi sebevražděně skočil po Sandcastleovi, když jste ho chytali. Prý to opravdu bylo sebevražedné a ty sám jsi to zřejmě za nic nepovažoval. Tehdy v Ascotu, večer, jak se tě na policii do nekonečna vyptávali..., vypadal jsi znuděně, vůbec jsi nebyl vzrušený, jak by člověk očekával od někoho, kdo se o vlásek minul se smrtí.“

Její slova dozněla. Přemýšlel jsem o nich chvíli a pak jsem v sobě odhalil vysvětlení i odpověď.

„Víš, já se v životě nesetkal se situací, která by ve mně vzbudila strach o život,“ řekl jsem zcela vážně. „Já si myslím... možná, že se ti to bude zdát absurdní... ale já si skutečně nedovedu představit, že jsem smrtelný.“

Třetí rok / Červen

Následující den, pátek, prvního června, jsem po dlouhých odkladech přijal pozvání na oběd od správné rady jednoho podniku pro výrobu bezpečnostních zařízení. Kdysi jsme jim půjčili peníze na zavedení linky na nový poplašný systém. Ani je moc nepřekvapilo, když jsem je při obědě požádal o laskavost. Po jídle, nejméně o pětinašobně vyšším kalorickém obsahu než na co jsme zvyklí v Ekaterince, mi poněkud s pobavením slavnostně předali tři klíče, které prý údajně odemknou všechno, až snad na korunovační klenoty. Pak mi poskytli rychlokurs na jejich použití.

„Tyhle klíče slouží výhradně k odemykání dveří v nouzových, havarijních případech,“ vysvětloval mi jejich zámečník s úsměvem. „Jestli skončíte ve vězení, tak jsme se v životě neviděli.“

„Jestli skončím ve vězení, tak mi pošlete další sadu klíčů zapečenou v koláči.“

Poděkoval jsem jim a odešel. Diskrétně jsem trénoval, zkoušel jsem to na všech možných kancelářích u nás v bance, šlo to obdivuhodně. Když jsem pak šel domů, odemkl jsem si s těmi klíči vlastní dveře, a pak jsem cvičně odemýkal a zamykal všechny skříně a šuplíky, všechno, co bylo na klíč. Potom jsem si oblékl přes košili a kravatu černý rolák a jen zcela nepatrně rozčilený jsem se vydal do Newmarketu.

Vůz jsem nechal na okraji silnice kus od Calderova podniku a zbytek cesty jsem došel pěšky. V pozdním letním šeru jsem vešel na dvůr. Podle mých hodiněk bylo za několik minut deset. V tu dobu už Micky Bonwith vítá své hosty v křeslech ozdobených pávím peřím a začíná se před očima veřejnosti nořit do jejich psýché.

Calder nepochybně odvede skvělé vystoupení. Nepřestával jsem litovat, že se věci mají tak, jak si myslím, zvlášť když jsem se zadíval na jeho dům proti tmavnoucímu nebi a vzpomněl si na jeho srdečné pohostinství. V tu chvíli jsem pochopil, že odstup, který jsme nedokázali překlenout, pramenil z mojí podvědomé, potlačované nedůvěry. Přál jsem si vidět Caldera v dobrém světle, tak jsem ho tak viděl. Teď jsem sám sebe přesvědčoval o svém omylu a nedělalo mi to radost, mrzelo mě to.

Dvůr byl tichý, klidný, všichni stájnící už odešli. V hale domu svítilo jediné světlo, nejasný žlutý bod prosvítající mezi větvemi křoví, komíhajícími se v mírném větru. Za zavřenými vrátky boxů pacienti jistě klidně dřímou, pacienti s nehojícími se ranami, s krvácením do střev, s nejrůznějšími potížemi, pacienti čekající na magický dotek kouzelníka.

Pokud se nemýlím, měl by tu jednou stát i Sandcastle, aby na něm Calder mohl vykonat „zázrak“, aniž by musel komu vysvětlovat, jak. Nikdy nic nevysvětloval, naopak, veřejně, před televizními kamerami hlásal, že nemá tušení, jak jeho magický dotek působí, prostě působí. Tisíce, možná milióny lidí věřilo v jeho neobyčejný dar. Možná že by mu nakonec začali věřit i chovatelé, věčně doufající v zázraky.

Došel jsem k ordinaci, k šedivé mase v houstnoucí tmě, a zkusil jeden z klíčů. Zoubky v zámku se poslušně otáčely, dobře promazané a ochotné. Otevřel jsem a vešel.

S okny jsem si nemusel dělat starost, protože tam žádná nebyla. Zavřel jsem za sebou, rozsvítil a ihned

jsem začal hledat to, kvůli čemu jsem přišel. Hledal jsem selen v doma plněných kapslích, nebo v nějakém filtračním zařízení, nebo v lahvičkách šamponu.

Pen mě ujišťovala, že v současné době už určitě nikdo klisnám selen nedává, že to nestojí za to riziko, stačí, co způsobil selen z minulé sezóny. Já jí ale připomenul, že se deformovaná hříbata začala objevovat, když už v současné sezóně hřebec připustil další řadu klisen.

„Ať už se toho dopustil kdokoli, nemohl na začátku sezóny vědět, že se mu to tak podařilo. Určitě v tom pro jistotu pokračoval i letos..., třeba i ve vyšší dávce. Ostatně kdyby v tomhle roce selen nepoužili, jak by se k němu Ginnie dostala?“

Pen neochotně přiznala, že na tom něco je. „Víš, já se asi jen snažím najít nějaký důvod, abys nechodil ke Calderovi.“

„Pokud tam cokoli najdu, může tam pak jít Wyfold s povolením k domovní prohlídce. Tak si s tím už nedělej hlavu.“

Nepřestávala se tvářit ustaraně.

###

Zamčené skříňky na obou koncích ordinace jsem odemkl snadno, ale věci uložené ve skříňkách bohužel nebyly často nijak řádně označené. Našel jsem tam věci v originálním balení, ale to byly většinou léčivé byliny, o kterých Calder mluvil: hydrastis, fo-ti-tieng, kostival, myrha, sarsaparila, lékořice, mučenka, papája, česnek. Bylo tam toho dost.

Bohužel mě nic nevívalo nápisem selen.

Vzal jsem si s sebou silnější igelitový sáček na zip. Původně v něm byla kravata a kapesník, dárek od maminky k ježíšku. Systematicky jsem do sáčku házel po dvou kapslích nebo po dvou tabletách z každé láhve, a taky po malé obálce se sušenými bylinami. Pen si vyhraje, říkal jsem si, než to všechno vyluští. Sáček jsem měl už skoro plný. Pečlivě jsem zase skříňky zamkl a šel se podívat do lednice. Byla to obyčejná kuchyňská lednice s dvířky na magnet.

Nebyly v ní žádné lahvičky se šamponem, žádné filtry na kávu, žádný lněný olej. Byly tam jen kontejnery z umělé hmoty s Calderovým univerzálním léčivým odvarem.

No co, trochu odleju, abych uspokojil Pen. Hledal jsem nějakou menší nádobku, až jsem v jedné zásuvce pod pultem našel prázdné lahvičky na léky. Nad dřezem jsem přelil trochu odvaru do lahvičky, kontejner jsem zase zašrouboval a postavil na místo do lednice. Lahvičku jsem si připravil na pult a šel se podívat do větších zásuvek, kde Calder skladoval pytle s chmelem a dalšími věcmi, a kde měl také to starožitné zařízení na výrobu pilulek.

Všude bylo všechno vzorně urovnané a uklizené, jako vždy. Pokud Calder vyráběl selen v ordinaci, nebylo po jeho činnosti ani stopy.

Byl jsem zklamaný. Prošel jsem znovu všechny zásuvky. Pytle se semeny, slunečnicová semínka, sezamová semínka, semínka z tykve. Pytle se sušenými rostlinami, listí ostružin, alfalfa. Krabice s prázdnými želatinovými kapslemi čekajícími na náplň. Prázdné lahvičky na tablety. Všechno vypadalo tak, jak jsem to viděl už předtím, nic nového.

V největší zásuvce dole u podlahy byly velké neprůhledné igelitové pytle s chmelem.

Otevřel jsem jeden z pytlů a našel skutečně jen vonící šišťice chmele. Zase jsem pytel zavázal a trochu jsem ho nadzdvihl, abych ho vrátil na místo. Vtom jsem na dně zásuvky zahlédl obyčejnou, hnědou, koženou aktovku.

S pocitem, že zbytečně plýtvám časem, jsem aktovku vytáhl, položil na polici a pokusil se ji otevřít.

Byla zamčená. Vytáhl jsem z kapsy paklíče a nejmenší z nich jsem zasunul do zámku, opatrně jsem s ním otáčel, až se taška otevřela.

Podíval jsem se dovnitř. Lahvičky se šamponem tam nebyly, zato jsem našel jiné předměty, a ty způsobily, že jsem dočista zkameněl.

Na první pohled bylo z obsahu tašky jasné, že patřila lékaři. Byl tam stetoskop, tužková baterka, chromované nástroje zastrčené do zvláštních přihrádek. Lepenková krabička bez víčka s pěti tubami antibiotické masti. Veliká skleněná lahvička s tabletkami s dlouhým názvem, který jsem sotva dokázal přečíst, natož abych si ho zapamatoval. Pod názvem bylo v závorce na etiketě napsáno Diureticum. Pak tam byl bloček nepoužitých receptů.

Jméno a adresa na razítku na blanketech receptů a zlaté iniciály vyražené na aktovce nahoře u drždla způsobily, že jsem strnul.

Iniciály I.A.P. na aktovce.

Na receptech Ian A. Pargetter.

Ian Pargetter, veterinář, bytem v Newmarketu. Když byl zavražděn, jeho aktovka zmizela. Tahle aktovka...

Začaly se mi třást prsty. Vzal jsem jednu tubu s antibiotickou mastí, několik tabletek, tři prázdné recepty a přidal je k ostatní kořisti. Srdce mi tlouklo se zdvojenou rychlostí. Pečlivě jsem zkontroloval, jestli jsem v aktovce nechal všechno tak jak bylo, než ji zavřu.

Spíš jsem cítil než slyšel, jak se otvírají dveře. Chladný vzduch zvenku ke mně doletěl stejně rychle jako noční zvuky. Rychle jsem se otočil. Myslel jsem, že přichází některý z Calderových stájníků, aby něco zařídil a marně jsem uvažoval jak vysvětlit, že jsem tam, kde jsem. Těžko to vysvětlím.

Na prahu stál sám Calder. Calder se svými kučery, Calder, který v tu chvíli měl být na hony daleko, měl prostřednictvím televize promlouvat k národu.

Nejdřív se zatvářil překvapeně, pak bleskově odhadl situaci. Podíval se na lahvičku od léků na pultu a na otevřenou aktovku. Šok, úžas a vztek vedly k okamžité akci, tak rychlé, že i kdybych byl tuší, co udělá, nebyl bych stačil uhnout.

Pravou rukou jediným rozmachem vytrhl z držáku vedle dveří štíhlý červený hasicí přístroj. Pak už jsem jen zahlédl zakulacený konec přístroje na zlomek vteřiny, než mi dopadl na čelo. Okamžitě jsem ztratil vědomí.

###

Svět se ke mně vrátil náraz, jako když otočí vypínačem. Jednu chvíli jsem o sobě nevěděl, příští jsem byl při plném vědomí. Žádná chvilka omámení, žádné hvězdičky před očima, prostě jako když se otočí vypínačem a rozsvítí se naplno.

Ležel jsem na zádech v páchnoucí slámě v boxu osvětleném žárovkou. Několik stop ode mne stál hnědý kůň a zvědavě si mne prohlížel.

Asi minutu jsem nechápal, kde jsem se tam vzal, v takové podivné situaci. Pak se mi vybavil ten červený předmět, který mě udeřil mezi oči a v dalším okamžiku jsem si vzpomněl na všechno, co se ten večer dělo.

Calder.

Byl jsem v boxu v Calderových stájích. Byl jsem tam, protože mě tam patrně Calder odvedl. Co bude dál? Právě. Co bude dál?

Nebyl jsem velký optimista. Pokusil jsem se vstát, ale v tom okamžiku se ukázalo, že jsem sice plně při vědomí, ale v pořádku ne. Začaly se kolem mne točit stěny boxu a jako by na mne padaly. Tíše jsem zaklel a pokusil se znovu o nějaký pohyb pomaleji. Podařilo se mi opřít se o loket. Oči jako by mi chtěly vypadnout z důlků.

Vtom se otevřela horní dvířka boxu a v nich se objevila Calderova hlava. Když viděl, že jsem při sobě, zatvářil se polekaně a nespokojeně.

„Předpokládal jsem, že budete v bezvědomí..., že nic nebudete vědět. Udeřil jsem vás hodně..., myslel jsem, že jsem vás omráčil dostatečně.“ Hlas, kterým pronášel tahle absurdní slova, zněl úplně normálně. „Caldere...“

Už se na mne nedíval se vztekem, spíš s lítostí. „Je mi to líto, Time. Mrzí mě moc, že jste sem chodil.“ Zdi se zvolna přestaly otáčet.

„Ian Pargetter...“ vypravil jsem ze sebe. „Přece jste ho nezabil to přece ne...“

Calder vytáhl z kapsy jablko a roztržitě je podal koni. „Je mi to opravdu líto, Time. Ale on byl hrozně paličatý. Odmítl striktně...“ Poplácal koně po šíji. „Odmítl udělat, co jsem od něho žádal. Řekl, že už s tím skončuje, že už toho má dost. Řekl, že mně to zatrhne taky.“ Zadíval se na koně a pak na mne. „Proč jste sem chodil? Já vás měl rád. Je mi moc líto, že jste přišel.“

Znovu jsem se pokusil vstát, ale zase se se mnou všechno začalo točit. Calder o krok ustoupil, ale když viděl, jak jsem nemohoucí, zůstal stát. Nemusel se bát, že na něho zaútočím.

„A co Ginnie..., Ginnie přece ne... Řekněte, že jste ji nezabil vy...“

Díval se na mne a neodpověděl. Konečně zarmouceným hlasem řekl: „Je mi líto, že jsem vás neuhodil víc..., ale mně se skutečně zdálo, že to bude stačit.“ Ustoupil o další krok. Viděl jsem jen jeho kadeřavé vlasy a stíny pod hustým obočím. Zatímco jsem se pokoušel si kleknout, zavřel horní vrátka zvenčí na závoru. Zhasl světlo v boxu.

Ve tmě bylo ještě těžší se postavit na nohy, ale aspoň jsem neviděl, jak se stěny točí, jen jsem to cítil.

Konečně jsem stál více méně zpříma, opřený zády o zeď. Mozek se mi pomalu usazoval.

Postupně se v černé tmě začal rýsovat šedý obdélník okna. Když se můj čtyřnohý společník pohnul, zalesklo se mu matné světlo v oku.

Okno..., tudy bych se mohl dostat ven.

Plazil jsem se k oknu podél zdi, a když jsem se k němu konečně probíjoval, zjistil jsem, že je zevnitř zamřížované, zřejmě aby kůň nemohl rozbít sklo. Pět železných tyčí pevně zasazených do betonu jako ve

vězeňské cele. Marně jsem jimi třásl.

Zaprášenými okeními tabulkami jsem viděl šikmo přes dvůr na ordinaci. Držel jsem se mříže a sledoval, jak Calder pilně něco vynáší z osvětlených dveří, jak běhá sem a tam, nosí věci do auta. Viděl jsem, jak hází do kufru aktovku, která určitě patřila Ianu Pargetterovi. S nepříjemným mrazením jsem si vzpomněl, že jsem v zámku nechal ten vzácný svazeček paklíčů. Viděl jsem, jak vynáší skleněné láhve s léky, nepopsané láhve s kapslemi a několik krabic bůhví s čím. Všechno pečlivě uložil vzadu do kufru. Pak kufr zabouchl. Calder pilně zahlazuje stopy.

Volal jsem na něho, křičel, ale nejspíš mě ani neslyšel. Ani se neotočil. Můj křik poplašil mého společníka. Podupával a nervózně se pohyboval po boxu.

„No tak, klid, klid, tiše, klid, nic se neděje,“ mluvil jsem na koně chlácholivě.

Velké zvíře se skutečně trochu zklidnilo. Oknem jsem zahlédl, jak Calder zhasíná v ordinaci, jak zamyká, jak jde k vozu, jak odjíždí. Vyjel na hlavní silnici, nejel k domu.

Viděl jsem, jak reflektory auta osvětlily stromy, jak zahýbal u vrat, a jak zmizely. Najednou jsem si připadal hrozně osamělý, uvězněný v tom smrdutém boxu bůhví na jak dlouho.

Pomalu jsem se rozkoukal, jak dovnitř pronikalo šedé ranní světlo, viděl jsem stěny boxu, koryto, koně. To velké, tmavé zvíře nebylo rádo, že mě tam má, bylo neklidné, ale já mu nemohl vyhovět, nemohl jsem pryč.

Box měl pevný strop, nebyl nahoře otevřený až ke krovu, jak to někdy ve stájích bývá. V jiném typu stájí by šikovní člověk snadno přešel přes boční stěnu do vedlejšího boxu, u Caldera to nešlo. Ostatně i kdyby to šlo, co bych na tom vydělal? Ocitl bych se v dalším zavřeném boxu. V kapsách kalhot jsem měl jen kapesník. Peníze, klíče, kapesní nůž, to všechno zůstalo v saku v mém nezamčeném autě, venku u silnice, černý rolák, který se mi předtím zdál tak výhodný proto, že je v něm člověk pohyblivý a není ho tak vidět, se mi nevyplatil. Takhle jsem u sebe neměl ani minci, která by posloužila místo šroubováku.

Usilovně jsem přemýšlel, co by mohl člověk dokázat holýma rukama, prsty, na co nestačí kůň svou silou.

Nenašel jsem ale na dvířkách boxu nic, co by se dalo uvolnit, rozšroubovat, nadzdvihnout, vyrazit, jak by se dvířka dala vysadit z pantů. Už je to tak, budu muset zůstat, kde jsem, až do Calderova návratu.

Nepříjemné.

A pak... co?

Jestli mě chtěl zabít, proč už to neudělal? Stačilo se ještě jednou rozmáchnout tím hasicím přístrojem..., ani bych o tom nevěděl.

Vzpomínal jsem na Ginnie a byl jsem si jistý, že u ní to tak určitě proběhlo..., jednu chvíli byla živá, myslící..., v příští chvíli nic.

Vzpomínal jsem na Iana Pargettera, kterého vrah usmrtil jedinou ranou kovovým podstavcem stolní lampy. Vzpomínal jsem, jak z toho byl tehdy Calder vyvedený z míry, jak byl nešťastný, a to asi upřímně, přestože sám zabil člověka, kterého oplakával. Calder byl zdrcený smrtí svého přítele a partnera..., přítele, kterého sám srazil.

Určitě ho zabil v náhlém vzteku, když... jak to říkal?... když s tím Pargetter chtěl skoncovat a chtěl to něco Calderovi „zatrhnout“..., něco, co měl Calder v plánu.

Calder na mne taky zaútočil rychle, bez přípravy, bez uvažování, aniž pomyslel na následky toho, co dělá. Taky na mne zaútočil bez váhání, přestože mne pokládal za přítele, vždyť chvíli po útoku sám řekl, že mne měl rád.

Calder bez jakýchkoli zábran vražedně uhodil do hlavy člověka, který mu zachránil život.

„Zachránil jsem Calderovi život..., dobrý bože..., proč jsem to udělal?“

Člověk, u kterého jsem chtěl vidět jen dobré, od té doby zabil dva lidi, Iana Pargettera a Ginnie. Kdybych ho nebyl zachránil, ti dva by ještě žili, oba.

Ta představa mne zcela zdrtila, naplnila mne tak bezedným zoufalstvím, až jsem měl pocit, že to fyzicky nesnesu, jako po smrti Ginnie. I dobrý skutek může člověku přinést lítost a výčitky svědomí; člověk často netuší, jaká stezka ho zavede do pekla.

Vzpomínal jsem na tu vzdálenou chvíli, která ovlivnila osudy tolika lidí..., jak jsem tehdy jednal bez rozvažování, podvědomě. Skočil jsem proti Rickyho noži dřív, než jsem stačil uvažovat. Kdybych tu chvíli mohl přivolat zpátky, díval bych se jinam, Rickyho bych neviděl, nechal bych ho, ať dělá, co umí a pak ať si nese následky, ať si zničí život, ať zničí život svých rodičů.

Ne, osud člověk nezvrátí.

Požárníci, členové horské záchranné služby, lékaři..., stane se, že vynaloží veškeré své síly, aby zachránili život dítěte, ze kterého jednoho dne vyroste Hitler, Nero, nebo Jack rozparovač. Hned tak se nestává, aby ze zachráněného byl Beethoven nebo Pasteur. Když ale člověk někomu zachová život, přeje

si, aby to byl aspoň obyčejný, středně hříšný, převážně nevinný, neškodný život. Jestliže zachráněný umí léčit koně..., tím líp.

Před tím pamětihodným dnem v Ascotu Caldera určitě ve snu nenapadlo, že by chtěl vlastnit Sandcastlea. Kůň byl tehdy ještě na počátku své kariéry a jeho cena pro chov nebyla jasná. Calder byl ale tehdy svědkem, spolu s námi, jak skvělý to je kůň, sám jsem ho tehdy slyšel o koni mluvit s hlubokým, upřímným obdivem.

Za nějaký čas po tom dni vymyslel plán se selenem. A od té chvíle klíčilo zlo, které nás pak postupně všechny zapředlo do své sítě. Zlo, které mohlo zaniknout, ještě než se zrodilo, kdybych se v tu osudnou chvíli byl díval jinak.

Když jsem uvažoval rozumně, tak mi bylo jasné, že jsem nemohl jednat jinak, než jsem jednal, ale mému srdci a mé duši taková rozumová úvaha nijak neulehčila od zoufalé, marné lítosti, nepřinášela mi klid.

Pen řekla, že zármutek a starosti dohoní každého. Měla pravdu.

Kůň začínal být neklidný a začal hrbat předníma nohama.

Podíval jsem se na hodinky. Digitální čísla byla jasně vidět i ve tmě; od chvíle, kdy Calder odjel, uplynulo dvacet minut. Mně se ta chvíle zdála jako celá věčnost.

Kůň se náhle prudce a nevíтанě pohnul, vrazil do mne zadkem.

„No tak, no tak, tiše,“ uklidňoval jsem ho. „Nedá se nic dělat, musíme to tu spolu vydržet. Hezky si na chvíli zdímní, no!“

Kůň místo sprosté nadávky uhodil zuřivě předními kopyty o zeď.

Třeba nechce, abych mluvil, nebo třeba nechce, abych se hýbal. Stočil hlavu k oknu a nervózně tančil od jedné strany boxu k druhé. Viděl jsem, že na rozdíl od Oliverových koní nemá žádnou ohlávku, nic, za co by se dal chytit, aby ho člověk mohl poplácat po šíji a trochu uchláholit.

Náhle prudce hodil hlavou a sekl kopytem o zeď jako kladivem.

To už přestává být legrace. Být tak v cestě toho kopyta..., raději nemyslet. V duchu jsem mu domlouval, ať se nebojí, že mu přece neublížím, ať se upokojí. Ať si proboha raději zdímní.

Stál jsem v tu chvíli zády ke dveřím, z pohledu koně jsem tedy byl v hlubokém stínu. Stejně ale věděl, že v boxu jsem, cítil mou přítomnost, slyšel, jak dýchám. Nebylo by třeba lepší, kdyby na mě viděl?

Váhavě, opatrně jsem udělal krok k oknu a vtom jsem zahlédl jasně a zřetelně koňovo oko. Nahnalo mi hrůzu.

Ne, nebude klidný, nebude spát, není naděje. Zvíře mělo oko široké, vytřeštěné, obkroužené bělmem, dívalo se na mne, ale nevidělo mne, hledělo do prázdna.

Černé nozdry mi připadaly obrovské. Kůň měl vyceněné zuby, uši sklopené dozadu a pěnu u huby. Ne... říkal jsem si s úžasem... to zvíře není nervózní, to zvíře se nebojí, to zvíře je šílené!

Kůň najednou prudce couvl a narazil mocnou ranou zadkem o zeď, pak se zhoupl dopředu, vzepjal se na zadních nohách a kopyty předních sekl do zdi pod oknem, kopyta se jen míhala, vytrvale, neúprosně, jako stříbrné záblesky.

V tu chvíli už mne svíral nahý strach. Tiskl jsem se ke zdi v koutě u dveří, ale nebyl jsem ničím chráněný. Box byl asi tak deset čtverečných stop velký a osm stop vysoký. Kůň v klidu zabíral dobrou polovinu celé prostoty. Pro pominutého koně byl box jako svěrací kazajka, které se zvíře chtělo za každou cenu zbavit. Koryto..., musím se dostat do koryta.

Lehké, plechové koryto bylo připevněné napříč jednoho rohu na pevném dřevěném trnoži. Žádné útočiště mi neposkytne, ale aspoň se dostanu do výšky, nebudu stát na zemi.

Kůň se stočil, dopadl na přední nohy a vyhodil zadní. Udeřil strašlivou ranou do zdi jen kousek od mé hlavy. V tu chvíli jsem si uvědomil, že to pominuté zvíře mě může nejen zranit, ale i zabít.

Nesnažil se mne napadnout, většinou kopal jinam, ani se nesnažil mne kousnout, i když jeho zející huba vypadala hrozně. Šílel, běsnil, ale ne na mne..., v té malé prostotě to ale bylo jedno.

V dalších několika sekundách se pominul dočista. Točil se, vzpínal, narážel do zdi, kopal na všechny strany. Snažil jsem se tou smrští proklouznout ke korytu. Vtom mě konečně jedním kopytem srazil.

Neuvědomil jsem si hned, že mi přerazil ruku, protože byla jako dřevěná. Dopotácel jsem se ke korytu a pokusil se na něj vylézt. Vstrčil jsem nahoru jednu nohu..., sedl si na kraj..., chystal se vytáhnout nahoru i druhou..., ale to už jsem nestačil. Příímý drtivý úder kopyta dopadl na můj kotník. Tentokrát mi bylo jasné, že to nedopadlo dobře.

Kopyta svištěla kolem mé hlavy a kůň začal kvílivě ržát. Probůh, tyhle strašlivé rány, tenhle hřmot přece někdo musí slyšet, někdo přece musí přijít...

Viděl jsem ho, jak se míhá proti oknu, jak se vzpíná, potácí, kope jak neúprosný stroj. Byl to zlý sen. Pak se nade mnou najednou tyčil vzepjatý na zadních, hlavu až u stropu, předními tloukl, jako by chtěl lézt po

neviditelné stěně..., až mne shodil z mého nejistého bidýlka jedinou ostrou ranou do hrudníku. Skulil jsem se ve slámě do klubíčka a chránil si hlavu. Člověk si vždycky chrání obličej a břicho a páteř a ledviny ponechá osudu. Další neúprosná rána dopadla na rameno a jako když mi projede celým tělem. Chtělo se mi křičet, řvát, volat o pomoc, o záchranu před tím běsnícím peklem. Kůň šlel čím dál tím víc, a nakonec křičel on, ne já. Jeho nepřičetný nařikavý křik se odrážel od stěn, rozechvěl vzduch, přiváděl k šílenství. Znovu se nade mnou vzepjal, trpící, šílený běs s napjatými šlachami a šíjí vypjatou zuřivostí, s kopyty až u stropu.

Tohle je konec, teď, teď..., teď to přijde. Jeden úder kopyta... a bude po mně..., přestanu existovat... Než jsem stačil domyslet, kůň prudce dopadl na přední těsně vedle mé hlavy, jedním kopytem se dotkl mých vlasů. Pak se znovu vzepjal, jako by ho cosi hnalo ještě za hranice šílenství, vzepjal se do neuvěřitelné výšky obrovskou silou a obrovskou silou narazil hlavou o strop jako bucharem. Celá budova se otřásla. Kůň na vteřinu zkameněl, zmlkl a svezl se k zemi. Dopadl mi na nohy a zůstal ležet. Jen svaly se mu ještě škubaly.

Zabil se. Nejdříve zhynul jeho mozek, svaly a vnitřnosti se ještě chvíli smrti bránily.

Připadalo mi, že to trvá věčnost. Konečně železné svaly ochably a obrovské tělo zcela znehybnělo. Já byl pod ním uvězněný v neuvěřitelném náhlém tichu. Úleva nad tím, že kůň je mrtvý a já žiji, mi vydržela hodnou chvíli. Ale člověk už je takový, že za holý život je vděčný jen krátce, pak si přeje, aby ten život taky za něco stál.

Kůň padl tak, že byl stočený hřbetem ke mně a ležel na obou mých nohou až po kolena. Nemohl jsem je zpod něho vyprostit.

Levý kotník, určitě zlomený, zoufale protestoval při každém pokusu o pohyb. Levou paží jsem také nemohl pohnout. Bolelo mě na prsou, dýchalo se mi špatně a zakašlat jsem si nemohl dovolit vůbec.

Jediné moje štěstí bylo, že jsem skončil na zádech a ne obličejem v páchnoucí slámě.

Čas plynul neuvěřitelně pomalu. Obrovská masa zvířete spočívající na mých nohou způsobila, že jsem je přestal cítit. Paže nepřestávala bolet. Kdybych na vlastní oči neviděl, že ji mám a že vypadá celkem normálně, byl bych si myslel, že je úplně na kousky.

Různé bolení tu i onde způsobilo, že jsem neměl náladu na dlouhé úvahy. Přišel ale přece jen okamžik, kdy jsem začal přemýšlet o tom, co bylo, a o tom, co bude. Nejvíce ze všeho mě zajímalo, co se stane, až se Calder vrátí a až uvidí, že jsem živý.

Určitě neočekává, že to přežiju. Nikdo by nevěřil, že člověk může přežít, je-li zavřený v úzkém boxu s pomínutým koněm. Že jsem to přežil já, bylo neuvěřitelné štěstí, náhoda, hříčka osudu.

Vzpomněl jsem si, že Calder dal předtím koni sežrat jablko. Bylo to v tu chvíli, kdy jsem se snažil postavit na nohy, a kdy se kolem mne celý box točil. Podal koni jablko, jak byl zvyklý, jen tak mimochodem, a poplácal ho po šíji.

Vzpomněl jsem si, jak Calder při mé první návštěvě vyprávěl, že koním podává léky ve vyhloubeném jablku. Jenže tentokrát zvířeti nedal lék, to musela být nějaká droga navozující šílenství, droga, která z normálního koně s ocelovými podkovami učiní smrtící stroj.

Co to vlastně říkal, když viděl, že jsem při vědomí? Znělo mi to tak podivně..., co to říkal? „Předpokládal jsem, že budete v bezvědomí..., že nic nebudete vědět...“ Pak ještě taky řekl: „Je mi líto, že jsem vás neuhodil víc, ale já si skutečně myslel, že to bude stačit.“

Říkal, že je mu líto, že lituje, že jsem k němu přišel... Asi počítal s tím, že budu v bezvědomí, až mě kůň bude zabíjet, nechtěl, abych o tom věděl. Když ale zjistil, že jsem vzhůru, nezaváhal a koni jablko podal. Musel si být vědom, že všechno ucítím, uslyším, uvidím a vytrpím.

Kůň svůj úkol nesplnil. Až se Calder vrátí, bude to muset napravit. To je jisté.

Pokoušel jsem se znovu vytáhnout zpod koně nohy, i když vlastně nevím, co jsem si od toho sliboval. Bylo to marné. Neradostně jsem došel k závěru, že vytahovat zlomenou nohu zpod mrtvého koně není to pravé a že to je při mém současném stavu vlastně zcela nemožné.

V životě jsem si nic nezlomil, dokonce ani na lyžích ne. Kromě nějaké té boule v dětství jsem vlastně nikdy neměl žádné zranění, nikdy jsem nebyl v nemocnici, nikdy na chirurgii, nikdy jsem neměl narkózu. Celých třicet čtyři let jsem byl až na plané neštovice zdravý, dokonce ani zuby mě nikdy nebolely.

Neměl jsem zkušenosti s bolestí, natož s tolika bolavými místy najednou, neuměl jsem si s tím poradit.

Jen jedno mi bylo jasné, že ty nohy nevytáhnou, že to prostě bolí tak, že to nejde, a že pevná vůle a odhodlání nic nepomůže. Znamená tohle, že je člověk zbabělec? Nebo, ne? Bylo mi to jedno. Ležel jsem a pomalu mi všechno tuhlo; bylo mi čím dál tím hůř. Docela bych byl bral nevědět o světě jako ten kůň.

####

Šedivý obdélník okna začal blednout, jak přicházel nový den, sobota, druhého června. Calder se vrátí a dodělá mě. Patolog při pitvě určitě nepozná, že ta poslední rána přišla s dlouhým zpožděním po těch předchozích. Calder se bude tvářit nešťastně a nechápavě: „Já neměl vůbec tušení, že se ke mně Tim chystá..., byl jsem v Londýně, v televizním studiu..., nechápu, jak se dostal do zavřeného boxu..., to se může stát jen z velké neopatrnosti..., ale jak se mohlo stát, že ho kuň pokopal, to taky nemůžu pochopit..., přece je to tak klidné zvíře..., to přece vidíte sami... Je to strašlivé neštěstí, jsem z toho opravdu zdrcený..., je to hrozné...“ Mezitím už by se koni byla droga z krve vyloučila a každý, kdo by se na něho podíval, by si řekl, že je skutečně naprosto neškodný, a že jsem se nejspíš musel zachovat neuvěřitelně nešikovně. Že jsem měl velikou smůlu. Takové neštěstí, taková smůla.

Aktovka lana Pargettera odputovala do bezpečnějšího úkrytu, nebo vzala za své. Těžko Calderovi prokáží, že je vrah. Ať jsem se na situaci díval z kteréhokoli úhlu, nenacházel jsem nic útěšného. Neměl jsem valnou chuť otáčet zápěstím, abych viděl na hodinky. Mezi mřížemi se objevilo bledé, jasné slunce, začínal den. Mohlo být tak asi pět hodin, možná o něco později.

Čas se vlekl. Slunce zmizelo za stěnou. Leželi jsme s koněm svorně a tiše, mrtvý a polomrtvý. Čekali jsme.

Venku prudce zastavilo auto. Bouchla dvířka. Tak..., teď. Bude to teď..., každou chvíli.

V dálce se ozvaly hlasy, nějací lidé tam na sebe volali. Ženské hlasy a mužský hlas.

Calderův výrazný, zřetelný hlas cvičený pro veřejnost jsem neslyšel. Calder to nebyl!

Okamžitě ve mně zase vzklíčila naděje, vzedmula se jak vlna. Snažil jsem se zakřičet: „Tady..., tady jsem..., tady!“ ale podařilo se mi jen jakési chraptivé zakrákání, které za stěny boxu vůbec neproniklo.

Co když hledají Caldera, co když zase odjedou, když ho nenajdou..., co když nasednou a pojedou pryč...

Nabral jsem do plic tolik vzduchu, kolik jsem dokázal a zařval: „Pomoc! Tady!“

Nedělo se nic. Můj hlas se odrazil od stěn a jen se mi vysmíval. S největším úsilím jsem znovu nabral dech a zakřičel... a znovu..., znovu.

Horní dvířka se prudce otevřela a vpustila dovnitř oslňující světlo, čísi hlas zvolal ohromeně: „Tady je! On je tady uvnitř!“

Zaskřípěla závora dolních dvířek a i ta se otevřela dokořán. V jasném světelném obdélníku se objevily tři postavy, rychle se blížily, mluvily úzkostlivě i s úlevou. Přinášely mi život.

Judith, Gordon a Pen.

Judith polykala slzy a já možná také.

„Zaplat’ pánbůh,“ vzdychl Gordon. „Zaplat’ pánbůh!“

„Dostali jsme strach, když ses nevracel domů,“ řekla Pen.

„Jsi v pořádku?“ zeptala se Judith.

„No... ne tak docela..., ale všechno je relativní. V životě jsem nebyl tak blažený, tak co!“

„Počkej, vezmeme tě v podpaží a vytáhneme tě,“ navrhl Gordon, když si prohlédl, v jaké jsem situaci.

„To laskavě nedělejte.“

„Proč ne?“

„Mám dojem, že mám jedno rameno nějaké zlomené. Sežeňte kafilerku.“

„Time...“ Nechápavě se na mne díval.

„Myslím to vážně, volejte kafilerku, přijedou s nákladákem s rumpálem, jsou zařízení na odvoz mrtvých koní.“

„Ach tak.“

„Asi bychom taky měli zavolat sanitku,“ usoudila Pen. Usmíval jsem se na ty svoje nepříliš akceschopné zachránce s velikou láskou. Ptali se mě, jak jsem se dostal tam, kde jsem. Když jsem jim to stručně vylíčil, byli zděšení. Pak jsem se já zeptal jich, jak to, že přijeli. Vyprávěli, že dostali strach, když se dozvěděli, že Calderovo televizní vystoupení odpadá.

„Mickey Bonwith je nemocný,“ vysvětlovala Pen. „Ohlásili to teprve večer, řekli, že přímý přenos nebude, že pustí reprízu jednoho starého programu ze záznamu a slíbili divákům Caldera na příště.“

„Pen nám pak hned zavolala a řekla nám, kam ses vypravil a za jakým účelem,“ řekla Judith.

„Dostali jsme strach,“ dodal Gordon.

„Domů jsi nedošel..., nezavolaš jsi...“

„Byli jsme celou noc vzhůru, děvčata měla čím dál tím větší strach, tak jsme se sebrali a jeli sem.“

Ujeli sto mil. Lepší kamarádi asi člověk mít nemůže.

Gordon odjel někam do budky telefonovat a Pen se mne zeptala, jestli jsem našel, co jsem hledal.

„Já vlastně nevím, protože na většině lahviček s léky nebyly nálepky.“

„Radši už nemluv,“ zarazila mne Judith. „To už stačí.“

„Ale radši mě nech.“

„Jistě, jen ať se trochu zaměstná, to je lepší,“ zastala se mne Pen s pochopením.

„Kolik je vlastně hodin?“

Judith se podívala na hodinky. „Za deset minut osm.“

„Calder se vrátí...“ Vráť se také stájníci, ti nejdřív. Calder se ukáže teprve tehdy, až stájníci budou v práci, bude potřebovat svědky, bude chtít, aby byli u toho, až mne najde.

„Time,“ ozvala se Pen energicky. „Když předpokládáš, že přijde, že se vrátí..., řekni, vzals nějaké vzorky? Podařilo se ti to?“

Chabě jsem přikývl.

„Jenže asi těžko budeš vědět, co to bylo...“

„Já to mám.“

„Ale to přece Calder jistě našel, ne?“ zeptala se mírně, byla připravená na zklamání a nechtěla, abych si myslel, že mi něco vyčítá.

Usmál jsem se na ni. „Nenašel nic. Mám to u sebe.“

Rozhlédla se nechápavě po boxu a pak se zadívala na mne: „Copak on tě neprohledal? Jistě se ti díval do kapes, ne?“

„To já nevím, ale ty vzorky nenašel.“

„Tak kde tedy jsou?“

„Poučil jsem se od Ginnie, jak si uchovat volné ruce. Mám ty vzorky v igelitovém sáčku a ten sáček mám zastrčený za pasem, v kalhotách.“

Chvíli se na mne ohromeně dívaly a pak se daly do smíchu. Judith měla slzy v očích. „A to jsi tam měl... celou tu dobu?“ zeptala se.

„Jo, celou tu dobu. A až mi to budete brát, tak proboha opatrně.“

###

Jsou okamžiky, na které by bylo lépe zapomenout, ale na které zapomenout nelze. Příští půlhodina asi patří do této kategorie. Nakonec jsem ale ležel na tvrdých nosítkách, na čerstvém vzduchu, a můj těžký kamarád už byl napůl vytažený na odtahové rampě vozu z kafilerky. Byl zázrak, že přijeli tak brzo ráno. Vděčil jsem za to Gordonově výmluvnosti.

Tři stájníci, kteří se dostavili do práce, postávali kolem a tvářili se bezradně. Zřízcenci od sanitky s sebou neměli sanitáře a se směšným zoufalstvím jak ve frašce se pokoušeli nefungující vysílačkou s někým poradit, kam mne vlastně mají odvézt.

Gordon vysvětloval chlapům z kafilerie, že je nezbytně nutné, aby se koni odebral vzorek krve na vyšetření, a že se kůň v žádném případě nesmí zlikvidovat, dokud nebude vyšetření hotové. Judith s Pen vypadaly unaveně a zívaly. Já byl zmožený, díval jsem se na oblohu, na ptáky, kroužící ve výšce a přál jsem si být s nimi, lehký jako oni. Do tohoto neobyčejně poutavého obrazu vstoupil Calder.

Těžko říct, co si v první chvíli pomyslel, když viděl, jak je na jeho dvoře živo. Jak vykročil od auta, měl pootevřená ústa a tvářil se poděšeně.

Nejdřív zaostřil na Gordona. Tomu právě řidič z nákladáku hlasitě vykládal, že pokud chce, aby se koni vyšetřil vzorek krve, musí mu na to dát písemnou objednávku, protože budou muset zavolat veterináře a někdo to bude muset zaplatit.

Calder se zadíval na mrtvolu povytaženou na nakládací rampě, pak se podíval na prázdný box s doširoka otevřenými vrátky.

Pak se zmateně a nechápavě podíval na Judith a zděsil se, když sklouzl pohledem na Pen a uviděl, jak drží v ruce igelitový sáček s různými kapslemi, tabletkami a dalšími uloupenými poklady.

„Já vám to asi předtím neřekla..., ale já jsem lékárnice,“ prohlásila Pen pevným jasným hlasem. Pro Caldera zněl jako umíráček.

Díval se na sáček s poklady jako hypnotizovaný. „Kde jste to..., kde...“

„Od Tima.“ Ohlédla se na mne a on taky.

V tu chvíli si Calder teprve uvědomil, že sice ležím naprosto nehybně, ale mrtvý nejsem. Dvěma rychlými kroky byl u nosítek a podíval se mi do očí. Viděl, že jsem živý, že všechno vím, že jsem při plném vědomí. Ani on, ani já jsme nepromluvili. Jemu jako když oči ustoupí do důlků a propadnou se tváře. Já jistě taky nesl viditelné stopy nočního dění. Na něm ale bylo vidět, jak si uvědomuje, že moje pokračující existence je jeho konec.

Hochu, mělš mě víc uhodit, říkal jsem si a on asi taky. Upřeně, žhavýma očima, nevyzpytatelně se na mne podíval, pak se prudce otočil a toporně odešel ke svému vozu.

Gordon udělal dva váhavé kroky, jako by ho chtěl zarazit, ale Calder došel k vozu bez jediného ohlednutí,

nasedl, šlápl na plyn a s hlasitým kvílením kol odstartoval k bráně.

Gordon se za ním díval: „Měli bychom zavolat policii.“

Judith ani Pen se na to moc nadšeně netvářily a já už vůbec ne. Čím dál se ten otravný rituál odsune, tím líp, říkal jsem si, i když mi bylo jasné, že dříve či později se na policii obrátit musíme. Jenže Británie je malý ostrov a Calder daleko neuteče, je příliš známý.

Pen se podívala na poklad v igelitovém sáčku, který pevně svírala v ruce a pak ho bez jakéhokoli komentáře jednoduše vstrčila do své objemné kabely. Krátce se na mne podívala, usmála se a já taky. Byl jsem rád, že rozluštění těch kapslí je teď na ní a jejích přátelích.

###

Týž den odpoledne, asi v půl čtvrté, objevila rodina s dětmi na výletě zaparkované auto s běžícím motorem, schované zcela mimo silnici v křoví. Děti byly zvědavé a nakoukly okénky do vozu. Na zadním sedadle uviděly zhrouteného člověka s jakousi hadicí v ústech.

Poznaly ho podle kadeřavých vlasů a charakteristického vousu.

Děti prý údajně upadly do hysterického šoku a rodiče byli pobouřeni. Dávali najevo, že by se úřady nebo obec nebo prostě někdo měl zasadit o to, aby sebevrazi nerušili životní prostředí v přírodě.

Týž večer v televizi vysílali Calderův nekrolog, pěli chválu na jeho zázračné schopnosti. Připadalo mi paradoxní, že veliký maestro, který tak dokonale znal léky a jedy, volil k odchodu ze života plyn.

Našli ho jen asi dvacet mil od jeho podniku. Nezanednal žádný vzkaz. Pracovníci televize, kteří s ním připravovali pořad Mickeyho Bonwithe, prý říkali, že to, co se stalo, naprosto nemohou pochopit. Dissdale volal Olivera a řekl mu, že vzhledem ke Calderově smrti od koupi Sandcastlea ustupuje.

Než jsem tohle všechno vyslechl, obložili mě sádrou, kde jen mohli. Konce zlomených kostí o sebe nepříjemně skřípaly a elegantní modřiny ve tvaru koňského kopýta mne taky moc netěšily.

Dali mě do jednolůžkového pokoje, i když se přitom tvářili neochotně, zřejmě považovali soukromí v nemocnici za zbytečný luxus, jako by člověk od státního zdravotnictví žádal příliš mnoho. V pondělí přijela Pen až z Londýna, aby mi ohlásila, co v laboratořích zjistili.

Nejdřív mne políbila, pak se zamračila. „Vypadáš vyčerpaně,“ řekla.

„Však je tu taky otrava.“

„To asi ano. Stejně, neuměla jsem si představit...“

Dala kytici růží do džbánu na vodu a sdělila mi, že ty květiny jsou od Gordona a Judith, z jejich zahrádky.

„Mám tě od nich líbat,“ řekla lehkým tónem. „Moc krásně jim tam všechno kvete.“

„Pen...“

„Ano, jistě.“ Přitáhla si židli blíž k posteli. Já zpola ležel, zpola seděl, oblečený z větší části do sádky, přes přikrývku hozený župan (nemocniční). „Tak tedy, abys věděl, tak jsi opravdu odtamtud vynesl poklad.“

„Vážně?“

Ušklíbala se. „Není divu, že Calder spáchal sebevraždu, když viděl, že ty jsi živý, když slyšel, že posíláme mrtvého koně na vyšetření, když zjistil, že jsi mu v ordinaci sebral tolik věcí. Měl na vybranou, buď udělat to, co udělal, nebo strávit léta ve vězení a mít zničenou pověst.“

„Spousta lidí by radši žila se zničenou pověstí.“

„Calder ne.“

„Ne, Calder ne.“

Otevřela tenkou aktovku, kterou měla na kolenou, a vytáhla z ní několik na stroji psaných papírů.

„Včera jsme na tom dělali celý den a dnes celé dopoledne,“ řekla. „Nejdřív ze všeho ti musím říct, že Gordon objednal vyšetření koně ve Výzkumném ústavu hypologickém a odtamtud dnes ráno volali, že v krvi toho koně našli isobutrazin, který je právě u koní ve veterinární praxi přísně kontraindikovaný.“

„Nepovídej.“

Zajiskřilo jí v očích: „Ti lidé z výzkumu Gordonovi řekli, že koně po tom isobutrazinu absolutně šílí a doslova lezou po zdích.“

„Jo to lezou,“ poznamenal jsem suše.

„Je to lék, který se jinak běžně používá u psů jako uklidňující prostředek, když majitel chce, aby míň štěkali nebo aby se jim nedělalo zle v autě. U koně má opačný, paradoxní účinek, kůň se po isobutrazinu doslova pomine. Ve všech učebnicích před ním důrazně varují, koním se nesmí podávat.“

„Když se ale podá..., tak časem přestane působit, ne?“

„Jistě, tak asi za šest hodin je zvíře zase úplně normální, lék se vyloučí. Mimochodem, kdyby tě to snad zajímalo, jeden firemní název toho léku je Diquel.“

Šest hodin, říkal jsem si chabě, šest celých hodin!

„A teď hádej, co jsme našli v tom tvém sáčku s poklady. Tři tablety Diquelu.“

„Nepovídej.“

Přikývla. „Jo. A teď, můj drahý Time, dobře poslouchej. Abys věděl, když jsme zjistili, co a jak vlastně Calder prováděl, tak nám z toho zůstal rozum stát.“

Asi se jí zastavil zase, protože zmlkla a dívala se nad těmi popsanými stránkami kamsi do prázdna.

„Vzpomínáš si, jak jsme tehdy o velikonocích byli u Caldera? Měl tam tehdy jednoho koně s krvácením do močových cest..., říkal tomu krystalurie..., taky říkal, že s tím antibiotika nehnou, pamatuješ?“

„Ano. Měl tam koně s těmihle příznaky i jindy.“

„Tak abys věděl, ty koně předtím léčil Ian Pargetter, to přece bylo ještě před jeho smrtí, že?“

Zamyslel jsem se. „Některé ano.“

„Takže..., jestli si vzpomínáš, tak než pro tebe přijela v sobotu sanitka, řekls mi, že některé lahvičky s kapslemi byly označené a+ w, b+ w nebo c+ s, ano?“

Přikývl jsem.

„Tři kapsle s jedním průhledným a jedním modrým koncem skutečně obsahovaly c a s. Vitamín C a sulfonamid.“ Podívala se na mne, jestli mi to něco říká. Vitamín C a sulfonamidy mi připadaly neškodné a taky jsem jí to řekl.

„Jistě, když se podávají každý zvlášť, tak jsou prospěšné, ale když se podávají současně, způsobují krystalurii.“

Vytřeštil jsem na ni oči.

„Calder ty kapsle vyráběl cíleně za tím účelem, aby u koní přivodil chorobné příznaky, které pak „zázračně“ vyléčil. K tomu zázraku stačilo, když se přestaly ty kapsle zvířeti dávat.“

„Panebože!“

Kývla. „Právě. Nechtěli jsme tomu uvěřit. Ian Pargetter musel vědět, co se děje, musel být ve hře. Protože to byl právě nejspíš on, kdo dodával trenérovi, majiteli nebo stájníkovi lahvičky označené jako antibiotikum s příkazem, aby se kapsle podávaly denně. Koně onemocněli z těch kapslí.“

„Pen!“

„Počkej, já ti to trochu vysvětlím, jestli to sneseš. Je to takhle: když se někomu podávají sulfonamidy, komukoli, člověku nebo zvířeti, tak mu to celkem nemůže uškodit, i když třeba ty sulfonamidy nejsou zrovna na místě, protože za normálních okolností je moč jen nepatrně kyselá nebo nepatrně zásaditá a sulfonamidy se snadno vylučují. Vitamín C je kyselina askorbová a vede k vyšší kyselosti moči, která pak zase vede k tomu, že se ze sulfonamidů tvoří krystaly, a ty krystaly způsobují bolesti a krvácení... jako umleté sklo.“

Chvilí bylo ticho. „To je ale ďábelské,“ vydechl jsem.

Přikývla. „Je. Jakmile měl Calder postiženého koně ve svých stájích, snadno urychlil uzdravení tím, že mu podával sodu, po té moč ztrácí kyselost a krystaly se rozpustí. Když se koni zároveň dává hodně pít, jde to ještě rychleji. Přímou zázračně rychle.“ Na chvíli se odmlčela a usmála se. „Testovali jsme další věci, něco z toho byly naprosto neškodné rostlinné léky. Pak jsme přišli na takové ty doma plněné kapsle, tentokrát měly jednu půlku zelenou, a my předpokládáme, že to jsou ty a+ w.“

„Pokračuj, co je a a co je w?“

„A je antibiotikum, w je warfarin, kumarinový preparát. Než se na to zeptáš, tak ti radši hned řeknu, že warfarin se používá v humánní praxi na snížení srážlivosti krve.“

„To byla ta oranžová pilulka, kterou jsi našla na zemi v ordinaci, aspoň jsi to tehdy říkala.“

„Vidíš, to je fakt, já na to dočista zapomněla.“ Překvapeně se na mne podívala. „No prostě, když dáváš určité antibiotikum současně s warfarinem, tak se jeho účinek umocňuje do té míry, že se krev skoro odmítá srážet..., takže dochází ke krvácení do zažívacího traktu, do sliznic vůbec..., všude, kde může snadno dojít k poškození vlásečnic, které by se jinak okamžitě uzavřely sraženou krví a zhojily.“

Vydechl jsem. „Pokaždé, když jsem u Caldera byl, tak tam měl koně s krvácením.“

„Warfarin působí takhle: snižuje účinek vitamínu K (blokuje vitamín K) a vitamín K je pro normální srážlivost nezbytný. Takže aby napravil škody, stačilo, když Calder nasadil obrácený postup, vysadil warfarin a nasadil velké dávky vitamínu K... alfalfa má vysoký obsah K-vitamínu.“

„A co je b+ w?“ zeptal jsem se omámeně.

„Barbiturát a warfarin. To je zas trochu jiný mechanismus. Když ty dvě věci podáváš současně a pak barbiturát vysadíš, způsobíš pozdní krvácení, které se dostavuje až tak po třech týdnech.“ Odmlčela se.

„Samozřejmě že jsme se dívali do učených knih a tam všude varují, že se u lidí na warfarinu musí ordinovat velmi opatrně barbituráty, fenylobutazon a stereoidy, smí se podávat až po patřičném snížení dávek warfarinu. Víš, musím uznat, že když takhle nacpal dva léky do jedné kapsle, bylo to opravdu geniální, protože nikoho ve snu nenapadne, že dává koni dva léky a ne jen jeden... Taky si myslíme, že

Ian Pargetter třeba dával ty kapsle do nějaké lahvičky s originální firemní etiketou. Majitel koně si pochopitelně myslel, že dává zvířeti to, co je na etiketě napsané.“

Jen jsem koukal. „To je k nevíře.“

„Ve skutečnosti je to ale docela jednoduché, počkej, to ještě uslyšíš.“

„Ono to ještě není všechno?“

„Zdaleka ne.“ Ušklíbla se. „Pamatuješ se na ty ubohé, vychrtlé, úplně zesláblé koně, co sotva stáli na nohou?“

„Ano. Co s těmi bylo?“

„Říkals, že v Pargetterově aktovce byla lahvička se zbytkem tabletek a že na ní bylo napsáno diuretikum, jinými slovy lék způsobující zvýšené vylučování moči?“

Přikývl jsem.

„Tak abys věděl, my jsme identifikovali těch pár tabletek, cos vzal s sebou, je to thiazidové diuretikum. Když se koni podává dlouhodobě, způsobí přesně takovou progresivní celkovou sešlost, jakou trpěli ti koně.“

Ztratil jsem řeč.

„Když jde o to, takový stav zase vyléčit, stačí vysadit diuretikum a poskytnout zvířeti dobrou stravu a hodně pití. A ejhle!“ Blaženě se usmála. „Chemicky je to dokonale elegantní. Tu celkovou slabost způsobuje nadměrné vylučování draslíku a draslík je pro organismus nezbytný. V léčbě pak stačí chybějící draslík zase doplnit, samozřejmě postupně, ale co nejrychleji to jde... formou draselných solí, a ty koupíš kdekoli.“

S obdivem jsem se na ni zadíval.

Radovala se ze svých objevů. „Tak a teď zbývají ti koně s nehojícími se vředy a zastaralými ranami.“

Takoví u něho také vždycky stáli, vzpomínal jsem.

„Infikované rány nebo vředy se většinou poměrně rychle hojí po místní antibiotické léčbě, používá se nějaká mast. To víš, že jak jsme viděli mast, už jsme se ježili podezíravostí. Nakonec jsme tedy vzali jednu tu malou tubu, cos našel v té aktovce a podívali jsme se na ni. A hle, žádné antibiotikum v ní nebylo.“

„Co tedy?“

„Kortizon.“

Viděla, že se tvářím nechápavě a usmála se. „Kortizonová mast je výborná na ekzémy a alergie, ale není dobrá na přirozený proces hojení ran. Naopak, kdybys koni způsobil povrchní oděrku, pak ji pěkně ušpinil a zinfikoval a pečlivě dvakrát denně natíral kortikoidy, tak bys brzy vyrobil krásný nehojící se vřed, nehojil by se a nehojil. Samozřejmě nehojil by se do té doby, než bys koně poslal ke Calderovi, Calder by na tvého miláčka vložil ruce... a na ránu by vložil antibiotikum, a to hned, a umožnil by rozvoj přirozeného procesu hojení.“

„Panebože!“

„Když se řízneš, nikdy si na to nedávej kortikoidy. Spousta lidí to dělá a je to pěkná pitomost.“

„Já to dělat nebudu,“ sliboval jsem pilně.

Pen se usmála. „Teď poslouchej: zubní pasta se většinou plní z dolního širšího konce. Tak jsme u té tuby ten konec řádně prohlédli, a zjistili, že byl násilně odtočený, otevřený a zase znovu zavřený. Krásné, že?“ Odmlčela se. Zeptal jsem se, jestli to tím končí.

„Ano, to je všechno.“

Chvilí jsme mlčky uvažovali. „Tím, cos mi tu povídala, se vyjasnila řada otázek.“

„Jako co?“

„Jako proč Calder zabil Iana Pargettera. Ian Pargetter chtěl s něčím přestat..., jistě to byla tahle velkovýroba nemocí. Řekl, že už toho má dost. Taky řekl, že něco zarazí i Calderovi, a tím si nejspíš podepsal rozsudek smrti.“

„To víš přímo od Caldera? On ti to řekl?“

„Ano, to mi řekl, jenže já tomu nerozuměl, já nechápal, o čem mluví.“

„Víš, co by mě zajímalo? Chtěla bych vědět, proč vlastně Pargetter chtěl s tou věcí dočista přestat..., přece to těm dvěma muselo slušně vynášet, a Pargetter s Calderem jistě spolupracoval už řadu let.“

„Selen,“ řekl jsem.

„Jak to myslíš?“

„Ten selen byl něco jiného, nového. Dokud Pargetter vyvolával u koní chorobné stavy s vědomím, že se bez následků zase vyléčí, tak to šlo. Selen ale způsobuje nenapravitelné škody. Zmrzačená hříbata. Já si osobně myslím, že když s tím za ním Calder přišel, Pargetter se rozhořčil a vzbouřil. Muselo se mu z toho

udělat nanic, přece jen to byl veterinář.“

„A Calder samozřejmě nechtěl ustoupit..., byl ochoten i zabít.“ Přikývl jsem.

„Víš, Calderovi asi nestačil bohatý příjem, chtěl získat naráz celé jmění. Nebýt toho, že se Ginnie nějakým záhadným způsobem dostala k tomu šamponu, asi by se mu to bylo povedlo.“

„Stejně by mě zajímalo, kde k tomu šamponu přišla.“

Nespokojeně jsem se pokusil změnit polohu. „Já si vzpomněl na jméno toho Calderova stájníka, co mi tak připomínal Rickyho Barneta. Jmenoval se Jason. Vzpomněl jsem si na to tu noc... v tom boxu..., stejně je to legrační, jak se člověku najednou něco vybaví.“

Pen se na mne soucitně zadívala. „Povídej.“

„Vzpomněl jsem si, že Calder tehdy dával Jasonovi užívání pro koně, Jason ty léky roznášel. Calder samozřejmě říkal, že to jsou samé přírodní, rostlinné látky. Ale uvažuj, když Pargetter už nežil, Calder potřeboval někoho, kdo by různě v cizích stájích rozdával... ty jedovaté dvojité kapsle..., protože vím bezpečně, že koně se stejnými potížemi měl v ošetřování dlouho po Pargetterově smrti.“

„To máš pravdu..., až na to, že...“

„Že co?“

„Jak jsme tě v sobotu hledali, nakoukli jsme do celé řady boxů, a moc koní jsme tam neviděli. Nebylo tam tak plno jako kdysi.“

„Já si myslím, že je to tím, že Jason byl nejméně tři měsíce blokován v Oliverově hřebčíně, rozdával klisnám jablka se selenem.“

Vybavil se mi jasný obraz: Jablka... Shane... stájník, krácející přes dvůr, v jedné ruce vědro s vodou, v druhé jablko. Shane a Jason jsou jedna a tatáž osoba.

„Co je?“ zeptala se Pen.

„Potřebujeme fotografie Rickyho Barneta.“

„Aha.“

„Řekli mi, že pokud na tom budu trvat, mohli by mě zítra propustit.“

Podívala se na mne s přehnanou rezignací. „Co vlastně máš všechno zlomené?“

„Říkali, že tady nahoře lopatku, klíční kost, pažní kost, hrudní kost a nějaké to žebro.“ Ukázal jsem na nohu. „Tam už jsem je nestačil sledovat. Já vůbec netušil, že člověk má v kotníku tolik součástek.“

„Hřebovali ti to?“

„Co já vím?“

„Jak ale budeš sám existovat?“

„Nešikovně jako vždycky.“

„To je nesmysl. Počkej tady aspoň do té doby, než to přestane tak bolet.“

„Jo to může trvat celé týdny..., prý je zrada v nějakém poškození šlach nebo vazů nebo co.“

„Jaká zrada?“

„Já je moc neposlouchal.“

„Time!“ ztrácela se mnou trpělivost.

„Mně to připadalo otravné.“

Obrátila oči v sloup a dala se do smíchu. „Počkej, ale já ti vlastně přinesla od nás z lékárny dáreček.“

Zalovila v kabelce. „Tady, nechť ti to slouží ke zdraví.“

Podala mi malou bílou krabičku s nálepkou.

Na nálepce stálo psáno: Kostival.

Pen se ušklíbala. „No co, můžeš to zkusit, v kostivalu je allantoin, a ten skutečně napomáhá hojení kostí, takže co..., ostatně, Calder byl opravdu vynikající znalec rostlinných léků...“

###

V úterý čtvrtého června mne Oliver Knowles vyzvedl z nemocnice, odvezl na nákupy a pak mne vzal k sobě domů. Z jeho strany to nebyl jen nezištný skutek, potřeboval se mnou jednat obchodně. Jak jsem správně očekával, postavil se k mojí přechodné invaliditě věcně a nesentimentálně. Při našem telefonickém rozhovoru, ke kterému jsem se odhodlal, abych se k Oliverovi pozval, jsem se zmínil, že mám sem tam nějakou prasklou kost. Když mě Oliver uviděl, prohlásil suše, že si pod „sem tam nějakou prasklou kostí“ nepředstavoval sádrového člověka se sem tam přišpendlenými kusy oděvu.

„To nesmíte brát tak vážně,“ upokojoval jsem ho. „Skákat po jedné mohu, sedět mohu a pravou ruku mám úplně v pořádku, takže je to prima.“

„Ano, vidím.“

Jedna sestřička mě na vozíku přistavila až k autu. Řekla, že skákat prý nemohu, protože mě to bolí, a podala Oliverovi kousek papíru. „Tady kousek dál při silnici je podnik, kde půjčují invalidní vozíky.“

Obrátila se ke mně: „Měl byste si opatřit nějaký hodně pohodlný, abyste na něm mohl mít natažené nohy jako na tomhle. Tak. V pořádku?“

„Ano, děkuji.“

„Buďte na sebe opatrný.“

Šikovně a přátelsky mi pomohla vsunout se do vozu a odešla. My jsme se zachovali podle její rady a získali tak krásný, chromovaný, měkce čalouněný vozík, který jsme naložili dozadu do kufru.

„Tak a teď musíme nejdřív ze všeho koupit polaroid a celý stoh filmu.“

Oliver našel příslušný obchod a koupil aparát, zatímco jsem seděl v autě a snažil se být trpělivý.

„Co teď?“ zeptal se, když se vrátil s nákupem.

„Jedeme do Cambridge, do jedné továrny. Tady je adresa.“ Podal jsem mu lístek, na který jsem si napsal Rickyho instrukce. „Máme domluveno, že se sejdeme, až půjde z práce.“

„S kým se máme sejít?“

„To poznáte.“

Zastavili jsme proti bráně a čekali. Přesně v půl páté nastal exodus.

Ricky Barnet vyšel a otáčel se na obě strany, hledal nás. Oliver se vedle mne zavrtěl a řekl překvapeně:

„Ale to je přece Shane...“ Pak váhavě dodal. „Ne, není to on.“

„Není.“ Vyklonil jsem se z otevřeného okénka a zavolal na Rickyho.

Přešel silnici a zůstal stát vedle vozu. „Nastup.“

„Vy jste měl bouračku?“ ptal se překvapeně.

„Dalo by se říct.“

Nastoupil dozadu. Nebyl příliš nadšený, že ho budeme fotografovat z důvodů, které jsem mu vysvětlil, ale těžko mi to mohl odmítnout. Snažil jsem se na něj vyvíjet vyděračský tlak velmi jemně, bezbolestně a nenásilně, měl jsem v tom cvik. Nerozveselil jsem ho, ale to mně nevadilo, naopak, nepřál jsem si čtyřicet fotografií usmívajícího se Rickyho.

Oliver nás odvezl o kus dál a zastavil, když jsem mu řekl, u takového zcela neutrálního pozadí, u šedé tovární zdi. Prohlásil, že fotografie pořídí, když mu řeknu, jak to chci.

„Dobře. Podívejte se, Ricky je Shaneovi podobný..., takže prosím vás, vyfotografujte ho z takového úhlu, kdy mu bude nejpodobnější. Řekněte mu, aby pomalu otáčel hlavou, a až se vám to bude zdát nejlepší, tak ať se přestane hýbat.“

„Ano.“

Ricky vystoupil z vozu a postavil se před zed'. Oliver zaostřil na jeho hlavu a ramena. Pak vzal první snímek, čekali jsme, jak dopadne.

„Vypadá to dobře,“ řekl, když se na fotografii začaly objevovat barvy. „On opravdu vypadá jako Shane. To je k neuvěření.“

Poněkud mrzutý Ricky stál a ani se nehnul, dokud Oliver nevypotřeboval všechny čtyři krabice s filmy. Jak vytahoval jeden snímek za druhým z kamery, podával mi je a já je rozkládal vedle na sedadle.

„Je to skvělé,“ řekl jsem, když fotografování skončilo. „Moc děkuju, Ricky.“

Přešel k mému okénku a já se ho jakoby nic zeptal: „Ricky, nepamatuješ se, který veterinář tehdy léčil Indián Silka, když byl tak zesláblý?“

„Jasně, že se pamatuju, to byl ten chlápek, co ho zabili, ten a jeho spolupracovníci, prej byl nejlepší, aspoň táta říkal.“

Klidně jsem přikývl. „Nechceš se svézt do Newmarketu?“

„Děkuju ne, mám tu motorku.“

Zavezli jsme ho zpátky k bráně, tam jsem ho trochu rozveselil, zaplatil jsem mu za čas a námahu. Dívali jsme se za ním, jak s přehnanou suverenitou startuje.

„Co teď? Říkal jste, že do Newmarketu?“ zeptal se Oliver.

Přikývl jsem. „Mám tam domluvenou schůzku s Ursulou Youngovou.“

Zmateně se na mne podíval, ale vyjel bez odmluv. Zaparkovali jsme na parkovišti v centru, Ursula slíbila, že se tam dostaví.

Byli jsme tam o chvíli dřív, fotografování netrvalo tak dlouho, jak jsem počítal. Oliver se konečně neovládl a zeptal se:

„Prosím vás, k čemu vlastně budou ty fotografie?“

„Abychom našli Shanea.“

„Ale k čemu?“

„Prosím vás, teď se uklidněte.“

„Jistě.“

„Protože si myslím, že on krmil ty klisny selenem.“

Oliver seděl bez hnutí a mlčel. „Vy už jste se na toho mládence jednou ptal. Tehdy mě napadlo..., jestli si třeba nemyslíte..., jestli to nebyl on, kdo zabil Ginnie.“

Tentokrát jsem mlčel já.

„Já nevím, já opravdu nevím,“ řekl jsem nakonec.

Přijela Ursula. Energicky zastavila a ihned se začala omlouvat za zpoždění, přestože dorazila přesně. Byla poněkud vyvedená z míry mým neobvyklým vzhledem, stejně jako předtím Oliver, ale rychle se vzpamatovala, začala se chovat věcně a přisedla k nám do vozu, na zadní sedadlo. Podal jsem jí třicet snímků z těch čtyřiceti, co jsme pořídili. Okamžitě Rickyho Barneta poznala.

„Věc se má tak,“ vysvětloval jsem jí. „Ricky je podobný stájníkovi, který pracoval pro Olivera, a my hledáme toho stájníka.“

„A jak moc je to důležité?“

Oliver odpověděl, než jsem stačil nabrat dech. „Ursulo, jestli mi ho najdete, tak možná prokážeme, že Sandcastle je úplně v pořádku.“ Vytřeštila na něho oči.

„A ještě něco, Ursulo..., jestli ho najdete..., toho Shanea..., tak vás do své nejdelší smrti budu zásobovat zákazníky.“

Bylo mi jasné, že pro ni, pro středně známou agentku, tohle nebyla žádná maličkost.

„Dobře,“ řekla energicky. „Jsem vaše. Ty fotografie začnu rozdávat hned dnes večer, pak vám zavolám, co jsem zjistila.“

„Ursulo, prosím vás, pokud byste ho našla, dejte pozor, ať ho nevyplašíte, nechceme, aby se nám ztratil.“

Pátravě se na mne podívala. „Není tohle náhodou práce pro policii?“

Přikývl jsem. „Ano, je. Budeme taky rádi, najdete-li kohokoli, u koho ten Shane pracoval, a ptejte se těch lidí, jestli náhodou některý z koní, které ten mládenec měl na starosti, neonemocněl..., vlastně, jestli neonemocněl kterýkoli z koní během doby, co tam Shane byl. Ale neříkejte mu Shane..., on si taky říká jinak.“

„Je nebezpečný?“ zeptala se zpříma.

„My ho nechceme chytit, my jen chceme vědět, kde je.“

„Dobře. Já vám oběma důvěřuju, takže udělám, co bude v mých silách. Doufám, že se jednou dozvím, o co vlastně jde.“

„Jestli udělal to, co si myslíme, že udělal, tak se postaráme o to, aby se to dozvěděl celý svět, to se spolehněte.“

Krátce se usmála a poplácala mě po sádrovém rameni. „Jste zelený.“ Pak se obrátila k Oliverovi. „Tim mi řekl, že ho pokopal kůň, je to pravda?“

„Mně to taky řekl.“

„Time, jak to bylo? Jak to, že jste v tomhle stavu?“

„Ten kůň to trochu přehnal, nešika.“ Usmál jsem se na Ursulu.

Věděla, že se vyhýbám přímé odpovědi, ale protože žila ve světě, ve kterém vždy hrozila koňská kopnutí, už na mne nenaléhala. Zastrčila stoh fotografií do objemné kabelky, vystoupila z našeho vozu, nasedla do svého a energicky vyjela.

„A co teď?“ zeptal se Oliver.

„Láhev skotské.“

Nejdřív se na mne káravě podíval, pak si mne prohlédl. „Vydržíte to až domů?“ zeptal se s pochopením.

###

Ten večer jsem Oliverovi postupně pověděl všechno, co jsem se dozvěděl od Pen, analýzu pokladů z Calderovy ordinace, a jak Calderovi „pacienti“ trpěli uměle vyvolanými chorobami. Řekl jsem Oliverovi, že Calder zabil Iana Pargettera a proč to udělal, také jsem mu vysvětlil, že nápad zbavit Sandcastlea ceny, pak ho koupit a rehabilitovat, vznikl po zdařilém manévru s Indiánem Silkem.

„Možná že takových případů bylo víc a že o nich nevíme,“ řekl jsem zamyšleně. „Mohli to být třeba koně pro parkúr nebo military, i poníci, co my víme. Dissdale mohl koupit víc ‚bezpečných‘ koní.“

„Od nabídky, že koupí Sandcastlea, couvl týž večer, kdy se Calder zabil.“

„Jak vám to tehdy přesně oznámil?“

„Byl velmi zarmoucený, říkal, že ztratil nejlepšího přítele a že hez Caldera a jeho zázračného umění nemá smysl, aby Sandcastlea kupoval.“

Zamračil jsem se. „Měl jste pocit, že je upřímný?“

„Myslíte, jestli je opravdu zarmoucený? To určitě.“

„A pokud jde o jeho víru v zázraky?“

„Měl jsem pocit, že tomu skutečně věří.“

Takže přece jen bylo možné, že Dissdale je nevinný, že byl jenom nástroj, prostředník, nic netušící prostředník, třeba opravdu nevěděl, že ti výhodně koupení koně trpěli záměrně způsobenými chorobami. Byl pyšný na to, že se zná s Velkým Mužem, to nám bylo jasné už v Ascotu, možná, že byl jen naivní snob, že nebyl darebák.

Oliver se mne pak zeptal, jak jsem na ten trik s úmyslně způsobenými nemocemi přišel a jak jsem zjistil, kdo zabil Iana Pargettera. Vysvětlil jsem mu to co nejstručněji.

Upřeně se díval na můj bílý krunýř.

„Máte zatracené štěstí, že jste na vozíku a ne v rakvi, máte zatracené štěstí.“

„Já vím.“

Nalil nám oběma další brandy, ke kterému jsme se propracovali po večeři. Anestézie začínala docela pěkně působit.

„Víte,“ řekl Oliver, „já už teď skoro věřím, že tu přece jen za rok ještě budu, i když třeba budu muset prodat Sandcastlea a kdoví co ještě.“

Napil jsem se. „Zítra vymyslíme plán, jak Sandcastlea veřejně rehabilitovat. Pak se podíváme na finanční situaci, spočítáme, s jakými ztrátami musíte počítat, a vymyslíme časový harmonogram na vaši opětovnou sanaci. Já vám sám nic slíbit nemůžu, není to samozřejmě jen na mně, ale myslím si, že pokud banka bude mít reálnou vyhlídku, že půjčka bude nakonec v celém rozsahu splacena, vyjde vám patrně do značné míry vsťříc, pokud jde o lhůty splatnosti.“

„Jste hodný,“ řekl krátce Oliver a snažil se úsečným jednáním zakrýt dojetí.

„Upřímně řečeno, je pro nás výhodnější, když jste solventní, než kdybyste se položil,“ poznamenal jsem. Usmál se. „Jste finančník do poslední kapky krve.“

###

Protože schody pro mne byly neschůdné, uložil jsem se na pohovce, na té, na které si zdřímla Ginnie v poslední den svého života. Zdálo se mi o ní, jak jde proti mně po pěšině, šťastná. Nebyl to nijak dramatický sen, ale vzbudil jsem se z něho plný smutku. Příští den jsem myslel víc na Ginnie než na ztráty a zisk.

Večer telefonovala Ursula. Mluvila energicky, vítězně a současně udiveně.

„Vy mi to nebudete věřit, ale já už v Newmarketu našla troje dostihové stáje, kde ten chlap vloni v létě nebo na podzim pracoval. Ve všech třech v té době onemocněl nějaký kůň!“

Já jí to samozřejmě věřil. Zeptal jsem se, o jaké nemoci šlo.

„Měli krystalurii. To znamená...“

„Já vím, o co jde.“

„Ale... mně to připadá fantastické..., ve všech třech případech se jednalo o stáje, odkud v minulosti posílali koně ke Calderovi Jacksonovi, a tahle zvířata, ta, co onemocněla vloni, tam taky poslali, a prý je zázračně vyléčil. Dva z trenérů, se kterými jsem mluvila, tvrdí, že na Caldera absolutně přísahají, že jim za poslední léta uzdravil už řadu koní.“

„Říkal si tam ten stájník Shane?“

„Ne, Bret, Bret Williams u všech tří zaměstnavatelů.“

Nadiktovala mi adresy stájí, jména trenérů a přibližnou dobu, kdy tam Shane – Jason – Bret pracoval.

„To víte, stájníci přicházejí a odcházejí, to už tak je, tenhle v každých stájích pracoval tak měsíc. Pak se prostě jednoho rána neobjevil. Většinou to tak dělají.“

„Jste skvělá,“ pochválil jsem ji.

Vítězosláva lehce vychládala. „Poslyšte, já mám dojem, že vám nic objeveného nepovídám, že jste čekal, že něco takového uslyšíte.“

„Spíš doufal.“

„Závěry, které se nabízejí, jsou ale k neuvěření.“

„Jen jim věřte.“

„Ale Calder... přece by nemohl...“

„Shane pracoval pro Caldera trvale, ať už byl, kde chtěl, vždycky Calderovi vyráběl pacienty.“

V telefonu bylo hluboké ticho. „Ursulo, jste tam?“

„Ano, jsem. Mám pokračovat s těmi fotografiemi?“

„Ano prosím vás, potřebujeme ho najít.“

„Zasloužil by provaz,“ řekla tvrdě. „Udělám, co bude v mých silách.“ Zavěsila. Tlumočil jsem Oliverovi, co jsem se od ní dozvěděl.

„Bret Williams? Tady si říkal Shane Williams.“

„Jak jste k němu vůbec přišel?“ zeptal jsem se. Oliver zamračeně vzpomínal. „Víte, ono není tak snadné najít dobrého stájníka. Dáváte donekonečna inzeráty a hlásí se vám jen druhořadí a ještě horší uchazeči. Vstupní pohovor s Shanem měl Nigel, a ten z něho tehdy měl dobrý dojem, řekl, že bychom to s ním měli zkusit na měsíční zkušební dobu. Tak jsme to tak udělali a když měsíc uplynul, tak jsme si Shanea samozřejmě nechali. Když se nám letos zase přihlásil, tak jsme to uvítali, protože je zkušený, rychlý, schopný, vyzná se ve všem perfektně a k tomu se umí chovat, je přesný...“

„Prostě vzorný.“

„Jako stájník ano.“

Přikývl jsem. Shane musel být dobrý. Jistě byl pyšný na svoje činy, byl na sebe hrdý jako všichni zrádci. Přemýšlel jsem o těch románových křestních jménech, která si volil. Nejspíš se cítil jako hrdina, jako důležitý tajný agent, sledoval své tajemné cíle při všední, každodenní práci a na svého nic netušícího podváděného zaměstnavatele se díval s povzneseným despektem.

Klidně mohl plnit vyhloubená jablka jakými chtěl kapslemi, občas si z jablka ukousl, aby to vypadalo nenápadně, a zbytek pak dal koni. Nikdo ho nikdy z ničeho nepodezíral, protože nikoho ve snu nenapadlo, že by ho podezřít mohl, nikdo nemohl tušit, co se děje.

Následující den jsem ještě ležel dole na pohovce, když Oliver zavolał vrchního inspektora Wyfolda a požádal ho, aby k němu přijel. Wyfold se bránil, Oliver ho musel přemlouvat. Nakonec slíbil, že přijede. Když mě uviděl v Oliverově pracovně, málem zařadil zpátečku.

„To prosím ne, já už jsem s panem Ekaterinem mluvil, znám jeho teorie. Já ale opravdu nemám čas na to, abych...“

Oliver mu skočil do řeči. „My už toho pro vás teď máme mnohem více. Prosím buďte tak laskav a vyslechněte nás. Já vím, že máte spoustu starostí s vrahem těch nešťastných děvčat, ale snad vám přece bude k čemu, když vám pomůžeme škrtnout ze seznamu obětí naší Ginnie.“

Wyfold se nakonec nechal přemluvit, přijal šálek kávy, sedl si a vyslechl, co jsme mu chtěli. Jak jsme mu střídavě a dopodrobna vyprávěli všechno, co se sběhlo, přestal se tvářit netrpělivě. Naopak, poslouchal velmi napjatě a jako ve střehu.

Předali jsme mu kopie analýz, které pořídila Pen, dále seznam „Williamsových“ zaměstnavatelů a zbývajících deset fotografií Rickyho. Krátce se na ně podíval a řekl: „Ano, s tímhle stájníkem jsme hovořili, ale...“

„Ne...“ přerušil ho Oliver. „Toho jste nevyslychali, je to fotografie mládence, který se mu velmi podobá, aspoň na první pohled.“

Wyfold našpulil rty a pokrčil rameny. „Prosím.“

„Myslíme si, že možná právě on zabil Ginnie, i když to třeba nebude možné dokázat,“ řekl Oliver.

Wyfold začal skládat listiny, které jsme mu předali. „V každém případě zahájíme příslušné šetření.“ Pak se na mne kysele podíval. „Vážený pane, kdybyste byl nechal na policii, aby prohledala Calderovu ordinaci, nebyl by Calder získal příležitost zbavit se aktovky lana Pargettera a zbavit se také dalších věcných důkazů. Tak to dopadá, když se do věcí míchají amatéři.“ Zadíval se významně na můj sádrový oděv. „Je lepší spolehnout se na profesionály.“

Pobaveně jsem se na něho podíval. Oliver jen zalapal po dechu: „No dovolte..., kdyby bylo po vašem, tak vůbec k žádné prohlídce nedošlo..., a i kdyby, tak určitě příliš pozdě na to, abych se já se svým podnikem zachránil.“

Wyfold mu dal jasně najevo, že jeho úkolem není zachraňovat cizí podniky. Okrajově se ještě zmínil, že použití paklíčů a zcizení léků z uzavřené prostory je porušení zákona. Jinak mne už nekáral.

Už byl na odchodu, když znovu zavolał Ursula. Myslím, že slyšel každé její slovo, mluvila hlasitě a radostně.

„Volám z Gloucestershiru,“ křičela do telefonu. „Rozhodla jsem se, že to zkusím tak říkajíc z druhého konce. Vzpomněla jsem si, že Binty Rockinghamová má vynikajícího koně na military, který byl jednu dobu tak zesláblý, že sotva stál na nohou a že ho Calder zázračně vyléčil, tak jsem za ní zajela, a hádejte co?“

„Co?“ zeptal jsem se poslušně.

„Ten stájník u ní dělal!“ hlásila vítězně. „Říká o něm, že jako stájník byl vysloveně dobrý, věřil byste to? Nechal si říkat Glint. Binty se nepamatuje, jak se jmenoval příjmením, protože u ní byl jen několik týdnů a už jsou to dva roky.“

„Zeptejte se jí prosím, jestli se náhodou nejmenoval Williams.“

Na druhém konci telefonu bylo slyšet nezřetelný hovor. Pak se zase ozvala Ursula. „Prý ano, ano.“

„Jste zlatá, Ursulo.“

Zasmála se. „Tak co, mám ještě zajít naproti k Rubymu Golbyovi? Měl výtečného poníka, kterému Calder vyléčil nehojící se vřed.“

„Tak ještě jednou naposledy, Ursulo, řekl bych, že už takhle je to dostatečně jasné.“

„No co, jistota je jistota,“ prohlásila vesele. „Teď, když už jsem z toho šoku venku, tak se docela bavím.“

Zapsal jsem si její údaje, a když zavěsila, sdělil jsem nové informace Wyfoldovi.

„Tak Clint, říkáte, příště se nejspíš bude jmenovat Elvis...“ řekl zhnuseně.

Potřásl jsem hlavou. „Náš Shane je vskutku muž činu.“

###

Wyfold, nejspíš v touze najít aspoň jednoho vraha, když mu všichni spílali, že není schopen lapit toho maniaka, se skutečně dal energicky do díla. Shanea měl do dvou týdnů. Zatkli ho, když vycházel z hospody v malé dostihové vesnici Malton v Yorkshiru. Prý se tam opakovaně chlubil, že je zapojený do jedné neobyčejně tajné a odvážné akce.

Wyfold to oznámil Oliverovi a ten mi to zatelefonoval do kanceláře. Už jsem zase jezdil do práce, díky tomu, že mi u hlavního vchodu zbudovali na okraji schodiště malou rampu pro invalidní vozíky.

„Nechal si říkat Dean,“ hlásil Oliver, „Dean Williams. Yorkshirská policie ho přesune sem, do Hertfordshiru, a Wyfold si přeje, abyste se co nejdříve dostavil na jejich velitelství, abyste mohl označit Shanea za stájníka Jasona z Calderových stájí.“

Slíbil jsem, že to udělám.

Bál jsem se, že ho takto identifikovat nedokážu. „Tak tedy zítra, oni mají naspěch, háček je snad v tom, že ho drží ve vazbě bez dostatečných důkazů, nebo co.“

„Dobře, budu tam.“

Jel jsem najatým vozem se šoférem. Od chvíle, kdy jsem se přesunul z Oliverova domu do Londýna, padla na tento luxus polovina mého měsíčního platu.

Bydlel jsem poblíž banky u jednoho přítele v činžovním domě s výtahem, neměl v bytě schody jako já. V mých nehybných kloubech zatvrzele přetrvávaly bolesti, ale díky dalšímu dárku od Pen (poslala mi ho po Gordonovi) byly většinou zanedbatelné. Nastolil jsem nový způsob „normálního“ života, jen mi strašně chybělo pořádné vykoupání.

Dojel jsem na policejní velitelství současně s Oliverem, takže jsme do kanceláře vpluli spolu, Oliver mě strkal na vozíku, jako by to dělal od nepaměti. Varovali mne, že na vozíku strávím nejméně dva měsíce. Prý po té době už budu mít zahojené rameno, ale mou váhu na berličích by prý neuneslo. Prý mám být trpělivý. Trpělivý. Kotník prý jsem měl na kousičky a sestavili mi ho jako stavebnici, prý nemohu očekávat žádné zázraky.

Dostavil se Wyfold a potřásl nám rukou (to byl pokrok). Řekl, že to nebude běžná identifikace, kdy si svědek vybírá podezřelého z řady podobných osob, protože jak Oliver, tak já Shanea dobře známe.

„Pokud si budete jistý, že to je týž člověk, kterého jste viděl u Caldera, stačí, když ho oslovíte Jason,“ řekl mi Wyfold. Vyvedl nás z kanceláře, pak dlouhou, jasně osvětlenou úřední chodbou do velké místnosti, kde byl jen stůl, tři židle, kde stál jeden policista... a kde seděl Shane.

Tvářil se sebevědomě, nebyl ani trochu zakřiknutý.

Když zahlédl Olivera, ještě vztyčil hlavu, pyšně, nadutě, bez pokory, spíš s pohrdáním. Mne si nevšímal, nepamatoval si mne, setkali jsme se jen dvakrát a velmi krátce, netušil, že by mu z mé strany mohlo hrozit nějaké nebezpečí.

Wyfold se na mne významně podíval. Byl čas jednat.

„Dobrý den, Jasone,“ řekl jsem.

Okamžitě se prudce otočil a zadíval se na mne.

„Znám vás z Calderových stájí,“ dodal jsem.

„To je omyl.“

K mému vlastnímu překvapení jsem ho okamžitě poznal. „Pouštěl jste tehdy na jednoho koně horské sluníčko a pan Calder vás upozorňoval, že máte mít tmavé brýle.“

Nesnažil se zapírat. „No a co má bejt?“

„Je to přímý důkaz vašeho spojení s Calderovým podnikem, aspoň podle mého názoru.“

Nevím, co Olivera pobouřilo víc, jestli Shaneovy hříchy nebo jeho neochvějné sebevědomí bez špetky kajícínosti. Oliver se otočil k Wyfoldovi a s těžce ovládanou hořkostí ze sebe vyrazil: „Teď dokažte, že zabil mou dceru!“

„Cože!“

Shane vyskočil tak prudce, že povalil židli. Byl vyděšený, jeho sebevědomí se v mžiku vytratilo. „Já ji nezabil!“

Se zájmem jsme se na něho dívali. Rychle si nás všechny prohlédl. Viděl, že se tváříme vyčkávavě a nedůvěřivě.

„Já ji nezabil, já ne!“ Hlas mu rychle stoupal a přeskakoval. „Já fakt ne, čestně, to von, von ji zabil.“

„Kdo?“ zeptal jsem se.

„Calder, pan Jackson. To von, von, já ne!“ Zoufale se po nás podíval. „Fakt, mluvím pravdu, svatou pravdu, fakt, já ji vopravdu nezabil, to von!“

Wyfold mu monotónním hlasem odříkal, že nemusí vypovídat, že vše, co řekne, může být použito proti němu. Shane ale nebyl moc chytrý a měl strach, veliký strach. Jeho svět dobrodružných románů se zřítíl před hroživou, nepředstavitelnou realitou. Věřil jsem mu každé slovo.

„My nevěděli, že nás poslouchá. Vona slyšela, co si povídáme, jenže my sme to nevěděli. Když sem nesl ty flašky do ubytovny, tak von ji zrovna zahlídl, jak se tam mihla a praštil ji. Já při tom nebyl, ale když sem se vrátil, tak už tam ležela a von stál nad ní. Já mu říkám, že to je šéfova dcera, protože to von ani nevěděl, a von mi na to řekl, že tím hůř, jestli to byla šéfova dcera, protože tam určitě stála celou dobu a slyšela všechno, co si povídáme, a že by to byla všem určitě vykecala.“

Slova z něho letěla jako gejzír, slova, omluvy, výmluvy, zoufalé ospravedlňování. Wyfold naštěstí nejevil sebemenší snahu ten příval nějak usměrnit do formy oficiální svědecké výpovědi. Uniformovaný policista si sedl za Shanea a pilně psal do notesu. Nepochybně zapisoval hlavní body.

„Nevěřím vám ani slovo,“ řekl Wyfold netrpělivě. „Čím říkáte, že ji uhodil?“

Shane ještě zdvojnásobil svoje úsilí nás přesvědčit, že mluví pravdu, a já musel chtít nechtě smeknout před Wyfoldovou rafinovanou, účinnou metodou výslechu.

„Hasicím přístrojem ji praštil,“ pokračoval Shane, „Měl ho v autě, ale když nad ní stál, tak ho držel v ruce. Von měl vždycky strach z vohně. My sme nikdy nesměli u stáji kouřit. Zato ten Nigel...,“ znovu se objevil záblesk nadřazenosti, „... teda, u toho kouřili všichni stájníci, dokonce i v seníku, no uznejte..., za zády Nigela... a Nigel nic nevěděl.“

„Hasicím přístrojem?“ zeptal se Wyfold nedůvěřivě.

„Jo, fakt, hasicím přístrojem, vopravdu, takovým tím červeným, asi takhle dlouhým.“ Držel ruce asi patnáct palců od sebe. „Nahoře to mělo takovej jako sosák a za ten to právě držel, jako s tím trochu mával. Ginnie ležela na břiše, a já mu povídám: co ste to udělal? A von na to, že nás slyšela.“

Wyfold pokrčil nos.

„Fakt, čestně, takhle to fakt bylo,“ vmlouval se Shane.

„Co slyšela?“

„Jak si povídáme vo tom šamponu.“

„Ano?“

„Jo.“ Jen nepatrný okamžik znejistěl. „Já mu povídal, že ten šmejd už působí, že je to jistý, protože to samý ráno se u nás narodilo hříbě, kterému chyběla jedna noha vod kolena. Ten jejich Nigel se to snažil ututlat, ale vpoledne se střískal, jednomu parťákovi to řek a za chvíli to věděli všichni. Tak sem to panu Jacksonovi povídal a von na to, že to je vohromný, že prej už byl nejvyšší čas, abysme se něco takového dozvěděli, že v novinách nebyla vo ničem ani zmínka a že už začínal mít strach, že třeba netrefil správnou dávku nebo něco. Tak když sem mu řek vo tom hříběti, co mu chyběla půlka nohy, tak byl rád a říkal, že už s tím budu moct brzy skončit, že stačí, když eště udělám těch šest flašek, co přinesl, a že pak můžu zmizet.“

Oliver byl bledý jako stěna, měl zpocené čelo a pevně zaťaté pěsti. Ústa měl sevřená do úzké linky, jak se snažil ovládat. Poslouchal bez hnutí a bez jediného slova.

„Já si nesl do ubytovny šest flašek, ale když sem tam došel, tak sem jich měl jen pět, tak sem šel zpátky, šel sem se podívat, kde sem ztratil tu šestou, ale pak sem dočista zapomněl ji hledat, když sem viděl, jak tam leží Ginnie a von nad ní stojí a říká, že nás slyšela. Pak řekl, že mě svezou autem do vesnice, do hospody, za vostatníma, aby jako bylo jasné, že sem to nemohl udělat já, že sem nebyl doma. Cestou do vesnice sem si vzpomněl, že sem tu flašku nenašel, ale jemu sem to neřek, byl by se zlobil, a já si řek, že tu flašku najdu při zpáteční cestě. Pak už sem ji nenašel. Ale přišlo mi, že to je jedno, protože i kdyby ji někdo našel, tak co, byl to vobyčejnej šampon na psy, a já už stejně nechtěl s těma vostatníma flaškama nic dělat, když pak začal všechen ten zmatek kvůli Ginnie. Jenže nebejt ty zatracené flašky, tak už bych nešel ven a nebyl bych vůbec věděl, že ji zabil von. Já to fakt neudělal, fakt ne!“

Zarazil se. Měl pocit, že toho už řekl dost. My s Oliverem a Wyfoldem jsme měli týž pocit.

„To tedy znamená, že jste věděl, co najdete, když jste se pak vracel s ostatními z vesnice?“ zeptal se Wyfold.

„No... jasně. Teda, Sammy a Dave šli napřed, takže než sme tam došli my, už tam byla sanitka a tak, tak

sem se držel spíš stranou.“

„Co jste udělal s těmi pěti lahvemi šamponu? V ubytovně nejsou, tam jsme to prohledali.“

Přestože už přestával být ochrnutý strachem, odpověděl Shane jen po chvilkovém zaváhání. „Ty sem vodnes kus po silnici a hodil do příkopu, když potom všichni vodjeli do nemocnice.“ Podíval se na mne a na Olivera. „Je fakt, že sem dostal strach, když Dave říkal, že Ginnie ještě něco povídala. Když umřela, byl sem rád, že sem se toho svinstva zbavil, když byli všude poldové.“

„Můžete nám ukázat, do kterého příkopu a kde jste lahvičky zahodil?“ zeptal se Wyfold.

„Jasně, to můžu.“

„Dobře.“

Shaneovi se viditelně ulevilo. „Takže mi věříte, že jo...“

„Ne, tak jsem to nemyslel,“ zarazil ho Wyfold přísně. „Chci ještě vědět, co jste s tím šamponem jinak dělal.“

„Jak?“

„Co jste s ním dělal, než jste podával výtažek klisnám.“

„Jo tak.“ Při vzpomínce na to Velké dobrodružství se zase trochu nafoukl. „To bylo jednoduchý jako facka. Pan Jackson mi ukázal, jak se to dělá. Stačilo položit filtr na kafe do umejvadla a pak přes něj ten šampon přelejt. To důležitý zůstalo ve filtru. Pak sem prostě ten filtr vobrátil naruby a namočil do Iněného voleje v takový sklenici a pak sem prostě ten volej zamíchal do krmení, když šlo vo moji klisnu, nebo sem to nechal, až se to usadí a to vod dna sem dal do jabka a to sem pak jako nic dal klisně, když šlo vo ňákou, kterou měl na starosti někdo jinej. Pan Jackson mě to všechno naučil, bylo to fakt úplně lehký.“

„Kolika klisnám jste to dal?“

„To já fakt z hlavy nevím. No bylo jich hodně, když byste počítal i loňskou sezónu. Teda sem tam sem nějakou vynechal, protože pan Jackson řekl, že je lepší některou vynechat, než aby mě chytli. Byl radši, když sem míchal volej do krmení, řek, abych to s těma jabkama nepřeháněl.“ Byl zase ustaraný. „Když sem vám tohle všechno pověděl, že už mi věříte, že sem ji nezabil?“

„Jak často vám pan Jackson nosil láhve se šamponem?“ zeptal se Wyfold ledově.

„Von mi je vůbec nenosil, totiž já je měl v takový bedně pod postelí. Já se tam s tou bednou už rovnou nastěhoval, jako vloni. Jenže letos mi ten šampon došel, tak sem panu Jacksonovi zavola dole z vesnice, aby mi ještě nějakou tu flašku přivezl, no a tak sme se domluvili, že se sejdemo u zadní brány v devět večer, v neděli, když sou všichni kluci dole v hospodě.“

„To by pan Jackson neriskoval,“ řekl Wyfold tvrdě.

„Fakt je to pravda!“

Wyfold zavrtěl hlavou.

Shane propadl panice. „Fakt, byl tam, byl! Byl tam!“

Wyfold si dával záležet na tom, aby vypadal ne důvěřivě. Pak Shaneovi oznámil, že by měl učinit oficiální výpověď, že mu to zde přítomný seržant sepíše. Ať si to pan Shane přečte, a pokud to souhlasí, tak ať protokol podepíše. Shane zmateně přikývl.

Wyfold kývl na seržanta, otevřel dveře a pokynul Oliverovi a mně, abychom se z místnosti vzdálili.

Hluboce zasmušilý Oliver mne vyvezl na chodbu. Wyfold, celý spokojený, bez velkých okolků řekl: „Tak teď víte, pane Knowlesi, jak vaše dcera zemřela. Ve srovnání s těmi ostatními děvčaty vlastně měla štěstí. Ten chlap mluví pravdu. Ještě je na sebe hrdý, jako většina podvodníků. Nejraději by se pochlubil před celým světem.“ Oliverovi potřásl rukou, na mne krátce zamával a šel za svými horory, za nerozluštěnými vraždami, kvůli kterým novináři volali po jeho krvi a otcové marně polykali slzy.

Oliver mne vyvezl z budovy, ale nevezl mne na místo, kam pro mne měl přijet můj dočasný šofér. Jel do malého místního parčíku. Tam zastavil u první lavičky, prudce se odvrátil a topornými kroky odešel.

Díval jsem se za ním, až jeho vzpřímená záda zmizela za keři a stromky. I v nejhlubším zármutku zachovává formu, jako vždy.

Kolem projel malý chlapec na kolečkových bruslích. O kousek dál otočil a vrátil se ke mně.

„Nechcete strkat?“ zeptal se.

„Ne, děkuji, jsi hodný.“

Pátravě se na mne zadíval. „Dokážete s tím vozejkem jet rovně, když na to máte jen jednu ruku?“

„Ne, dokážu jezdit jen v kruhu.“

„Já si to hned myslel.“ Vážně se mi podíval do očí. „Jako zeměkoule.“

Odrasil se jednou nohou a zmizel. Vtom už se pevným krokem vracel Oliver.

Sedl si vedle mne na lavičku. Měl trochu zarudlé oči, ale choval se naprosto klidně.

„Promiňte,“ ozval se po chvíli.

„Umírala šťastná,“ řekl jsem.

„Jak to myslíte?“

„Slyšela, co ti dva dělají. Našla lahvičku šamponu, která Shaneovi upadla. Chystala se jít za vámi a říct vám, že všechno dobře dopadne, že Sandcastle je v pořádku a že nepřijdete o všechno. V okamžiku, kdy umírala, musela být opravdu šťastná, moc šťastná.“

Oliver zvedl tvář k bledému nebi.

„Opravdu si to myslíte?“

„Jsem o tom přesvědčený.“

„Pak vám věřím.“

Třetí rok / Zář

Gordonovi se rychle blížila šedesátka, a to byl věk, ve kterém se z Ekaterinky odchází, ať se člověku chce, nebo nechce. Penězi nejlépe pohnou mladé čínorodé mozky, kázal zakladatel Paul. Banka jeho názor nepřestávala cítit.

Gordon sice trochu litoval, že končí, ale na druhé straně se mu ulevilo. Bojoval proti své nemoci už plné tři roky a byl rád, že dospěl až k penzijnímu věku se ctí, že svému vnitřnímu nepříteli nepodlehli, čím dál tím častěji říkal, jak se těší na neomezený volný čas, a že to hodlají s Judith oslavit dlouhou cestou do zahraničí, jak jen to bude možné. Před odjezdem ale musel ještě do nemocnice, aby mu tam udělali nejrůznější testy.

„Je to otrava,“ říkal, „ale oni trvají na tom, že mě musí řádně vyšetřit, aby mě mohli na to cestování připravit.“

„To je rozumné. Kam se chystáte?“ zeptal jsem se.

Radostně se usmál. „Já vždycky chtěl vidět Austrálii, nikdy jsem tam nebyl.“

„Já taky ne.“

Pokračovali jsme v práci ve svornosti a přátelství, jaké nás spojovalo už tolik let. Bude mi chybět, říkal jsem si, bude mi chybět jako člověk a přítel, a bude mi chybět i jako zdroj zpráv o Judith. Čas ubíhal, Gordonovy šedesátiny se blížily, a čím on byl veselejší, tím víc jsem já propadal chmurám.

Oliverovy problémy už dávno přestaly být hlavním tématem konverzace při obědích správní rady.

Opozice uznala, že ani dokonale ověřená ‚tutovka‘ nemůže být pojištěná proti dokonale naplánovanému zločinu. Příslušný pan ředitel mi také přestal vyčítat moji roli v celé věci, zvláště ode dne, kdy Henry mírným, ale ocelově rozhodným hlasem prohlásil, že jsem bránil zájmy banky za hranici běžných povinností.

„Taky za hranice zdravého rozumu,“ zašeptal mi Val do ucha. „Bohudíky!“

Alec náležitě provětral Oliverovo drama v časopise Cose děje, co by se dít nemělo díky značnému prosakování důvěrných informací prostřednictvím jednoho z ředitelů, přesně řečeno prostřednictvím mým. Některé deníky kolem věci opatrně tančily, ale dokud neproběhl proces s Shanem, byla celá záležitost sub judice, nesměla být oficiálně zveřejněna. Alecův časopis taková omezení jako vždy ignoroval, a tak se celý chovatelský svět dozvěděl, že Sandcastle je naprosto bezpečná investice a že hříbata po něm, narozená bez vrozené vady, v sobě nemají vadné geny, které by se mohly přenést do další generace.

Pokud se jedná o klisny, připuštěné v této sezóně, dovolujeme si doporučit, aby je chovatelé nechali hříbata donosit, je to samozřejmě sázka do loterie, nikdo nemůže vědět, které hříbě bude dokonalé a které poškozené, ale padesátiprocentní šance, že hříbě dokonalé bude, jistě stojí za to. Doslechli jsme se, že chovatelé, jejichž klisny vrhnou nedokonalá či přímo zmrzačená hříbata, mohou očekávat refundaci připouštěcího poplatku a všech výloh spojených s krytím.

Chovatelský svaz hodlá pro tento zcela výjimečný případ navrhnout i výjimečné postupy.

Není třeba mít strach, to je jisté, Sandcastle je potentní, plodný a plně rehabilitován. Neváhejte a zažádejte si o nominaci pro příští sezónu!

Dva dny po vyjití článku mi Alec osobně telefonoval do kanceláře. „Tak co? Jsi spokojený?“ zeptal se.

„Je to naprosto perfektní.“

„Šéfredaktor tvrdí, že prý mu volají prodejny novin a časopisů z celého Newmarketu a chtějí další a další výtisky tohoto čísla.“

„Hm. Víš co? Já si asi opatřím seznam všech chovatelů a poradců a sám jim zašlu..., samozřejmě anonymně..., kopii tvého článku, pokud proti tomu tvůj šéfredaktor nebude mít námitky.“

„Koukej, udělej to v každém případě, a neptej se ho, jemu to takhle bude milejší. Já ti zaručuju, že tě

nebudeme žalovat za porušení autorských práv.“

„Moc ti děkuju, provedls to skvěle.“

„Jen počkej, až vyjde příští číslo, Zázraky z domácí dílny, to teprv bude. Jak se ti líbí titulek?“

„Prima.“

„Mrtví našťestí člověka nemůžou žalovat,“ řekl vesele. „Já mám jen strach, abych nepopletl, jak se ty léky píšou.“

„Přece jsem ti poslal seznam!“

„Koukej, v tiskárně popletou hravě Popokatepetl, natož sulfanilamid.“

Usmál jsem se. „No doufám, že se taky brzo uvidíme!“

„Jo musíme se domluvit, zajdem spolu na pivo!“

Článek o výrobě zázraků vyšel skutečně v příštím čísle a nadobro zničil Calderovu pověst. O to se zase zlepšila pověst Sandcastleova. Po třetím zazvonění na jeho počest v dalším čísle časopisu mi Oliver vděčně oznámil, že se důvěra v hřebce a celý podnik pomalu, ale jistě obnovuje. Už měl dvě třetiny nominací zaplněné a další zájemci se hlásili.

„Jen chovatel jedné klisny, teď hřebné, hrozí, že mě zažaluje pro zanedbání péče, ale svaz chovatelů se ho snaží od toho odradit. Ten člověk ale stejně do procesu se Shanem a do chvíle, kdy jeho klisna porodí, nemůže nic dělat. Kéž by to jeho hříbě bylo bez vady.“

Z hlediska banky už Oliverovy záležitosti nebyly kritické. Správní rada rozhodla, aby splatnost půjčky byla prodloužena o tři roky a Val, Gordon a já jsme vypracovali systém, podle kterého bude splácet, aniž by se finančně ochromil. Všechno vlastně záleželo na Sandcastleovi. Jestli se ukáže, že jeho potomci dědí jeho rychlost, Oliver nakonec dosáhne úspěchu i vážnosti, po které toužil.

„Domnívám se ale, že bychom raději neměli chodit příliš často na dostihy,“ poznamenal jednou Henry s úsměvem nad jehněčí pečením.

Jednou v pondělí přišel Gordon do práce a hlásil, že se předchozí večer v jedné své oblíbené restauraci setkal s Dissdalem.

„Upadl do velkých rozpaků, když mne viděl,“ vyprávěl Gordon. „Pak jsme si ale dlouho, v klidu povídali. Dissdale opravdu netušil, že je Calder podvodník. Říká, že tomu ještě teď těžko věří, nechce se mu věřit, že se žádná zázračná hojivá moc nekonala, a že Calder zabil dva lidi. Náš Dissdale je hodně zkroutěný.“

„Nemluvíte jste náhodou o tom, jestli třeba Calder nekoupil i jiné nemocné koně, kromě Indián Silka?“ zeptal jsem se nesměle.

„Ano, vzpomněl jsem si na vaši teorii, a zmínil se o tom. Dissdale tvrdí, že ne, že Indián Silk byl první. Prý si myslí, že Calder a Ian Pargetter nemohli přenést přes srdce, že všechna jejich námaha byla marná, když Fred Barnet odmítal koně poslat ke Calderovi. Proto prý Calder přemluvil Dissdalea, aby koně koupil on.“

„Vyšlo jim to skvěle.“

Gordon přikývl. „A ještě něco..., Dissdale tvrdí, že Caldera velice vyvedlo z míry, když zjistil, že úvěr na Sandcastlea poskytla právě Ekaterinka. Jestli si pamatuješ, tak v novinách o tom nebyla jediná zmínka. Calder se to dozvěděl od Dissdalea, a byl prý z toho celý rozrušený, chodil prý sem tam po místnosti a jen opakoval panebože, prý taky ten večer hodně pil. Dissdale tehdy nevěděl, co se děje, Calder nic nevysvětloval. Teď je ale Dissdale přesvědčený, že Caldera tehdy mrzelo, že jeho plán poškodí právě Ekaterinku, když jednomu Ekaterinovi vděčí za život.“

„Dissdale se pořád ještě snaží najít na svém hrdinovi něco dobrého,“ řekl jsem suše.

„Taky chce nějak ospravedlnit obdiv, který k němu cítil,“ přikývl Gordon. „Ale může na tom být něco pravdy, Dissdale tvrdí, že tě Calder opravdu měl rád.“

Měl mne rád, omluvil se mi a pak se mne pokusil zabít.

Rameno se mi pomalu spravovalo, už jsem mohl hýbat paží. Pak mi sundali sádrový krúnýř, začali s elektroterapií a rehabilitací, až se mi zase vrátila síla.

S kotníkem to bylo poněkud slabší. Ještě po čtyřech měsících jsem musel nosit podpůrné snímací dlahy z hliníku a řemíneků. Prý mi nemohou slíbit, že zase budu lyžovat. Zatím jsem ještě chodil o dvou holích. Přestalo mne bavit skákat doma v Hampsteadu po jedné noze po schodech nahoru a dolů, tak jsem si najal byt s výtahem a podzemní garáží. Když jsem zase poprvé vyjel vozem (automatické řazení), měl jsem pocit, že se život skutečně vrátil do normálních kolejí.

###

Asi jeden nebo dva dny předtím, než si šel lehnout do nemocnice na vyšetření, se Gordon mezi řečí zmínil, že se pro něho Judith zastaví v bance a že ho tam odveze, on že tam stráví noc, aby byl odpočatý na to páteční celodenní vyšetřování.

V pátek večer prý ho Judith zase vyzvedne, pojedou domů, takže bude mít celý víkend na to, aby si odpočinul, než zase v pondělí půjde do práce.

„Upřímně řečeno, těším se, až to budu mít za sebou,“ řekl. „Já to nemám rád, když s člověkem strkají jako s věcí a věčně ho někam píchají.“

„Poslyš, až tě tam Judith odveze, nechtěla by se mnou jít na večeři?“

Podíval se na mne a zamyslel se. „Určitě by šla s nadšením, určitě, já jí to řeknu.“

Následující den mi oznámil, že Judith měla z mého návrhu radost. Domluvili jsme se, že Judith na cestě z nemocnice zajede do jedné restaurace, kterou jsme všichni znali a měli rádi, a tam že se sejdeme. Ve čtvrtek se naše plány uskutečnily.

Přišla rozzářená, s jiskřícíma očima, s úsměvem. Měla na sobě širokou modrou sukni a střevíčky s vysokými podpatky.

„Gordon je celkem ve slušné náladě, i když se samozřejmě na ten zítřek netěší,“ hlásila mi. „Taky se trochu zlobil, že mu nedali večeři. Prý na něho při bítečích máme vzpomínat.“

Asi jsme na něho nevzpomínali. Já dokonce ani nevím, co jsme vlastně jedli. To nejkrásnější na oné večeři byla Judith sedící proti mně, krásná, hovořící nesmysly, jako třeba co se stane nafoukané ledničky, když se vypne ze sítě.

„Co?“

„Ztratí svůj chlad.“

Smál jsem se tomu slabomyslnému vtipu opilý tím, že jsem s ní, že ji aspoň chvíli mám pro sebe a litoval jsem zoufale a bolestně, že není mou ženou.

„Vy se chystáte do Austrálie...“

„Do Austrálie...“ na okamžik se zarazila. „Odjíždíme za tři týdny –“

„To je strašně brzy.“

„Gordon bude mít ty šedesátiny za čtrnáct dní, to přece víš, přece pro něho chystáte oslavu.“

Henry, Val a já jsme se spojili na režii večírku na rozloučenou. Na večírek byli zváni ředitelé a vedoucí oddělení s manželkami.

„Bude mi hrozně chybět, mrzí mne, že odchází.“

„Že jede do Austrálie?“

„Ne, že vůbec odchází z banky.“

Popíjeli jsme víno a kávu a řekli jsme si toho mnoho bez jediného slova. Teprve na odchodu řekla váhavě:

„Vrátíme se až za několik měsíců..., víš to?“

Musela vidět, co to se mnou udělalo. „Za několik měsíců..., za kolik?“

„To ještě nevíme. Jedeme do spousty zemí, bude to taková cesta, jaká se do obyčejné dovolené nevejde.“

Budeme se potulovat z místa na místo. Po Evropě, po Středním východě, pojedeme do Singapuru, na Bali, podíváme se do Austrálie, pojedeme na Nový Zéland, na Tahiti, Fidži, Havaj, do Ameriky.“ Zmlkla.

Oči se jí už nesmály, byly smutné.

Polkl jsem naprázdno. „Pro Gordona to bude hrozně únavné.“

„Tvrdí že ne. Strašně se na tu cestu těší, vždycky toužil po cestování..., nebudeme spěchat, budeme odpočívat.“

Restaurace se pomalu vyprázdnila a kolem nás postávali číšníci s toužebným přáním, abychom už odešli. Pomohl jsem Judith do modrého kabátu a vyšli jsme ven, do chladné noci.

„Jak pojedáš domů?“ zeptal jsem se.

„Podzemní dráhou.“

„Já tě odvezu,“ nabídl jsem se.

Usmála se a přikývla. Přešli jsme přes ulici k mému vozu. Sedla si vedle mne a já jako automat zapnul světla, povolil ruční brzdu a jel do Claphamu, aniž bych vědomě vnímal silnici.

Gordonův dům za vysokou zdí byl tichý a temný. Judith se podívala na dům a pak na mne. Mlčky jsem ji objal a políbil. Tiskla se ke mně, vracela mi polibky se stejnou láskou a touhou, jakou jsem cítil já. Chvilí jsme tak zůstali, spojení stejným citem, v tom nezvyklém, krásném objetí.

Pak jsme se oba ve stejný okamžik od sebe odtáhli. Vzala mne za ruku, propletla mé prsty mezi svými. Díval jsem se předním sklem na tmavé stromy proti hvězdnému nebi. Neviděl jsem nic. Uplynula dlouhá doba. „To nemůžeme,“ řekl jsem.

„Ne.“

„V jeho domě už vůbec ne.“

„Ne.“

Po další nekonečné minutě vyprostila svou ruku z mojí a otevřela dvířka. Já otevřel svá.

„Nevystupuj, bolí tě noha,“ řekla.

Já ale stejně vystoupil. Obešla vůz a přišla ke mně. Znovu jsme se pevně objali, ale už jsme se nepolíbili. Bylo to dlouhé, hladové, marné objetí, doznání a rozloučení.

„Uvidíme se na večírku,“ řekla. Oba jsme věděli, jaké to bude. Lorna Shiptonová bude každému vykládat, jak musí Henryho hlídat, aby nepřibral, Henry bude s Judith neškodně flirtovat kdykoli k tomu bude mít příležitost, všichni budou halasně konverzovat a poplácávat Gordona po zádech.

Judith přešla k domovním dveřím a odemkla. Naposledy se krátce ohlédla a vešla. Mezi sebe a mne postavila zdi domu. Po vzájemné bolestné dohodě.

Třetí rok / Prosinec

Byl jsem sám a osamělý jako nikdy. Jednu prosincovou neděli jsem zavolał Pen a zeptal se jí, jestli by se mnou nešla na oběd. Chtěla, abych pro ni přijel co nejdřív, protože musí ve čtyři do lékárny. Dorazil jsem v půl dvanácté, káva už se vařila a Pen se právě pokoušela rozmotat provázek svého vánočního draka.

„Našla jsem ho, když jsem hledala nějaké knížky. Je strašně krásný. Víš co, až vypijeme kávu, půjdeme ven a pustíme si ho.“

Vyšli jsme na obecní luku a vypouštěli pomalu provázek, až se drak vznášel vysoko a kroužil ve větru, tu a tam poskočil a třepetal ozdobným ocasem. Pomalu jsme šli vysokou trávou za ním. Pen byla blažená a já spokojený, že jsem tam, kde jsem. Aspoň to.

Ohlédla se na mne přes rameno. „Nejdu moc rychle? Nebo není to moc daleko na ten tvůj kotník?“

„Zaprvé ne a za druhé taky ne.“

„Užíváš ještě kostival?“

„Přímo nábožně.“

Kosti a ostatní tkáně kolem mého ramene se celkem rychle zhojily, aspoň to tvrdili doktoři. Kotník ještě za moc nestál, tak proč to nakonec nezkusit s kostivalem. Byl jsem s nadšením ochoten zkusit cokoli, co by mi mohlo dopomoci k rychlejšímu návratu normální pohyblivosti. Život ve dlahách a o holi, bez které to nešlo, nebyl slavný, i obyčejný nákup byl problém.

Došli jsme na kopeček přímo proti Judithinu a Gordonovu domu, když náhlý poryv větru odnesl draka prudce do výšky. Drak se kymácel, trhavě stoupal a klesal v pestrobarevných křivkách a provázek se napínal. Než jsme se vzchopili k nějaké akci, provázek se přetrhl. Jásavě barevná motýlí křídla byla na svobodě, vznesla se spirálovitě do výšky, mizela, už z nich byla jen tečka v dálce, pak nic.

„To je škoda,“ vzdychla Pen a otočila se ke mně. Pak si uvědomila, kam se dívám, na vysokou, světlou, pevně zamčenou bránu.

„Zapomeň na ni, jako já musím zapomenout na toho draka.“

„Ona se vrátí.“

„Najdi si jinou.“

„Já už to neumím,“ usmál jsem se trpce.

„Přece ale nemůžeš celý život...“ Na chvíli se odmlčela. „Podívej se, Parkinsonova nemoc není smrtelná, Gordon může klidně žít do devadesáti.“

„Já přece nechci, aby nežil, co tě to prosím tě napadlo?“

„Tak jak si to představuješ?“

„Nijak, aby to zůstalo, jak to je.“

Vzala mě za ruku a táhla mě pryč od té žluté brány, ke svému domu.

„Tak to nech v klidu, čas udělá hodně. Máš na to celou řadu měsíců. Oba na to máte celou řadu měsíců.“

Podíval jsem se na ni. „Jak to oba?“

„Přece nejsem slepá, Gordon taky ne.“

„Nikdy neřekl jediné slovo...“

Smutně se usmála. „Víš, Gordon tě má možná ještě radši, než ty jeho. Taky ti důvěřuje.“ Zarazila se.

„Time, zapomeň na ni, ve vlastním zájmu na ni zapomeň.“

MLčky jsme se vrátili do jejího bytu. Přemýšlel jsem o všem, co se odehrálo od okamžiku, kdy Gordon stál oblečený uprostřed kašny, vzpomínal jsem na vše, co jsem za tu dobu poznal, prožil, získal a ztratil.

Vzpomínal jsem na Ginnie, na Olivera, na Caldera, na všechny ty cesty zármutku a bolesti, kterými jsem prošel až na práh smrti. V tom krátkém čase se toho stalo tolik... tolik..., až příliš.

„Stejně jsi dítě Štěstěny,“ řekla Pen klidně. „Ty i Judith jste takové slunné bytosti, kam přijdete, je líp. Ty si to možná ani neuvědomuješ, ale když lidé jako ty někam přijdou, všichni mají hned lepší náladu.“ Podívala se mi na nohy. „Promiň, když přikulhají. Prostě věnuj to sluníčko, co v sobě nosíš, nějaké mladé nezadané dívce, dívce, která nemá za muže Gordona a nezlomí ti srdce. Dávám ti zdraví prospěšnou radu, věř mi.“

„Ano, paní magistro.“ Věděl jsem, že ji nemohu uposlechnout.

###

Když jsem si den před Štědrým večerem chystal věci na cestu za maminkou do Jersey, zazvonil telefon.

„Haló?“ ohlásil jsem se.

V telefonu se ozývalo všelijaké klapání a bzučení a já se to už chystal položit, když se z dálky ozval vzrušený hlas: „Time...“

„Judith, to jsi ty?“ ptal jsem se ohromeně.

„Ano.“

„Odkud voláš?“

„Prosím tě, poslouchej mě..., já si netroufám obrátit se na kohokoli jiného, teď, když jsou svátky... Gordon je vážně nemocný, já tu jsem úplně sama a nevím si rady..., nevím...“

„Kde jsi?“

„V Indii... Gordon je v nemocnici. Jsou tu všichni hrozně hodní..., ale Gordon je na tom moc zle..., je v bezvědomí..., prý to bylo mozkové krvácení..., mám o něho strach..., mám ho strašně ráda...“ Dala se do pláče, snažila se ovládnout, slova jí vázla. „Já vím, že žádám příliš mnoho..., ale potřebuju..., abys mi pomohl.“

„Řekni mi, kam přesně mám přijet a já jedu.“

Řekla mi to. Zabalený jsem měl, na cestu jsem přichystaný byl, tak jsem vyrazil.

Vzhledem k tomu, že byly svátky, a že můj cíl byl mimo hlavní trasy, trvalo mi čtyřicet hodin, než jsem dojel na místo. Gordon už nežil, zemřel den po vánocích.

Dick Francis

ŽIVÁ INVESTICE

Z anglického originálu Bankéř vydaného nakladatelstvím

Michael Joseph Ltd., Londýn 1982 v prvním vydání přeložila Jaroslava Moserová-Davidová

Obálku navrhl Zdenek Ziegler

Vydala Olympia, Praha, roku 1986, jako svou 2258. publikaci

Vydání první, 223 stran

Odpovědná redaktorka Ljuba Vašáková

Technický redaktor Jan Zoul

Vytiskla Svoboda, grafické závody, Praha

AA 17,42, VA 17,90

Náklad 90000 výtisků

605/22/826 27-008-86

Cena brož. výt. Kčs 26, –

– 166 –